

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །
འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །
འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །འཕགས་ལའོ། །

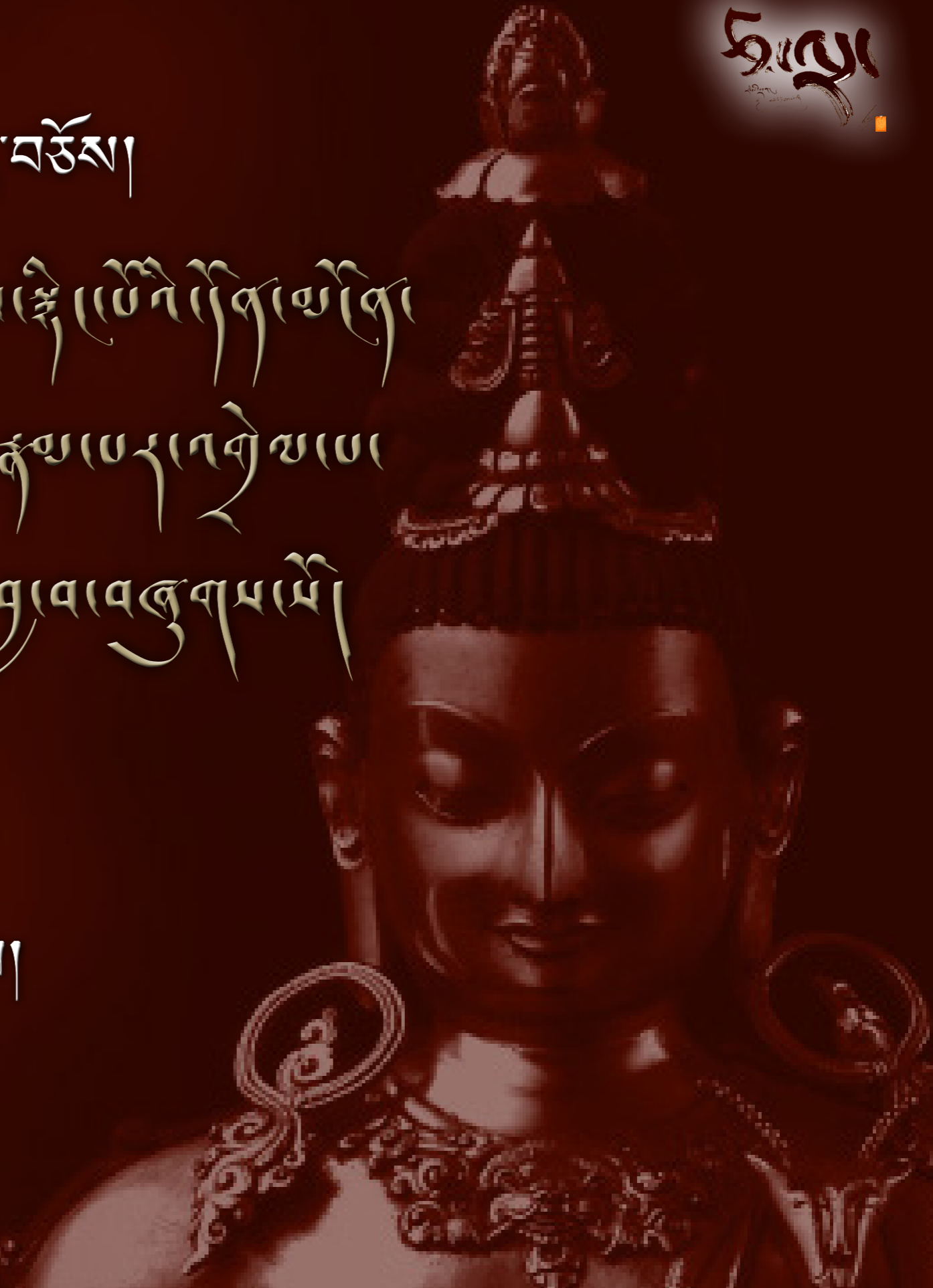
འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐལ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས།

PRODUCED BY TSADRA FOUNDATION

Tibetan text input by:

LEKSHY LING PUBLICATIONS

www.dharmadownloads.net

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྣ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱིང་པོའི་དོན་མངོན་
སྟུང་ལམ་གྱི་བཤའ་སྟོན་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སེང་གའི་ང་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༥ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྣ་མའི་བསྟན་བཅོས་འབྲུལ་མེད་ལུགས་བཟང་དང་སྦྱར་
བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སེང་གའི་ང་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ལྷན་སྣ་མ་
བྱམས་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཕུག་གི་ཞབས་ཀྱི་པརྟོར་གུས་པས་ཕུག་འཚལ་ལོ། །

ཇི་ལྟར་སྤྱོད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆགས་ཐོགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིས། །ཚོས་རྩལ་
རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་གཤེགས་ནས་འཇིགས་མེད་རྒྱལ་ཚབ་སར་བཞུགས་པ། །གསང་
གསུམ་སྒྲ་གཞོན་འཕགས་ཚོགས་ལྷ་བརྒྱའི་རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་མཛེས་དེ་དང་། །དབྱེར་
མེད་བྱམས་མགོན་སྣ་མར་ཕུག་མཚོད་སྤྱིན་ཕུང་རྒྱ་མཚོས་བསྟོན་བཀུར་བཤི། །ས་
བཅུའི་དབང་ཕུག་ཞལ་ལས་དམ་ཚོས་ཀྱི། །བདུད་རྩིའི་རྒྱན་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་རབ་
གང་བ། །མ་ཕམ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་མཚེད་གཉིས་དང་། །རིང་ལུགས་
འབྲུལ་མེད་སྦྱོང་བ་རྣམས་ལ་འདུད། །སྤྱོད་པ་གསལ་མཛེད་མངའ་བདག་མི་ཉི་ལ།
།གདམས་ངག་བརྒྱུད་འཛིན་གཟུ་བཙན་རྣམ་གཉིས་དང་། །འདི་དོན་མཐར་ཐུག་

གྲུབ་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེ། །དུགས་བརྒྱུད་གསེར་གྱི་ཕྱེང་བར་རབ་ཏུ་བསྟུགས། །མཁུན་
ལྷན་དབུས་ན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དངོས། །བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལས་འགྲན་མེད་
བསྟན་པའི་བདག། །གངས་ཅན་ཐུབ་དབང་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་དང་། །བསྟན་པའི་ཉིན་
བྱེད་སྤྱིང་གི་པད་མཚོར་རོལ། །དྲི་བཅས་སྤྱིང་པོ་མཁའ་ལྷར་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་། །སྤྱོ་
བུར་དྲི་བལ་ཡོན་ཏན་མངོན་གྱུར་པས། །སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་རྟག་ཏུ་མཛེད་པ་
ཡི། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཤེས་ལུགས་ལ་ཕུག་འཚལ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་
མཐར་ཐུག་སྤྱིང་པོའི་དོན། །རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་ལེགས་པར་བཀུལ་བའི་གཞུང་།
།རྗེས་དཔག་རིགས་པའི་འཆད་རྩལ་གྲགས་ཆེ་ཡང་། །མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་
སངས་རྒྱས་ཐེག་པའི་རྩལ། །རྟོག་གོ་དམན་པའི་སྐལ་པར་མ་ཤོང་བ། །མདའ་
བསྟོན་ལབ་སྤྱོད་བརྒྱུད་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཉིད། །ངེས་དོན་སྤྱིང་པོའི་ཤིང་རྩ་མཚོག་
རྣམས་ཀྱིས། །བདེན་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་དབྱེ་བར་བྱ། །

ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཤུགས་དབང་པོས་
ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྣ་མའམ་རྩེ་མོར་གྱུར་པ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སེང་གའི་སྤྱོད་པོའི་
གཏམ་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་འཆད་
པ་ལ་གཉིས། གཞུང་བཤའ་པ་ལ་ངེས་གནས་སྟེར་བའི་སྤྱི་དོན་མདོར་བསྟུ། གཞུང་
དངོས་ཀྱི་ཚོག་དོན་རྒྱས་པར་བཀོལ་བའོ། །དང་པོ་། གཞུང་བཤའ་པ་ལ་ངེས་
གནས་སྟེར་བའི་སྤྱི་དོན་མདོར་བསྟུ། །ལ་བརྒྱུད། བཤའ་བྱའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་།

དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་སྤངས། གང་གིས་མཇུག་པའི་སློབ་དཔོན། གང་ལས་
བརྒྱད་པའི་རིམ་པ། གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་དོན། ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ། དབྱ་
ཞབས་ཀྱི་བསྟུན་པའི་དོན། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བསྟུན་པའོ། །

དང་པོ་། རྒྱུ་བཤད་བྱའི་དོ་བོ་དོས་བབྱང་། ། རྟོ།

སྤྱིར་ཚོས་དབྱིངས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་རང་
བཞིན། དེ་སློབ་བྱུང་གི་སློབ་གཉིས་སྤངས་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ནི་ཚོས་སྤྱིར་རང་
བཞིན། དེ་ཐོབ་བྱེད་སློབ་པ་ཀྱན་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སློབ་པ་ནི་
ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་གསུམ་པོ་སྟོན་བྱེད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལེགས་
པར་གསུངས་པའི་བཀའ་ནི་གཞུང་སྤྱི་མཐུན་དམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་
དེ་ལ་ཞིབ་མོར་དབྱུད་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རང་སྤྱང་གི་
གསུང་དབྱངས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་ཤར་བའི་ནང་
ཚན་གྱི་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡེའི་ངག་གི་རྣམ་པ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་བཞིན་
རྣམ་དག་གམ་བྲལ་འབྲས་ཚོས་སྤྱི་དང་དོ་བོ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་
པ་དང་སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་སྤྱི་སྤྱིར་རྣམ་པར་ཤར་བའི་མིང་ཚིག་ཡི་གའི་
ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དང་མཐུན་པར་
ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཚིག་ལ་གཞུང་ཐེག་ཆེན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །སྤྱི་
མ་འདི་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་ལམ་གསུམ་ལས་དོ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་མོད་ཀྱི།
སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སློབ་ལམ་ལས་བྱུང་བ། ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་རྒྱ་མཐུན་པ། སྤྱི་བ་

གཉིས་སློབ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་དང་།
རྣམ་པར་བྱང་བའི་དམིགས་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་གཞུང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ཇི་སྟེད་པའང་བཀའ་དང་བསྟུན་བཅོས་
གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ལྟའི་བྱས་ལུས་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་
དང་བསྟུན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུས། །ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེ་ཡི་དགོངས་
འགྲེལ་པ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་ཤུགས་བསྟུན་པ་འདི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་
ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར། །ཅེས་སོ། །

དེ་ལ་བཤད་བྱའི་གཞུང་རྒྱུད་སྤྱི་མ་འདི་ཉིད་གང་དུ་དོས་བབྱང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་ན་རྗེས་སུ་གནང་བའམ་གྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་དོས་བབྱང་ཡང་
རུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཅོད་པར་དབྱུ་ལ་བཞག་ནས་ཚོས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་
མངའ་གསོལ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱད་པ་ལས། ཇི་སྤྱིར་སྤྱིར་འདིར་རྒྱུད་ཇི་སྟེད་ཅིག་
བབ་ཅིང་། །མེ་རྟོག་འབྲས་ལྡན་སྤྱིར་དང་ནགས་ཚལ་ཇི་སྟེད་པ། །མ་དོས་གནས་
པའི་སྤྱི་དབང་སྤྱི་བདག་བསྟུན་གནས་ཏེ། །དེ་ནི་སྤྱི་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་དཔལ་
ཡིན། །རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཇི་སྟེད་ཚོས་སྟོན་དང་། །འཆད་དང་རིག་པ་དག་
དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །མཚོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡིས་འབྲས་ཐོབ་
པ། །དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིས་བྱའི་མཐུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། །འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས། །བསྟུན་པ་འདིའི་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་
གསུང་རབས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་དབང་དུ་མཇུག་དེ། །བསྟུན་བཅོས་ཀྱན་གྱི་
ལུས་ནི་མདོར་བསྟུ་ན། །ཞེས་བསྟུན་བཅོས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་འཚོས་སྤྱོད་

ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེའང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་
བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ལས། རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་བྱམས་པ་
དང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལྷ་བུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མ་མཆིས་པས། དེ་དག་གི་
གསུང་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་དང་རྣམ་དབྱེར་མེད་པས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་འགྲེལ་ཅེས་འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྤྱི་བོར་བྱུང་
པ་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འདིར་ལའད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ༼ དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་སྲུངས་ ༽ རྟོན།

རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་ཞབས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་དོན་པོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་
ཐ་མ་ངེས་དོན་སྦྱིང་པའི་མདོ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པར་བཞེད་དེ། དེའང་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཁམས་ཡོད་པར་གཟིགས་ཤིང་། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པོ་སོགས་སྤྱི་བ་པ་བཞིས་བསྐྱིབས་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པའི་
དབང་གིས་རང་ཉིད་ལྷུང་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་
ལྡན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འཁོར་བའང་གཟིགས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་ཡོད་པ་དང་དེའི་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་སེལ་བའི་ཐབས་འབའ་
ཞིག་གཏུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཚམས་པར་མི་གསལ་བ་དང་གསལ་བ་
དང་ཆེས་གསལ་བའི་རྒྱལ་བུ་སྟོན་པའི་ཆོས་སྟོན་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་མཚོན་གམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་

ཞུགས་པས་རྒྱུད་སྲུངས་ཟིན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་ལོན་ཏུ་སྦྱོར་པ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་ཏུ་མཇུག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ། ཡང་
ཀར་གཤེགས་པ། རྒྱན་སྤྱུག་པོ། ཐལ་པོ་ཆེ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་མདོ་བཞིར་གྲགས་
པ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་རིགས་པ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པའི་མདོ། ར་བོ་ཆེ། སོར་མེའི་སྤང་བ་ལ་ཕན་པ། ལྷ་
མོ་དཔལ་སྤང་གིས་ལྷུང་པ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ལྷུང་པ། ལྷ་རྒྱལ་
ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། དགོན་མཚོན་སྦྱོར། རབ་ཞི་རྣམ་ངེས། གསེར་འོད་དམ་
པ། སྦྱོར་ཆེན་པོ། དགོན་མཚོན་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་
དང་། ཡང་དག་པའི་དབྱིངས། མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྐྱུ། ཏྲག་བརྟན་གཡུང་བྱུང་།
དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་གདོད་ནས་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་གཏམ་ཞིབ་མོར་མཇུག་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉལ་གཅིག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་གི་པ་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཅི་
སྟོས། འཕགས་པའི་ས་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མི་ཏྲགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །སངས་རྒྱལ་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་
ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་པར་ཏྲག་པར་བྱ། །ཕྱ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་
ཡུལ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་པའི་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་
རྟེན་པའི། །སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་
བཞིན། །བྱིས་པས་དེ་སྟོན་མཐོང་མ་སྟོང་། །བཙུན་པའི་བྱིས་གནས་བུ་རྒྱུད་གི་
ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

དབང་བརྒྱལ་སྐྱལ་པ་དམན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་མ་ཉོགས་པ་དང་། ལོག་
པར་ཉོག་པས་བསྐྱིབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་མདོ་སྡེ་བཟང་མོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་
མཐའ་དག་དོ་རྗེས་གནས་བདུན་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་
སུ་མཛད་པར་བཞེད་དོ། །

དོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཁོ་ན་ལ་ཉེན་པའི་
དགོངས་འགྲེལ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་བཞེད་དེ།
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ། ལྷག་བསམ་བསྟན་པ། དམ་ཚེས་པད་དཀར་སོགས་
དངོས་སུ་བཅོ་ལྷ་ཙམ་བགྲངས་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། གང་གིས་མཛད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ ། རྗེ།

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་
པ་ལས། འདིར་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་
མཐོང་བ་ལ་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱལ་པ་
ཞིང་རྩལ་གྱི་བྱེ་མ་སྟོད་ཀྱི་སྡེ་རོལ་ནས་མདོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟུན་
ནའང་། རྩལ་སྟོན་དུ་ས་བཅུ་ཚེས་ཀྱི་སྟོན་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྐྱར་བཞུགས་ཤིང་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་བརྟེན་
པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་བ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དང་མ་རོལ་དུ་
སྟོན་པ་བཅུའི་སྟོད་པ་མཐར་སྟོན་པས་བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འབྲེན་ལྟ་པར་འབྲོན་པར་
ཆས་པ། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་འབྲེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་

པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་ཉེ་བའི་སྐས་མི་ཕམ་བུམས་པ་མགོན་པོས།
ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེན་སྐྱར་དམ་ཚེས་འཛིན་སྟེལ་སྟོང་བར་མཛད་པའི་སང་གའི་
སྐྱ་ཆེན་པོའི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལྟར། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་
པའི་སྐྱེན་དང་མདོན་པར་ཤེས་པས་ཐོག་མར་མདོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་མཛད་
ནས་ངེས་དོན་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ཚེས་སྐད་རགས་པ་ཉིད་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན། དེ་
ནས་མདོ་སྡེ་རྒྱན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསལ་
ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད། མཐར་རྒྱུད་སྐྱ་མར་སྟོང་པོའི་མདོ་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིབ་མོ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོས་བུམས་ཚེས་སྡེ་ལྟ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་
ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པར་བཞེད་ལ། ཨ་ལྷ་ཡས་བཀའ་བསྟུན་དུས་སུ་མཛད་པར་འཆད་
དོ། །བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཇི་སྟེ་སྟོང་དུ་སྐྱང་བར་མཛད་པ་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྟེ་
པས་དབུ་མའི་རྒྱན་ལས་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་ལ་གནས་པར་བཤད་པའི་འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགོ་
སྟོང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ཡི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དང་བའི་དོན།
།རྣམ་པ་མང་པོ་འང་རབ་དུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་
བྱེད་ངང་རྩལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་འདི། །སྐྱེ་ལའི་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་
བརྗོད། །དེ་ཡི་སྐྱབས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །སྟོན་པའི་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་
པ་ལྟར་རིང་གནས་པའི་སྤྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྐྱེད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་
བཅུར་འཛོ། །དེ་ལྟས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན།

ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྤོང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་དེ། བྱང་རྒྱལ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅིས་ལྷུང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་
སུ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་བསྐྱབས་པས་གྲུབ་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་དགའ་ལྡན་ཏུ་མི་
ལོ་ལྔ་བཅུ་ཉི་ཡུན་ལ་བཞུགས། བྱམས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་མཐའ་དག་
གསལ། བྱང་པར་བྱམས་པའི་ཚོས་སྡེ་ལྔ་གནང་བ་ཇི་སྲིད་སྤྱིང་དུ་སྦྱོར་དངས། ས་སྡེ་
ལྔ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད། བྱང་པར་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་འགྲེལ་བར་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་པས་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོའི་ལམ་
སྲོལ་དུ་གྲགས་ཤིང་། གཟུང་འབུམ་སྡེ་གོ་དགུ་ཐུགས་ལ་བཞུགས་པའི་མཁས་
མཚོ་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་ནང་ནས་ཉི་
ལྷིའི་འགྲེལ་བ་གཞོན་འཛོམས་དང་། ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ནས་
ངེས་དོན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་རྩལ་དུ་བཏོན་པར་མཛད་པས་ལུགས་འདིའི་གསལ་
བྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་དེང་སང་འདི་ནས་བརྒྱུད་པ་མི་བཞུགས་སོ། །

བཞི་པ་ ། གང་ལས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ ། རྟོན།

དེ་ལྟར་ངེས་དོན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱི་ཙམ་དང་། བྱམས་ཚོས་གསུམ་པོ་ཕྱོགས་
སྤང་དང་སློབ་གྲོས་བརྟན་པ་སོགས་སློབ་བརྒྱུད་བཟང་ལ་མང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་
ཆེར་སྤེལ་ཡང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་སློབ་ཤོང་དགའ་བས་སློབ་མ་
མཚོ་གཞན་ལ་སྟོན་ནས་སྟོན་དུ་བརྒྱུད་ཅིང་སྐྱེ་མ་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་དཔེ་
གཏེར་དུ་སྤྲོས་སོ། །ངེས་ན་རྒྱུན་གཉིས་དང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་གསུམ་པོ་

བསྟན་པ་སྤྲོད་ཀྱི་དུས་སུ་ལོ་རྒྱུ་བ་དཔལ་བཅུ་གས་དང་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱུར་བཤད་མཛད་ལ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ནི་དུས་
སྤྱིས་མངའ་བདག་མི་ཉི་པས་མཚོད་ཉེན་ཞིག་གི་བྱུག་པར་འོད་འབྱུང་བ་གཟིགས་
ཏེ། དེ་ན་ཅི་ཡོད་བཙལ་བས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་བམ་བྱུང་། རྗེ་བཅུན་
བྱམས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྦྱིན་གྱི་མཐོང་དུ་མངོན་སུམ་བྱོན་ཏེ་ལུང་ལེགས་
པར་བསྐྱེལ། དེས་པརྗེ་ཏེ་དགའ་བའི་གྲགས་པ་ལ་གནང་། དེ་སྤྱང་པོའི་ཆས་ཀྱིས་
ཁ་ཆེར་བྱོན་པ་ན། དཔལ་གྲོང་སྲུང་དཔེ་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གདུང་རབ་མང་
པོར་པརྗེ་ཏེ་བརྒྱུད་མར་བྱོན་པ་ལས་བུམ་ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་རྗེ་ཞེས་སྦྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་
མཐའ་དག་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའང་བརྟེས་པས་དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་པོར་གྲགས་
པ་དེའི་སྲས་པརྗེ་ཏེ་སུ་ག་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་ཆེ་བ་པརྗེ་ཏེ་སྤྲོ་རྟེན་སྦྱི་བོ་དམ་པར་
གྲགས་པ་དེས་མཁས་པ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་བསྟན་བཅོས་གཉིས་པོ་གསལ། དེ་
ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོག་ལོ་སློབ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་
ཚོས་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་ནས་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་
ལ་བསྐྱུར་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེའི་སྡོམ་དུ་བསྐྱེལ་བ་བཟང་
པོའི་བྱང་སེམས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྟོག་ལོ་རྗེ་ལ་ཡིར་པའི་གནས་བརྟན་བྱང་རྒྱལ་འབྱུང་
གནས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ནག་ཚོ་ལོ་རྒྱ་རྩལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྐྱུར། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤར་བ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་མཛད་ཀྱང་སྤྱིས་སློབ་མ་པལ་ཆེར་རྟོག་འགྱུར་
ལ་དགའ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་བཅས་བཤད་པ་ཚར་གཉིས་རེ་མཛད་པར་གྲགས།
སྤྱིས་པ་ཚབ་ལོ་རྒྱ་དང་མར་པ་དོ་པ་སོགས་མང་པོས་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་བསྐྱུར་ཡང་དེ་ལ་

བརྟེན་པའི་འཆད་ཉན་རིང་དུ་མ་བྱུང་བར་མངོན། རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་སྒྲུབ་འབྲེལ་
པ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུང་མཛད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་གྲོ་ལུང་བ་སློབ་གྲོས་འབྱུང་
གནས་དང་། ཞང་ཆོ་སྤང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་མས་རྒྱུ་རྒྱུང་པའི་མཛད། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཞང་གི་སློབ་མ་ཉང་བུན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་སྤྱིས་
ནས་ལྷ་པ་ཆོས་སེང་། དེའི་སློབ་མ་གཙང་ནག་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གི་དང་དན་
འབགས་པ་སྤྱོད་བའི་སེང་གི་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མང་དུ་མཛད་ལ། དེ་དག་
གི་རྗེས་འབྲངས་སློབ་གྲོས་མཚུངས་མེད་དང་། ཕག་གྲུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། རོང་
སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་འབྲེལ་པའི་སྒྲིགས་བམ་གྱིས་
བོད་ཁམས་ཀུན་ཁྲུབ་པར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་
ལ་ཆོས་སྐད་ཟུར་ཟུར་མི་མཐུན་པ་མང་ངོ་ །

ཡང་། ལྷ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཁས་བྱ་བཅན་ཁ་བོ་ཆེ་ཞེས་གྲགས་པའང་ལོ་
རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁ་ཆེར་བྱོན། སརྩ་ན་ལ་ཁོ་བོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བུམས་
པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འཆི་ཆོས་བགྱིད་པ་ལགས་པས་གདམས་པ་བཅས་ཏེ་ཐུགས་ལ་
གདགས་པར་ཞུས་པས་གཟུང་དགའ་བའི་རྟོ་རྗེས་ལོ་རྒྱུ་བ་བུས་ནས་བུམས་ཆོས་ལྷ་
པ་ཐམས་ཅད་གསུངས། རྒྱུད་སྒྲུབ་མ་ལ་གདམས་པའང་ལེགས་པར་གནང་བས་
བཅན་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བོད་དུ་བྱོན་ཏེ་དབུས་གཙང་རྣམས་སུ་བཤའ་པ་མཛད།
གཟུང་དགའ་བའི་རྟོ་རྗེས་རྒྱུད་སྒྲུབ་མ་ལ་སརྩ་ན་འི་གསུང་དང་མཐུན་པར་རྒྱུན་རྒྱུ་
མཛད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་རྩ་འབྲེལ་ཡང་བསྐྱུར། འདི་ལ་བུམས་ཆོས་སློབ་
ལུགས་པའང་གྲགས་ཤིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤའ་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་

རྒྱུད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ལུགས་སློབ་དེ་དག་ལས་བྱུང་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གཟིགས་པས་མ་ཕམ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
རང་བྱུང་རྟོ་རྗེས་རྒྱུད་སྒྲུབ་མའི་ས་བཅད་བསྐྱུས་དོན་མཛད་པ་ལ། གམ་དགོན་གཞོན་
སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀའ་ཞིང་། གམ་སྟོན་ལས་པ་ཆེན་པོས་སྤྱིར་དག་བཤའ་
པའི་འབྲེལ་བ་མཛད། འགོས་ལོ་ཆེན་པོ་གཞོན་རུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་
ཞབས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ལ་འབྲེལ་བཤའ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལུགས་འདི་དང་
མཐུན་པ། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་བོ་པ་ཆེན་པོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློབ་སྤྱིས་ཏེ་
འབྲེལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱ་
ར་རྒྱ་ཐ་སོགས་ཀྱིས་བཤའ་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱིས་གཞུང་བཅུགས་པའི་འབྲེལ་པའི་
ལུང་རྒྱུན་ད་ལྟ་བར་བཞུགས་པ་དང་། སྤྱིས་སུ་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ལས་
ཀུན་གཟིགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་གསུན་ཏེ་བཤའ་པ་ལན་མང་དུ་མཛད་པའི་
རྒྱུན་ལས་མཁས་པའི་དབང་པོ་བྱུར་མང་ལྷ་ལུང་པ་གམ་བསྟན་འཕེལ་གྱིས་མཚན་
རྒྱུ་མཛད་པའི་བཤའ་རྒྱུན་ཀྱང་ལེགས་པར་ཞོས་ཏེ་དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་གཙོ་བོར་
རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ ། གང་ཞེས་བཤའ་བའི་དོན་ ། རྟོན།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་
པོ་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ཉིད་བཤའ་གཞིར་བུས། དེ་འཆད་
པའི་རྩལ་ལ་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་ལུང་རིགས་སློབ་པ་སོ་སོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་

སྒོལ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། དེས་དོན་དབྱ་མའི་སྒོལ་དཔོན་རྣམས་འདི་
ལྟར་བཞེད་དེ། ཚོས་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་ཀའི་དེས་དོན་ཇི་སྟེད་པ་ནི་བདག་
མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུ། དེའི་དོན་མཐའ་གཏུགས་ན་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་
པ་དང་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ།
སྟོང་ཚུལ་མེད་པར་དགག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས།
གང་ཟག་དང་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དངོས་
མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །

དེ་ཉིད་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་སྟོང་
ཚུལ་རང་རིག་རང་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སྐབས་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་
ཞེས་བསྟན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་དེས་པའི་དོན་གྱི་དོན་ཇི་ཡིན་ལ། དོན་དེ་ཉིད་
གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །

ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཅུ་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མ་དག་
པ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དུ་བཅུ་དེ་དབྱེད་ཅིང་དབྱེད་ས་དེ་ལའང་རིགས་
སམ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ། དག་པ་དང་མ་དག་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་
པའི་སྐབས་སུ་ལམ་ལྷགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་བཅུ་དེ་དབྱེད་ས་ཀྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་ཚོས་
དང་དགོ་འདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡི་ཤེས་ཅམ་ལྷོག་ནས་དགོ་
འདུན་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆ་ནས་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་
ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སོགས་བཅུ་དེ་ཅིང་དབྱེད་ས་དེའང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷོག་པས་ཕྱེན་བྱང་ཚུབ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྟོན་ལས་ཏེ་
གསུམ་མོ། །དེས་ན་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དོན་དེའི་གནས་བདུན་ཏུ་འང་གསུངས་
ཤིང་། འཁོར་ལོ་སྟེ་མ་གཉིས་ཀྱི་དེས་དོན་མཐའ་དག་དེར་འདུས་པར་རྟོགས་པར་གྲ་
མོད། དང་པོའི་དེས་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྟར་འདུ་ན། དམན་ལམ་
གྱི་སྐྱེད་གཞི་སྟོང་བྱེད་སྐྱེད་ས་འབྲས་གསུམ་ཀ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་
ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དེས་དོན་མཐའ་དག་འདུ་བ་ཤེས་པར་
བྱས་ནས། སྟོང་པོ་དེའང་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། སྟོར་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་སྟོས་པ་
དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་། ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འམ་སེམས་ཅན་ཏེ་རྣམ་པ་
བཞི་ལ་བཅུ་དེ་པར་མཛད་ཅིང་། འདི་ཉིད་ལས་ཚོས་སྐྱེད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
རིགས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། སྟོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་
དོན་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བཤད་དོ། །

དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་གོང་སྟོས་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་དབང་དང་བྲང་དེས་
ལ་དགོངས་པའི་བཅུ་དེ་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གང་ནས་བཤད་ཅིང་གང་ཟག་གང་
གིས་རྩལ་དུ་བཏོན་སྟུམ་ན། སྟོས་བྲལ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དེས་དོན་
ཡིན་ཅིང་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱེད་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྟོ་མང་

པོས་གསལ་བར་མཛད། འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་གཞི་ནི་དབྱུ་མ་རིག་ཚོགས་ལས་བཤད་པ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེད་པའི་
མིད་པར་དགག་པ་ཉིད་དུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཐལ་རང་གི་སྟོབ་དཔོན་པལ་ཆེར་བཞེད་
ཅིང་བོད་ཀྱི་དབྱུ་མ་རང་སྟོང་སྐྱོ་བ་རྣམས་ནི་མིད་དགག་ཁོ་ནར་ནན་གྱིས་བསྐྱབས།
དེ་ལྟར་བྱའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་ལེགས་ལྡན་ཞབས་ཀྱིས་
རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་ཅིང་ལྷ་བས་ཀྱང་དོན་གྱིས་བཞེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་
དང་སིང་གི་བཟང་པོས་མིད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་རིགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་།
ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོས་ཚོས་སྐྱར་ཡང་བཤད་པས་དོན་གྱིས་སྟོང་པོར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།
འོན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྟེད་པའི་མིད་པར་དགག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ནད་ཆེན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཆིང་
བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་
པའི་དོན་གྱིས་ཀྱང་བྱུང་པར་འཕགས་སོ། །

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་དང་སྐྱགས་
རྒྱུད་རྣམས་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་དང་མདོ་གྲི་རྒྱན། རྒྱུ་
སྐྱབ་ཀྱིས་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་དྲོ་རྗེའི་བསྟོད་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
འགྲེལ་སོགས་ནས་དེ་ཉིད་སྟོང་པོ་ཡིན་པ་གསལ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གཤེགས་སྟོང་དུ་བཤད་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ།
རྒྱན་རྒྱུག། དཔལ་སྤོང་གིས་ལྷུས་པ། དྲོ་རྗེ་མགྱུར་ལ་སོགས་པ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་
ཞིང་། སེམས་ཅམ་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

སེམས་ཅན་སྟོང་པོར་བཤད་པ་ནི་སྟོན་གསལ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས། ཁམས་ནི་
གནས་སྐབས་གསུམ་དག་དུ། མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །

འདི་ཉིད་ནས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་འོག་དུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཡང་། འདིར་
མདོ་ཅམ་སྟོས་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ལྷགས་ཕྱིར། །རང་
བཞིན་དེ་མིད་དེ་ནི་གཉིས་མིད་དེ། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་འདྲས་ཉེར་བཏགས་
ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་ལྷགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་བརྗོད་པ་དང་
གཅིག །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་མིད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་སངས་
རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མིད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འང་
སྟོང་པོར་གསུངས་པ་དང་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་
པ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ།
རིགས་ནི་ཤིན་དུ་འདྲ་བའི་དོན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མིང་བཏགས་ནས་སྟོང་པོར་བཤད་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ། དེ་བཞིན་
ཉིད། རིགས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དངོས་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་པོ་བཏགས་པ་བ་དང་། བར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཆ་འཛིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྟོང་པོ་གཉིས་ཀ་

དངོས་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི་སྒྲིང་པོ་དངོས་ཡིན་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཏགས་
པ་བ་ཡིན་པ་འགོས་ལོས་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་གནས་བཞི་སྒྲིལ་
འཇུག་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རིགས་དང་ཁམས་དང་ས་བོན་སོགས་རྣམ་གྲངས་སུ་གྱུར་ཅིང་ཁམས་ཞེས་
པ་རྒྱུ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་མ་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིང་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་གྲང་
གནས་པས་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་པད་ངན་ནང་སངས་རྒྱས་སོགས་དཔེ་དགུ་དོན་དགུ་
པོ་རྣམས་ངོ་བོ་དངོས་གནས་སུ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་ནས་སྤྱི་བྱེད་གཞན་གྱིས་བསྐྱིབས་
ཏེ་གནས་པས་ཁམས་ཀྱི་དཔེར་མཛད་ཅིང་། ཚོས་དབྱིངས་དེ་རིགས་དང་ཁམས་
སུའང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་གི་སྐུ་ལྟན་པས་གཡོགས་པའི་དབྱས་ན་ཡོད་པ་ལ་
འཇུག་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཞི་དུས་སུ་སྒོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མས་བསྐྱིབས་ཤིང་དེའི་
དབྱས་ན་ཡོད་པར་སྐྱང་བ་དང་། ལྷན་དུ་ཡ་ཞེས་པ་བཅུད་དམ་མཚོག་ལ་འཇུག་
པས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཚོས་ཀུན་གྱི་བཅུད་དམ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སྐྱར་
སྤྱི་ཞིང་བཏྟན་པ་ལ་འཇུག་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་དུའང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་
ཏུ་བརྩམས་བར་བྱའོ། །

དུག་པ་ ། ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ ། རྟོན།

སྐྱེར་གཞི་དུས་སུ་ཤེས་བྱའི་གནས། ལམ་དུས་སུ་ལྟ་བའི་ཡུལ། འབྲས་དུས་སུ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ་གསུམ་ཀའང་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་འཇོག་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་
བྱམས་པའི་གཞུང་མཐའ་དག་གི་བཞུགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མངོན་རྟོགས་

གྱུར་ཏུ། སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་གྱུར་པ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་
པ་ཉིད་སྐྱང་གཞིར་བཞག་ནས། སྐྱོང་བྱེད་སྐྱབ་པ་བཞི་འམ་སྐྱོར་བ་བཞི། སྐྱང་བྱ་
མཐོང་སྐྱོམ་གྱི་སྐྱང་བྱ་མཐའ་དག་སྐྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོབ་པར་འཆད།
འདིར་སྐྱང་གཞི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ། སྐྱོང་བྱེད་ཚོས་ལ་མོས་པ་
སོགས་བཞིའི་མིང་ཅན་དང་ཡོངས་སྐྱོང་དུག་ཏུས་སྐྱང་བྱ་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དགུ་
དང་སྐྱིབ་པ་གསུམ། ཚོས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་བཞི་པོ་སྐྱངས་པའི་བྲལ་འབྲས་ཚོས་
སྐྱ་ཡོན་ཏན་སྤོན་ལས་བཅས་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤའ་པས། དེ་དག་ཚོས་སྐྱང་
ཀྱི་བྱེད་པར་ཅམ་ལས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཞི་དུས་སུ་འཁོར་འདས་སོ་སོའི་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་རྟོན་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་བཞག་དང་། ལམ་དུས་སུ་སྐྱོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་སྐྱང་བྱུར་བཤའ་ནས། རང་
བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོང་བྱུར་ཁས་ལེན་པ་དང་།

འབྲས་དུས་སུ་གནས་འགྱུར་མཐའ་བྱུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་
བྱེད་པར་མེད་དེ། གཞུང་འདིའི་བཤའ་གཞི་དེ་ལྟར་ལ། འཆད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་
གཉིས་སུ་བྱུང་སྟེ། དབྱུ་མའི་གཞུང་ལ་བསྟེན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལམ་གྱིས་
བཤའ་པ་དང་། སྒྲིང་པོའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རོག་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་བཤའ་སྟོལ་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཞེད། དེ་ནི་རིགས་པའི་ཚོགས་
ལས་བཤའ་པའི་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱོང་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས།
དོན་དམ་བདེན་པ་དེའང་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་དང་གཅོང་ནག་པས་སྐྱ་དང་རྟོག་པའི་དངོས་

ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་ཞོག། །ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་འང་མི་རུང་གསུངས། སློབ་དཔོན་ལྷ་པ་
ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ཡིན་
ཅིང་སྐྱོན་གྱི་ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་འང་རུང་བར་བཞེད། ཡོན་ཏན་རང་བཞེན་གྱིས་
ལྡན་པའི་དོན་གྱང་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་བཞེན་གྱིས་
འདུ་བ་ལ་དེར་བཏགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་དམིགས་པ་བདག་མེད་གཉིས་ལ་བྱས་ནས་དེ་གསར་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དང་།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀུན་ཉོན་གྱིས་སློབ་ཏུ་གསུངས་པའི་གང་ཟག་དང་
ཚོས་ཀྱི་བདག་ལ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་པས་
སྐར་ཡོད་ཕྱིས་བསལ་དུ་མེད་པ་ལ་འཆད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱི་འཕྲིན་པའི་དོན་གྱང་
སེམས་ཅན་གྱིས་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལོ་རྒྱ་གཟུ་བཙན་རྣམ་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པའི་བྱམས་ཚོས་སློབ་
ལུགས་པ་རྣམས་དང་། མངའ་བདག་མི་ཉི་ཞེས་གྱིས་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་གདམས་ངག་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་སོགས་མཛད། དེ་ལས་རྗེ་མར་པས་གསན་ཏེ། ཐེག་པའི་མཐར་
ཐུག་སྟོང་པོའི་དོན། །མཐའ་བུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ། །ཚོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་དོ་སློབ་
བཞིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་སྐྱེས་པོ་པའི་ཞལ་ནས། འོ་སློབ་
གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིའི་གཞུང་ནི་བཙུན་ལྡན་འདས་བྱམས་པས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་བསྟན་བཙུན་བཙུན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱན་སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་རབ་རྣམས་སུ་འང་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་

དཔལ་ལྡན་པག་མོ་གྲུ་པ་ཡབ་སྲས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རང་བྱུང་ཞབས་སོགས་སྟོང་
པོའི་དོན་མཛོད་སུམ་དུ་གཟུགས་པའི་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲང་
བར་མཛད་ཅིང་། སློབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོས་གྱང་སྟོང་པོའི་དོན་འདི་
ཉིད་ལས་བརྒྱུ་ལྡན་ཏེ་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐྱེ་
བ་སྐྱེ་མ་ཀུན་མཁུན་དོལ་པོ་སངས་རྒྱས་གྱིས་གྱང་དེས་དོན་སྟོང་པོའི་བཀའི་བསྐྱེ་བ་
བཞི་པ་མཛད་པ་དང་། ཟི་ལུང་པཎ་ཆེན། རྗེ་བཅུན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཏུ་ར་རྒྱ་ཐ།
ཀུན་མཁུན་བསྟན་པའི་ཉོན་བྱེད་སོགས་གྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱ་ཅམ་ལས་
ལྷ་བའི་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་མངའ་བདག་མི་ཉི་
པའི་དངོས་སློབ་པའི་ཉེ་བཟོ་བཟོ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམས་གྱང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་གྱི་བཀའ་སློབ་ཡིན་
པ་དང་། མི་ཉི་པའི་དངོས་སློབ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་གྱིས་གྱང་དོ་བོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ། གསང་སྐྱེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་དམ་ཚོས་སྐྱེས་
བསྐྱེལ་ཞི་བྱེད་ཅེས་བུ་བའི་མཚན་གསོལ་ནས་བོད་དུ་སྐྱེས་གསུངས་པ་རྣམས་གྱང་
དོན་སྐྱེ་མ་དང་མཚུངས་པས། མདོར་ན་མངའ་བདག་མི་ཉི་གྲུ་ནས་བརྒྱད་པའི་
བཤད་པ་དང་གདམས་ངག་གི་བཀའ་སློབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོགས་གི་བཅུད་སྐྱེས་ཅམ་
ལས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་བཞེད་པའི་སྟོང་པོ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་
རང་བཞེན་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚོ་
རིགས་ཞེས་བུ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ཏུ་བཅུད་ཅིང་། ལྷ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་

གཏིང་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འཛུགས་པའི་དཔེ་སྟངས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་ལའང་ཡར་
སྐྱོད་གསུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཚོ་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་སྤྱིར་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ལ། ཚངས་པའི་རྣམ་འབྲུལ་སྟངས་ལ་འབབས་པའི་དཔེ་སྟངས་འཁོར་བའི་ཚོས་ལའང་
མར་འགོབས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཚོ་སྐོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་དག་པ་དང་། དག་པའི་
ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
བཟང་ངན་དང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་
ས་སྟོང་བཞུགས་ནས་སྤྱིད་གསུམ་སྐྱེའི་སྤྱང་བས་ཁྱབ་པའི་དཔེ་སྟངས་བསྟན།

དེ་དག་ཅུང་ཟད་དགེ་ན། རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་
རིགས་གཉིས། སྤྱི་མ་ནི་དབུལ་པོའི་བྱིམ་གྱི་གཏེར་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤྱིར་པོའི་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྣམས་
པ་གཞིར་གནས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཤིང་གསར་དུ་བཅུགས་ནས་བསྐྱེད་པ་
བཞིན་སློབ་ལམ་དུ་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་ཡོན་ཏན་གོང་
དུ་འཕེལ་བ་སྟེ་དང་པོས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། སྤྱི་མས་ལོངས་སྤྱུལ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་
དོ། །རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཞིའམ་རྒྱུར་གནས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་ཞབས་
ཀྱིས་བཞེད་པའོ། །

ཚོས་སྐྱེ་ལའང་དངོས་དང་དེ་ཉོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་ཟབ་མོ་དོན་དམ་དང་
ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
གསུང་རབ་སྤྱི་ལས་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སུ་

གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་སྤྱིར་པོ་གསུམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དགེ་བས་རྣམ་པ་
དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་འགོས་ལོ་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ། །

གཞུང་འདིའི་དགོངས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དགེ་བ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གནས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
དམ་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ།
འདི་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྱིར་བཞིན་གྱིས་དེ་
བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་མིང་གི་བརྗོད་དང་དཔེ་སྟངས་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་མདོ་ལས་ཤེས་རབ་ཕར་
སྤྱིན། དོན་དམ་བདེན་པ། ཡང་དག་པའི་མཐའ། གནས་ལུགས་རང་བཞིན།
འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ། ཚོས་ཉིད། སེམས་ཉིད། སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་།
སྤྱི་གསུམ་གྱི་ཐོག་པར། དང་པོའི་མགོན་པོ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། ཐིག་
ལེ་ཆེན་པོ། རང་བཞིན་འོད་གསལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་རྣམས་གྲངས་དུ་མར་
གསུངས་སོ། །

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ལ་སྤྱི་བྱེད་སྐོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྤྱིན་ལྟ་བུས་
བསྐྱེད་པས་ཏེ། དེའང་རང་བཞིན་རྣམས་དག་དང་དུས་སྤྱི་མེད་པར་གསེར་དང་གཡའ་
བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས། གཞན་དབང་། ཀུན་རྫོབ་འཁྱུལ་པ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སོགས་
མིང་དུ་མར་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཚོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་
བཞི་བྱུང་བས་གནས་ལུགས་མི་ཉོགས་ཤིང་འཁོར་བར་འཛིང་ལ། ཐིག་མཚོག་ལ་

མོས་པ་སོགས་རྒྱ་བཞེས་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཏེ་སློབ་ལུང་གི་དྲི་མ་
དུངས་ལུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་བཤད། །རང་
བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ལ་གཟོད་མ་ནས་དྲི་མས་གོས་མ་སློང་བས་བསལ་བྱ་ཅིའང་
མེད་དེ་དྲི་མ་ནི་བཅོས་མ་སློབ་ལུང་ཡིན་པས་ཁམས་ལ་སྟོང་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རང་
ཆས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྤར་མེད་གསལ་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་མེད་དེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁམས་མི་སྟོང་སྟེ། དཔེར་ན་མགྲིས་ནད་ཅན་གྱི་དུང་
སེར་པོར་མཐོང་བའི་ཚོ་དུང་གི་དངོས་གནས་ལ་སེར་པོས་སྟོང་ཞིང་དཀར་པོས་མི་
སྟོང་པ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚོ། ཡང་དག་མཐའ་ནི་
འདུས་བྱས་གྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་སྟོང་གི་
རིགས་པས་དཔྱོད་ཅིང་། ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་
མེད་གསུམ་བུལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་
རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་སློང་བྱ་གཉིས་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་
ས་སྐུ་པས། མཐའ་བུལ་དུ་གཏན་ལ་པབ་ནས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་
ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ལ་བཤད་སྟོལ་འདི་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ལ་དབྱ་
མ་གཞན་སྟོང་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེའང་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་བདེ་ལྡན་ཅམ་
མདོ་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། །བོད་འདིར་གྲུབ་ཆེན་ཡུ་མོས་གསལ་
སྟོན་སྟོར་བཞི་མཛད་པ་ནས་བརྗོད་སྟོལ་དེ་བྱུང་ལ། དེའི་སྐྱེ་དོན་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་པ་ནི་

ཀུན་མཁུན་དོལ་པོ་བ་ཡབ་སྐུ་ལ་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷ་སྟོམ་གྱི་གནད་ལ་མི་
མཐུན་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ།
གྲུབ་མཐའི་ཞལ་བཞེས་ལྡན་པར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ལྡན་པར་ཀུན་མཁུན་
ཇོ་ནང་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་གཙང་རྟག་བདེ་བ་བདག་དམ་པའི་མ་
རོལ་དུ་སོན་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་པ་ལ། སྟོས་བཞག་པའི་བདེན་གྲུབ་དུ་གོ་
ནས་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དགག་པ་བརྗོད་ཀྱང་། དེའི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་
དོན་དབྱིངས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་དེ་ཉིད་སྟོས་མཚན་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྐྱ་
རྟོག་ལས་འདས་པ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། དེ་
ཉིད་རིག་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པས་དཔྱད་པ་རང་གིས་འཇུག་ཏེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ལྷག་རྒྱ་
ཆེན་མོ་བརྗོད་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་ལམ་གྱི་འཆད་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ།
བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཡོད་མེད་དང་། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་
པར་བྱ་བ་རུང་བཅད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་
པར་གྲོལ། །རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སློབ་ལུང་དག་གི་ཁམས་སྟོང་གི་
རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྟོང་ཚོས་གྱིས་སྟོང་མ་ཡིན། །ཅེས་པའི་
དོན་ལ་ཁ་སྤྱིར་བཏགས་ནང་བཏགས་ཀྱི་གོ་བ་ལས། དཔྱད་པ་དང་སྟོམ་དོན་གཉིས་སུ་
སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ ། དབུ་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ ། ལ་གཉིས། བསྐྱུས་དོན་དངོས་དང་།
ཞུང་ལམ་གྱི་འབྲེལ་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ ། བསྐྱུས་དོན་དངོས་ ། རྟོ།
གཞུང་ལས། སངས་རྒྱལ་ཚོས་ཚོགས་སོགས་ཀྱིས་དབུ་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་དོན་
བསྐྱུས་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་ལས་ཚོས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིའི་གོ་རིམ་གྱི་འབྲེལ་པ་བསྐྱུས་
ཏེ། དེའང་ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་འགྲམ་ལྷ་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྤོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤོ་བས་ཀྱིས་
རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པར་བྱུར་པས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཀུན་གྱི་
གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དམ་པའི་ཚོས་ནི། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ཁོ་ན་
གཞན་ལ་བྱུགས་བརྗེ་བས་ལམ་གྱི་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དགོ་འདུན་ནི། ཇི་
སྐད་དུ། བྱོད་ནི་གང་ནས་གཤེགས་པ་ཡི། །ལམ་དེ་ཉིད་ནས་སྤོ་བ་མའང་མཆི།
།ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ལམ་དེ་ལ་ཞུགས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྤོ་བ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ནང་པ་
སངས་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་བསྐྱུས་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་
ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འདིར་དེ་དག་གི་
དོན་མདོར་སྐྱུར་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ལའད་གཞིར་མཛད་པ་སྟེ། དེའང་སངས་རྒྱལ་ནི་
འདུས་མ་བྱས་པ། ལྷུན་གྲུབ། གཞན་རྒྱུན་གྱིས་མི་རྟོག་པ་སྟེ་རང་དོན་བྱང་རྒྱུ་པའི་
ཡོན་ཏན་གསུམ། མཁྱེན་བརྗེ་རུས་པས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ་
དོན་གཉིས་དབྱེ་གཞིར་བྱས། དབྱེ་ངོ་བྱུག་ཏུ་བབྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ཚོས་
འགོག་བདེན་ལ་བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་གསུམ། ལམ་བདེན་ལ་དག་
གསལ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་གསུམ། དགོ་འདུན་ལ་ཇི་ལྟར་སྤོ་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་

པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། ཆགས་ཐོགས་དམན་པའི་སྤོ་བ་པ་ལས་གྲོལ་བ་
སྟེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དེ་དག་ལའང་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་ངོ་སྐྱར་ལྟར་སྐྱུར་བས་
རྣམ་བྲངས་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཅན་མཚོག་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་
ལའད། གནས་སྐབས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སངས་རྒྱལ་
ཉག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུབ། དགོན་མཚོག་གི་སྐྱོ་དོན་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ་དགོན་མཚོག་གི་
རྣམ་བཞག་གསལ་བར་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་དགོན་མཚོག་གསུམ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་དབང་
དུ་མཛད་ནས། དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱལ་ཡོན་
ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛོད། །ཅེས་ཐོབ་རྒྱལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱལ་པར་ལའད་པ་
སྟེ། དེའང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གནས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་ །རྟོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱང་རྒྱུ།
རྟོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་གི་གནས་བྱང་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན། གཞན་དག་
ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ཡོན་ཏན་གྱི་རུས་པ་སྤོ་བ་ལས་ཏེ་གནས་བཞིར་ཤེས་
བྱ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དང་པོ་དགོན་མཚོག་དེའི་རིགས་བཅས་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྤོ་བ་པོ་ཅན་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་སངས་སྐྱུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་སོགས་སྤོ་བ་གཅིག་ཏུ་
གཏན་ཚིགས་གསུམ་བཀོད་ཅིང་། གཏན་ཚིགས་རེ་རེས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤོ་བ་
པོ་ཡོད་པ་བསྐྱུབ་པར་རུས་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་སོ་སོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྣམ་བྲངས་སུ་
གསུངས།

ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེའང་ཚོས་
ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་
ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལ་འབེབས་པའི་བསྐྱུས་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ། མདོ་སྤྱོད་
སོ་སོའི་དགོངས་པས་རྣམ་བཞག་བཅུར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། སྒྲིང་པོའི་མདོའི་
དགོངས་པས་དཔེ་དགུ་དང་སྐྱར་བ། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ། སྒྲིང་པོ་བསྐྱར་
པའི་དགོས་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་སྣོ་ག་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། གཞིའི་ཚོས་སྐྱུ་དེ་
བཞིན་ཉིད་རིགས་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་རོ་བོའི་དོན་དང་། ཁམས་ལ་ཡོད་
པའི་སྐྱོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མོས་པ་སོགས་ལམ་གྱི་ཚོས་སྐྱུའི་
རྒྱུའི་དོན་དང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་སྐྱོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བཞི་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུའི་དོན་དང་། རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
འཁོར་བའི་སྐྱོན་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱར་འདས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་
ནས་ཐོབ་པའི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ལས་གྱི་དོན་དང་། ཁམས་དེ་ལ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་མོས་
པ་སོགས་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མདོན་ཤེས་སོགས་མངའ་བ་ལྡན་པའི་དོན་དང་།
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་གནས་སྐབས་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པའི་དོན་དང་། རང་བཞིན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
ཀྱང་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་གནས་སྐབས་གྱི་དབྱེ་བས་མིང་ཅམ་ཐ་དད་པར་སྐྱོན་པ་
གནས་སྐབས་གྱི་དོན་དང་། དེ་གསུམ་རང་སྤྱིའི་སྐྱོན་སེལ་ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་
ལྟར་ཁྱབ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། ཚོས་ཅན་སྐྱེ་འགག་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་ཀྱང་

ཚོས་ཉིད་ལ་དེ་དག་བྲལ་བ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་
སྐབས་ཀུན་ཏུ་བྲལ་སྤོམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་
དུ་མེད་པ་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་ལྟར་གནས་པ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་
བཅུ་པོ་དེས་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱས་བསྐྱུབ་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཚད་
བར་བསྟན།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པད་ངན་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གྱིས་པ་སོ་སྐྱེ་ནས་
རྒྱན་མཐའི་བར་ཏུ་ཡོད་པའི་ཉོན་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་མདོག་ངན་སོགས་སྒྲིབ་
བྱེད་དྲི་མའི་དཔེ་དགུ་དང་། ཚོས་སྐྱུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་ནི་
སངས་རྒྱས་སོགས་བསྐྱེད་བྱ་ཚོས་དབྱིངས་གྱི་དཔེ་དགུ་དང་སྐྱར་ནས་བཤད།

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་འཇིག་ཚོགས་ལ་
ལྟ་བུ་གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་
པར་གཡེང་བ་བྱུང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་གྱིས་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཇི་བཞིན་
མི་རྟོགས་ལ། བསལ་བཞག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་རྟོགས་པར་བསྟན།

བཞི་པ་ནི། འཕགས་པས་ལྟ་བར་དཀའ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་སོ་སྐྱེ་ལ་
བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་
དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་འགལ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་
གྱིས་ལེན་དང་པོ་བྱུབ།

དེ་ནས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་
རྣམས་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དྲི་མ་

མིད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་རྒྱུ་ནི། དག་ཐོབ་
སོགས་དང་། ངོ་བོ་རྒྱ་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་
ཉིད་སློབ་བྱུང་གི་མ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཏུ་གནས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ངོ་བོའི་དོན་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཉམ་བཞག་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་ཏུ་སློམ་པ་གནས་འགྱུར་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ་གྱི་དོན་དང་།
ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གོམས་པ་མཐར་སྟོན་པ་ལས་སློབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པའི་དྲི་མ་ཟད་ཅིང་བྲལ་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ངང་ནས་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
འབྲས་བུའི་དོན་དང་། ཉོན་སློབ་བྲལ་བས་ཟག་བཅས་གྱི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
འདས་ཏེ་ཟག་པ་མིད་པའི་འགྱུར་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པས་རང་དོན་སྟོན་སྟུང་
ཚོགས་པ་གྲུབ་ཅིང་། ཤེས་སློབ་བྲལ་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མིད་པར་འཇུག་
པའི་གཞན་དོན་སྟོན་སྟུང་ཚོགས་པ་ནི་ལས་གྱི་དོན་དང་། དོན་གཉིས་དེ་དག་འགྲུབ་
པར་བྱེད་པའི་རྟེན་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སློན་པའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མིད་པ་མངའ་བ་ནི་
ལྡན་པའི་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་འཕགས་ཆེན་རྣམས་གྱིས་
གྲང་མི་རྟོགས་ཤིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ཟབ་པ་ཚོས་སྐྱུ་དང་། གུན་ལ་བྱུང་
པས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་དང་། སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་
པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐལ་པའི་སྐྱེ་བྱེ་སྐྱེ་བྱེ་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འཇུག་པའི་དོན་
དང་། སྐྱེ་བྱེ་གསུམ་པོ་དེའང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་འགྲོ་བའི་ཁམས་ཇི་སྟོན་པའི་དུས་
དང་མཚུངས་པར་འཇུག་ཅིང་གནས་པ་ནི་རྟོག་པའི་དོན་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་རང་

བཞིན་སྐྱེ་བསྐྱེ་བསྐྱེ་བསྐྱེ་བསྐྱེ་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སློབ་ལུལ་
དུ་མ་གྱུར་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དོན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བའི་
བརྒྱུད་གྱི་སློབ་པ་ལའང་པས་ལེན་གཉིས་པ་གྲུབ།
ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་ལེན་འདིའི་འབྲེལ་པ་སྐྱེ་བུར་ཡོད་དེ་
དེར་ཚོས་ཉིད་དང་། འདིར་དྲི་མིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་།
ཚོས་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་དོན་ལས། དང་པོ་ཤེས་
བྱ། བར་པ་བཞི་བསྐྱེམ་བྱ། ཐམ་འབྲས་བུ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱུས་པ་
དེ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་བྲལ་བ་དང་རྣམ་
པར་སློན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱེས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་
རྣམས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རང་དོན་གཞན་དོན་སོགས་གྱིས་རང་དོན་དོན་དམ་
ཚོས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟུང་ཏུ་རྩ་བ་གཉིས། གཞན་དོན་གུན་རྫོབ་
གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟུང་ཏུ་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ་བསྐྱེམས་པས་
ཡོན་ཏན་དུག་ཏུ་བཞི་པོ་སྐྱེ་བཞིས་དང་སྐྱུར་ཏེ་རྣམ་བྱངས་བསྟན། དེ་ནས་སྟོབས་
ཉིད་མ་རིག་སློབ་ལ་སོགས་གྱིས་མི་སྐྱེད་པ་དོན་རྩེ་སྐྱེ་བུའི་སྟོབས་བཅུ། འཇིགས་པ་
མིད་པ་སོང་གོ་སྐྱེ་བུའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི། གཞན་དང་སྟོན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནམ་
མཁའ་སྐྱེ་བུའི་མ་འབྲས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྤང་བྱ་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཚོས་སྐྱེ་བའི་ཡོན་
ཏན། ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་སོགས་གྱིས་མཚན་བཟང་སྟུང་ཏུ་རྩ་
བཞིས་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དཔེ་དོན་ཞིབ་
མོར་སྐྱུར་ཏེ་བཤད་པས་ལེན་གསུམ་པ་གྲུབ།

བརྒྱུད་པ་ ། རྗེ་ལྷ་རྩེ་ལའག་པའི་དགོས་འབྲེལ་བསྟན་པ་ ། མི།

དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དགོན་མཚོ་ག་
གསུམ་དང་ཁམས་དང་བྱང་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་སྤོན་ལས་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་
པོའི་མདོ་དོན་མཐའ་དག་བསྟུས་པ། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་
བས་མི་ཕྱིད་པ་དོན་ལྟ་བུའི་གནས་བདུན་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ། ཚོག་དོན་དེ་ཉིད་དང་
པོར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྗོད་བྱེད་གྱི་ཚོག་གོ། །བར་དུ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་དུ་ངེས་པ་རྟོག་ནས་དབུལ་པོའི་བྱིམ་ལ་ཡོད་པའི་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ཐོབ་
པ་དང་འདྲ་བར་ངེས་དོན་སྤྱིང་པོའི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་
ཚད་མ་གསུམ་དང་རྟོན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འཇུག་ལུས་པ་ནི་དགོས་
པ། དེ་ལྷ་རྩེ་ལའག་ནས་དད་པ་རྣམ་གསུམ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་སྤྱིང་པོའི་དོན་ལ་སྟོམ་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པས་ས་འོག་གི་གཏེར་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་བར་སྤྱིང་པོ་
ཚོས་ཉིད་གྱི་བཞུགས་རྒྱལ་ཐོག་མར་རྗེས་མཐུན་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་། རིམ་གྱིས་རྗེ་
གསལ་དུ་སོང་ནས་མཐར་ཉོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་བར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡི་
ཤེས་རྗི་མ་མེད་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྟོང་བྱུང་གྱི་རྗི་མ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་
མདོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་ཉིད་དགོས། ཉིད་དགོས་དགོས་པ་ལ་རགས་ལས། དགོས་
པ་བརྗོད་བྱུ་ལ་རགས་ལས་པས་སྐྱེ་མ་མེད་ན་སྐྱེ་མ་མི་འབྱུང་བ་བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་
གི་འབྲེལ་པ་མི་དང་དུ་བའམ་ཉི་མ་དང་འོད་བཞིན་ཏུ་བྱུབ་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །

དེ་དག་གི་སྤྱི་དོན་ཅུང་ཟད་བསྟན་ནས། ཕ་བའི་གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཚོགས་
དོན་རྒྱས་པར་བཀོལ་བ་ལ་གསུམ། དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་དང་ཕྱག་ །དོན་
མཚོགས་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས། དོན་དེ་ལེགས་པར་བསྐྱར་རྒྱུ་ལོ། །དང་
པོ་ །དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་དང་ཕྱག་ །ལ་གཉིས། མཚན་དང་འགྲུར་ཕྱག་གོ
།མཚན་ལའང་གཉིས། སྐད་གཉིས་ཤམ་སྐྱར་ཉེ་བའོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ །སྐད་གཉིས་ཤམ་སྐྱར་ཉེ་བའོད་པ་ །ཀི།

**རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྩུ་ཡུ་རྩུ་ལྷུར་ར་ཏུ་ལྷུ།
བོད་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས།**

ཞེས་འབྲུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁ་དོག་ཆས་གོས་དཀར་པོ་ལ་གཙོ་རྩལ་
བྱེད་པས་རྒྱ་དཀར་པོ་ལ་མིང་མཐའ་འདྲེན་རྒྱུ་གིས་རྒྱ་གར་ཅེས་གྲགས་པ།
སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་གནས་འཕགས་ཡུལ་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
སྤྱི་ལྷན་ཏུ་སྟེ་ལེགས་པར་སྐྱར་བ་ལྟའི་སྐད་དུ། མ་རྩུ་ཡུ་རྩུ་ན་ཞེས་སོགས་འབྲུང་བ།
བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ། མ་རྩུ་ནི་ཆེན་པོ། ཡུ་རྩུ་ནི་ཐེག་པ། ལྷུར་ར་ནི་བླ་མ།
ཏུ་རྩུ་ནི་རྒྱུད། ལྷུར་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། །

གཉིས་པ་ །དེའི་དོན་བཤད་པ་ །ཀི།
ཐེག་པ་ནི་འདིས་འདེགས་པས་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་འདེགས་པས་ན་འབྲས་
བུའི་ཐེག་པ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་དམིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐབས་མཁས་དང་། བྱུང་པ་དང་།
སྤོན་ལས་ཉེ་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་འདི་ཉིད་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་གོ། །རྒྱུད་ནི་རྫོང་
བྱེད་ཚོགས་གི་རྒྱུད་ལྟར་ན་ཚོགས་དང་ཡི་གེ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་དོན་ཉེ་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་
པ་འདོན་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་རམ། བརྫོང་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་རྒྱུན་ཆགས་པས་
སོ། །བླ་མ་ནི་རྫོང་བྱེད་ལྟར་ན་སྤྱི་མའི་དོན་ཉེ་གསོ་རིག་ལ་སྤོན་དཔུད་ལག་ལེན་དུ་
བསྐྱེལ་བ་ལ་སྤྱི་མའི་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་འདིར་དགོངས་པའི་དོན་ཟབ་སྤྱིང་པོར་
དེའི་ནས་སྟོན་པའམ། བརྫོང་བྱེད་ལྟར་ན་གོང་ན་མེད་པའི་དོན་ཉེ། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་
པ་སྟོན་པས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ནི། སྤྱིར་སྟོབ་མ་རྣམས་འཚོས་པ་དང་། བྱེད་པར་
དུ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ལས་འཚོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་དང་སྤྱིད་པ་ལས་སྟོབ་པ་
སྟེ། རྣམ་བཤད་རིག་པར། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། །ངན་
འགྲོ་སྤྱིད་ལས་སྟོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཚོས་སྟོབ་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་
ཉེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མིང་
ནི་དཔེ་དང་། བྲངས་དང་། །གཞུང་ཚད་དང་། །ལུ་བ་པོ་དང་། །ཡུལ་དང་། །དུས་
དང་། བརྫོང་བྱེད་ལས་བཏགས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་བརྫོང་བྱེད་
བྱེད་ལས་ལས་བཏགས་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། འགྲུར་ཕྱག་ ། རྟོ།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་འབྲུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་བརྒྱ་ནི་མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པའི་
སྤངས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་གཉིད་སངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སྒོ་
རྒྱས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། པདྨ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
དང་སྦྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སེམས་པས་
སྒྲན་བྱུང་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། སེམས་དཔའི་སྐྱེ་ཆགས་པ་དང་སོས་པ་
དང་སྦྱིང་སྟོབས་ལ་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱས་པས་འདུད་
ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ། ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུར་མཇེད་པའི་ཐོག་མར།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་བསྟན་
བཅོས་བསྐྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་
བྱས་ནས་རྩོམ་འཆད་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་རྗེས་སུ་གདམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ ། བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ།
ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་
། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ ། ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྟོ་རྗེའི་གནས་
བདུན་དུ་བསྟན་པ། དེའི་ཁྱད་སྤངས་མདོ་དང་སྐྱར་བ། གོ་རིམ་གྱིས་འབྲེལ་བསྟན་པའོ།
། དང་པོ་ ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྟོ་རྗེའི་གནས་བདུན་དུ་བསྟན་པ་ ། རྟོ།

སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །

ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྟོ་རྗེའི་བསྟན་པ། །

རྟོ་རྗེའི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོབ་པར་བྱ་བ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཅན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་ཚོགས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་དང་། དེ་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་དང་། རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཁམས་དེ་ཉིད་ཇི་མ་མཐའ་
དག་གིས་དག་པ་སྒྲན་མིད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དང་། རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་པ་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དང་། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོན་ཏན་གྱི་རུས་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ལྡན་གྱིས་གྱུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དོན་ཐ་མའམ་ཕྱི་
མར་བསྟན་པ་དང་བཅས་སྟེ། འཆད་པར་འགྲུར་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་
ཡན་ལག་ཀྱི་ལུས་སམ་དངོས་པོ་ནི་མདོར་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ནས།
བརྗོད་བྱ་ཟབ་མོ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་པས་ཕྱིགས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་དངོས་
པོ་རྟོ་རྗེའི་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་བདུན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཡི་གོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ལམ་

གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པས་ན་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཟོད་བྱ་རྣམས་རིམ་
གྲིས་ཏེ་གསལ་པའི་གཞིའམ་ཏེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བཟོད་བྱ་དང་མཚུངས་པར་གྲངས་
བདུན་གྲིས་བསྟན་པ་འདི་དག་གོ། །

གཉིས་པ་ ། རྩེའི་ཁྲུངས་མདོ་དང་སྐྱར་བ་ ། རྟོ།

- འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འབྲེལ་བ། །
- གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །
- སྐྱང་གཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་བྱ་སྟེ། །
- བཞི་ནི་སྟོ་ལྷན་རྒྱལ་ཚོས་དབྱེ་བ་ལས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་
བོ་ཉིད་གྲིས་བར་མ་ཆད་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདིར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ལྷུས་པ་དེ་བཞིན་
གཞུགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་མདོར། སྐྱང་གཞི་ལས་
ནི་རྩེའི་གནས་དང་པོ་དགོན་མཚོག་གསུམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཇི་
སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་མདོན་པར་རྗོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ། སྟོབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་
ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། ། ལྷག་མའི་གནས་
བཞི། སྐྱང་གཞིའི་རྗེས་སུ་སྟོ་ལྷན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལམ་གྱི་ཚོས་ཡོན་ཏན་གྱི་

དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དུག་ཏུ་བསྟན་པས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་གསལ་
བར་མཛད་དེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་
པས། །ས་ལེ་སྐྱམ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་ཀྱང་།
ཤོན་མོངས་ངལ་བ་ཅོམ་དུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲི་མ་སྐྱུང་བར་བྱ་བའི་
གཞི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྲིས་དག་པ་སྟོང་པོར་ཡོད་པ་ལས། དེ་མདོན་དུ་
འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡོངས་
སུ་སྐྱོང་བ་དུག་ཏུ་པོ་གང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་དང་།
སྐྱང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དུག་དང་། སྟོན་ལས་སུམ་ཅུ་ཅུ་
གཉིས་སོ། །དེ་ནས་རྩེའི་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་
ཏུ་བསྟན་པ་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱིངས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
པོའི་སྟོང་རྗེ་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་བསྟན་པ་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་
རྗེས་སུ་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་མཛད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དོ།
ཤེས་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཞུགས་པའི་སྟོན་ལས་སྐྱ་ན་མེད་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་བསྟན་
པས་སྟོན་ལས་གསལ་བར་མཛད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཞུགས་པའི་ལས་ནི་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ་ཞེས་ལས་དང་ལས་ཅན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་
སོ། །འདིར་སྐྱུང་པའི་སྐྱུས་གནས་བདུན་པོ་མདོ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཡང་
བསྟན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་དེ།

དེའང་དགོན་མཚོག་གསུམ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་
གསུངས་སོ། །ཁམས་ནི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
སོ། །བྱང་རྒྱལ་ནི་དཔལ་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་འཕེལ་
འགྲིབ་མེད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །སྤོང་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་
ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། གོ་རིམ་གྱིས་འབྲེལ་བསྟན་པ་ ། རྟོན།

- སངས་རྒྱས་ལས་ཚོས་ཚོས་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས། །
- ཚོགས་ལས་སློང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐར། །
- ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་སྟོབས་སོགས། །
- སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་ཚོས་རྣམས་དང་ལྡན། །

ཅས་འབྱུང་སྟེ། གང་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ་འབྱུང་ཞིང་
ཁོས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལས་སློབ་མ་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་
མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ལ་ཚོགས་དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཁམས་ཐོབ་པ་སྟེ་ཡོད་པ་དེའི་དྲི་མ་
སྤངས་པའི་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཐོབ་པ་ཡིན་

པས། དེ་ལ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོན་ཏན་དེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་
ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྤོང་ལས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་
སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་པས་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་དགོན་མཚོག་གསུམ།
ཐོབ་རྒྱལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ ། ཐོབ་བྱ་
དགོན་མཚོག་ ། ལ་བཞི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས། བསྟན་པ་དམ་ཚོས། དེ་འཛིན་
དགོ་འདུན་གྱི་དོ་བོ། སྐབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ ། སྟོན་
པ་སངས་རྒྱས་ ། ལ་གསུམ། བསྟོན་པའི་སྟོན་པ་དངོས་པོ་བརྗོད་པ། དེའི་དོན་སྟེ་
སྟེ་བཤད་པ། དེ་དག་སྐྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ ། བསྟོན་པའི་སྟོན་པ་
དངོས་པོ་བརྗོད་པ་ ། རྟོན།

- གང་ཞིག་ཐོབ་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་རྒྱས། །
- སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་སྤྱིར་འཛིན་མེད་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །
- མ་བྱིན་བརྗེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེ་མཚོག་བསྐྱམས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱུ་གུ་གཅོད་
མཛད་ཅིང་། །
- སྐྱ་ཚོགས་ལྟ་ཐོབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བེ་ཚོམ་རྩིག་པ་འཛིན་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ཐོབ་མར་སྐྱེ་བ་དབུས་སུ་གནས་པ་
མཐའ་མར་འགག་པ་རྣམས་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་། སྟོན་པ་དང་རྣམ་

རྟོག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་སློབ་དཔོན་
 མེད་པར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པས་གཞན་རྒྱུན་
 གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མ་རིག་པའི་གཉིད་
 ལས་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་སློབ་གྲོས་རྒྱས་པས་མཁྱེན་པ་ལྷན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་དང་
 ལྷན་པར་གྱུར་པ་ནས་ནི། ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་འཇིག་པ་མེད་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོག་པའི་ལམ་
 སྟོན་པ་བརྟེན་བྱས་པ་དང་། མཁྱེན་བརྟེན་འཇིག་གི་མཚོག་བསྐྱུལ་ནས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་
 རྩ་བ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གྲུ་གཅོད་པར་མཛད་ཅིང་། མཁྱེན་བརྟེན་དོན་མཚོག་
 བསྐྱུལ་ནས་འཇིག་ལྟ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་ནགས་ཐིབས་པོས་
 བསྐྱོར་བའི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་པའི་རྩིག་པ་འཇིག་པར་མཛད་
 རུས་པ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་གྲུས་པ་
 ཚེན་པོས་འདུད་དོ། །

གཉིས་པ་ རྟོག་པའི་དོན་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ་ ། རྟོ།

- འདུས་མ་གྲུས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །
- གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །
- མཁྱེན་དང་བརྟེན་དང་རུས་པར་ལྷན། །
- དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་ཡོན་ཏན་དུག་གམ་བརྒྱད་དང་
 ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་འདུས་མ་གྲུས་
 ཤིང་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ རྟོ། ཡོན་ཏན་དང་འབད་ཚོལ་མེད་པས་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོ། རང་གིས་རིག་པས་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོག་
 པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོ། དེ་གསུམ་དང་ལྷན་པས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་། རྟོ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པས་སྐྱགས་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 རྟོ། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་རྒྱ་འབྲས་སློང་བས་རུས་པར་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་
 རྟོ། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་རྒྱ་འབྲས་སློང་བས་རུས་པར་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་
 རྟོ། དབྱེ་བ་དུག་གམ་སྟོག་པས་སྟེ་སྐྱེ་མ་གསུམ་རང་དོན་ལྷན་
 སྐྱུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་དོན་ལྷན་སྐྱུམ་ཚོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ རྟོག་པའི་དོན་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ་ ། རྟོ།

- ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །
- རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་གྲུས། །
- ཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་ཕྱིར། །
- ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྟེན། །
- སོ་སོ་རང་གིས་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། །

གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །
 དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་རྟོགས་ཕྱིར་མཁྱེན། །
 ལམ་སྟོན་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ། །
 རུས་པ་ཡི་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་སྟོང་ཕྱིར་རོ། །
 དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་ཏེ། །
 ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་པར་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚན་གྲས། དབྱེ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་
 རིམ་པར་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་འཆད་དེ། སངས་རྒྱས་ནི་ཐོག་མ་དབྱུངས་མཐའ་གསུམ་
 པོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 འདུས་མ་བྱས་པའོ། །སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱེས་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་
 གྱིས་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་དང་། ཡིད་གྱི་
 ལུས་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་བའི་འགག་པ་ཡོད་མེད་དང་།
 གཏུལ་བྱ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྐྱང་བ་ཡོད་མེད་ལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལས་
 སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐྱེ་གཏུལ་བྱ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྐྱང་བ་མེད་པའི་འདུས་
 མ་བྱས་ཡིན་པ་རོང་སྟོན་བཞེད་དོ། །དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
 པར་གོ་དགོས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཁས་སྤངས་ན་མཁྱེན་བརྩེ་རུས་ལྡན་དང་འགལ་
 བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུས་ངག་གི་སྟོས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་

མོགས་པ་འབད་རྩོལ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཚོས་གྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་སྤོན་ལས་ལྡན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
 པའི་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་པའོ། །དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་ལྡན་སུམ་
 ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་གྱུང་དག་པ་མཐར་སྤོན་པ་དེ་ལ་
 དགོད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསལ་
 བར་སྟོན་པར་མཇེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ།
 །རུས་པའི་སྤོན་ལས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལའད་མ་ཐག་པའི་ཡི་ཤེས་
 དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་པོ་ཡིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉོན་མོན་གྱི་སྤུང་པོ་
 དང་། དེའི་རྒྱ་རྩོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྟོང་བར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡོན་
 ཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་གི་དོན་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པར་བསྟན་ལ།
 ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་ཏེ། །

གཉིས་པ་ཚོས་ལའད་པ་ལ་བཞི། བསྟོད་པའི་སྟོན་ས་དངོས་པོ་བརྗོད་པ། དེའི་དོན་
 ཕྱི་སྟེ་ལའད་པ། དེ་དག་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ། དེ་རྣམས་སྐྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་
 ལའད་པའོ། །དང་པོ་། བསྟོད་པའི་སྟོན་ས་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་། །ནི།

གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུའང་། །
བརྟག་པར་མི་རྣམས་ངེས་ཚིག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །
དྲི་མེད་ཡི་ཤེས་འོད་ཟེར་སྒྲུང་ལྡན་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །
སྒྲུང་དང་རབ་རིབ་རྣམས་པར་འཛུམས་མཇུག་དམ་ཚེས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཚེས་གང་ཞིག་འགོག་བདེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཚེས་
དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་མེད་པ་ཆད་པའི་མཐར་སྐྱུང་བ་མིན་ཞིང་། ཀུན་
རྫོབ་སྒོ་བྱུར་བའི་དངོས་པོར་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཡོད་པ་རྟག་པའི་མཐར་
སྐྱུང་བ་མིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོ་མ་ཡིན་པས་ཡ་གྲུལ་ཁིགས་པའི་སྤྱིར་དང་ཕན་ཚུན་
འགལ་བའི་སྤྱིར་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་གཞི་མཐུན་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་།
ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་མ་གྲུབ་པས་དེ་བཞག་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་པ་
གཉིས་མ་ཡིན་དུའང་བརྟགས་པར་མི་རྣམས་སྤྱིར་སྐྱེ་བཞིན་སྒྲོས་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་
བ་དང་། བརྟག་དང་ཐ་སྐྱད་གྲིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་རག་གི་སྒྲོན་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པས་ངེས་པའི་ཚིག་དང་བྲལ་བ་དང་། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་
བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་རིག་གི་སྒྲོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་གྲིས་
སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་
རྩ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཞི་བས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ལམ་

བདེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་
རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡི་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་ལྡན་པས་གསལ་བ་ཉིད་དང་
། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་སྐྱུག་པ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། མི་སྐྱུག་
པ་ལ་ཁྲོ་ཞིང་སྒྲུང་བ་དང་། བར་མ་ལ་སྐྱོངས་ཤིང་གཏི་སྐྱུག་པའི་རབ་རིབ་སྐྱུན་པ་ལྟ་
བུ་རྣམས་རྣམ་པར་འཛུམས་པར་མཇུག་པས་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་དེ། དོན་གསུམ་
གྲིས་དམ་པའི་ཚེས་ཉི་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དད་པས་འདུད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། དེའི་དོན་སྤྱི་སྤྱོད་བཤད་པ་ ། རྟོན།

- བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །
- དག་གསལ་གཉིན་པོའི་སྤྱོད་ཉིད་གྲིས། །
- གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །
- བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚེས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་ཡོན་ཏན་དུག་གམ་བརྒྱད་དང་
ལྡན་པའི་ཚེས་དགོན་མཚོག་སྟོན་པ་སྟེ། ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་
དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཚུལ་བཞིན་མ་
ཡིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གསུམ། རོ་བོ་ལ་དྲི་མས་དག་པ་དང་
ཚེས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་བྱེད་པས་གསལ་བ་དང་དུག་གསུམ་གྱི་གཉིན་པོའི་སྤྱོད་པས་

སྲུ་གྲུ་པ་ཉིད་གྱིས་ཡོན་ཏན་གསུམ་རྫས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་གསལ། ལྷོག་པས་སྲི་ན་སྲུ་
མ་གསུམ་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་
དང་། སྲི་མ་གསུམ་རྒྱ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་
པ་སྟེ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་བཅས་པའི་ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ ། དེ་དག་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་ ། རྟོ།

- ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །
- ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྟུས། །
- གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །
- ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཆགས་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུས་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་
བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། དག་
གསལ་གཉིན་པོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་
པ་རིག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ ། དེ་རྣམས་སྲུ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ ། རྟོ།

- བརྟག་མིན་སྲིར་དང་བརྗོད་མིན་སྲིར། །
- འཕགས་པས་མཁྱེན་སྲིར་བསམ་མེད་ཉིད། །
- ཞི་ཉིད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ། །
- དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟོད་པར་བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས། དེའི་དབྱེ་བ་རིམ་
གྱིས་སྟུབ་ཅིང་འཆད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོད་མེད་
སོགས་སུ་བཞིར་འཇིན་པའི་རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་པའི་སྲིར་དང་།
སྒྲ་དང་ཐ་སྟོད་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་པའི་སྲིར་
དང་། འཕགས་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
མཁྱེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོས་བསམ་དུ་
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྟོང་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་བའི་སྲིར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནི་ལྷག་
བཅས་ཀྱི་སྟེན་ལོ། །དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་
། སོགས་ཁོངས་ནས་གསལ་བ་དང་གཉིན་པོས་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཚོས་མཐུན་པ་
གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཇི་ལྟར་མཐུན་ན། ཉི་
མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་ལ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་

དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་རྣམས་སམ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་པ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བའི་གོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དགོ་འདུན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསྟོད་པའི་སློན་སྐྱོད་པོ་བཟོད་པ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སམ་དུག་ཏུ་སྐྱབ་པ། དེ་རྣམས་སྐྱར་ཏེ་རྒྱས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། བསྟོད་པའི་སློན་སྐྱོད་པོ་བཟོད་པ་། །ཞི།

སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། །
གང་དག་འགྲོ་ཀུན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་ཏུ་གསུམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ལྷགས་གཟིགས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སློ་
མངའ་བ། །
སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡི་ཤེས་གཟིགས་མངའ་དེ་
ལ་འདུད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་དགོ་འདུན་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། རང་གི་སེམས་དེ་ནི་གཉེན་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན་སྤང་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་
གཤོད་མ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་དག་འགྲོ་

བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པའི་མཐའ་འམ་ཚོས་ཉིད་
སློམ་པ་ཞི་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཏུ་གསུམ་པའི་སློན་སྐྱོད་པོ་བཟོད་པའི་ཡི་
ཤེས་དང་། ཚོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
གྱི་སྟོང་པོ་འམ་ཚོས་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་ལྷགས་པར་གཟིགས་པའི་སློན་སྐྱོད་པོ་
མཐའ་བའི་གཤེས་ཏེ་ཡི་ཤེས་གཉིས་ནི་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་དག་གྱང་རིམ་
པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སློ་གྲོས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངའ་བའི་སློན་སྐྱོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་
རྣམ་པར་དག་པ་མཐའ་བའི་དང་། དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱེད་པར་མཐའ་
པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱུ་མཐའ་དག་ལ་ཡི་ཤེས་གཟིགས་པ་རྣམ་
པར་དག་པ་མངའ་བ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལའང་དྲང་བས་འདུད་དོ། །

གཉིས་པ་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སམ་དུག་ཏུ་སྐྱབ་པ་། །ཞི།

ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །
ཡི་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །
སློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། །
སྐྱ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས། ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་
དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་སྟོན་པ་སྟེ། ཡུལ་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 རང་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཆགས་པའི་སྐྱིབ་པས་དག་པའི་
 ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བུ་མ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་ཚོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཇི་
 ལྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་རང་སོ་སོ་རང་གི་ཀི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་
 པ་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པས་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟོད་པ་མ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ།
 དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སློབ་ལྡན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་
 ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་རྣམས་ཉན་རང་ལས་མཚོག་ཏུ་
 གྱུར་པས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་
 ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་ལྟོད་པ་དང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་
 ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཆགས་སྐྱིབ་ཐོགས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱ་ན་
 མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ་དུག་གི་སྟོང་དབྱེ་
 གཞི་རིག་གྲོལ་གཉིས་བསྐྱུན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ལྡན་ནི་སློབ་ལྡན་བྱུང་སེམས་འཕགས་
 པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱ་མ་ནི་རྒྱ་འགོལ་གྱི་
 དགོངས་པ་སོར་བཞག་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བོད་སྐྱ་མའི་བཤད་སྟོལ་དང་བསྐྱུན་པའོ། །

གསུམ་པ་ ། དེ་རྣམས་སྐྱར་ཏེ་རྒྱས་པ་བཤད་པ་ ། ལ་བཞི། ཇི་ལྟ་ཉོགས་ཚུལ། ཇི་
 ལྟོད་ཉོགས་ཚུལ། རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར། དེ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ ། ཇི་ལྟ་ཉོགས་ཚུལ་ ། རི།

འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ། །
 ཉོགས་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཉིད་དེ་ཡང་། །
 རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་དག་ཕྱིར། །
 ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་པོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་སྐྱོས་པ་ཞི་
 བའི་ཚོས་ཉིད་ཅན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱུང་
 འཕགས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་མ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དེ། དེའང་སེམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འོད་གསལ་ལ་བར་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སློབ་བྱུང་གྱི་
 ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱོས་པས་ཟད་ཅིང་འགགས་པར་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་པོ། །

གཉིས་པ་ ། ཇི་ལྟོད་ཉོགས་ཚུལ་ ། རི།

ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་ཉོགས་པའི་སྐྱོས། །
 ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི། །
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། །
 མཐོང་ཕྱིར་ཇི་ལྟོད་ཡོད་པ་ཉིད། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་མཐར་ཐུག་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཉོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱོས་ཐམས་

ཅད་མཁུན་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ན་བྱང་འཕགས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཅན་ཇི་སྟེད་མཁུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །མཐོང་བ་དེའང་ས་དང་པོ་ནས་
སྐྱེ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་
པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། རྣམ་དག་གི་བྱང་པར་ ། ། རྟོ།

- དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །
- སོ་སོ་རང་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། །
- དྲི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། །
- ཐོགས་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དང་སྐྱེ་མོངས་མ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་
ལ་ཁྱབ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པས་ཆགས་
པ་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཤེས་བྱའི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་

མེད་པས་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཉི་ཚོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ ། དེ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བཤད་པ་ ། ། རྟོ།

- ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །
- སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མེད་ཕྱིར། །
- འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི། །
- ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆགས་
ཐོགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དག་པ་གོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་
རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ཅན་ཀྱན་འཁོར་བར་སྐྱབས་
བསྐྱེལ་གྱི་ཚོར་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབས་གསུམ་དུ་བཞག་
པའི་དགོས་པ། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་མིན། དཀོན་མཚོག་གི་སྐྱ་དོན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ ། སྐྱབས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་དགོས་པ་ ། ། རྟོ།

སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས། །

ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །

མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །

སྐབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ནི། སྟོན་པ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་དང་
། བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱུས་ལ་རྟེན་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བྱ་
བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
སངས་རྒྱུས་ཉིད་སྐབས་གནས་དང་པོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་
དུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་རང་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ། རང་ཉིད་ཉེན་འབྱེལ་ཟབ་མའི་ཚོས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་
འདོད་པ་རྣམས་དང་། ཚོས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་
བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་སྐབས་གནས་གཉིས་པར་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སྟོབ་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་
ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་སྟེ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་
མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་སྐབས་གནས་

གསུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་
དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཤིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ཡིན་མིན་ ། རྟོན་

- སྤང་སྤྱིར་བསྟོབ་པའི་ཚོས་ཅན་སྤྱིར། །
- མེད་སྤྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། །
- ཚོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །
- གཏན་གྱི་སྐབས་མཚོག་མ་ཡིན་ནོ། །
- དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །
- སྐབས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །
- ཐུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་སྤྱིར། །
- ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་སྤྱིར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་གནས་གསུམ་ཀ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ཡིན་
ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་ཚུ་བཀལ་བའི་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་གཉིས་ལས། སྟོབ་ལམ་རྣམས་རྟོགས་
པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བས་བསྟོབ་པ་སྟེ་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་
། སྟོབ་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་འགོག་བདེན་རྣམས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་མེད་

པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པ་འཕགས་པ་དང་ཐེག་དམན་དག་བཙམ་པའི་དགོ་འདུན་
རྣམས་སློབ་པའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འཇིགས་མེད་བྱ་མཚོག་གི་
སར་མ་ཕྱིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
སློབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་སློབ་པ་འཕགས་པའི་ཚོགས་
རྣམས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཚོག་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་དམ་པའི་དོན་དུ་མཐའ་ཡས་
པའི་འགོ་བ་ཡི་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་
སངས་རྒྱས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཚོགས་དགོ་འདུན་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ན་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས་ཉག་པའི་སྐྱབས་གཡུང་དུང་གི་
སྐྱབས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཞེས་བཤད་དེ་འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་ག་བ་མེད་ཅིང་
མི་སྐྱ་བའི་དོན་དང་རིམ་བཞིན་སྐྱར་བ་ཡིན་ལ་དེའང་འཕགས་པ་དཔལ་ཤིང་གི་
མདོའི་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ ། དཀོན་མཚོག་གི་སྐྱ་དོན་བཤད་པ་ ། རྟོན།

- འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །
- མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །
- རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཚོག་ཉིད་ཕྱིར། །
- འགྲུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཚོག་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཀོན་མཚོག་ཅེས་པའི་སྐྱ་དོན་གང་ཡིན་སྐྱམ་ན་རྒྱུའི་སྐྱ་ལས་
རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་རྣམ་པ་དུག་གིས་དེར་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་
རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། རོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་
མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཛེས་པས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བཙམ་མ་ལས་
མཚོག་དུ་གྱུར་པ་དང་། བསྟོད་སྐད་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲུར་བ་དེ་ལྟར་སྐྱབས་གསུམ་
པོ་འདི་ཡང་དགོ་ཅུ་མ་བསྐྱུན་པ་རྣམས་དང་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་ཡང་མི་འཕྲད་པས་
འབྱུང་བ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་
ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་།
འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་།
ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་དང་
འབྲ་བས་དཀོན་མཚོག་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །

ཅུ་བའི་གཉིས་པ་ཐོབ་རྒྱལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
ཐུན་མོངས་སྐྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ ། ཐུན་མོངས་
སྐྱིར་བསྟན་པ་ ། ལ་བཞི། གནས་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསྟན་པ། དེ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བ་བསྟན་པ། དེའི་རྒྱ་མཚན། རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱིས་དོན་བསྐྱུ་བའོ།
དང་པོ་ ། གནས་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསྟན་པ་ ། རྟོན།

ཇི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཇི་མ་མེད། །
 ཇི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛད། །
 གང་ལས་དགོན་མཚོག་དགོ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། །
 དོན་དམ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ལས་མ་གྲོལ་
 བ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོར་གསུངས་པ་
 གང་ཡིན་པ་ཇི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྒྲིང་པོ་དེ་ཉིད་ལམ་གོམས་
 པ་ལས་སློབ་ཇི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་གནས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་མཚན་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཇི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚེས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་
 སློབས་སོགས་བུལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཚེས་གང་ཡིན་པ་ཇི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་རྣམ་པས་
 སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་
 རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
 གྱི་གནས་བཞི་པོ་གང་ལས་འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་དགོ་བ་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྩལ་
 འདི་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ་ཚེས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 སློབ་ཡུལ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ ། ཇི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ ། རྟོ།

དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །
 ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །
 དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་གོ་རིམས་བཞིན། །
 རྒྱ་བཞི་ཡིས་ནི་བསམ་མི་བྱུང། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདི་འབྱུང་ཞིང་འགྲུབ་པའི་
 རིགས་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་ནི།
 ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁོ་ནའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། ཁམས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་
 དང་ལྡན་པ་ཡིས་ནི་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །

གསུམ་པ་ ། ཇི་དེ་རྒྱ་མཚན་ ། རྟོ།

དག་དང་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཕྱིར། །
 གུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་ཕྱིར། །
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཚེས་ཕྱིར། །
 ལྷན་གྲུབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཕྱིར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཅིག་ཆར་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་
རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་སློབ་བྱུང་གི་དྲི་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་པ་ཁམས་གྱི་དོན་དང་།
སྐར་སློབ་བྱུང་གི་དྲི་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ།
ལམ་གོམས་པ་ལས་སྤྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
བ་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་པ་བྱུང་ཆུབ་གྱི་དོན་དང་། དོན་དམ་པའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་
བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པའང་ཡིན་
ལ། སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་རྣམ་པ་མི་འབྱེད་པས་མདོན་དུ་གྱུར་པའང་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དང་། འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྲིས་
གྲུབ་ཅིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གདུལ་བའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པར་
རེ་འདོད་སྐྱབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་དང་འདི་བྱའོ་སྐྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་པ་སྤིན་ལས་གྱི་དོན་ཏེ། འགལ་བ་
གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལྟར་སྦྲང་བས་སོ། །དོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ། ཁམས་
དྲི་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲིས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། མ་དག་པ་ནི་སློབ་བྱུང་
གྱི་དྲི་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐར་མེད་པ་ནི་དྲི་མ་ཁམས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཡིན་
ལ། སྤྱིས་དག་པ་ནི་དྲི་མ་གསེར་ལ་གཡའ་དག་པའི་རྩོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་ན་མེད་ནའང་སྤྱིས་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཚོས་ཉིད་ལ་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རྩོལ་གྲིས་ལྡན་པའི་སྤྱིར། དོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་

གནས་སྐབས་སུ་དྲི་མས་མ་དག་པས་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་སྤྱིས་དྲི་མས་དག་པ་ན་ཚོས་
ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འབྲལ་མི་རུང་བའི་རྩོལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དཔེར་ན་གསེར་གཡས་མ་
དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འོད་མེད་ཀྱང་སྤྱིས་འོད་དབྱེར་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་།
སྤིན་ལས་ནི་འོག་གི་རང་ལ་ནས་དཔེ་དགུས་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ ། རྟོགས་རྩོལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྲིས་དོན་བསྐྱབ་པ་ ། རྟོ།

- རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ནི། །
- ཡན་ལག་རྟོགས་པར་བྱེད་སྤྱིར་ཏེ། །
- གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་གནས་གཅིག་སྟེ། །
- དག་རྒྱ་གསུམ་ནི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་གནས་བཞི་པོ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་
སྟེ། དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གནས། དྲི་བྲལ་བྱང་
ཆུབ་ནི་རྟོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས། བྱང་ཆུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་
རྟོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་གི་གནས། དེའི་རྣམ་པ་སྤིན་ལས་ནི་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་
ཁམས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་དོན་ལ། དེའི་སྤྱིར་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་
གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གནས་གཅིག་སྟེ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དག་
པར་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་
བའི་སྤྱིར་རོ། །གནས་སྤྱི་མ་གསུམ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གནས་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྟོགས་བྱ་ཁམས། རྟོགས་པ་
བྱང་ཚུབ། ཡན་ལག་ཡོན་ཏན། བྱེད་པ་ཕྱིན་ལས་གྱི། དེའི་དང་པོ་ཁམས་གྱི་ངོ་བོ་
བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁམས་གྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ། དགོངས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
པ། ངོ་བོ་མི་འགྲུར་ཡང་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་དཔེས་བསྟན་པ། ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་
པའོ། །དང་པོ་། རྟོགས་གྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་། །ཞི།

- རྟོགས་སངས་སྐྱེ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །
- དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །
- རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །
- རྟོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྦྱིང་པོ་ཅན། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་གྱི་སྐྱེ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་
འཕྲོ་ཞིང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། ཚེས་གྱི་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྦྱིབ་པ་སྦྱང་རུང་རུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་འཕྲོ་ཕྱིར་མེད་པ་ཉིད་ནས་རྟོག་ཏུ་རྟོག་མ་ཆད་པར་
དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སྦྱིང་པོ་ཅན་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས། རིམ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་རང་
བཞིན་དང་རྒྱུའི་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་སྟེ། དང་པོ་ཚེས་སྐྱེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དངོས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱིང་པོ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་གྱིས་ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྦྱིང་པོ་དངོས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་ཅུམ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་
ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱིང་
པོ་ནི་དངོས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས། མདོར་
བསྟན་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྦྱིང་པོ་ཅན་ལོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡོ་ཤེས་
སེམས་ཅན་ཚོགས་ལྷགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །སངས་
རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་འདྲས་ཉིར་བཏགས་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྦྱིང་པོ་ཅན་རུ་
གསུངས། །དོན་དེ་གསུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་དོན་གང་གིས་གསུང་རབ་ཐམས་
ཅད་རུ་བྱེད་པར་མེད་པར་བསྟན་པར་འགྲུར་བ་དེའི་དབང་རུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ།
།འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེས་གྱི་སྐྱེས་འཕྲོ་བའི་
དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
སོ། །འགྲོལ་པའི་དཔེ་རྒྱུན་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་བཅད་འདི་མ་བྱུང་ཡང་། འགོས་ལོ།
དགོན་གཞོན། རོང་སྟོན་སོགས་གྱིས་རྒྱས་པར་བྱངས་ཤིང་འཆད་པ་དང་། རྩོམ་
རྩི་བཅུན་ཆེན་པོ་སོགས་གྱིས་རྒྱས་པར་འགྲོལ་ཡང་ད་ལྟའི་དཔེ་རྒྱུན་རྣམས་སུ་ཆད་
པར་མངོན་ལོ། །

གཉིས་པ་ ། རྟོག་པོ་དེ་དེ་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་ ། ལ་གསུམ། སྡོམ་ཚིག་གིས་
མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱུ་པར་དབྱེ། བཤད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། ། དང་པོ་
། སྡོམ་ཚིག་གིས་མདོར་བསྟན་ ། རྟོ།

དོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྷན་འཇུག་པ་དང་། །
གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། །
རྟོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། །
དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོ་བོ་དང་རྒྱུ་ལས་དག་པའི་དོན། འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་འགྲུབ་
པའི་དོན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་དོན། གང་ཟེག་གི་དབྱེ་བས་འཇུག་
པའི་དོན། གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་ཙམ་སྟེ་བའི་དོན། དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་
ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། དུས་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན། ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྣམ་པར་
སྟེ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ། དེའི་དོན་རྒྱུ་པར་དབྱེ་ ། ལ་བརྒྱུད། དོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན། འབྲས་བུ་
དང་ལས་ཀྱི་དོན། ལྷན་པའི། འཇུག་པའི། གནས་སྐབས་ཀྱི། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི།
མི་འགྱུར་བའི། དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ལོ། ། དང་པོ་ ། དོ་བོ་དང་རྒྱུའི་

དོན་ ། ལ་གཉིས། དག་བྱ་དག་བྱེད་བྱུ་མོང་དུ་བསྟན། སོ་སའི་ངོ་བོ་བྱེ་བྱག་ཏུ་
བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ ། དག་བྱ་དག་བྱེད་བྱུ་མོང་དུ་བསྟན་ ། རྟོ།

དེ་ཚེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་བཞིན། །
རྟོག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད། །
ཚོས་མོས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །
ཉིང་འཛིན་སྦྱིང་བཅུ་ལས་བྱུང་བ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོག་བྱ་དེ་ལྟར་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་བོ་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་དག་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་རྟོག་
ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྟོགས་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཏུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ། སོ་སའི་ངོ་བོ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ ། ལ་གཉིས། དག་བྱ་ངོ་བོའི་དོན།
དག་བྱེད་རྒྱུའི་དོན་ལོ། ། དང་པོ་ ། དག་བྱ་ངོ་བོའི་དོན་ ། རྟོ།

མཐུང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་དང་། །
བརྒྱན་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱིར། །
འདི་དག་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་མཁའ། །
རྒྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཆོས་མཐུན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཆོས་སྐྱེ་བའི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྱུ་
བ་ལ་སོགས་པའི་མཐུང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་
མཐུན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་མཁའ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། རིགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱིང་རྗེས་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྒྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་ཀའི་སྤྱིའི་མཚན་
ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་གཞན་དུ་བྱི་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྒྱ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། དག་གྱེད་རྒྱུ་དོན་ ། ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྐྱིབ་པ་བཞི་སྤོང་རྒྱལ་
དང་། གཉིན་པོས་རྒྱལ་སྤང་སྤྱི་འགྱུར་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ ། སྤང་བྱ་སྐྱིབ་པ་
བཞི་སྤོང་རྒྱལ་ ། རི།

ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བདག་ལྟ་དང་། །
འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་གྱིས་འཇིགས་དང་། །
སེམས་ཅན་དོན་ལ་སྤོས་མེད་ཉིད། །
འདོད་ཆེན་སྐྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། །
རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་རྣམ་བཞི། །
དག་རྒྱུ་སྐྱུ་ག་པར་མོས་པ་ལ། །
སོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་བཞི་ཉིད། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ལ་སྤྱིད་པ་འདོད་པ། སྤྱིད་བྲལ་འདོད་
པ། གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པས། ཉེན་དེའི་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བའི་སྐྱིབ་
པ་སྤང་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། གང་ཟག་
ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་གྱིས་འཇིགས་ནས་རང་
ཉིད་ཞི་བདེ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱུ་ག་པ་ལ་སྤོས་པ་མེད་པ་ཉིད་གོ་རིམ་
བཞིན་ཏུ། སྤྱིད་པ་འདོད་པ་རིགས་ཆད་དང་། འཁོར་བར་ངེས་པར་སྤྱུང་བ་འདོད་
ཆེན་པ་དང་། སྤྱིད་བྲལ་འདོད་ཀྱང་ཐབས་མ་མིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྐྱེ་བའི་པ་དང་
། སྤྱིད་བྲལ་འདོད་ཅིང་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱིས། དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་སྤྱིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་སྐྱིབ་པ་རྣམ་
པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེའང་དང་པོས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ག་ཅང་བ། གཉིས་པས་བདག་དམ་པ།
གསུམ་པས་བདེ་བ་དམ་པ། བཞི་པས་ཆོས་སྐྱེ་བའི་པ་དམ་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་ཅིང་།

དེ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་དང་། ལ་
སོགས་པའི་སྐྱུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིག་ཚད་མེད་པ་དང་།
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། གཉིན་པོས་རྒྱལ་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་ ། རྟོ།

- ཐེག་མཚོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །
- སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །
- བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྙིང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །
- གང་ཡིན་དེ་དག་ཕྱབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྐྱེས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ས་བོན་དང་།
དེའི་བཅུན་མོ་དམ་པ་དང་། དེའི་མངལ་གྱི་གནས་མ་ཉམས་པ་དང་། སྐྱེད་བསྐྱེད་
བའི་མ་མ་འབྱུང་པར་ཅན་ཏེ་རྒྱ་བཞིས་རྒྱལ་པོའི་གདུང་འཚོའི་པར་བྱེད་རྣམས་པ་བཞིན་དུ།
ཐེག་པ་མཚོག་ལ་མོས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་དང་། ཉམ་མཁའ་
མཚོན་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ནི་འཕེལ་བྱེད་ཡིན་པས་མངལ་གྱི་གནས་ལྟ་
བུ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚོས་བཞི་ལས་
སྐྱེས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། ཕྱབ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་གདུང་འཚོའི་པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། འཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་
བསྟན་པ་དང་། སོ་སེའི་ངོ་བོ་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ ། འཐོབ་བྱ་ཐོབ་
བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ ། རྟོ།

- གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་གྱི། །
- ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འབྲས། །
- སྐྱུ་བསྐྱེལ་ཡིད་འབྱུང་ཞི་ཐོབ་བར། །
- འདུན་དང་སྟོན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་དེ་བྱེད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ་གཙང་བ་
དམ་པ་དང་བདག་དམ་པ་བདེ་བ་དམ་པ་རྟག་པ་དམ་པ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་བཞིའི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐྱེལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་
ཞིང་ཞི་བ་སྐྱུང་འདས་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་སྟོན་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་བྱེད་ལས་
ཀྱི་བྱེད་པར་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །

གཉིས་པ་ ། སོ་སེའི་ངོ་བོ་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་ ། གཉིས། འཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་
དོན་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ ། འཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་དོན་ ། ལ་
གསུམ། སྐྱེད་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་ཚུལ། སྐྱེད་པས་འབྲས་བུ་བཞི་འཐོབ་ཚུལ།
ཐོབ་པས་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ ། སྐྱེད་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་
ཚུལ་ ། རྟོ།

འདི་དག་འབྲས་ནི་མདོར་བསྟུན། །

ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །

རྣམ་པ་བཞི་ལས་ལྷོག་པ་ཡི། །

གཉེན་པོས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མོས་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་བསམ་གཏན་དང་སྦྱིང་རྗེས་ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་
བཞི་ཡིན་ཏེ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་བྱིས་པས་གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་པར་མདོན་པར་ཞེན་
པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཉན་རང་གིས་མི་
གཙང་བདག་མེད་སྟུག་བསྐྱེད་མི་རྟག་པར་ཞེན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཚོས་སྐྱེ་གཙང་
སོགས་བཞིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །

གཉིས་པ་ ། སྐྱངས་པས་འབྲས་བུ་བཞི་འཐོབ་ཚུལ་ ། རྟོན།

དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་ཕྱིར་དང། །

བག་ཆགས་སྐྱངས་ཕྱིར་གཙང་བ་ཡིན། །

བདག་དང་བདག་མེད་སྐྱོས་པ་དག། །

ཉེ་བར་ཞི་བས་དམ་པའི་བདག། །

ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་ཕུང་པོ་དང། །

དེ་རྒྱ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད། །

འཁོར་བ་དང་ནི་སྐྱེ་ངན་འདས། །

མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་རྟག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ནི་སྐྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་དང། བྱེད་པར་གྱི་མཚན་
ཉིད་སྐྱོ་བུར་གྱི་བྱི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་གཙང་
བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་གསལ་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་
ཏུ་འཛིན་པའི་སྐྱོས་པ་དང། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་
པར་འཛིན་པའི་སྐྱོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཏེ། དམ་པའི་བདག་གི་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང། སྟུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་འགགས་པས་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་
གྱི་ཕུང་པོ་དང། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྐྱངས་པས་དེའི་རྒྱ་མ་རིག་བག་ཆགས་
གྱི་སའི་ཉོན་མོངས་པ་དང། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་ཅིང་
ཟད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་དང་སྐྱེ་ངན་
ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱང་དོར་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོན་
གཉིས་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཀུན་མཁྱེན་
དོལ་པོ་པ་ཆེན་པོས། དེའང་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་མི་རྟག་པའི་སྐྱོན་དབྱི་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་
ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྟར་ཞིང། གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ངན་

ལས་འདས་པ་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་རྟག་
པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བས། མཐར་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་ལས་འདས་པ་ཉིད་
དུ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། རྩོམ་པས་མཐར་གཉིས་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ ། རྟོན།

- བདག་སྲིད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་གྱིས་བཅད་དེ། །
- སེམས་ཅན་སྲིད་ཕྱིར་བཅུ་ལྟན་ཞི་ཐོབ་མིན། །
- དེ་ལྟར་སློབ་ཕྱིར་བྱུང་ཚུབ་ཐབས་བརྟེན་ནས། །
- འཕགས་པ་འཁོར་བའམ་སྤྱི་ལས་འདས་མི་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་སྲིད་ཅིང་ཆགས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་
པ་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བཅད་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འདོད་
ཆེན་པ་བཞིན་ཏུ་སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ལ། སླིང་ཇི་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་ཅིང་ཆགས་པས་དེ་དག་གི་དོན་སྦྱུབ་པའི་ཕྱིར་བཅུ་ལྟན་བྱུང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བ་ཙམ་
ཐོབ་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡང་མིན་པ་དེ་ལྟར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཤེས་རབ་
གྱི་སློབ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བཅུ་བ་སླིང་ཇི་ཆེན་པོ་སྟེ་སྤྱི་ལས་མེད་པའི་
བྱུང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་པར་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བའམ་ཞི་བ་སྤྱི་ལས་

འདས་པ་གང་རུང་གི་མཐར་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་གནས་པའི་སྤྱི་ལས་
ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། ཐོབ་བྱེད་ལས་གྱི་དོན་ལ་གཉིས། རིགས་གྱི་ལས་ལྡོག་པའི་སློབ་ནས་བསྐྱེད་
པ་དང་། རུས་པའི་ཁྱད་པར་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ ། རིགས་
གྱི་ལས་ལྡོག་པའི་སློབ་ནས་བསྐྱེད་པ་ ། རྟོན།

- གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། །
- སྤྱུག་ལ་སློབ་པའི་འགྱུར་ཞིང་། །
- སྤྱི་ལས་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །
- དོན་གཉེར་སློབ་པའང་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྟག་པ་མཐར་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་
ཁམས་མེད་ན་སློབ་པོ་སྤྱུང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སློབ་པའི་འགྱུར་ཞིང་སྤྱི་ལས་
ལས་འདས་པ་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་དང་ཐོབ་པའི་ཐབས་འཚོལ་བའི་དོན་གཉེར་
དང་ཐོབ་ན་བསམ་པའི་སློབ་པའང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་སློབ་བསྐྱེད་པ་སོགས་
ཡོད་པ་དེ་རིགས་གྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ ། རུས་པའི་ཁྱད་པར་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ ། རྟོན།

སྲིད་དང་སྤྱང་ན་འདས་ལ་དེའི། །
 སྤྱུག་བདེའི་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། །
 རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་སྤྱིར་དེ། །
 རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་
 དང་། སྐྱོན་དག་བ་བྱས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་ལམ་བཟུང་བ་སྤྱི་འཁོར་ལོ་
 བཞི་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དག་
 ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། བདེ་བའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་
 ཏན་དག་མཐོང་ནས་སྲིད་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱོ་བ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་
 པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྤྱང་དོར་གྱི་སྐྱོ་དེ་
 དག་རེ་ཤིག་རྒྱས་འབྱུང་གྱི་རིགས་མེད་པའི་ལོག་སྲིད་ཅན་དག་ལ་ནི་ཇི་སྲིད་ཐེག་པ་
 གསུམ་ལས་གང་ཡང་རྩུང་བའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་ཞེས་སྐྱོན་
 ཡོན་མཐོང་བ་འདི་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པ་ནི་མི་
 སྲིད་པས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་འདི་ལེགས་ཤིང་། རིགས་མ་སད་པ་ལ་རིགས་
 མེད་པའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའང་སྤྱང་དོ། །

གསུམ་པ་ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱེད། སོ་
 སེའི་ངོ་བོ་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་དུ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ནི།

རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བཞིན་དཔག་མེད་པའི། །
 ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གནས། །
 དབྱེར་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི། །
 ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིར་མར་མི་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁམས་དེ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་
 ཏེ། དེ་ལ་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྤོང་ཡངས་པར་རིན་པོ་ཆེ་
 དང་རྒྱ་དཔག་མེད་འདུ་བ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱང་མོས་པའི་
 སྤོང་དང་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་
 སྤྱིང་ཇེས་ཀྱི་མི་ཟད་པའི་གནས་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ནི། མངོན་ཤེས་
 དང་པོ་སྤྱང་དང་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་རྣམས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་ལ་སྤྱང་བ་དྲོ་བ་ཁ་དོག་
 གི་ཚོས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་། སོ་སེའི་ངོ་བོ་བྱུང་པར་བཤད་པ་། ལ་གཉིས། རྒྱའི་ལྡན་པ་དང་།
 འབྲས་བུའི་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་། རྒྱའི་ལྡན་པ་། ཀྱི་

ལྷན་པ་ལོང་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་སའི་སྣོད་དང་།
བར་མ་ཟངས་ཀྱི་སྣོད་དང་མཚོག་གསེར་གྱི་སྣོད་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་རྗེས་སུ་
སོང་ཞིང་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་གཉིས། རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། གནས་སྐབས་
གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱས་བཤའ་དོ། །དང་པོ་། རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་། །ནི།

- ཉེས་པ་སློབ་ཅུང་དང་ལྡན་དང་། །
- ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་ཕྱིར། །
- ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །
- འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་འགྱུར་
མེད་མིན་པའི་སྟོན་མེད་དེ། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཉེས་པ་རྣམས་སྤང་རུང་
གི་སློབ་ཅུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་གྱི། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མིན་པ་དང་། དག་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ལྷན་གྲུབ་ཉིད་དུ་ལྡན་གྱི་གསར་དུ་
སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཕྱིས་རྣམ་
པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་
པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདིའི་ཚོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་། །གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱས་བཤའ་། །ལ་གསུམ།
མ་དག་པའི། མ་དག་ལ་དག་པའི། ལྷན་ཏུ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་
འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་། །མ་དག་པ་། །ལ་བཞི། རོ་བོ་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པ།
ཚོས་ཅན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སྤང་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་འཇིག་པས་མི་གཞོད་པ་དང་།
ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱས་བཤའ་དོ། །དང་པོ་། །རོ་བོ་ལ་དྲི་མས་མ་
གོས་པ་། །ནི།

- ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཀུན་སོང་བ། །
- ཕྱ་ཕྱིར་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །
- དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །
- གནས་འདི་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་ཀུན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱ་བ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་
རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་
ཡང་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་བྱུང་པར་གནས་པའི་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྤིང་པོ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་
ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། ཚེས་ཅན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སྤང་བ་ ། རྟོན།

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །
ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག། །
དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་ལ། །
དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤྱི་ལོ་སྤོང་གི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་གོ་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་མཐར་འཇིག་
པར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཚེས་དབྱིངས་གི་ཡོན་ཏན་
ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོས་མཚོན་པ་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་
དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་མཐར་འཇིག་པར་སྤང་ཡང་ཚེས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་ལ་སྐྱེ་
འཇིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། ཚེས་ཉིད་འཇིག་པས་མི་གཞོན་པ་ ། རྟོན།

ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མི་རྣམས་གྱིས། །
སྟོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད། །
དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་། །
ན་དང་རྒྱ་བའི་མེས་མི་འཚོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དུས་མཐར་དང་
དམུལ་བ་དང་རང་བཞིན་པའི་མི་གསུམ་གྱིས་འཚོག་གྲང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་
མཁའ་མི་གསུམ་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་གསུམ་གྱིས་འཚོག་གྲང་སྦྱིང་
པོ་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་འཆི་བ་དུས་མཐའི་མི་དང་། ན་བ་དམུལ་བའི་མི་དང་།
རྒྱ་བ་རང་བཞིན་པའི་མི་དང་གསུམ་པོ་རྣམས་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་འཚོག་པ་ཉིད་དོ། །

བཞི་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་དོན་སྦྱར་
ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན། རོ་བོ་མཐའ་བུལ་བྱི་མེད་བཤད། སྐྱེ་འཇིག་དཔེ་དོན་
བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ ། ལ་བཞི། དཔེ་
དོན། དེ་གཉིས་སྦྱར་བ། བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་ ། རྟོན།

ས་ནི་ཚུ་ལ་ཚུ་རྒྱུང་ལ། །
རྒྱུང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །
མཁའ་ནི་རྒྱུང་དང་ཚུ་དག་དང་། །
ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་ཤིང་གནས་པའི་ཚེ་སའི་དགྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱུ་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱུང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་
ཅིང་རྒྱུང་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་ཡང་ནམ་མཁའ་ནི་རྒྱུང་དང་

ཚུདག་དང་སའི་ཁམས་རྣམས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
ལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། རྟོན་ ། རྟོན།

དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་མིན། །
ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །
སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ནི། །
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་བརྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཙུག་དང་
ཟག་བཙུག་གི་དབང་པོ་དུག་ཡུལ་དུག་དང་བཙུག་པ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་དག་ལ་གནས་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཇིག་པ་སོགས་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་ཤིང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
ཡིད་བྱེད་ནི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་
གྲང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ནི་སློབ་བུར་བའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་

ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་
པས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། རྟོན་གཉིས་སྐར་བ་ ། རྟོན།

ས་དང་འདྲ་བ་ཕུང་པོ་དང་། །
སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། །
ཚུ་ཁམས་དང་འདྲ་ལུས་ཅན་གྱི། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །
རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་འདྲ་བར་ལྟ། །
རང་བཞིན་རྣམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །
དེ་གཞི་ཅན་མིན་གནས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སའི་དགྱིལ་འཁོར་ཚུལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཉེ་
བར་ལེན་པ་དང་བཙུག་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཙུག་
བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་
ཚུའི་ཁམས་ཀྱིས་སའི་དགྱིལ་འཁོར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ལུས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ལས་ཟག་པ་དང་བཙུག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་
མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་

མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྒོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་
གི་ཁམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལྷོད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་ཞིང་རིག་པར་
བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཀྱང་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ་སྒོ་བྱུར་བ་རྣམས་
ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་གཞི་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་གང་
དུ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ ། བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ ། རྟོན།

- ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །
- སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ། །
- ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས། །
- ལས་དང་ཉོན་མོངས་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །
- ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུ་ལས་ནི། །
- ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་འབྱུང་། །
- དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར། །
- སྐྱེ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་
མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་སྐྱིབ་

བྱེད་དུ་གནས་ལ། རྒྱུ་གིས་ཚུ་བརྟེན་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད་
ཀྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པའི་གོ་སྐབས་རབ་ཏུ་ཕྱེ། རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱེད་པ་ལས་ས་གཞི་བྱུང་བ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཚུ་ལྟ་བུ་ལས་ནི་ཕུང་པོ་
དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་
རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒོ་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར་དུ་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། རྩོམ་ཐུང་བུལ་དེ་མེད་ལའང་ ། ལ་གཉིས། རྩོམ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་
དང་། དེ་ལ་དེ་མས་དག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ ། རྩོམ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ ། རྟོན།

- སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཡི། །
- ཁམས་ལྟར་རྒྱ་མེད་རྐྱེན་མེད་དེ། །
- ཚོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་། །
- འཇིག་དང་གནས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཅིང་།
ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ་དེས་ན་དེ་དག་ཚོགས་པ་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་
ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པའང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་གྱིས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱུ་ལ་རྩི་མས་དག་པའི་ཚུལ་ ། རྟོན།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །

ཡང་དག་མིན་ཉོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། །

སློབ་པ་རྩི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སླིན་དང་དུ་བལ་སོགས་པས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། སློབ་པ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཡང་དག་པ་མིན་པར་འཛིན་པའི་ཉོག་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལུག་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སློབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སྤང་རུང་སློབ་པ་ཀྱི་རྩི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་དེ་གཏན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ ། སློབ་པའི་དཔེ་དོན་བསྐྱུ་བ་ ། ལ་གཉིས། སློབ་པའི་བྲལ་བའི་ཚུལ་བསྐྱུ་བ་དང་། འཇིག་ཚུལ་བསྐྱུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ ། སློབ་པའི་བྲལ་བའི་ཚུལ་བསྐྱུ་བ་ ། རྟོན།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུ་སོགས་ཀྱིས། །

འདི་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་མིན་ཏེ། །

འཆི་དང་ན་དང་རྒྱ་བའི་མེ། །

མི་བཟད་པས་ཀྱང་འཆི་བའི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཚུལ་ཚོགས་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འགྲུབ་ཅིང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འཆི་བ་དུས་མཐའི་མེ་དང་ན་བ་དམུལ་བའི་མེ་དང་རྒྱ་བ་ཐ་མལ་པའི་མེ་མི་བཟད་པས་ཀྱང་འཆི་བ་ཅིང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། འཇིག་ཚུལ་བསྐྱུ་བ་ ། རྟོན།

དུས་མཐའ་དམུལ་བ་ཐ་མལ་པའི། །

མེ་གསུམ་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །

རྒྱ་བའི་མེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ། །

དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་མཐའི་མེ་དང་དམུལ་བའི་མེ་དང་ཐ་མལ་པའི་མེ་གསུམ་པོ་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒྱ་བའི་མེ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

དུས་མཐའི་མེས་སྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་མེས་ཚེ་འདིའི་ཕུང་
པོ་འཇིག། །དུལ་མེས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ན་བའི་མེས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད།
ཐ་མལ་པའི་མེས་འདུ་བྱེད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བའི་མེས་ཕུང་པོ་སྒྲིན་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་དག་ལ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་གཉིས། རྒྱ་
སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དངོས་བསྟན་པ། ས་བཅུར་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
དོས་བབུང་བའོ། །དང་པོ་ །རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དངོས་བསྟན་པ་
ཀྱི་ལ་གཉིས། མི་འགྱུར་ཡང་འགྱུར་བར་སྤང་ཚུལ། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ །མི་འགྱུར་ཡང་འགྱུར་བར་སྤང་ཚུལ་ །ཀྱི།

སྐྱེ་འཆི་ན་དང་རྒྱ་བ་ལས་གྲོལ་བ། །
འདི་ཡི་རང་བཞིན་རྗེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །
སྐྱེ་སོགས་ཕོངས་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཡི་རྒྱས། །
སྐྱོ་ལྡན་འགྲོལ་སྤིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཕྱིར་སྟོན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་གསར་དུ་གྲུབ་
པའི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱན་འགགས་པའི་འཆི་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་ན་བ་
དང་། རྒྱན་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་རྗེ་ལྟ་

བ་བཞིན་དུ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕོངས་ཤིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་
རྣམ་པར་དག་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྗེ་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱས་སྐྱོ་ལྡན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་
རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤིང་
རྗེ་ཚེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་
གིས་བསམ་བཞིན་སྤིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ཏྲག་འཇིག་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བ་
དང་། ན་བ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་ཅིང་འཁོར་བར་གནས་པས། གཞན་
སྤང་ལ་མ་དག་ཅིང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ །དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ །ལ་གཉིས། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འགྱུར་
བ་མེད་ཚུལ། སྤིང་རྗེ་ལས་འགྱུར་བར་སྤང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ །སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
འགྱུར་བ་མེད་ཚུལ་ །ཀྱི།

འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །
རྒྱ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྩད་ནས་སྤངས། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །
དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་
པར་འཛིན་བ་དང་ན་བ་དང་རྒྱ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྣམས་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
དང་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་ནི་རྒྱ་
དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་དེའང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། སློང་རྗེ་ལས་འགྱུར་བར་སྤང་རྒྱལ་ ། རྟོ།

- ཇི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །
- སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །
- སློང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །
- འཛིན་བ་དང་རྒྱ་དང་ན་བར་སྤོན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་
འགྱུར་བ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྣམས་ལས་འདས་
ཤིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་ཉོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སློང་རྗེ་
ཚེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། འཛིན་བ་
དང་ན་བ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་དུ་མའི་སྤང་བར་སྤོན་ཅིང་སྐྱེ་བ་
བ་དང་མཐུན་པར་གསུལ་བུ་ཡོངས་སུ་སྤོན་པར་མཇོང་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ས་བཅུར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་ལྷ། དང་པོ་སེམས་
བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི། སྤྱོད་པ་མཚོག་ལ་ཞུགས་པའི། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཐོབ་པའི། སྐྱེ་
བ་ཐ་མལ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་ ། རྟོ།

- རྒྱལ་སྤྱོད་འགྱུར་མེད་ཚོས་ཉིད་འདི། །
- ཉོགས་ནས་མ་རིག་ལྗོངས་རྣམས་ཀྱིས། །
- སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་དག་ཏུ་ནི། །
- མཐོང་བ་གང་ཡིན་དེ་མྱད་དོ། །
- འཕགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཐོབ་པ་གང་། །
- ཕྱིས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་སྤོན་ཏེ། །
- དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་ཡི། །
- གཉིན་གྱི་ཐབས་དང་སློང་རྗེ་མཚོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདི་མངོན་སུམ་
དུ་ཉོགས་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཛིན་ལས་གྲོལ་ཡང་གསུལ་བུ་མ་རིག་པས་ཤེས་རབ་
གྱི་མིག་ལྗོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཛིན་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་ནི་མཐོང་ནས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངོ་མཚར་ཞིང་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་མཇོང་པ་ཉིད་དོ།
འདི་བཞིན་དུ་སྤྱིག་ཏོ་མི་དག་བའི་ཚོས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་སེམས་

ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་ཡང་
གྱིས་པ་སོ་སྐྱེའི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མ་སྟོན་ཅིང་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་
རྣམ་ཅུ་ལག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བའི་དངོས་
པོས་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྟོང་བའི་སྤྱིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། སྐྱོད་པ་མཚོག་ལ་ཞུགས་པ་ ། རྟོན།

- དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས། །
- འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས། །
- འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན། །
- འཇིག་རྟེན་དྲི་མས་མ་གོས་སྐྱོད། །
- ཇི་ལྟར་པར་ཆུ་རྒྱུ་ནང་དུ། །
- སྐྱེས་པ་ཆུ་ཡིས་གོས་པ་མེད། །
- དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ། །
- སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མི་གོས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་

དག་པར་འདས་ཀྱང་། སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས་པར་གདུལ་
བྱ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཚུལ་བཟུང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉེས་པའི་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱུང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་རྣམས་སྐྱོད་དེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མི་ཉོག་པར་རྣམས་
ཆུའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆུའི་སྐྱོན་རྣམས་དྲི་མ་ལ་སོགས་པས་གོས་པ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྐས་འཕགས་པ་འདི་ནི་གཞན་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་
རྟེན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཡང་མི་གོས་པ་
ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐོབ་པ་ ། རྟོན།

- བྱ་བ་སྐྱབ་ལ་ཉལ་ཏུ་སྟོ། །
- མི་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། །
- ཞི་བའི་བསམ་གཏམ་སྟོམས་འཇུག་ལ། །
- ཉལ་ཏུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའང་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་
གྱི་དོན་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་དུས་ཉལ་ཏུ་རང་གི་སྟོ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་དཔེར་ན་བྱུང་
ཤིང་སྐྱམ་པོ་ལ་མི་སྟོབས་ལྡན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབར་བ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བའི་ཚུལ་
གྱིས་འཇུག་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོས་པའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་

བའི་བསམ་གཏན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་དུས་ཉལ་ཉལ་ཉལ་མི་འཆད་པར་
སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་སྐྱུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །

བཞི་པ་ ། སྐྱེ་བ་ཐ་མལ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ ། རྟོན།

- སྒྲོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི། །
- རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །
- དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྒྲིན་པ་ཡི། །
- དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་མ་ཡིན། །
- བསྟན་དང་གཟུགས་སྐྱེ་དག་དང་ནི། །
- སྐྱོད་དང་སྐྱོད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་། །
- གང་ཞིག་ཇི་ལྟར་གང་གིས་འདུལ། །
- དེས་དེ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤེས། །
- དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་ཀྱི། །
- འགྲོ་ལ་ཉལ་ཉལ་ཉལ་གྱུར་པར། །
- ཐོགས་མེད་སློབ་ལྡན་དེ་ཡིས་ནི། །
- སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཡང་དག་འཇུག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྩུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྒྲོན་ས་དགྲ།
པ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་

འཇུག་པ་དང་ནི། ཀུན་སྒྲོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན། སྤིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ལུས་ཅན་
རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གསུང་གི་སྒྲིན་ལས་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་པ་དང་
། སྐྱེ་ཡི་སྒྲིན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རྟོན་
པ་དག་དང་ནི། གཞན་དོན་གྱི་སྐྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། འཆག་པ་དང་བཞེངས་པ་
ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་ལམ་སྐྱོ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བ་རྣམས་རྒྱལ་སྐྱས་དེས་ནི་སྒྲིན་ལས་དེ་ཇི་ལྟར་
ཚོས་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འབད་པ་མེད་ཅིང་སྐྱོ་ཚོགས་པར་
འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་
དུས་ཉལ་ཉལ་ཉལ་འབད་རྩོལ་མེད་པས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་ཅིང་
ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་བྱེད་པ་པོ་སློབ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ནི། ཆེད་
དུ་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་དེ་དག་
གི་དོན་སྐྱེ་བ་པའི་སྒྲིན་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་ཉེ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །

ལྔ་པ་ ། དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་བྱང་པར་བསྟན་པ་ ། རྟོན།

- བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། །
- རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །

སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། །
 འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །
 དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་རྒྱལ་དང་། །
 རྒྱ་མཚོ་བ་སྤང་མིག་རྗེས་ཀྱི། །
 བྱང་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་བྱང་དེ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྩུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཕྱིན་ལས་འཇུག་
 པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤངས་
 རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ཡང་གཏུལ་བྱུར་བྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲོལ་བ་ལ་
 འཇིག་རྟེན་ན་ལྟུན་གྱིས་བྱུང་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་
 པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། དབང་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་
 འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རང་
 དོན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 ན་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་བྱང་པར་ཅོམ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 དང་བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུའི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅོམ་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩུ་པའི་ལམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཡང་དེ་ཅོམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ས་དང་

སྒྱུར་རྒྱལ་ཐོགས་མེད་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པས་གསལ་
 བར་མཇོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས། སྒྲོན་གྱི་
 འཕེན་པའི་སོགས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་ས་དགུ་པར་སྒྲོད་པའི་བྱང་སེམས་འབད་རྩོལ་
 དང་བྲལ་བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 ནམ་མཁའི་སོགས་ཀྱིས་ས་བརྩུ་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 བསྟན་པར་བཞེད་པའི་བྱང་པར་ཅོམ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ནའང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་
 གཉིས། འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་། འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མདོར་བསྟན་པ་། །ཞི།

གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་མི་ཟད་ཆོས་ལྡན་ཕྱིར། །
 འགྲོ་སྐབས་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་སྤུང་བྱུག་ཕྱིར། །
 དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་མི་རྟོག་ཕྱིར། །
 འཇིག་མེད་ཆོས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བཞིན་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི།
 ལུས་གཞན་དོར་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། བྱང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པར་སྤུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་
 དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་

ཏེ། མི་བསྐྱུ་ཞིང་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བར་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཕྱ་མའི་
ནད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་འཛིན་ལ་སོགས་ཞི་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། མི་
འཇིག་པའི་རང་བཞིན་གཡུང་རླུང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གྲ་བའི་ཚོས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི།

- དེ་ལ་ཚོག་གཉིས་དེ་བཞིན་གཉིས། །
- གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན། །
- འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི། །
- རྟག་པ་ལ་སོགས་དོན་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོགས་བཅད་དེ་རྣམས་ལས། གཞན་འགྱུར་ཞེས་སོགས་
དང་། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སོགས་ཚོག་གཉིས་ཀྱིས་རྟག་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
འགྲོ་སྐྱབས་ཞེས་སོགས། བསམ་མི་བྱུང་ཅེས་སོགས་ཚོག་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་
དོན་དང་། དེ་ནི་རྟག་དུ་ཞེས་སོགས་དང་། བག་ཆགས་ཞེས་སོགས་ཚོག་གཉིས་
ཀྱིས་ཞི་བའི་དང་། འཇིག་མེད་སོགས་དང་ཟག་མེད་སོགས་ཚོག་གཉིས་ཀྱིས་
གཡུང་རླུང་གིས་དོན་བཞི་པོ་སྡེ་སྡེ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ཚོས་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་
འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ལ་རྟག་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་ཁོངས་ནས་བརྟན་པ།
ཞི་བ། གཡུང་རླུང་གི་དོན་རྣམས་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ ། རྟགས་སོགས་སུ་འཇིག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ ། རི།

- མི་ཟད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཕྱིར། །
- གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་རྟག་པའི་དོན། །
- མཐའ་ཡི་སྲུ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །
- སྐྱབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་དོན། །
- རྣམ་པར་མི་རྟོག་རང་བཞིན་ཕྱིར། །
- གཉིས་མེད་ཚོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན། །
- མ་བཅོས་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཕྱིར་ན། །
- འཇིག་མེད་དོན་ནི་གཡུང་རླུང་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་སྐྱུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ནི། ལྷག་མ་མེད་པའི་སྲུ་ངན་
ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་
དང་། འཁོར་བའི་མཐའི་སྲུ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་རྗེས་སུ་འཛིན་
པའི་ཕྱིར། གཏན་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྐྱབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་
དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞི་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོས་ཤིང་འདུས་
མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པའི་དོན་
ནི་གཡུང་རླུང་གི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །

བརྒྱན་མེད་བསྐྱུ་མེད་ཚོས་ཉིད་དང་། །

གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཞི་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྟོབས་ལ་
སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དང་ལྡན་
པའི་ཆ་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེའི་རིགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་དང་། སྦྱིང་པོ་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་བརྒྱན་པ་མེད་ཅིང་
ཏྲ་བ་ཏུ་བསྐྱུ་བ་མེད་ལ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དང་།
དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་
མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་སྤྲོ་བ་ལས་འདས་པ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱེས་བཅོམ་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོའི་རྒྱས་ལའང་གཉིས། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་དང་། ཐར་
པའི་དོན་རྒྱས་པར་ལའང་པའོ། །དང་པོ་། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་། །ཞི།

རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་བྱང་རྒྱུ་དང་། །

དྲི་མ་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་པ། །

སངས་རྒྱས་སྤྲོ་བ་འདས་པ་ནི། །

དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་མེད་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་
མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་རྫོགས་པའི་ཆ་དང་
། སྟོ་བུ་དྲི་མ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཆ་སྟེ་
ཡོན་ཏན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་མའི་ཆ་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
། ཕྱི་མའི་ཆ་ནས་སྤྲོ་བ་འདས་པར་གདགས་པ་དག་ནི་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་ཐ་དད་ཀྱི་
སྦྱིང་པོའི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོན་ཡུལ་
གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་། རྒྱུ་ཐར་པའི་དོན་རྒྱས་པར་ལའང་པ་། །ཞི།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྲངས་མེད་པ། །

བསམ་མེད་དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་དང་། །

དབྱེར་མེད་མཚན་ཉིད་ཐར་པ་སྟེ། །

ཐར་པ་གང་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་གྲངས་མེད་པ་དང་། གྲངས་དང་མཐུ་དཔག་པར་

མི་རྒྱལ་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་
པས་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་འདི་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོས་
སྐྱེ་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཐར་པ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་མཐར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། མ་ངེས་པ་རི་མོའི་དཔེ་དང་
། ངེས་པ་ཅན་ཉི་མའི་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་། མ་ངེས་པ་རི་མོའི་དཔེ་། ལ་
གཉིས། དཔེ་དང་། རོན་ལོ། དང་པོ་། དཔེ་། རི།

- ཇི་ལྟར་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་པ། །
- གཞན་དང་གཞན་ལ་མཁས་པ་དག །
- གང་ཞིག་ཡན་ལག་གང་ཤེས་པ། །
- དེ་བཞིན་ངེས་ཟེན་མེད་པར་འགྱུར། །
- དེ་ནས་འདི་ལ་བྱེད་ཀུན་གྱིས། །
- ང་ཡི་གཟུགས་ནི་གྲིས་ཤིག་ཅེས། །
- མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ། །
- བཀའ་ཡིས་རས་ནི་བྱིན་པ་དང་། །
- དེ་ལས་དེ་ནི་ཐོས་གྱུར་ཏེ། །

- རི་མོའི་ལས་ལ་རབ་སྐྱོར་རོ། །
- དེ་ལ་མཛོན་པར་སྐྱོར་རྣམས་ལ། །
- གཅིག་གཅིག་ཡུལ་གཞན་སོང་གྱུར་པ། །
- དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་སོང་བས་ན། །
- དེ་མ་ཚང་སྤྱིར་རི་མོ་དེ། །
- ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པར། །
- མི་འགྱུར་བཞིན་ཤེས་དཔེར་བྱས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་ཀུན་
མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་རི་མོ་མཁས་གྱི་དཔེས་
བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རི་མོ་འབྲི་བར་བྱེད་པ་མང་པོ་སོ་སོར་མགོ་སོགས་ཡན་
ལག་གཞན་དང་གཞན་ལ་བྱེད་པར་དུ་མཁས་པ་དག་འདུས་ནས་གང་ཞིག་མགོ་
སོགས་ཡན་ལག་གང་ཤེས་པ་དེས་ཡན་ལག་གཞན་ངེས་པར་ཟེན་པ་མེད་པ་སྟེ་
མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཚོགས་པ་ན་དེ་ནས་སའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་
དེ་དག་ལ་རས་ནི་བྱིན་ནས་བཀའ་ཡིས་རས་འདི་ལ་བྱེད་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ང་ཡི་
གཟུགས་ནི་གྲིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ན། དེ་ནས་བཀའ་སྐྱེལ་དེ་ནི་ཐོས་པར་
གྱུར་ཏེ། རང་རང་གིས་གང་ཤེས་པའི་རི་མོ་བྲི་བའི་ལས་ལ་རབ་དུ་སྐྱོར་རོ། །རི་
མོ་བྲི་བ་དེ་ལ་མཛོན་པར་སྐྱོར་བའི་རི་མོ་བ་རྣམས་ལས་མགོ་ཤེས་པ་སྟེ་བྱ་གཅིག་
ཡུལ་གཞན་ཞིག་དུ་སོང་བར་གྱུར་ན། མགོ་བྲི་མཁས་དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་།

བས་ན་དེ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་དེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཉུས་པ་
ལས་དཔེར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རྟོན་ ། རྟོན།

- དེ་རྣམས་འབྲི་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །
- སྤྱིན་དང་རྩལ་བྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། །
- རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི། །
- སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རི་མོ་དེ་རྣམས་འབྲི་བར་བྱེད་པས་མཚོན་པའི་དོན་ནི་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། ཉེས་པའི་བྲི་མ་མེད་
པའི་རྩལ་བྲིམས་དང་། རྣམ་དུའང་འཁྲུག་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལ་
སོགས་པའི་སྐྱས་དགོ་བ་ལ་སྟོ་བའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་
གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ།
ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་སུམ་
དུ་གྱུར་པ་ནི་ལེགས་པར་བྲིས་པའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟ་
བུར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེས་པ་ཅན་ཉི་མའི་དཔེ་ལ་གཉིས། ཚོས་མཐུན་བརྗོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཉིད་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ ། ཚོས་མཐུན་བརྗོད་པ་ ། རྟོན།

- ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །
- གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །
- ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །
- ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་
། ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུར་
གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་གསུམ་ཀ་
ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ་དང་། ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། ཉི་མའི་དགྱིལ་
འཁོར་དག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། སངས་རྒྱས་ཉིད་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་ ། རྟོན།

- དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར། །
- སྤྱང་ན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །
- འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །
- ཉི་མ་ལྟ་བུར་མི་རུས་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་
པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་མངའ་བ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་མ་ཐོབ་པར་
སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་
ཐོབ་ཏེ། དཔེར་ན་འོད་གསལ་བ་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བཞིན་པ་སྤངས་ནས་ནི་ཉི་མའི་
དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུར་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྣང་པོ་ནི། །
རྣམ་བཞག་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་དུ་རྒྱལ་པར་བཤད་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་རྒྱལ་བ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་དེ་ནི་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རྒྱལ་ལམ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ངོ་བོའི་དོན་ནས་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་བར་རྣམ་པ་
བཅུ་ཞེས་བྱ་བས་ལེགས་པར་བརྗོད་ཅིང་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོ་མི་འགྲུར་ཡང་དྲི་མ་སྣང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ། མཚམས་
སྐྱར་བ། དཔེ་དགུས་དྲི་མ་དང་རྒྱལ་བའི་སྣང་པོ་བསྟན་པ། དྲི་མ་སྣང་
བའི་རྒྱལ། ཇི་ལྟར་ཉོགས་པའི་རིམ་པ། སྣང་པོ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
། མཚམས་སྐྱར་བ་ ། །

ཉོན་མོངས་སྐབས་ནང་གནས་པ་དེ། །
དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་
སྣོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་བྱེ་བའི་ནང་ན་གནས་པ་རང་བཞིན་དག་པའི་
ཚོས་ཉིད་སྣང་པོ་དེ་རྣམ་པ་གསལ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ། དཔེ་དགུས་དྲི་མ་དང་རྒྱལ་བའི་སྣང་པོ་བསྟན་པ་ ། ལ་གསུམ།
མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ ། མདོར་བསྟན་ ། ལ་
གཉིས། བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་དཔེ་དོན་སྤེལ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། སོ་སོར་བརྗོད་པའོ།
། དང་པོ་ ། བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་དཔེ་དོན་སྤེལ་ནས་བརྗོད་པ་ ། །

སངས་རྒྱལ་པར་ངན་སྤྱང་ཕྱི་སྤྱང་མ་ལ། །
སྐྱུན་ལ་སྣང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། །
ས་ལ་གཏེར་དང་སྐྱུག་སོགས་འབྲས་རུང་དང་། །
གོས་རྒྱལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་དང་ནི། །
བྱུད་མེད་ངན་མའི་སྣོ་ན་མི་བདག་དང་། །
ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བུར། །

གྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔེ་དོན་བྱེད་ལས་གསུམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། དགུ་པོ་
རེ་རེ་བཞིན་དཔེ་ལའད་པ། དོན་བསྟན་པ། དཔེ་དོན་སྐྱུར་ནས་དོན་བསྐྱུ་བ་སྐྱེ་གསུམ་
གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་དང་པོ་ ། བསྟན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་དོན་
། ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། དེ་གཉིས་སྐྱུར་བའོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་ ། རྟོག་།

- ཇི་ལྟར་མདོག་ངན་པད་མའི་ཁོང་གནས་པ། །
- མཚན་སྟོང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །
- དྲི་མེད་ལྷ་ཡི་མིག་ལྡན་མིས་མཐོང་ནས། །
- ཚུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྐྱབས་ནས་འབྱིན་བྱེད་པ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་མདོག་ངན་ཞིང་
དྲི་མི་ཞེས་པའི་པར་ཟུམ་པའི་ཁོང་ན་མཚན་བཟང་སྟོང་གིས་འབར་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གནས་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷ་ཡི་མིག་གི་མདོན་ཤེས་དང་ལྡན་
པའི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་འདབ་མའི་སྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐྱེ་དེ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་འོ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རྟོག་ ། རྟོག་།

- དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང་། །
- སངས་རྒྱས་སྐྱེས་ཀྱིས་རང་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །

སྐྱིབ་མེད་སྐྱི་མཐའི་སྐྱུར་གནས་སྐྱབས་རྗེ་ཡི། །
བདག་ཅན་སྐྱིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་མཚོན་པའི་དོན་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་
དུ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོག་ཆགས་ཐ་ན་མནར་མེད་ན་གནས་པ་
རྣམས་ལའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཅན་གསལ་
བའི་ཚོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ། སྐྱིབ་པ་མེད་ཅིང་སྐྱི་
མའི་མཐའ་འཁོར་བའི་སྐྱུར་སྐྱབས་གི་བར་གནས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྐྱབས་རྗེ་དང་
སྐྱིན་ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས་གདུལ་བུ་སྐྱོ་བུར་གྱི་སྐྱིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་
བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། དེ་གཉིས་སྐྱུར་བ་ ། རྟོག་།

- ཇི་ལྟར་མི་སྐྱབས་པར་ཟུམ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི། །
- དེ་ཡི་ཁོང་གནས་ལྷ་མིག་མཐོང་ནས་འདབ་མ་གཙོད་བྱེད་ལྟར། །
- ཆགས་སྤང་སོགས་དྲི་སྐྱབས་བསྐྱིབས་རྗེས་སངས་སྟོང་པོ་འགྲོ་གཟིགས་ཏེ། །
- སྐྱབས་རྗེས་སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་སྐྱིབ་པ་དེ་ནི་འཛོམས་པར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་དཔེ་དོན་དེ་ཉིད་སྐྱུར་ཡང་ལེགས་པར་སྐྱུར་
ཏེ་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན། མི་སྐྱབས་པའི་པར་ཟུམ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་

བཞུགས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དེ་ནི་པར་དེའི་ཁོང་ན་གནས་པར་ལྷའི་མིག་
ལྷན་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་དབྱུང་བའི་སྤྱིར་དུ་པར་དེའི་འདབ་མ་གཙོད་པར་
བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུར། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་མའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པའི་
ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ། དེ་
ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཚད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས། ཐུབ་
པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་སྤྱིབ་བྱེད་པར་འདབ་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོ་བྱུང་གི་
སྤྱིབ་པ་དེ་རྣམས་ནི་འཛོམས་པའི་སྤྱིན་ལས་མཛད་དོ། །

དཔེ་དོན་གཉིས་པ་ ། སྒྲུང་མ་དང་སྒྲུང་རྩི་ ། ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། སྐྱུར་བཤད་
དོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་ ། ། རྩི་ །

- ཇི་ལྟར་སྐྱོག་ཆགས་ཚོགས་བསྐྱོར་སྒྲུང་རྩི་ །
- སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་དེ་དོན་གཉིས་བ་ཡིས། །
- མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་དེ་དང་སྐྱོག་ཆགས་ཚོགས། །
- ཀུན་ནས་བུལ་བར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སྐྱོག་ཆགས་སྒྲུང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་
དབུས་ན་གནས་པའི་སྒྲུང་རྩི་ནི་སྐྱེས་བུ་བརྟག་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྒྲུང་རྩི་
དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉིས་བ་ཡིས། སྒྲུང་མའི་དབུས་ན་སྒྲུང་རྩི་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་ནས་དུ་བ་
གཏོང་བ་སོགས་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲུང་རྩི་དེ་དང་སྐྱོག་ཆགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་

རབ་ཏུ་བུལ་བར་བྱས་ནས་སྒྲུང་རྩི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། དོན་ ། ། རྩི་ །

- དང་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེས་ཀྱིས་ནི། །
- རིགས་ཁམས་སྒྲུང་རྩི་དང་འདྲ་དེ་གཟིགས་ནས། །
- དེ་ཡི་སྤྱིབ་པ་སྒྲུང་མ་དང་འདྲ་བ། །
- གཏན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྐྱེས་ཀྱིས་
ནི་རིག་པའི་ཁམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུད་པ་སྒྲུང་རྩི་སྒྲུང་མས་བསྐྱོར་བ་དང་
འདྲ་བ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
དེའི་སྤྱིབ་པ་སྒྲུང་མ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་གཏན་ནས་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ལམ་
སྟོན་པར་ཚོས་སྐྱེ་མའོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། སྐྱུར་བཤད་ ། ། རྩི་ །

- ཇི་ལྟར་སྒྲུང་རྩི་སྐྱོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་བསྐྱིབས་སྒྲུང་རྩི་དོན་གཉིས་
མིས། །
- སྒྲུང་མ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་རྩི་འི་བྱ་བྱེད་པ། །

དེ་བཞིན་ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤང་མའི་རྩི་དང་འདྲ། །

ཉོན་མོངས་སྤང་མ་དང་འདྲ་དེ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བུ་
བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། སྤང་རྩི་སློབ་ཆགས་སྤང་མ་གྱེ་བ་འབྲུག་གི་བརྒྱ་
སྟོང་གིས་བསྐྱེད་པ་ན་སྤང་རྩི་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མི་
དེས་སྤང་མ་དེ་དག་ཐབས་གྱི་སློབ་པ་བསལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་རྩི་
བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་
པ་བདེ་སླིང་དྲི་མེད་སྐྱབས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི་སྤང་མས་བསྐྱོར་བའི་སྤང་རྩི་དང་འདྲ་བས་
ཁམས་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་འཇོམས་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་སྤང་རྩི་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ནོ། །

དཔེ་དོན་གསུམ་པ་ ། སྤྱན་པ་དང་འབྲས་ ། ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། སྤྱར་བཤད་
དོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་ ། ཇི།

- ཇི་ལྟར་སྤྱན་ལྷན་འབྲུ་ཡི་སླིང་པོ་ནི། །
- མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་བྱར་མི་འགྱུར་བ། །
- ཟས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱན་ནས་དེ་འབྲིན་ལྟར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། སྤྱན་པ་དང་ལྷན་པའི་འབྲས་བུའི་སླིང་པོ་ནི་མི་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་མི་འགྱུར་བས་ཟས་སོགས་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་མི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱན་པའི་ནང་ནས་འབྲས་བུ་དེ་འབྲིན་
དགོས་པ་ལྟར། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། དོན་ ། ཇི།

- དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉོན་མོངས་གྱི། །
- དྲི་མ་དང་འདྲེས་རྒྱལ་བའང་ཇི་སླིད་དུ། །
- ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འདྲེས་ལས་མ་གྲོལ་བ། །
- དེ་སླིད་རྒྱལ་མཛད་སླིད་གསུམ་འདུ་མི་བྱེད། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་གྱི་དྲི་
མ་དང་འདྲེས་པའི་རྒྱལ་བའི་སླིང་པོ་འང་ཇི་སླིད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་
པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སླིད་དུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སླིད་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་
ཅིང་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོང་ལས་སློབ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། སྤྱར་བཤད་ ། ཇི།

ཇི་ལྟར་སྐྱུ་ལུ་བྱའོ་ནས་འབྱུ་སྒྲིང་པོ་སྐྱུན་ལས་མ་ཕྱུང་བྲ་མ་ཅན། །
 ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱུད་བྱ་བཟའ་བ་ཞིམ་པོར་མི་
 འགྱུར་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཚེས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཉོན་མོངས་སྐྱབས་ལས་མ་
 གྲོལ་ལུས། །
 ཉོན་མོངས་བཀྱིས་པས་ཉོན་པའི་འགྲོལ་ཚེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་འགྱུར་བ་
 མིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་སྐྱུ་ལུ་དང་བྱའོ་དང་ནས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྒྲིང་པོ་
 སྐྱུན་པ་ལས་མ་ཕྱུང་བ་བྲ་མ་ཅན་སྐྱུན་པ་བསལ་བ་སོགས་ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་
 པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྐྱུད་བྱའི་བཟའ་བ་ཞིམ་པོར་མི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར། དེ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དེ་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྐྱབས་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་བཀྱིས་ཤིང་ཉོན་མོངས་
 པ་བྱ་བས་ཉེས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་བར་འགྱུར་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དཔེ་དོན་བཞི་པ་ ། ཇི་གཙང་བ་དང་གསེར་ ། ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། ལྟར་
 བཤད་དོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་ ། ཇི།

ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཚེ་མི་ཡི་གསེར། །
 ལྡན་ལྡན་རུལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱུང་གྱུར་པ། །
 མི་འཇིག་ཚེས་ཅན་དེ་ནི་དེར་དེ་བཞིན། །
 ལོ་བརྒྱ་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ། །
 ལྷ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྡན་ལྷ་ཡིས་དེར། །
 མཐོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར། །
 རིན་ཆེན་མཚོག་འདི་སྐྱུངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས། །
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་སྐྱབ་པ་ལྟར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། བན་ཚུན་ལམ་སྲང་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་འགྲོ་བའི་ཚེ་
 མིའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་བརྗོད་ངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གསེར་སྐྱུ་
 ཚེན་པོ་ཞིག་ལྡན་ལྡན་རུལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱུང་བར་འགྱུར་ལ། ལོ་དུ་མར་ཡང་མི་
 འཇིག་ཅིང་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚེས་ཅན་གྱི་གསེར་དེ་ནི་ལྡན་ལྡན་གྱི་ནང་དེར་
 མི་འཇིག་པ་སྐྱར་གྱི་དེ་ཀ་བཞིན་དུ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ་ལྷའི་
 མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཡིས་ལྡན་ལྡན་གྱི་ནང་དེར་གསེར་སྐྱུ་ཡོད་
 པ་མཐོང་ནས་མི་གསེར་འདོད་པ་ཞིག་ལ་ལྡན་ལྡན་གྱི་བྱོད་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར་
 ལྡན་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོག་འདི་དེ་མ་སྐྱུངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱན་
 ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྐྱབ་པ་ལྟར། ཞེས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མི་དབུལ་པོ་ཞིག་གི་བྱིམ་ནང་གི་ས་འོག་ན་མི་
ཟད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ལ་མི་དེས་གཏེར་དེ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ཤིང་
གཏེར་དེ་འང་མི་དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྣ་བས་མི་དེ་དབུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
སྟོང་དགོས་པ་ལྟར། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ རྩོམ་ ། རྟོན་ ། རྟོན་ །

- དེ་བཞིན་ཡིད་གྱི་ནང་ཚུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །
- དྲི་མེད་གཞག་དང་བསལ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །
- མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ནི། །
- རྣམ་མང་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་རྒྱུ་འདིས་སྟོང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་གྱི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་
བདེ་སྣང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་ལ། སྤར་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
གསར་དུ་བཞག་པ་དང་སྤང་བྱ་བདེན་པ་བ་བསལ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་ལ་
ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པས་ན་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲོར་བས་དབུལ་བ་འཁོར་
བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོ་དུས་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སྲུ་
སྟོང་ངོ། །

གསུམ་པ་ རྩོམ་ལའད་ ། རྟོན་ །

- ཇི་ལྟར་དབུལ་པོའི་བྱིམ་ནང་དུ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་ཚུད་གྱུར་པའི་མི་ལ་ནི། །
- རིན་ཆེན་གཏེར་བདག་ཡོད་ཅེས་རྗེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་མིན་
ལྟར། །
- དེ་བཞིན་ཆོས་གཏེར་ཡིད་གྱི་བྱིམ་གནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་
བུ་སྟེ། །
- དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་བྱ་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དང་སྟོང་ཡང་དག་
བལྟམས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དབུལ་པོའི་བྱིམ་ནང་གི་སའི་འོག་དུ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་
གཏེར་ཚུད་པར་གྱུར་བའི་མི་དེ་ལ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་དེ་ཡིས་བདག་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་
བརྗེད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་གཏེར་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་དབུལ་པོ་དེ་ཡིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་
དབུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་མ་ཐར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་སྐྱའི་གཏེར་རང་གི་
ཡིད་གྱི་བྱིམ་ན་གནས་ཀྱང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་དག་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་གནས་པའི་ཆོས་སྐྱའི་གཏེར་མངོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དག་དུ་ནི། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་བཙུམ་
ལྡན་འདས་ཡང་དག་པར་བལྟམས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཇོད་དོ། །

དཔེ་དོན་དུག་པ་ རྩོམ་པ་དང་སྐྱུ་གུ་ ། ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། སྤྱིར་ལའད་དོ།
འདང་པོ་ རྩོམ་ ། རྟོན་ །

ཇི་ལྟར་ཨ་མ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། །
ཡོད་པའི་ས་བོན་སྐྱ་གུ་འཇིག་མེད་ཚོས། །
ས་ཚོས་ཚུ་སོགས་ལྡན་པའི་ལྗོན་ཤིང་གི། །
རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཨ་མ་དང་ཚུ་གོ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་
ལྷགས་ལྟན་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཀྱང་ཤིང་སྤོང་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པའི་ཤིང་གི་ས་བོན་
སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་གྱིས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་རྒྱུན་ས་གཤིན་པོ་ཚོས་པ་
དང་རྒྱུད་ལྷན་དྲོད་སོགས་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་ལྗོན་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟན་སྐྱུ་
ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོར་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རྟོན་ ། རྟོན།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་སོགས་འབྲས་གྱི། །
པགས་སྐྱབས་ནང་རྒྱུད་ཚོས་ཁམས་དགོ་བ་ཡང་། །
དེ་བཞིན་དགོ་བ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། །
རིམ་གྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྲུབ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་
ལྟན་གྱི་ལྷགས་པའི་སྐྱབས་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཚོས་སྐྱའི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་དགོ་

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མཐུན་རྒྱུན་ཚང་བ་ལས་ལྗོན་ཤིང་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་
གཉིས་གྱི་དགོ་བའི་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་བྱུང་པའི་
རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། རྒྱུར་བཤད་ ། རྟོན།

རྒྱུད་ཉི་མའི་འོད་དང་རྒྱུད་དང་ས་དུས་ནམ་མཁའི་རྒྱུན་རྣམས་གྱིས། །
ཏ་ལ་དང་ནི་ཨ་མའི་འབྲས་སྐྱབས་གསེབ་ནས་ཤིང་སྐྱེས་ཇི་ལྟ་བུར། །
སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་འབྲས་ལྷགས་ནང་རྒྱུད་རྫོགས་སངས་ས་བོན་སྐྱ་
གུ་ཡང་། །
དེ་བཞིན་དགོ་བའི་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་ལས་ཚོས་མཐོང་འཕེལ་བར་འགྲུབ་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲུང་བ་རྒྱུས་བརྟན། ཉི་མའི་འོད་གྱིས་སྒྲིན། རྒྱུད་གིས་
འཕེལ། སས་བརྟན། དུས་འདས་པས་རྣམས་པ་ཐོན། རམ་མཁའས་གོ་སྤྲོ་བ་སོགས་
རྒྱུན་དེ་རྣམས་གྱིས། ཏ་ལ་དང་ཨ་མའི་འབྲས་བུ་ལྷགས་ལྟན་གྱི་སྐྱབས་གྱི་གསེབ་
ན་གནས་པ་ལས་ཤིང་གི་སྤོང་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུའི་ལྷགས་ལྟན་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་བོན་སྐྱ་གུ་འབྲུབ་པ་ཡང་། རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་ཤིང་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་
གཉིས་གྱི་དགོ་བའི་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་ལས་མཐོང་འཕེལ་དུ་ཚོས་གྱི་སྐྱ་གུ་མཐོང་། སྐྱོམ་
ལམ་དུ་འཕེལ། མི་སྐྱོབ་ལམ་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔེ་དོན་བདུན་པ་ ། གོས་རྩལ་དང་སྐྱོལ་གསུམ། དཔེ། དོན། སྐྱར་བཤད་
དོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་ ། རྟོ།

ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས། །
གོས་རྩལ་དྲི་ངན་གྱིས་ནི་གཏུམས་གྱུར་པ། །
ལམ་གནས་ལྷ་ཡིས་མཐོང་ནས་གྲོལ་བྱའི་ཕྱིར། །
ལམ་གནས་དོན་དེ་དེ་ལ་སྐྱབ་ལྟར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་བའི་
སྐྱབ་གཟུགས་གོས་རྩལ་དྲི་ངན་གྱིས་ནི་གཏུམས་པར་གྱུར་པ་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་ཞིག་
ན་གནས་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པར་འགོང་བ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་ན་ལམ་དེ་ན་
ཡོད་པར་ལྷ་ཡིས་མཐོང་ནས་སྐྱབ་དེ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་གཟུགས་ལམ་
ན་གནས་པའི་དོན་དེ་མི་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་ཞིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། དོན་ ། རྟོ།

ཐོགས་མེད་སྐྱེན་མངའ་རྣམ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱི། །
ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཏུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། །
དུད་འགྲོལ་ཡང་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །
ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་སྟོན་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐོགས་མེད་པ་ནས་དུག་གསུམ་སོགས་བག་ཆགས་རྣམ་པ་སྐྱོ་
ཚོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོས་རྩལ་གྱིས་གཏུམས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་
དངོས་པོ་ཉིད་དུད་འགྲོལ་ཡང་ཡོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེན་གྱིས་གཟིགས་ནས།
སྐྱབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱིབ་བྱེད་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྟིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་གྲོ་བུར་གྱི་
སྐྱིབ་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལམ་རྣམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་དམ་པའི་ཚོས་
ཀྱི་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། སྐྱར་བཤད་ ། རྟོ།

ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྐྱབ་དྲི་ངན་གོས་གཏུམས་པ། །
ལམ་གནས་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་ཐར་བྱེད་མི་ལ་སྟོན་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གོས་རྩལ་གྱིས་གཏུམས་འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་
པའི་ཁམས། །
དུད་འགྲོལ་ཡང་གཟིགས་ནས་ཐར་བར་བྱ་བྱེད་རྒྱལ་བ་ཚོས་སྟོན་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། རིན་ཆེན་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱབ་གཟུགས་དྲི་མ་ངན་པའི་གོས་ཀྱི་གཏུམས་པ་ལམ་གྱི་བཞི་
མདོར་གནས་པ་མིས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ན་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་སྐྱབ་གཟུགས་
གོས་རྩལ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྣམས་ལ་འདི་ན་སྐྱབ་གཟུགས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་
པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་གོས་རྩལ་གྱིས་གཏུམས་པའི་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཁམས་འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པ་དེ་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གཟིགས་
ནས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་གོས་རྩལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་ཚོས་སྟོན་
པར་མཛད་དོ། །

དཔེ་དོན་བརྒྱད་པ་ ། རྩི་མོ་དང་འཁོར་བསྐྱར་ ། ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། ལྟར་
བཤད་དོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་ ། རྩི།

- ཇི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་མགོན་མེད་འགའ། །
- མགོན་མེད་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་གྱུར་ལ། །
- མངལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་འཛིན་བྱེད་པས། །
- རང་སྟོན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་མི་མོ་གཟུགས་བྱུང་ངན་ཞིང་མགོན་དང་སྐྱབས་
མེད་པ་འགའ་ཞིག་མགོན་མེད་པ་རྣམས་གྱི་འདུག་གནས་འགྲོན་ཁང་དང་གཞི་
མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ནི་འདུག་པར་གྱུར་ལ་རང་གི་མངལ་གྱིས་འཁོར་
ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བའི་མཚན་དང་ལྡན་
པ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་མངལ་སྐྱབས་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་
གྱི་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་མིའི་བདག་པོ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས་གཞན་
གྱིས་བརྟམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་སྐྱག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་
པ་ལྟར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ ། རྩི་དོན་ ། རྩི།

- སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་བྱིས་བཞིན་ཏེ། །
- མ་དག་སེམས་ཅན་མངལ་ལྡན་བྱུང་མེད་བཞིན། །
- དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་བཅས་པ། །
- དྲི་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་གནས་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་
སྐྱག་བསྐྱལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པའི་བྱིས་ན་གནས་
པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཏེ། ལྟོ་བྱར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
མགོན་སྐྱབས་ཡོད་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མངལ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་མེད་
ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། བྱུང་མེད་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་དང་
བཅས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་
གྱི་མཚན་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་
ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་མདོན་སུམ་དུ་འབྱུར་བས་ན་འཛིགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་བྱུང་མེད་དེའི་མངལ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟར་
བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། ལྟར་བཤད་ ། རྩི།

ཇི་ལྟར་བུད་མེད་ལུས་ལ་དྲི་བཅས་གོས་གྲོན་མི་སྤྲུག་གཟུགས་ལྡན་པ། །
ས་བདག་མངལ་ན་གནས་ཀྱང་མགོན་མེད་ཁང་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཚོག་
མྱོང་ལྟར། །
དེ་བཞིན་བདག་རང་ནང་གནས་མགོན་ཡོད་གྱུར་ཀྱང་མགོན་མེད་སློབ་ལྡན་པ། །
འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཞི་ལ་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། བུད་མེད་ལུས་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་གྲོན་
ཞིང་མི་སྤྲུག་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ས་བདག་འཁོར་སྤྲུར་རང་གི་མངལ་
ན་གནས་ཀྱང་། དེ་མ་ཤེས་པར་མགོན་མེད་པའི་ཁང་པར་བསྐྱེད་ནས་དབུལ་བ་
དང་བརྟམ་པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་མཚོག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ།
བདག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ནང་གནས་པའི་མགོན་སྐྱབས་བདེ་གཤེགས་སླིང་པོ་ཡོད་
པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་མ་ཤེས་པས་མགོན་སྐྱབས་མེད་དོ་སྟོམ་པའི་སློབ་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་
བ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་གཞི་འཁོར་བ་ལ་
གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །

དཔེ་དོན་དགུ་པ་ ། ས་འདམ་དང་གསེར་གྱི་སྐྱོ་ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། ལྟར་
ལའད་དོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་ ། ཇི།

ཇི་ལྟར་ནང་གི་གསེར་ལྷན་གཟུགས་རྒྱས་པ། །

ཞི་བ་སྤྱི་རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །
མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར། །
སྤྲུང་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་སྤྱི་བ་པ་སེལ་བྱེད་ལྟར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ས་འདམ་ནག་པོའི་ནང་གི་གསེར་ལྷན་མ་སྤྲུག་པའི་
གཟུགས་ཡན་ལག་རྒྱས་པ་ཡིད་འོང་ཞི་བས་མཛོས་པ་དག་སྤྱི་རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་
འདམ་གྱིས་གཡོགས་པ་ཅན་དེ་མཐོང་ནས་ནང་དུ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེ་
ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལ་ཡོད་པའི་ས་འདམ་སྤྲུང་བའི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་
གྱི་སྤྱི་བ་གཡོགས་ས་འདམ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རྩོན་ ། ཇི།

རང་བཞིན་འོད་གསལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། །
སློབ་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་གྱུར་ནས། །
རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །
སྤྱི་བ་པ་དག་ལས་སློབ་མཛོད་བྱང་རྒྱབ་མཚོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི་འབྲུལ་རུང་གི་སློབ་བར་ནི་རྣམ་པར་
གཟིགས་པར་གྱུར་ནས་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ས་འདམ་ལྟ་

བུའི་སྐྱིབ་པ་དག་ལས་སྦྱོང་ཞིང་སེལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་
ཏུ་སངས་རྒྱས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་། ། སྦྱར་བཤད་། ། རྟོན།

ཇི་ལྟར་དྲི་མེད་གསེར་འབར་ལས་བྱས་ས་ཡི་ནང་དུ་རྒྱུད་གྱུར་གཟུགས། །
ཞི་དེ་རང་བཞིན་མཁས་པས་རིག་ནས་ས་དག་སེལ་བར་བྱེད་པར་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་དག་པའི་གསེར་འབྲུ་ཞི་བའི་ཡིད་ནི་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །
ཚོས་འཆད་ཚུལ་གྱིས་དེག་སྦྱད་སྦྱབ་པའི་སྐྱིབ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དྲི་མ་མེད་ལ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གསེར་བཟང་འོད་
འབར་བ་ལས་བྱས་ཤིང་ལྷག་གཏོང་བའི་དུས་ཀྱི་འདམ་ནག་པོའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་
གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྟན་མཛེས་ཤིང་ཞི་བ་དེའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་བཟོ་བ་མཁས་པས་
རིག་ནས་ཕྱིའི་ས་འདམ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ། ཤེས་བྱ་ཀུན་
མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་གསེར་དང་འབྲུ་
བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་ཉིད་ནི་མཁྱེན་པར་
གྱུར་ནས་སྐྱིབ་པ་སེལ་བའི་ཐབས་སུ་ཚོས་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་འདམ་སེལ་བའི་
དེག་སྦྱད་འབྲུ་བར་སྦྱབ་པས་ཁམས་ཉོགས་པའི་གོགས་སྐྱིབ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་
མཛད་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

པརྟ་སྟོག་ཆགས་བྱང་བ་དང་། །
སྦྱུན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་ས། །
འབྲས་ལུན་གོས་རུལ་བྱད་མེད་ཀྱི། །
མངལ་དང་ས་ཡི་སྦྱབས་ན་ཡང་། །
སངས་རྒྱས་སྦྱང་ཕྱི་སྦྱིང་པོ་བཞིན། །
གསེར་བཞིན་གཏོར་བཞིན་སྦྱོན་པ་བཞིན། །
རིན་ཆེན་སྦྱུ་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །
བསྐྱར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། །
སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྦྱབས། །
མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་ནི། །
ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བཟོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། པརྟ་མདོག་དན་པ་དང་། སྟོག་ཆགས་བྱང་བ་དང་། འབྲུའི་སྦྱུན་པ་
དང་ནི། མི་གཙང་བའི་འདམ་དང་། ས་གཞི་དང་། ཤིང་གི་འབྲས་ལུན་དང་། གོས་
རུལ་དྲི་མ་ཅན་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ་དང་། ས་འདམ་ནག་པོའི་སྦྱབས་ན་ཡང་
ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱིབ་བྱེད་དྲི་མའི་དཔེ་དགུའི་དོན་བསྟུས་ལ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་
པའི་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། རོ་བཅུད་དང་ལྡན་པའི་སྦྱང་ཕྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་།

། འབྲས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྲུང་བའི་གསེར་
 སྐམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། འབྲས་
 བུ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་ཤིང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། རིན་ཆེན་གྱི་སྐྱུ་གཟུགས་མངོས་པའི་ལྟ་
 བུ་བཞེན་དང་། འཁོར་ལོ་ཡིས་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དང་། གསེར་
 བཟང་པོའི་གཟུགས་བརྟན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོབ་བྱ་སྒྲིང་པོའི་དཔེ་
 དགུ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ནས། དཔེ་དེས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དེ་
 བཞེན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་རྣམས་ནི་རང་བཞེན་གྱིས་ལྡན་ལ་མ་
 འབྲེལ་བས་ན་སྐྱོ་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ལྡན་ཅིག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་
 བར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞེན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་གཤོང་མ་ནས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་དྲི་མ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་གསུམ། དྲི་མ་དགུ་བསྟན་པ། གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པ། དྲི་མའི་རྒྱལ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་། དྲི་མ་དགུ་བསྟན་པ་། །ནི།

- ཆགས་དང་སྤང་དང་སྐྱོངས་དང་དེའི། །
- ཀུན་ལྡང་དྲག་དང་བག་ཆགས་དང་། །
- མཐོང་སྐྱོམ་ལམ་སྤང་མ་དག་དང་། །
- དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །

- དྲི་མ་རྣམ་དགུ་པར་ཡི། །
- སྐྱབས་སོགས་དཔེ་ནི་རབ་བསྟན་ཏེ། །
- ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྐྱབས་ཀྱི་ནི། །
- དབྱེ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་ལས་འདས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱོངས་པ་གཏི་མུག་གི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བསོད་
 རྣམས་དང་བསོད་རྣམས་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དུག་གསུམ་པོ་དེའི་ཀུན་
 ལྡང་དྲག་པོ་སྟེ་མངོན་གྱུར་པ་གསུམ་ཀ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞེན་
 ཀྱི་ལུས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་། མཐོང་ལམ་ཙམ་
 ཀྱི་སྤང་བྱེད་དང་། སྐྱོམ་ལམ་ཙམ་ཀྱི་སྤང་བྱེད་དང་། མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་དག་ས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཀྱི་སྤང་བྱེད་དང་། དག་པའི་ས་
 ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱུན་མཐའི་སྤང་བྱེད་རྣམས་ཏེ། ཚོས་
 དབྱིངས་རང་བཞེན་རྣམ་དག་དེ་ལ་སྐྱོབ་བྱེད་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་རིགས་ཀྱི་སྐྱོར་མཛོད་
 བསྟུན་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པ་ནི་པར་ལྡན་སྐྱབས་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་རྣམ་པ་
 དགུས་ནི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཁམས་དེ་ལ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནི་རྗེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་སྐྱེན་བརྒྱུད་མི་བཞི་སྟོང་དང་།
 དབྱེ་བ་མཐའ་ལས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྲུང་ཏེ། དེ་བཞེན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ལས་པ་བཞེན་ནོ། །

འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །
 ཇི་ལྟར་སློབ་ཆགས་སྤང་མ་ནི། །
 ཤིན་ཏུ་འབྲུགས་ཏེ་མདུང་རྟོག་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་སླེ་བས་ན། །
 ལྷིང་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྟུང་པར་བྱེད། །
 ཇི་ལྟར་འབྲས་སོགས་སྤིང་པོ་ནི། །
 ལྷོ་རོལ་སྤྱན་པས་བསྐྱིབས་པ་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་སྤིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ། །
 མ་རིག་སློང་འི་སྤྱབས་ཀྱིས་བསྐྱིབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མེ་ཏོག་པར་འདམ་རྒྱུ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ལྟ་བུ་
 པོའི་མདུན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་པ་ན་ཡིད་རབ་དུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷོ་ནུབ་རིང་པོ་མི་
 ཐོགས་པར་བརྟེན་ཤིང་དགའ་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་
 ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ན་དགའ་བ་དང་། ལྷོ་ནུབ་འགག་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་
 པར་མཐོང་བའི་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་པར་
 ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ལྟར་ན། སྤང་ཚིལ་ཆགས་པའི་སློབ་ཆགས་སྤང་མ་ནི་གཞན་གྱིས་
 སྤང་ཚིལ་སྤངས་པ་ན་ཡིད་ཞེ་སྤང་གིས་ཤིན་ཏུ་འབྲུགས་ཏེ་ཁའི་མདུང་བརྟོག་ཅིང་བྱུག་རྩུ་
 བསྐྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་འཕེལ་བ་ལས་ཁོང་

ཁོ་མངོན་དུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་། རང་གཞན་གྱི་སྤིང་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱུག་རྩུ་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྤང་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་ལ་
 སོགས་པ་འབྱུའི་སྤིང་པོ་ནི་སྤྱོད་ལ་གྱི་གྲ་མ་དང་གོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་པས་སྐྱིབ་
 པས་མི་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་མཐོང་བ་ཡང་མ་རིག་གཏི་མུག་གི་བག་ལ་ཉལ་
 ལ་སོགས་པ་སློང་འི་སྤྱབས་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པས་མི་མཐོང་བར་བྱས་
 སོ། །ཞེས་གཏི་མུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྤྱན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། ཀུན་ལྡང་དག་པོའི་ཉེས་པ་ ། རྟོན།

ཇི་ལྟར་མི་གཙང་མི་མཐུན་པ། །
 དེ་བཞིན་ཆགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །
 འདོད་པ་བསྟོན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །
 ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མི་གཙང་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མི་མཐུན་
 པའི་སྤོགས་ཉམ་ང་བའི་གནས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་སྤྱད་མང་
 པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་སྟེ་མངོན་
 གྱུར་དག་པོ་རྣམས་ནི་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་ཚོས་པོ་དང་འདྲ་བར་ཉོན་མོངས་ཤིང་

ཡིད་འགྲུང་བར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དུག་གསུམ་མངོན་གྱུར་དེ་ལ་
མི་གཙང་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་སྒྲིབ་ ། ཅི།

ཇི་ལྟར་མོར་ནི་བསྐྱབས་པ་ན། །
མི་ཤེས་གཏེར་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལ་རང་བྱུང་ཉིད། །
མ་རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་བསྐྱབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མོར་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་ས་མང་པོས་
བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱས་པ་ན་དབུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མོར་ཡོད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་
ནི་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། ཇི་བཞིན་དུ་དབུལ་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཟད་
མི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་
ཡིས་བསྐྱབས་པས་མི་མཐོང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་
པ་ནི་ས་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་མཐོང་སྣང་དང་སྒྲོམ་སྣང་ ། ཅི།

ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སོགས་རིམ་སྐྱེ་བས། །

ས་བོན་ལྷན་པ་གཙོད་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །
མཐོང་སྣང་རྣམས་ནི་སྒྲོག་པར་འགྱུར། །
འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །
འཇིག་ཚོགས་སྤིང་པོ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི། །
སྒྲོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བུ་རྣམས། །
གོས་རྩལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྷོན་ཤིང་གི་སྐྱབས་ལྟ་བུ་དང་སྤོང་བུ་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་
རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་ས་བོན་གྱི་ལྷན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཙོད་པར་བྱེད་པར་ལྟར། དེ་
བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས། མཐོང་
བས་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་སྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་
མཐོང་སྣང་རྣམས་ནི་འབྲས་ལྷན་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་པ་བཞིའི་
ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་སྣང་པོ་ལྟ་བུ་བདག་དང་བདག་གིར་
འཇིག་པའི་འཇིག་ཚོགས་སྐྱབས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བའི་སྤིང་པོ་ལམ་གཙོ་བོ་མཐོང་
བས་སྣངས་བར་བྱས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་ཟིན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱ་བ་ནི། དགས་པ་ཟད་པའི་
ལྷག་མ་ཡིན་པའམ་ངེ་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་རྩལ་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་པས་སྒྲོམ་སྣངས་རྣམས་གོས་རྩལ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ ། རྒྱུད་པར་ས་བདུན་གྱི་དྲི་མ་ ། རྟོན།

ས་བདུན་ལ་བརྟེན་དྲི་མ་ནི། །

མངལ་སྐྱབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །

མངལ་སྐྱབས་བུལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །

ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མ་དག་པའི་ས་བདུན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་མཐོང་བུ་
ལ་སྒྲིབ་ཅིང་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པས་མངལ་སྐྱབས་གྱི་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས་
ལ། མངལ་སྐྱབས་བུལ་བ་དང་འདྲ་བར་དྲི་མ་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་
ས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པར་འབད་རྩོལ་མེད་ཅིང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་
སྒྲིན་ཞིང་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ས་བདུན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་ནི་མངལ་
སྐྱབས་ལྷ་བུར་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ ། རྩོམ་ལྷ་བུས་གཞོམ་བུ་ ། རྟོན།

ས་གསུམ་རྗེས་འབྲེལ་དྲི་མ་རྣམས། །

ས་འདམ་གོས་བཞིན་ཤེས་བུ་སྟེ། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྩོམ་ལྷ་འི། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བུ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དྲི་མ་སྐྱོ་རྣམས་ནི་
འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྤང་བར་རྣམ་པར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ས་འདམ་ཅུང་ཟད་གྱིས་
གོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིན་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་རྩོམ་
ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་པར་བུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དག་ས་གསུམ་ལ་བརྟེན་
པའི་དྲི་མ་ནི་ས་འདམ་ལྷ་བུར་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་ ། རྩོན་བསྐྱབ་ ། རྟོན།

དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དག། །

པར་ལ་སོགས་དག་དང་མཚུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཚེས་མཐུན་རྒྱས་པར་སྐྱུར་བའི་རྩོལ་དེ་ལྟར་ན་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་སྟོབས་ལྷ་བུའི་དྲི་མ་རྣམ་
པ་དགུ་ནི། གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་པར་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་
གང་དག་དང་ཚེས་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །འདི་རྣམས་སོ་སོར་ཚེས་མཐུན་ཡོད་པས་
དཔེ་དོན་སྐྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་གང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་
མི་སྒྲིབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་དགུས་མཚོན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་
པ། དེའི་དོན་སོ་སོར་དབྱེ་བ། ལྷན་པའི་དོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
། དཔེ་དགུས་མཚོན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ ། རྟོགས།

རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་ཕྱིར་ཁམས། །

སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆད་པར་འགྲུར་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་
པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་ཕྱི་ལ་
སོགས་པ་སྤྱིང་པོ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་རྣམས་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། དེའི་དོན་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ ། རྟོགས།

འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་དང་། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །

དེ་ནི་དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་ནི། །

ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་གསུམ་
གང་ཞེ་ན། འོད་གསལ་ལ་བ་ཚོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་དང་། མི་འགྲུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱང་སྟེ་རྣམ་པ་

གསུམ་མོ། །རང་བཞིན་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དཔེ་དགུས་མཚོན་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་སོགས་དཔེ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་ཚོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན། གསེར་
གྱི་དཔེ་གཅིག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན། གཏེར་སོགས་དཔེ་སྤྱི་མ་ལུ་རྣམས་
གྱིས་ནི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཚོས་སྐྱེའི་དཔེ་དོན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་
དོན། རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན། དེ་དག་དང་པས་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་། ཚོས་
སྐྱེའི་དཔེ་དོན་ ། ལ་གཉིས། ཚོས་སྐྱེའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ། དེ་དག་དཔེ་དང་སྐྱེར་
བའོ། །དང་པོ་། ཚོས་སྐྱེའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ ། རྟོགས།

ཚོས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་དང་། །

དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །

སྐྱོ་ཚོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ལའང་དངོས་བཏགས་གྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཤིན་
ཏུ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་བ་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་
རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱེ་
དང་། དེ་རྟོགས་པའམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་ཇི་ལྟར་བར་རྣམ་

པར་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་ནི་བཏགས་པ་བ་བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱའོ།
།དེ་དག་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དམ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དག་ལྟར་མཛད་པའོ།
།བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱ་དེ་ལའང་ནང་གསེས་སུ་དགྲེན། དེ་ལོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་བརྩམས་ཏེ།
ཟབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྩལ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསལ་པའི་བསམ་པ་དང་
མཐུན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྣ་ཚོ་གསལ་པའི་རྩལ་ནི་སྟོན་པ་
སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱ་དེ་དག་དཔེ་དང་སྐྱར་བ་ ། རྟོ།

- འཇིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན། །
- འདི་ལ་དཔེ་ནི་མ་དམིགས་པས། །
- དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །
- འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །
- སྤ་མོ་ཟབ་མོའི་རྩལ་བསྟན་ནི། །
- སྤང་རྩི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། །
- རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་རྩལ་བསྟན་ནི། །
- སྣ་ཚོ་གསལ་སྐྱབས་སྤྱིང་བཞིན་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་བྱ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་
མཚོན་པར་རྣམས་པའི་དཔེ་ནི་འགའ་ཡང་མི་དམིགས་པས་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱ་ཉིད་དང་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
པ་གཉིས་པོ་སྟོགས་རེ་ཅམ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་
པ་གཉིད་དཔག་དཀའ་ཞིང་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པས་སྤ་མོ་ཟབ་མོ་དོན་དམ་པའི་རྩལ་
བསྟན་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྤང་རྩི་
རྣམས་མངར་ཞིང་ཞིམ་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བ་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་པའི་རྩལ་བསྟན་
པ་ནི་སྤྱིང་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་དོན་སྣ་ཚོ་གསལ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར། རྟོན་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་པའི་སྐྱབས་ན་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་འབྱུང་སྤྱིང་པོ་གནས་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་པ་ནི།

- རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །
- དགོ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །
- དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །
- གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་སྤྱད་
བསྐྱེད་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ན་ཡང་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་
བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གསེར་བཟང་པོ་མི་
འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་
པ་དང་། གསེར་མཛེས་ཤིང་རྒྱན་དུ་བསྐྱུར་རུང་བ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་དགོ་
ཞིང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གསེར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་འདྲ་བས་གདོད་མ་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་ན་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་
འདི་གསེར་བཟང་པོ་རྣམས་གྱི་ནི་གཟུགས་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རིགས་གྱི་དཔེ་དོན་ལ་གསུམ། རིགས་གཉིས་དཔེར་བསྟན། དེ་ལས་སྐྱུ་
གསུམ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད། དེ་རྣམས་དཔེ་དང་སྐྱུར་བའོ། །དང་པོ་རྒྱ་རིགས་གཉིས་
དཔེར་བསྟན་ ། རྟོ།

- གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །
- རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
- ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །
- ཡང་དག་སྒྲང་བ་མཚོག་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལའང་རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་རྩོལ་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་པས་ས་འོག་

གི་གཏེར་དང་མཚུངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
རིགས་དང་། འབྲས་བུའི་ཤིང་རྒྱན་གྱིས་གསེར་དུ་འཕེལ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་
གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་ལས་རུས་པ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་
རིགས་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱ་ལས་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་ ། རྟོ།

- རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུས་གྱི། །
- སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །
- དང་པོའི་སྐྱུ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །
- གཉིས་པ་ཡིས་ནི་སྐྱུ་མ་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་རང་བཞིན་དང་རྒྱས་པའི་རིགས་འདི་གཉིས་ལས་འབྲས་
བུ་རྗོད་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་
པོར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་མང་པོས་མཐར་
སྐྱིན་པར་བྱས་ནས་སྐོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་ལས་སྐྱུ་དང་པོ་དག་
པ་གཉིས་ལྡན་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱུ་ནི་འཐོབ་པ་སྟེ། གཉིས་པ་རྒྱས་འགྱུར་
གྱི་རིགས་འཕེལ་བ་ལས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་མཐར་སྐྱིན་པ་ཡིས་ནི་སྐྱུ་སྐྱེ་མ་
གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལ་སྐྱང་བ་ལོངས་སྟོན་རྗོད་པའི་སྐྱུ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་
གཉིས་པོ་ཐོབ་པོ། །སྐབས་འདིར་རྗེ་སྤོན་ལས་ཞབས་གྱིས། དེང་སང་བུམས་ཚོས་

པ་ཕལ་ཆེ་བས། རྒྱལ་འགྲུར་གྱི་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་སྦངས་ཏེ། དེའི་ཤེས་
 གྱིད་དུ། ཡང་དག་སྦངས་པ་མཚོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང་ས་ནས།
 དགོ་རྩ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་རྒྱལ་འགྲུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རི་བོང་གི་ཅལ་
 ལྟར་སློབས་པར་གྱེད་མོད། དཔལ་རང་བྱུང་གི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཉང་དོན་དུ། ཡང་
 རྒྱལ་འགྲུར་གྱི་རིགས་དེ་གསར་དུ་བྱུང་བ་སྣམ་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་ན། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་གཅིག་པས་དགོ་རྩ་
 ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་རྒྱལ་འགྲུར་གྱི་རིགས་སུ་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སློབ་པས་བསྐྱབས་ཏེ་རྣམ་སྲིན་དང་སྲིན་
 ལས་མ་རྒྱལ་པའི་སྲིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐབས་མི་རྣམས་ལ། སློབ་ལམ་
 དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོ་རྩ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པས་རིགས་དེའི་རྣམ་
 པ་རྒྱལ་པར་འགྲུར་བས་སངས་རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་པ་དག་ནས་རྣམ་སྲིན་
 སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་སྲིད་ལས་རྒྱལ་པས་འགྲུར་བའི་
 སྲིད། ཡང་དག་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་འབྲས་བུའི་ཤིང་
 བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་གོང་དུ། ཇི་ལྟ་ཨ་མ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་
 ལ། །ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དཔེ་དགུ་
 དོན་དགུའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུན་པ་དང་སྐྱུ་གུའི་དཔེས་བསྟན་པའི་རིགས་
 དེ་ཡང་དགོ་རྩ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་
 ཆེས་སམ་སྣམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། དེ་རྣམས་དཔེ་དང་སྐྱུར་བ་ ། རྟོན།

- ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མཛེས་པ་ནི། །
- རིན་ཆེན་སྐྱུ་འདུར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
- རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱས་མིན་དང་། །
- ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཡིན་སྲིད། །
- ཚོས་ཆེན་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལྡན་སྲིད། །
- རྫོགས་ལོངས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བཞིན་ནོ། །
- གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་སྲིད། །
- སྐྱུ་ལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་
 གྱི་དཔལ་གྱིས་མཚོག་དུ་མཛེས་པ་ནི་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱུ་དང་
 འདུ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་འབད་
 རྩལ་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་པའི་སྲིད་དང་། སློབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 རིན་ཆེན་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏེར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ཚོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་དག་
 པ་ལ་སྐྱང་བ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་
 རྣམས་བདུན་དང་གྲིང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་འབྱོར་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།
 །དོན་དམ་པའི་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བུའི་སློང་རྩ་

གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རྣམ་པ་ཅམ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཐུན་མོངས་སུ་སྒྲུང་བ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་ནི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ ། དེ་དག་དང་པས་ཉོགས་ཚུལ་ ། རྟོན།

- རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །
- དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོགས་བྱ་ཡིན། །
- ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །
- མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གདོད་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་རང་བྱུང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དོན་དམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་།
སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་གསལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་
ནས་དད་ཅིང་མོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ཉོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་ཉོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དགྱིལ་
འཁོར་འོད་འབར་བ་ཡིན་ཀྱང་མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་སྤྱིང་པོ་ཉིད་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་དང་། སྤོང་མི་སྤོང་གི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ ། རོ་བོ་ ། རྟོན།

- འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །
- བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །
- ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །
- ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཁམས་བདེར་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་འདི་ལ་ཁམས་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་དྲི་མ་སྤར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གདོད་མ་ནས་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་འདིའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་སྤར་མེད་བཞག་
པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། སྤོབས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
གདོད་མ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་འདིའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་
གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ཉིད་
གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བརྟན་ཤིང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གོམས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་
དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་
གྱིས་སྐྱེས་ནས་སྤང་བྱ་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་
ལམ་དུ་མཐོང་སྤང་གི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། སྐྱོམ་ལམ་དུ་སྐྱོམ་སྤང་གི་དྲི་
མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། ལྷོང་མི་ལྷོང་གི་ཚུལ་ ། རྟོན།

རྣམ་དགུ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

སློབ་བྱུང་དག་གི་ཁམས་སློང་གི། །

རྣམ་དགུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

སླ་མེད་ཚོས་ཀྱིས་སློང་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་མཐའ་
བྲལ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དེ་དང་རྣམ་པར་དགུ་བ་སྟེ་འབྲལ་རུང་བ་དང་བཅས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་སློབ་བྱུང་བའི་དྲི་མ་དག་གིས་ཁམས་དེ་སློང་པས་ཡོད་པ་སློབ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་
དང་བྲལ་ལ། ཁམས་དེ་དང་རྣམ་པར་དགུ་བས་འབྲལ་རུང་བུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་སླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་སྟོབས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་དེ་སློང་པ་མ་ཡིན་པས་
ན་མེད་པ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཡོད་
མེད་གཉིས་ཡིན་གྱི་མཐའ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་པའི་གཉིས་
མ་ཡིན་གྱི་མཐའ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བས་མཐའ་གཉིས་སམ་སྟུ་བཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་སློང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །

རྩ་བའི་བཞི་པ་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དྲི་ལན་གྱི་མདོར་
བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ ། དྲི་ལན་གྱི་མདོར་བསྟན་ །
ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ ། དྲི་བ་ ། རྟོན།

སློན་དང་མི་ལམ་སྐྱུ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སློང་པ་ཞེས། །

གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །

སངས་རྒྱས་སློང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བའི་མཚན་སྐྱར་དུ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་
མེད་པའི་མཐའ་ཕྱིན་པའི་ས་ལ་གནས་པ་འཕགས་པའི་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སློང་
ཡུལ་མ་ཡིན་ཅིང་ཁམས་འདི་བལྟ་བར་དཀའ་བ་དེས་ན་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལས་
བརྒྱུ་ཏེ་བསྟན་པ་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོང་ནས་བསྐྱང་བའི་དྲི་བ་དང་། ཚིག་
ཟིན་གྱི་དྲི་བ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱང་ཡང་མི་བདེན་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པ་སློན་པ་དང་མི་
ལམ་དང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་རྒྱལ་
བའི་ཡུལ་རྒྱས་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཁྲིན་གྱི་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱང་ཡང་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་ཏུ་སློང་ཞིང་རང་
བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས་སྐྱར་བཀའི་ཐ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར་
ངེས་པའི་གསུང་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་མང་
པོ་འདིར་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བདེན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
ཅིང་འོད་གསལ་བ་གདོད་མ་ནས་སྐྱུ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་གསུངས།
སྐྱེ་བུ་འགལ་བ་གསུངས་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ ། ལྷན་ ། རྟོག་ །

སེམས་ལྷུང་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །

ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྐྱར། །

བདག་ཅག་ལྷག་པའི་སྐྱོན་ལྡེ་གང་དག་ལ། །

ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་སྤྱི་དགོངས་པ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཞུང་འདིས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་གོགས་སེམས་ལྷུང་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་བའི་གོགས་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་སུ་མི་འཛིན་པར་སྤྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྐྱོན་ལྡེ་པོ་འདི་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་སྤང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུས་བཤད་ལ་གསུམ། བཀའ་བར་པར་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ། ཐ་མར་ཁམས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་རྒྱུས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ ། བཀའ་བར་པར་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ ། ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱུས་བཤད་དོ།

། དང་པོ་ ། མདོར་བསྟན་ ། རྟོག་ །

ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །

ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་དོན། །

སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཀའ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོབྱར་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དབེན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཉོན་དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་སོགས་དོན་དུ་སྤང་བ་སྟེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ། སྤྲིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་དང་སྐྱུ་ལ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱུས་བཤད་ ། རྟོག་ །

ཉོན་མོངས་སྤྲིན་འདྲ་བུ་བ་ཡིན། །

ལས་ནི་མི་ལམ་འོངས་སྟོད་བཞིན། །

ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན། །

སྤང་པོ་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་ལ་པ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ནི་སྤྲིན་པ་དང་འབྲས་ལྗོངས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་ཅིང་
སྒོ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་མི་དགེ་
བ་སོགས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་ལམ་ཀྱི་ལོངས་སྤོང་བཞིན་ཡིན་
ཏེ། སྒོ་སྤྲིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་འབྱུང་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུས་ཕུང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། སྐྱུ་མ་དང་སྐྱུ་ལ་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་སྐྱོས་ཤིང་བདེན་
པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐ་མར་ཁམས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

སྤར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། །

སྤར་ཡང་སྤར་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། །

ཉེས་པ་ལྟ་དག་སྤར་བའི་སྤྱིར། །

ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཤུ་ལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱང་བའི་སྤྱིར། བཀའ་དང་པོ་བདེན་
པ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་འགའ་ཞིག་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་
ཡོད་དམ་སྟུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་སྤར་བའི་ཆེད་དུ་སྤར་བཀའ་བར་པ་མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་

ཉིད་དང་སྤར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྲིན་དང་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་དེ་ལྟར་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཙོ་ཆེར་སྤོང་བའི་རྣམ་བཞག་མཚན་ནས། དེ་ཅུམ་གྱིས་བརྩོན་པ་
མི་འདོད་བས་སྤར་ཡང་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་པ་སྤོང་བས་ན། སྤར་མཁའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
ལས་ཐ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤོང་བས་ན་སྤྱི་མ་སྤྱི། ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྤོང་བས་ན་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་
འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སེམས་ལྷུང་བ་སོགས་ཉེས་པ་ལྟ་བུ་པོ་རྣམས་སྤངས་ནས་
སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོང་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ཉིད་
དོ་ཞེས་དཔེ་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་
པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་ལྟ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་སྤོང་བུ་
སྤངས་པས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཉེས་པ་ལྟ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལོ། །

འདི་ལྟར་དེ་ནི་མ་ཐོས་པར། །

བདག་ལ་བརྟུས་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །

སེམས་ནི་ལྷུང་བ་འགའ་ཞིག་ལ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྱི་མི་འགྱུར། །

གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱིས་པས། །

བདག་ནི་མཚོག་ཅེས་སྒྲོམ་པ་ན། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་ལ། །
དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག། །
དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ལ་ནི། །
ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བར། །
དེས་ན་ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཅིང་། །
ཡང་དག་དོན་ནི་རིགས་མི་འགྱུར། །
བཅོས་མ་སྒོ་བྱར་བ་ཉིད་ལྟར། །
སེམས་ཅན་སྒྲོན་དེ་ཡང་དག་མིན། །
ཡང་དག་ཉེས་དེ་བདག་མེད་པ། །
ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན། །
ཡང་དག་མིན་པའི་ཉེས་འཛིན་ཅིང་། །
ཡང་དག་ཡོན་ཏན་སྐྱར་འདེབས་པ། །
སྒོ་ལྡན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ནི། །
མཚུངས་མཐོང་བུམས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་འབྱུང་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མ་བསྟན་ན་ཐོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
མ་ཐོས་པར་བདག་ལྟ་བུས་སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་ལས་ཐོབ་སྒྲོམ་དུ་རང་ལ་

བརྟམས་ཤིང་སྐྱིད་ལུག་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སེམས་ནི་ལྷུ་ཞིང་ཡིད་ཆད་པ་འགའ་ཞིག་
ལ་རང་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྒྲོམ་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་པར་ཅན་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཞིང་།
ཡང་གང་ལ་ལ་ཞིག་ལ་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་བྱའོ་སྒྲོམ་དུ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། བདག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པས་
མཚོག་གམ་རབ་ཅེས་བྱ་བར་སྒྲོམ་ཞིང་སེམས་ཁིངས་པ་ན། གཞན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པས་འདི་དག་ནི་དམན་
པའོ་སྒྲོམ་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་སེམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནི་སྒོ་འདོགས་སྐྱར་འདེབས་དང་
བྲལ་བ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེས་ན་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་བྱར་
གྱི་དྲི་མ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་སྒོ་འདོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་དོན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་
པར་གནས་པ་ནི་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བས་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་འང་འབྱུང་
སྟེ། ལེགས་པར་དཔུད་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་མ་དང་སྤང་བྱང་སྒོ་བྱར་བ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲོན་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དེ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་
ཞིང་ཡང་དག་པར་ན་ཉེས་པ་སྒོ་བྱར་བ་དེ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོབས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་སྒོ་
བྱར་བ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་སྒོ་འདོགས་ལ། ཡང་དག་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པར་གནས་
 པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པས་ན་སློབ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 བདག་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་ནི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མཚུངས་པར་
 མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལྷན་གྱིས་
 པའི་ཉེས་པ་རྣམས་འབྱུང་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་
 དོན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རྗེ་མི་བསྐྱོད་
 རྗེ་རྗེས། འདི་ལ་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་འགའ། རྒྱུད་སློབ་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྣང་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་
 ན་དགོས་པ་སྐྱོན་ལྡུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་ལྡུ་
 སྤངས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ན་ཡང་སྐྱོན་མིན་
 ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
 བདེ་གཤེགས་སྣང་པོར་ཚོས་འཛིན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་
 པ་དང་། ཚོས་སྐྱུ་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པའང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡི་
 ནས་མེད་པ་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྷུང་བས་གནས་ཚུལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་
 ། སེམས་ལྷུང་པའང་འོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་
 པས། སེམས་མི་ལྷུང་པའི་འཛིན་སྣངས་འཆད་པའང་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་འཛིན་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་
 པའང་ཚད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། བྱམས་པ་
 ལ་སོགས་ཀྱི་གསུངས་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་

རྣམས་ལུགས་འདིར་དགོངས་པ་ཅན་མིན་པར་བཀའ་བས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་སྐྱོབ་ལ་འགོམ་པར་རྣམས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་མི་རྣམས་པས། ཁོ་བོ་
 ཅག་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། སྐྱོན་ལྡུ་སྤངས་པས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་ ། རྗེ།

- འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས། །
- སྐྱོད་སྐྱོན་པ་བཞིན་གུས་དང་། །
- ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་བྱམས་ཆེན་སྟེ། །
- ཚོས་ལྡུ་སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ལས་ནི། །
- ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མཚུངས་སྟེ། །
- སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །
- བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་བྱམས་ལས། །
- སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྐྱུར་དུ་འཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་
 ལས་བསྟན་ཅིང་གཏུལ་བྱར་བྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཐོས་པ་ལས། རང་
 གི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་བྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་པས་ལམ་གྱི་དཀའ་
 སྤྱད་ལ་སྐྱོབ་དང་། གཞན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ཤེས་པས་སྐྱོན་པ་ཇི་

ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གྲུས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སློབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་བདག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་
མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་
ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་སུ་
མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་
སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ལྷ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ལས་ནི་སེམས་
ལྷུང་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་
དུ་མཚུངས་པར་ལྟ་སྟེ། སློན་སློབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་
གྱིས་དག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་དང་སེམས་
ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་བྱམས་
པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་
སྒྲིན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་ལས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་སྐྱབས་ཏེ་དང་པོའོ། །།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
ལས། རྟོགས་བྱའི་གཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་སྐྱབས་སྟེ། ལེན་དང་
པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་གྲུབ་པོ། །།

༥ སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རྟོགས་པ་བྱང་རྒྱུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ལའང་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་
བོ་མདོར་བསྟན། འཆད་ཚུལ་སྒྲོམ་དུ་བསྐྱེ། དེ་དག་སྐྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།
།དང་པོ་། ལའང་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་ ། རྟོ།

དག་ཐོབ་བྲལ་བ་རང་གཞན་དོན། །
དེ་རྟོན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ནི། །
ཇི་སྲིད་དུས་དང་ཇི་ལྟ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་རྒྱུ་དེ་ནི་
ལྷན་པར་གྱི་ཚོས་བརྒྱུད་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱིབ་པས་དག་པ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་སྒྲོབས་
གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་དང་།
དེའི་རྟོན་སྒྲོབས་སོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཟབ་པ་ཚོས་སྐྱུ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སྐྱུ་
དང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་
པ་དུས་དང་། ཚོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ། འཆད་ཚུལ་སྒྲོམ་དུ་བསྐྱེ། ། རྟོ།

ངོ་བོ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། །
ལས་དང་ལྡན་ལ་འཇུག་པ་དང་། །

དེ་ཏྲག་བསམ་མི་བྱེད་ཀྱིས། །
སངས་རྒྱལ་ས་ནི་རྣམ་པར་གཞག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་
སྤང་བྱ་སློབ་བྱི་བྱི་མ་དང་བུལ་བ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་།
དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སྲུ་ལོན་པ་རྒྱུ་
དོན་དང་། ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱི་མ་དང་བུལ་བ་འབྲས་
བུའི་དོན་དང་། སྐྱིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབྲུབ་པར་
བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་
དང་སྦྱུལ་པ་སྟེ་སྦྱུ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་དོན་དང་། དེ་རྣམས་
ཀྱང་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པར་ཏྲག་པའི་དོན་དང་། མཐར་ཕྱིན་པ་
ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནི་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་
བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ནི་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ ། དེ་དག་སྤྱར་ཏེ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ ། ལ་བདུན། ངོ་བོ་དང་རྒྱ་རྒྱལ་
པར་བཤད་པ། འབྲས་བུ། ལས། ལྡན་པ། འཇུག་པ། ཏྲག་པ། བསམ་གྱིས་
མི་བྱེད་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ ། ངོ་བོ་དང་རྒྱ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ ། ལ་

གཉིས། དག་པ་འཐོབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། ། དང་
པོ་ ། དག་པ་འཐོབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ ། རྟོ།

རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉི་དང་མཁའ་བཞིན་སློབ་བྱི། །
ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིན་ཚོགས་སྤྱད་པོའི་སྐྱིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱིབས་བྱུར་པ། །
བྱི་མེད་སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཏྲག་བརྟན་གཡུང་རླུང་སངས་
རྒྱལ་ཉིད། །
དེ་ནི་ཚོས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱལ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བའོ་ཞེས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ལས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི།
བྱང་པར་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པ་དང་། སྤངས་པ་ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་དག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། སློབ་བྱི་བྱི་མ་ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་སྐྱིན་ཚོགས་སྤྱད་པོ་ལྟ་བུ་ཡིས་ནི་བསྐྱིབས་པར་བྱུར་པའི་
བྱི་མ་མེད་པ་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་བྱང་པར་དང་། བྱི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཡོན་ཏན་སློབས་སོགས་ཀུན་དང་ལྡན་ལ་ཏྲག་བརྟན་གཡུང་རླུང་གི་ངོ་བོར་བྱུར་པའི་
སངས་རྒྱལ་ཉིད་མདོར་དུ་བྱུར་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། བྱང་ཆུབ་
དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་
ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་གིས་ལམ་ཉམས་སྲུ་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐོབ་པ་རྒྱུའི་བྱང་པར་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱས་པར་བཤད་ ། ལ་བཞི། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་
ཚུལ་དང་། སྐྱབ་པའི་དོན་དང་། དེ་བུལ་བའི་རྒྱལོ། །དང་པོ་ ། རོ་བོ་ཉིད་ ། རྒྱ།

- སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། །
- དག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རབ་བྱེ་བ། །
- ཉི་མ་མཁའ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་དང་། །
- སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་
བོ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པས་གནས་པ་ལས་མཐར་སློབ་བྱུང་གི་རྗེ་མ་དང་ཡང་བུལ་
ནས་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རབ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉི་མ་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་འོད་གསལ་བའི་
ཉོགས་པ་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤངས་པ་སྟེ་སྤངས་ཉོགས་སུན་སུམ་
ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་ཚུལ་ ། རྒྱ།

- འོད་གསལ་བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་པར། །
- འཇུག་ཅན་གང་གྲུའི་སྤང་གི་ནི། །

རྒྱལ་ལས་འདས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །
ཚོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཚོས་
སྤྱད་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཚུ་བོ་གང་
གྲུའི་སྤང་གི་ནི་རྒྱལ་གྱི་བྱངས་ལས་ཀྱང་འདས་ཤིང་ཚད་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན་དང་གདོད་མ་ནས་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་
པར་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། སྐྱབ་པའི་དོན་ ། རྒྱ།

- རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་གྱུབ་དང་། །
- ཁྱབ་དང་སློབ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། །
- ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་དེར། །
- སྤྱིན་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་ནས་བདེན་པར་མ་
གྱུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་
སྤྱིར་དང་། སྤང་བྱུང་བས་སློབ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ་

རྣམས་གྱིས་ཐར་པའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
གོགས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དེར་སྐྱིན་གྱིས་
ཉི་མ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་བསྐྱིབས་
པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་། ཇི་དེ་བྲལ་བའི་རྒྱ་ཀྱི།

- སྐྱིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། །
- རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །
- མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །
- རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་ཤེས་གྱི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡིས་འབྲས་བུ་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་དང་། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་མཉམ་བཞག་དུ་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམས་པས་གཙོ་ཆེར་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་
ཡི་ནི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམས་པས་གཙོ་ཆེར་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་བས་དེ་དག་ནི་ཡེ་
ཤེས་གཉིས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སློ་ཀ་དང་པོ་གསུམ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྟར་

ངོ་བོའི་དོན་དང་། ལྷི་མ་གཅིག་ནི་འཐོབ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱུའི་དོན་བསྟན་པ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཇི་མེད་དཔེ་ཡིས་མདོར་བསྟན།
དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། ཇི་མེད་དཔེ་ཡིས་མདོར་བསྟན་།
ལའང་གཉིས། ཉོན་སྐྱིབ་གྲོལ་འབྲས་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་གྲོལ་འབྲས་སོ། །དང་པོ་
། ཉོན་སྐྱིབ་གྲོལ་འབྲས་། ཀྱི།

- ཇི་མེད་རྒྱ་ལྟར་རིམ་རྒྱས་པར་ཁབས་པའི་མཚོ་བཞིན་དང་། །
- སྐྱུ་གཅན་ཁ་ནས་ཐར་བའི་རྩ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །
- སྐྱིན་ཚོགས་ཉོན་མོངས་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནི། །
- ཇི་མེད་ཡོན་ཏན་ལྟར་སྤྱིར་འོད་ཟེར་སྤང་ལྟར་དེ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོགས་པའི་ཇི་མ་མེད་ཅིང་རྒྱ་མང་པོ་དང་ལྟར་ལ་
རིམ་གྱིས་རྒྱས་པའི་མི་རྟོག་པར་སྐྱུ་ལྟར་ལྷོ་བར་ཁབས་པའི་མཚོ་མཛེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཟུང་སྐྱུ་
གཅན་གྱི་ཁ་ནང་ནས་ཐར་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུ་ཉོན་
མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྐྱིན་གྱི་ཚོགས་སྤུག་པོ་དང་འདྲ་བའི་
ཉོན་མོངས་གཉི་སྤུག་གི་ཉེས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་ལ་བ་ལྟ་བུར་ནི་སྤོ་བུར་གྱི་ཇི་མ་མེད་ཅིང་སྤངས་རྟོགས་

ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་ཇི་ལྟ་
བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་གཟིགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། ཉེས་སྐྱབ་གྲོལ་འབྲས་ ། ཅི།

- ཐུབ་པ་ལྟུ་མཚོག་སྒྲུང་ཙུ་སྟིང་པོ་དང་། །
- རིན་ཆེན་གསེར་དང་གཏེར་དང་སྟོན་པ་བཞིན། །
- དྲི་མེད་རིན་ཆེན་བདེ་གཤེགས་སྐྱུ་དང་ནི། །
- ས་བདག་གསེར་གྱི་གཟུགས་འདྲ་རྒྱལ་བ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་པདྨའི་སྐྱབས་ལས་གྲོལ་བའི་ཐུབ་པ་ལྟུ་མཚོག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། སྒྲུང་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུང་ཙུ་དང་། ལྡན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟིང་པོ་
དང་། ལྡན་སྟིན་དང་བྲལ་བའི་རིན་ཆེན་གསེར་དང་། ས་འོག་དང་བྲལ་བའི་གཏེར་
དང་། ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པ་དང་། གོས་རྩལ་དང་བྲལ་བའི་དྲི་མ་མེད་
པའི་རིན་ཆེན་ལས་སྐྱབ་པའི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ནི། མངལ་ནས་བཙས་པའི་
ས་བདག་འཁོར་བསྐྱར་དང་། ས་འདམ་དང་བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
དང་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བྲུ་ཉེས་བྲུའི་སྐྱབ་པ་མཐའ་དག་ལས་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་
བུ། དུག་གསུམ་དག་པའི་འབྲས་བུ། དོན་དཔེ་དགུ་དང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་
། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ ། ཅི།

- རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས། །
- སྟོ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པ་ནི། །
- མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཉེས་ཀྱི། །
- འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །
- རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི། །
- སངས་རྒྱས་སྐྱུ་ནི་ངེས་ཐོབ་པ། །
- དེ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །
- ཡེ་ཉེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མེད་རྒྱ་ལྡན་གྱི་མཚོ་སོགས་ལྟར་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་
བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་སོགས་སྟོ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དག་ནས་བསམ་
གཏན་སོགས་གཉེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ནི་མདོར་བསྐྱུ་ན། མཉམ་བཞག་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཉེས་ཀྱི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་ལ། ཉེས་སྐྱབ་
སྒྲུངས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་
ངེས་པར་ཐོབ་པའི་ཐབས། མཉམ་བཞག་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་
ཉེས་གྱིས་ཐོས་སོགས་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ ༼ ཏུག་གསུམ་དག་པའི་འབྲས་བུ་ ༽ རྟོ

འདོད་ཆགས་རྩལ་ནི་སྤངས་ཕྱིར་དང་། །
གདུལ་བྱ་ཡི་ནི་པར་ལ། །
བསམ་གཏན་རྒྱ་ནི་འབབ་ཕྱིར་དེ། །
རྒྱ་དག་རྗེས་དང་མཚུངས་པ་ཉིད། །
ཞེས་སྐྱོ་གཙན་ལས་གྲོལ་བས། །
སྤོང་རྗེ་བྱམས་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས། །
འགྲོ་བ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །
དྲི་མེད་རྩེ་བ་ཉ་བ་བཞིན། །
གཏི་མུག་སྤྱིན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བས། །
འགྲོ་བར་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་གྱིས། །
སྤྱན་པ་སེལ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད། །
དེ་ནི་དྲི་མེད་ཉི་མ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་འདོད་
ཆགས་སེམས་རྣོགས་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པར་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་མང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱུད་མེ་ཏོག་པར་དང་འདྲ་བ་ལ་ཚོས་
བསྟན་པས་བསམ་གཏན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་ནི་འབབ་ཅིང་ཞེ་གནས་ལྷག་མཐོང་
གིས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་

ནི་རྒྱ་དག་པས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་པར་མང་པོས་ཁེབས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་རྒྱུད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་
པའི་ཞེས་སྐྱོ་གཙན་གཙན་གཙན་གྱི་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་གཞན་
རྒྱུད་ལ་སྤྱུག་བསྟེན་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། མན་པ་དང་སྤྱད་
པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་
བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྲུབ་པར་མཛད་དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་གཉིས་མཐར་
ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྩེ་བ་ཉ་བ་ཉ་གང་བ་གཟུང་ལས་ཐར་བ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་སྤྱིན་
གྱི་ཚོགས་སྤྱུག་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྤོང་རྗེ་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་
ཤིན་ཏུ་མང་བར་དེ་དག་གི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར་
རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དོན་གཉིས་
མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་དྲི་མ་སྤྱིན་ལས་
གྲོལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ༼ དོན་དཔེ་དགུ་དང་སྐྱུར་བ་ ༽ རྟོ

མི་མཉམ་མཉམ་པའི་ཚོས་ཕྱིར་དང་། །
དམ་ཚོས་རོ་ནི་སྤྱིན་མཛད་དང་། །
ཤུན་པ་དང་ནི་བྲལ་ཕྱིར་དེ། །

བདེ་གཤེགས་སྤང་ཙྰ་སྤྱིང་པོ་བཞིན། །
 དག་སྤྱིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །
 དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་སྤྱིང་དང། །
 རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་འབྱིན་བྱེད་སྤྱིང། །
 གསེར་དང་གཏེར་དང་སྒྲོན་པ་བཞིན། །
 རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིང་དང། །
 ཀླང་གཉིས་བདག་པོའི་མཚོགས་སྤྱིང་དང། །
 རིན་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྤྱིང། །
 དེ་ནི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གསེར་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་མཐར་སྤྱིན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་དེ་ནི་གཞན་གང་དང་
 ཡང་མི་མཉམ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་
 པའི་སྤྱིང་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མེད་མོ་རོ་བཅུད་ལུས་སུ་མ་ཚོགས་པ་ནི་གདུལ་བུའི་
 སྐྱེ་བོ་ལ་སྤྱིན་པར་མཇེད་པའི་སྤྱིང་དང། སྤྱིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པའི་ཤུན་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སྤྱིང། གོ་རིམ་བཞིན་པར་ལས་འཐོན་པའི་བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་དང། སྤང་མ་དང་བྲལ་བའི་སྤང་ཙྰ་དང། སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 འབྲས་བུའི་སྤྱིང་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་མ་མེད་ཅིང་
 སྐྱོ་བུར་བའི་སྐྱོན་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིང་དང། ཡོན་ཏན་གྱི་རོར་རྣམས་ཟད་
 མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བུའི་དབུལ་བ་དང་ཕོངས་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་

བྱེད་པའི་སྤྱིང་དང། གདུལ་བུ་རྣམས་ལ་སྤྱིག་བསྐྱེད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་
 ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིང་ན་མི་གཙང་བས་དག་པའི་གསེར་བཟང་པོ་
 དང། སའི་སྐྱབས་ནས་འཐོན་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་དང། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་
 ཤིང་སྒྲོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ལ། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་སྐྱེ་བུར་ཡོན་
 ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོན་སུ་མ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིང་དང། གདུལ་
 བུའི་གཙོ་བོ་རྒྱང་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོའམ་འདྲིན་པ་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་པའི་སྤྱིང་དང། རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་རྣམ་འཕུལ་སྐྱོ་ཚོགས་པའི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་བོ་པའི་སྤྱིང་ན།
 གོས་རྒྱལ་དང་བྲལ་བའི་རིན་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་དང། མངལ་སྐྱབས་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་
 ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང། ས་འདམ་དང་བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཇི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྤོ་ཀ་དང་པོས་འབྲས་བུ་མཐར་སྤྱིན་པ་དང། གཉིས་པས་
 སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང། གསུམ་པས་སྐྱེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རོན་གཉིས་འབྲུབ་རྒྱལ་མཛོར་
བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། རོན་གཉིས་འབྲུབ་རྒྱལ་མཛོར་
བསྟན་ཀྱི་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་ལས་
སོ། །དང་པོ་། རོན་གཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནི།

ཟག་པ་མེད་ཀྱི་འཇིག་མེད་ཚོས་ཅན་ཏེ། །
བརྟན་ཞི་རྟག་པ་འཕོ་མེད་གནས་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་བཞིན་དམ་པ་ཡི། །
དབང་པོ་དྲུག་དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤངས་
པ་མཐར་སྐྱིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་སྟེན་པ་མཐའ་དག་ལ་ཀྱང་པའི་
རྟོགས་པ་མཐར་སྐྱིན་པ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་
དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་
ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལྔ་འཆི་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་ཞི་བ་དང་རྟག་པ་དང་འཕོ་བ་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི། རང་གི་དོན་མཐར་སྐྱིན་
པར་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་
མཐར་སྐྱིན་པར་བྱེད་དེ། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་
བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་འབྱེད་པས་བྱ་བ་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱེལ་པ་དང་ལྡན་
པའི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཡི་དབང་པོ་དྲུག་མཚན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་
ལམ་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་ལས་ ། རྟོ།

འབྱུང་མེད་གཟུགས་དོན་བལྟ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །
གཙང་མ་མཉན་དང་བདེ་གཤེགས་ཚུལ་གྱི་མས་ཀྱི། །
དྲི་གཙང་སྣོམ་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཚོས་རོ། །
སྤྱོད་དང་ཉིང་འཇིན་རེག་བདེ་ཉམས་སྤྱོད་དང་། །
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་ཚུལ། །
རྟོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཞིབ་མོར་བསམ་པ་ན། །
དོན་དམ་བདེ་མཚན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སྤོན་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐུས་འབྱུང་བ་ལས་
གྱུར་པ་མེད་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་དོན་སྣོམ་ཚོགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོས་ཀྱི་གཏམ་བཟང་པོ་ནི་གཙང་མ་མཉན་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་
གྱི་དྲི་གཙང་མ་སྣོམ་པ་དང་། འཕགས་པ་ཆེན་པོའི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དམ་ཚོས་
གྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་སྤྱོད་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་ས་ཐོབ་པའི་ཤིན་སྤྱངས་ལས་བྱུང་
བའི་རེག་བྱའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་
གྱི་ཚུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རེག་པས་ཞིབ་
མོར་བསམ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་སྐྱིན་པར་མཚན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ་ཡང་
གདུལ་བྱ་ལ་དགོ་ལེགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་མཚན་དོ། །འདིར་རོང་ལྷོ་ལས།

ཀྱི་སྐད་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་མེད་དང་དབང་འབྱོར་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས།
འབྱུང་མེད་དུ་བསྐྱར་ཡང་། དོན་དབང་འབྱོར་དུ་བསྐྱར་ན་ལེགས་པས། དབང་
འབྱོར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བསྟོན་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། དོན་གཉིས་འབྲུབ་ཚུལ་རྣམ་དབྱེ་བཅས་སྐྱར་
བསྟན། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པའོ།
དང་པོ་། དོན་གཉིས་འབྲུབ་ཚུལ་རྣམ་དབྱེ་བཅས་སྐྱར་བསྟན་ཀྱི་མི།

- མདོར་ན་ཡི་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི། །
- ལས་སུ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
- གྲོལ་བའི་སྐྱེ་བའི་རྣམས་པ་དང་། །
- ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོང་བའོ། །
- རྣམ་གྲོལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་ནི། །
- རྣམ་གཉིས་རྣམ་གཅིག་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
- ཟག་པ་མེད་ཕྱིར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། །
- འདུས་མ་བྱས་ཕྱིར་གནས་ཉིད་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མདོར་བསྟན། སྟོན་ལམ་དུ་མཉམ་རྗེས་
ཀྱི་ཡི་ཤེས་གཉིས་པོའི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞན་ཏུ་རྗེ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམས་
པས་སྐྱང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་སྐྱངས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་རྣམས་པར་ཐོབ་པ་

དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྗེ་སྟེད་པའི་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབས་པས་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ཉེགས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱོབ་པ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་ནི་སོ་སོར་ཟག་པ་
མེད་པ་དང་བྱུང་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཐུན་མོང་དུ་འདུས་མ་
བྱས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
སྐྱེ་ནི་ཟག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྐྱངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་པའི་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་རྒྱ་
རྒྱུན་གྱིས་མདོར་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་དག་
གིས་ནི་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མི།

- ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་། །
- བཅས་པ་འགགས་ཕྱིར་ཟག་མེད་དེ། །
- ཆགས་མེད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །
- ཡི་ཤེས་བྱུང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །
- གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡི། །
- རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །

འཇིག་མེད་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་སྟེ། །
 བརྟན་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཤད་དོ། །
 འཇིག་པ་རྣམ་བཞི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
 བརྟན་སོགས་དག་ལས་བརྗོད་མི་རྟོག་པ་དང་། །
 ལྷན་པ་དང་རྣམ་འགྲུར་ཆད་པ་དང་། །
 བསམ་མི་བྱུང་བ་འགྲུར་འཕོ་བ་སྟེ། །
 དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་ཞི་དང་། །
 ཉག་དང་འཕོ་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་བྱུང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 མ་ལུས་པ་རྩ་བ་ནས་འགགས་ཤིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་བའི་ཟག་
 པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟ་བུ་མ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཟད་པས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ནི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་
 འདོད་ཅིང་གཉིས་ཀའང་གཏན་དུ་འཇིག་པའམ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པ་
 ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་
 པ་སྟེ། བརྟན་པ་དང་སོགས་པའི་སྐྱས་ཞི་བ་དང་ཉག་པ་དང་འཕོ་བ་མེད་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ནི་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །དེའང་ལྷོག་ཕྱོགས་ངོས་
 བརྒྱུད་ནས་འཆད་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་པའི་རྩོལ་རྣམ་པ་
 བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བརྟན་པ་ལས་བརྗོད་མི་བརྟན་པ་དང་། སོགས་པའི་
 སྐྱས་ཞི་བའི་རྗོད་པ་ལ་མ་ཞི་བ་དང་། ཉག་པའི་རྗོད་པ་མི་ཉག་པ་དང་། འཕོ་མེད་
 ཀྱི་རྗོད་པ་འཕོ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་སྤྲིན་ནས་རྟོག་ཞིང་རུལ་ཏེ་སྐྱགས་པའི་ག་བ་དང་། ཁམས་རྣམ་པར་
 འགྲུར་བ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བའི་ན་བ་དང་། སྤིང་པ་སྐྱ་མ་རྒྱན་ཆད་ཅིང་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་
 སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་པར་འགྲུར་བའི་འཆི་འཕོ་སྟེ་
 བཞིའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ནི་འཇིག་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ན། རིམ་པ་ལྟར་བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། ཉག་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ ། གཞན་དོན་སུན་ཆོགས་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་ ། རྟོ།

དྲི་མེད་ཤེས་དེ་དཀར་པོ་ཡི། །
 ཆོས་ཀྱི་རྟོན་ཡིན་ཕྱིར་ན་གནས། །
 ཇི་ལྟར་རྒྱ་མིན་ནམ་མཁའ་ནི། །
 གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྐྱ་དང་བྱི། །
 རོ་དང་རིག་དང་ཆོས་རྣམས་ནི། །

ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སྐྱབ་གཉིས་སྐྱིབ་མེད་པའི། །
སྐྱོར་བས་བརྟན་པའི་དབང་དོན་ལ། །
ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག། །
སྐྱབ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ངོ་མ་མེད་པའི་སྤངས་པ་དང་ཡི་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་
པའི་རྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་གཏུལ་བྱའི་སྐྱལ་པ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དཀར་
པོ་དགོ་བའི་ཚོས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་རྟེན་ནམ་གཞི་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་སུམ་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་
ལྟར་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཅིང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་
ནི་མིག་གི་དབང་པོས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། སྤྲོ་དང་། འོ་དང་། རོ་དང་། རེག་
བྱ་དང་། ཚོས་རྣམས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་རྣ་བས་སྐྱབ་ཐོས་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་
སྐྱས་སྐྱས་ཚོར་བ་དང་། ལྷུས་སྐྱོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་
རྟོག་པའི་གོ་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཡིན་པར་འཇོག་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཉིས་པོ་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོར་ལམ་ཉམས་སུ་
སྤངས་པ་ལས་སྒོ་གོས་ཟབ་ཅིང་བརྟན་པ་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་སྐྱལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ཀྱི་དབང་པོ་དུག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱོད་ལུལ་གྱི་དོན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་
མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་

པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་དུ་ཚོས་སྐྱབ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་
སྐྱོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་
དག་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཉིས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་ །ཞི།

བསམ་མེད་རྟག་བརྟན་ཞི་བ་གཡུང་དུང་ཉིད། །
རབ་དུ་ཞི་བྱུང་རྟོག་བྲལ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །
ཆགས་མེད་ཀུན་དུ་ཐོགས་མེད་རྩལ་རེག་སྤངས། །
སྐྱབ་བྱུང་མེད་དགོ་སངས་རྒྱས་ངོ་མ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱབ་མེད་པས་
རྟག་པ་དང་། སྐྱབ་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་། རྟོག་མེད་པས་ཞི་བ་དང་། འཆི་བ་མེད་
པས་གཡུང་དུང་ཉིད་དང་། སྐྱབ་བསྐྱལ་མེད་པས་རབ་དུ་ཞི་བ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་
པས་ཤེས་བྲལ་བྱུང་བ་དང་། ཇི་སྐྱབ་མཁྱེན་པས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་
སྤངས་པས་ལུལ་དུས་ཀུན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། སྒོ་མས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་
པས་རྩལ་པའི་རེག་བྱ་སྤངས་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་དང་བྲལ་བས་བསྐྱར་མེད་པ་དང་
། མཚན་མ་དང་བྲལ་བས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་དགོ་བ་

དང་། ལྷོ་བུར་གྱི་རྗེ་མ་དག་པས་རྗེ་མ་མེད་པ་ཉིད་དེ། རོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་
གྲངས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གང་ལ་ལྷན་ཚུལ་གྱི་མདོར་
བསྟན། ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་། ཡོན་ཏན་གང་ལ་ལྷན་
ཚུལ་གྱི་མདོར་བསྟན་ ། རྟོ།

རྣམ་གྲོལ་ཚེས་གྱི་སྐྱེ་དག་གིས། །

རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྟན་ཏེ། །

རང་གཞན་དོན་རྟེན་དེ་ལ་ནི། །

བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྷན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་དང་
། ཚེས་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དག་གིས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་
པ་འགྲུབ་པ་བསྟན་ཏེ། སྤང་བུའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རང་
གི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། རྟོགས་པའི་ཚེས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིན་ལས་གྱིས་
གཞན་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་
འགྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ནི་སྐྱོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་། ། ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་བྱ་བ་། ། ལའང་གཉིས། ཟབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་གྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །དེའི་དང་
པོ་། ། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་། ། ལ་གསུམ། བསམ་མི་བྱུང་ཚུལ་
སྤྱིར་བསྟན། བྱང་པར་རྒྱས་པར་བཤད། རྒྱ་མཚན་དཔེ་དང་སྤྱིར་བའོ། །དང་པོ་
། ། བསམ་མི་བྱུང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་ ། རྟོ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །

སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །

ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ནི། །

བསམ་མི་བྱུང་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་
སངས་རྒྱས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ནི། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་
གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་མཐར་ཐུག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་དེ་སངས་རྒྱས་ལས་
གཞན་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན། ཡེ་
ཤེས་ལུས་ཅན་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་རྟོགས་
པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱུད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ ། ། རྟོན།

- སྤྱི་ཕྱི་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །
- དོན་དམ་ཡིན་སྤྱིར་བསམ་བྱའི་མིན། །
- ཚོས་ཉིད་ཟབ་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། །
- བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེས་སྤྱི་ཕྱི་ཐོས་པར་
 དཀའ་བའི་སྤྱིར་ན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཏེ།
 དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་ན་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཅིང་གཏིང་
 དཔག་དཀའ་བའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ ། རྒྱུ་མཚན་དཔེ་དང་སྐྱུར་བ་ ། ། རྟོན།

- གང་སྤྱིར་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན། །
- བྱིས་པས་དེ་སྲོན་མཐོང་མ་སྲོང་། །
- བཙས་པའི་བྱིམ་གནས་བྱ་རྒྱུད་གིས། །
- ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉོག་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 གཟུགས་སྐྱོ་ཚོགས་པ་ལ་དམུས་ལོང་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུར་བྱུང་བའི་མཐོང་མ་སྲོང་
 བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པས་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དེ་སྲོན་མཐོང་མ་སྲོང་བའི་སྤྱིར་དང་། བཙས་མ་ཐག་
 པའི་བྱིམ་ན་གནས་པའི་བྱ་རྒྱུད་གིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཟུགས་ལྱུང་བའི་མཐོང་
 ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བལྟ་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་སྐྱེས་འཕགས་པ་ས་བཙུ་
 པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་རྒྱུང་བའི་མཐོང་མ་སྲོང་ཡང་། ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་མཐོང་སྲུལ་དུ་བལྟ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་པ་ མི་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན།
 སྤངས་ཉོག་པའི་ཡོན་ཏན། དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ ། མི་འགྱུར་
 བའི་ཡོན་ཏན་ ། ། རྟོན།

- སྤྱི་དང་བྲལ་སྤྱིར་རྟག་པ་སྟེ། །
- འགག་མེད་སྤྱིར་ན་བརྟན་པ་ཡིན། །
- གཉིས་མེད་སྤྱིར་དེ་ཞི་བ་སྟེ། །
- གཡུང་དུང་ཚོས་ཉིད་གནས་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གདོད་མ་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་
 དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་

འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེ་འགག་
གཉིས་གྱིས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་གཡུང་རླུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་ན་ལས་འདས་པ་གདོད་མ་ནས་གནས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ ། རྟོན།

- རབ་ཞི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཕྱིར། །
- ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཕྱིར་བྱུང་པ་ཉིད། །
- གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རྟོག་མེད་དེ། །
- ཉོན་མོངས་སྤངས་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད། །
- ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་ཀུན་དག་པའི་ཕྱིར། །
- ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད། །
- གཉིས་མེད་ལས་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར། །
- རྩལ་པའི་རིག་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་བྱང་རྒྱལ་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཞི་
བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་བྱ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་
འགོག་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་

བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཤེས་བྱ་
མཐར་དག་ལ་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དམིགས་པ་དང་མཚན་
མ་གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདེ་བ་དང་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །གཞན་ཐར་
པའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་
བའི་དོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོགས་ཤེས་
བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཀུན་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་
ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱིང་རྟོག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་
སྐྱིབ་པ་མེད་པས་ལུས་སེམས་འཇམ་ཞིང་ཉིང་དེ་འཇོན་ལས་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་རྩལ་པའི་
རིག་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཅོ། །

གསུམ་པ་ ། དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ ། རྟོན།

- དེ་གཟུགས་མེད་ཕྱིར་བལྟར་མེད་དེ། །
- མཚན་མ་མེད་ཕྱིར་གཟུང་དུ་མེད། །
- དག་བ་རང་བཞིན་དག་པའི་ཕྱིར། །
- དྲི་མེད་དྲི་མ་སྤངས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་དེ་རྩལ་པ་རབ་བསགས་པའི་གཟུགས་མེད་ཅིང་འདུས་
བྱས་གྱི་ཚོས་ལས་རྣམ་པར་འདས་པའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པའི་དབང་པོས་བལྟ་བར་མེད་

དེ། ཉམ་པ་དང་གཏམ་ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ལེགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་དུ་མེད་པ་དང་།
དོན་དམ་པའི་དགོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་འཇུག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན། དེའི་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། རྩ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་།
ལ་བཞི། རོ་བོ་གང་གིས་ཉོགས་པ་དང་། ཚོས་སྐྱུ། ལོངས་སྐྱུ། སྐྱུ་སྐྱུའི་བྱང་
པར་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་། རོ་བོ་གང་གིས་ཉོགས་པ་། །ཞེས།

- ཐོག་མ་དབྱུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །
- གཉིས་མེད་གསུམ་བུལ་དྲི་མེད་རྣམ་ཉོག་མེད། །
- ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་ཉོགས་པ། །
- མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དབྱུས་སུ་གནས་པ་མཐར་འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་
འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱིངས་རིག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་
པ་ཐ་དད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲོ་བུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱིབ་པ་གསུམ་དང་བུལ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཉོག་གོ་པའི་རྣམ་ཉོག་གི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་
ལོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་ལྷ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་པའི་ཚོས་སྐྱུ་དེ་ཉིད་མདོར་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ལས་
ལྷང་བ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དེ་ཡིས་ཇི་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། རྩ་མཚན་སྐྱུ་། །ཞེས།

- གཞལ་མེད་གང་གྲུའི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ། །
- བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །
- དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི། །
- བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གྲངས་གང་གྲུའི་བྱེ་མ་སྟེད་ལས་
འདས་པ་དང་། ཟུང་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་
སྟེ་ཉོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ནི་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་བའི་ཕྱིར་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཅིག་སྟེ་
དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ ། རོངས་སྐྱོད་ ། རྟོན།

སྐྱོད་ཆོག་པ་ དམ་ཚེས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐྱུ་མ། །
འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྐྱབ་ལ་བརྩོན་པས། །
མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །
སྐྱོད་ཆོག་པ་ དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བས་སྐྱོད་ཆོག་པ་འདི་དམ་པའི་ཚེས་སྟོན་པ་
མངའ་བ་གསུང་བཅོད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། མཚན་དཔེའི་འོད་ཟེར་མངའ་
བའི་སྐྱུ་མ་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་ཆོག་པ་སྐྱོད་ཆོག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། འགྲོ་བ་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་
མི་འཆད་པ་དང་། མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ཏེ་འབད་ཚོལ་
མེད་པར་མཛད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྐྱོད་ཆོག་པ་
འདི་དངོས་པོར་སྐྱོད་པ་ཡང་སྐྱོད་ཆོག་པ་དེའི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་མིན་པར་སྟོན་པ་སྟེ་
འོངས་སྟོན་ཆོག་པ་འདི་སྐྱུ་མ་ཡོན་ཏན་ནམ་འབྱུང་ཚེས་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། །

བཞི་པ་ ། རྒྱལ་སྐྱུའི་འབྱུང་པར་མདོར་བསྟན་པ་ ། རྟོན།

འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །
རབ་ཏུ་སྦྱིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །

གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་རྟོག་གནས་ཏེ། །
ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་པོར་ཞི་བ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་
པར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཐེག་ཆེན་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་བུང་
རྒྱལ་ལུང་སྟོན་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ་འབྱུང་ཚེས་གསུམ་དང་ལྷན་
པའི་གཟུགས་སྐྱོད་སྐྱུ་མ་འདི་སྐྱོད་ཆོག་པ་སྐྱོད་ཆོག་པ་སྐྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིར་
ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་རྟོག་ཏུ་གནས་ཏེ། ཚེས་དབྱིངས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་
སྟོན་བཅུད་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རྣམ་
བཞག། ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། ། དང་པོ་ ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་ ། རྟོན།

རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བཅོད་པ། །
མཚོག་ཏུ་སྐྱུ་དན་འདས་བསམ་མེད། །
དགྲ་བཅོམ་སོ་སོའི་བདག་གྱུར་པ། །
དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །

ཚོས་ཀྱི་རབ་ཕྱེ་རང་བཞིན་ལ། །

སོགས་པའི་སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་རྒྱུན་ལ་རགས་མ་ལུས་པས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཡི་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤངས་ཏེ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆ་ནས་
སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཅེས་གང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྲིད་ཞེས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པས་
མཚོག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་ཤིང་། ཏེ་ག་གའི་སྲོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་
དུ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བས་དབྱ་བཅོམ་པ། སོ་སོ་རང་
གིས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བདུན་གྱིས་བརྗོད་པའི་
བྱུང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་ནས། ཏེ་གསུམ་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་། མཐུ་
དང་ལྡན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྐལ་པ་དང་མཐུན་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཚོས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟབ་པ་རང་བཞིན་
ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྲོད་རྗོད་གསུམ་པའི་སྐྱ་
དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ཉེ་སྐྱ་གསུམ་པོ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ། རོ་བོ་ཚོས་སྐྱ། ལོངས་སྲོད་རྗོད་གསུམ་སྐྱ། སྐྱལ་པའི་
སྐྱའི་རྣམ་བཞག་གོ། །དང་པོ་། རོ་བོ་ཚོས་སྐྱ། །ལའང་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་།

ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། རོ་བོ་ཚོས་
ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་། །ཅི།

དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །

ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་མཚན་ཉིད་ལྟ། །

མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ནི། །

ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་བྱུང་རྒྱུ་ལ་སྐྱ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པ་
དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རང་དོན་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་འདུས་མ་
བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་འབྱུང་པར་ལྟ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་
མང་ཡང་མདོར་བསྟན་གཞན་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྟ་དང་ནི་
དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ལྟ་བཤད་པ། ཡོན་ཏན་ལྟ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་། རོ་བོ་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བཤད་པ་། །ཅི།

འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །

མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི། །

གཉིས་པ་ རྩོམ་ཏན་ལྷ་བཤད་པ་ ། རྟོན།

གཞུང་མིང་གྲངས་མིང་བསམ་མིང་པ། །
མཉམ་མིང་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །
ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡན་ཏེ། །
རྒྱ་ཆེའི་སྤྱིར་དང་གྲངས་མིང་སྤྱིར། །
རྟོག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་སྤྱིར་དང། །
འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་སྤྱིར། །
གཞུང་མིང་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཏྲགས་ཀྱིས་གཞུང་དུ་མིང་པ་དང། གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་དུ་མིང་
པ་དང། རྣོས་བསམ་དུ་མིང་པ་དང། གཞུང་དང་མཉམ་པ་མིང་པ་དང། རྣམ་པར་
དག་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ལྷ་པོ་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
དེ་དབྱེར་མིང་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་དང་
གྲངས་འདྲིའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མིང་པའི་སྤྱིར་དང། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་
གའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་མིན་པའི་སྤྱིར་དང། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། རྒྱུ་བའི་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞུང་མིང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེན་ལྷ་དང་སྐྱེ་ཏེ་རིག་པར་བྱའོ། །

སྤྱི་བ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །
དྲི་མིང་རྣམ་པར་རྟོག་མིང་དང། །
རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་སྤྱིར། །
ཚོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །
དག་པའི་སྤྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དབེན་པས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང། ཟག་པ་མིང་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དང་
། མཐར་ཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེར་མིང་པ་
དང། མིང་པ་སྐྱོ་འདོགས་དང་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པའི་མཐར་གཉིས་པོ་དག་ནི་
རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང། སེར་སྐྱ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་དང། ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་གོགས་སུ་སྐྱེ་བ་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དང། དེའི་
ཁྱད་པར་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་ཇི་ལྟ་བུར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་ཤེས་པ་
སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ་ཏེ། རྒྱུ་བ་པ་མིང་པའི་མཚན་
ཉིད་དང། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མིང་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མིང་པ་དང་
། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་རྟོག་ཏུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་མཐར་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
ཟབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་ན་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁྱད་པར་ལྡན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལོངས་སྐྱབས་ལའང་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཚོས་
ལྷ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ། བྱད་པར་རྒྱན་ལས་སྤང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་། རྣམ་བཞག་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་། །ཀྱི།

སྐྱ་ཚོགས་ཚོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྐྱོད། །
རང་བཞིན་ཚོས་ནི་སྤང་སྤྱིར་དང་། །
ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ། །
འགྲོ་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་སྤྱིར་དང་། །
རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྷན་གྲུབ་པར། །
འདོད་པ་ཇི་བཞིན་ལོངས་སྐྱོད་སྤྱིར། །
ཡིན་བཞིན་ཚོར་བུའི་རྩུ་འཕུལ་གྱིས། །
རྫོགས་པར་ལོངས་སྐྱོད་རྣམ་པར་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཚོས་གྱི་
འགྲོར་པ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྐྱོད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐུལ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་
མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་སུ་ནི་གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་ལ་
རྟོག་ཏུ་སྤང་བའི་སྤྱིར་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་
འབྲས་བུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་འབད་ཚུལ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱིན་ལས་འཇུག་པས། གདུལ་
བུའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་སྟོབ་བཞིན་ཏུ་རེ་བ་ལོངས་སུ་སྐྱོད་བའི་སྤྱིར་དང་།

ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་གཞིའི་དབང་གིས་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་དེའི་ངོ་
བོར་མིན་པ་བཞིན་ཏུ་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་སྐྱ་ཚོགས་པའི་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་རྣམ་
པར་རོལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྐྱོད་པའི་སྐྱུར་རྣམ་པར་གནས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་། རྫོགས་ལྷ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་། །ཀྱི།

བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱན་མི་འཆད་དང་། །
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །
དེ་ཡི་ངོ་བོ་མིན་སྟོན་ལ། །
འདིར་ནི་སྐྱ་ཚོགས་རྣམ་ལྟར་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་གི་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་དང་། སྐུའི་སྤང་བ་སྟོན་པ་དང་
། ཐུགས་རྗེའི་སྤྱིན་ལས་མཛད་པ་རྣམས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་འབད་
ཚུལ་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྐུལ་པའི་དབང་
གིས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་པ་སྟོན་པ་སྟེ། ཚོས་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་
ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་འཆད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ནི་སྐྱ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
བྱད་པར་རྣམ་པ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ ། རྩུང་པར་རྒྱུན་ལས་སྤང་ཚུལ་ ། ། རྟོ་

ཇི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྤྲོ་ཚོགས་གྱིས། །

ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྤང་ལྟར། །

དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུན་སྤྲོ་ཚོགས་པས། །

འབྲུག་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྤང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་འོག་གཞིའི་རས་གྱི་ཚོན་ནི་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་སྤང་གི་ནོར་བུ་རིན་པ་ཆེ་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཡང་།
དྲང་བའི་དབང་གིས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བུའི་འགྲོ་
བ་རྣམས་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་སྤྲོ་ཚོགས་པས་
སྤྲུགས་ཇི་ཆེན་པོས་སྤྲོ་དགུ་ལ་འབྲུག་པའི་བདག་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་
ཀྱང་སྤྲོ་ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཡང་ཁ་དོག་དང་ཚད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
འཕྲུལ་པར་སྤང་ངོ་ །

གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྤྲུའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། མཚོག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུས་མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་སྟོན་ཚུལ། དེའི་བྱེད་ལས་གདུལ་བུ་རིམ་གྱིས་འབྲེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
། མཚོག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་ ། ། རྟོ་

སྤྲུགས་ཇི་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །

འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །

ཚོས་གྱི་སྤྲུལ་ལས་མ་གཡོས་པར། །

སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྤྲོ་ཚོགས་གྱིས། །

སྤྲོ་བ་མངོན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། །

དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །

སྤྲུམས་སུ་འཇུག་དང་བསྐྱམས་པ་དང་། །

བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁའས་པ་དང་། །

བཅུན་མའི་འཁོར་དགུས་རོལ་བ་དང་། །

ངེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྤྲོད་པ་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སྣིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །

བདུད་སྤྲོ་འཛུམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །

བྱང་ཆུབ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །

སྤྲུང་ན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །

ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །

སྤྲོད་པ་ཇི་སྤྲོད་གནས་པར་སྟོན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ཅེས་པ་བཤད་གཞིར་བྱངས། རྒྱུ་གང་གི་སྤྲིར་མཛད་པ་སྟོན་
ན། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་གྱིས་མི་འབྲུག་པའི་སྤྲུགས་ཇི་
ཆེན་པོས་རྫོགས་སུ་བབྱུང་བར་བཞེད་པའི་རྒྱུ་ལས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྟོན་ན། འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟེན་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱར་བྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་
མ་ལུས་པ་ཀུན་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་ནི་ཇི་ལྟར་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ནམ་ཡང་མ་གཡོས་པར་རོ།
།དོན་གང་དག་སྟོན་ན། སྐྱུལ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཉེན་
དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤུགས་རྒྱུལ་པོ་
ལྟ་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཚོན་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་མཛད་པའི་གཞི་ཐོག་མར་དགའ་
ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐྱེ་བ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཞུན་
ནས་ལྷའི་ཚོགས་རབ་དུ་མང་པོ་སྟོན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ །༡༽ དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ཇི་སྐྱེའི་སྤྱིང་དུ་འཕོ་བ་དང་།
།༢༽ དུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །༣༽ ལྷུམས་ནས་བལྟམས་པ་
དང་། །༤༽ བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁུན་པ་དང་། །༥༽ བཅུན་མོའི་འཁོར་
གྱི་ནང་ན་དགེས་པར་རོལ་པ་དང་། །༦༽ བཅུན་མོ་དང་བཅས་པའི་ཁབ་ནས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། །༧༽ དཀར་བ་སྟོན་པ་དང་། །༨༽ བྱང་ཚུབ་གྱི་
སྟོང་པོ་དེ་རྗེས་གདན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། །༩༽ བདུད་གྱི་སྡེ་དཔུང་དང་བཅས་
པ་བུམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཇོམས་པ་དང་། །༡༠༽ མངོན་པར་རྫོགས་པར་
ནི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་དང་། །༡༡༽ ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། །༡༢༽ ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པར་གཤེགས་པའི་
མཛད་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སོ། །གནས་གང་དུ་སྟོན་ན། ཡོངས་སུ་མ་དག་
པའི་ཞིང་མི་མཛད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་འོ།

།དུས་ཇི་སྟེན་སྟོན་ན། གདུལ་བྱ་འཁོར་བའི་སྟེན་པ་ཇི་སྟེན་གནས་པའི་བར་དེ་སྟེན་
དུ་སྐྱེན་མི་འཆད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྟོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ །དེའི་བྱེད་ལས་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་འདྲིན་ཚུལ་ །ལ་གསུམ། ཕལ་པ་
ཐེག་དམན་ལ་འཇུག་ཚུལ། ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྟོན་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་རྣམ་
གྲོལ་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ །ཕལ་པ་ཐེག་དམན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ །ནི།

- མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདག་མེད་དང་། །
- ཞི་བའི་སྐྱ་ཡིས་ཐབས་མཁུན་པས། །
- སེམས་ཅད་སྟེན་གསུམ་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས། །
- སྐྱེ་བའི་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ལས་
འདས་པ་ནི་མཚོག་དུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོམ་
ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཡིས་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་ཐབས་མཁུན་པ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་སྟེན་པ་གསུམ་
གྱི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱོ་བ་སྐྱེད་ནས་རིམ་ཤིག་དང་པོ་འཁོར་བའི་
སྐྱོན་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་ཉེན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལམ་ལ་ཡང་རབ་དུ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །

འདི་དག་གྲངས་བཞིན་ཟབ་པ་དང་། །

རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ཉིད་ཆེ་ཞེས་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་ཚིག་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ན་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་
དོན་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོད་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕྲི་པ་སོ་སོའི་
སྐྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པས་འཁོར་བ་རབ་ཏུ་འབྲེན་
པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་བ་སུམ་པོ་འདི་དག་གྲངས་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཏེ་ཟབ་པ་དོ་བོ་ཉིད་
གྱི་སྐྱེ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ལ་པའི་
སྐྱེ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ། གནས་ཚུལ་དང་སྐྱེ་བ་ཏེ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་ ། རྟོ།

འདིར་ནི་དང་པོ་ཚོས་སྐྱེ་སྟེ། །

ཕྱི་མ་དག་ནི་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ། །

ནམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་གནས་བཞིན། །

དང་པོ་ལ་ནི་ཐ་མ་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་འཆད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ནི་དང་པོ་ཟབ་
པའི་སྐྱེ་དེ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཤེས་པར་བྲ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་
། གཞན་རིག་གི་སྤོད་ལུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱི་མ་ལོངས་སྤོད་གཉིས་

ནི་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་ལ་པ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེང་བའི་ཕྱིར་རོ།
། དེ་དག་གྲང་དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་
གཟུགས་སྐྱོ་ཚོགས་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་འགྲུར་བ་
མིད་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་ཐ་མ་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་སྐྱེང་བ་དག་གནས་པ་
ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་རྟག་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན། དེ་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད། སྤྱི་ཚིག་དོན་བསྐྱབ་པའོ། ། དང་པོ་ ། རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་ ། རྟོ།

རྒྱ་མཐའ་ཡས་དང་སེམས་ཅན་ཟད་མིད་དང་། །

བརྗེ་དང་འཕྲུལ་དང་མཁྱེན་དང་སུན་ཚོགས་ལྡན། །

ཚོས་གྱི་དབང་ལྷུག་འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། །

དོ་བོ་མིད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གདུལ་
བྱ་སེམས་ཅན་ལ་ཟད་མཐའ་མིད་པ་དང་། བརྗེ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་།
རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་རྟུང་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་
པ་དང་། ཟག་མིད་གྱི་བདེ་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་ལྷུག་ཡིན་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་བདུན་གྱིས་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་ལ་
གཞན་དོན་མཇོད་པ་རྟག་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་

འདུས་བྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་མགོན་པོར་གྱུར་
པ་སྟེ་རྒྱ་མཚོན་གསུམ་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྱུར་བ་མེད་པས་ཉལ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་
རྒྱ་མཚོན་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཉལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། གཟུགས་སྐྱེ་ཉལ་པའི་རྒྱ་བདུན། ཚོས་སྐྱེ་ཉལ་
པའི་རྒྱ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། གཟུགས་སྐྱེ་ཉལ་པའི་རྒྱ་བདུན་། །མི།

- ལུས་དང་སྟོག་དང་ལོངས་སྟོད་རྣམས། །
- བཏང་ནས་དམ་ཚོས་འཇིན་སྲིད་དང་། །
- སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་སྲིད། །
- དང་པོར་དམ་བཅས་མཐར་སྲིད་སྲིད། །
- སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་གཙུག་པོ་དང་། །
- དག་པའི་ཐུགས་རྗེ་རབ་འཇུག་སྲིད། །
- རྩ་འཕུལ་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པར་ནི། །
- དེ་ཡིས་གནས་པར་སྟོད་པའི་སྲིད། །
- མཁྱེན་པས་འཁོར་དང་སྲུ་ངན་འདས། །
- གཉིས་སུ་འཇིན་ལས་གྲོལ་བའི་སྲིད། །
- ཉལ་ཏུ་བསམ་ཡས་ཉིང་འཇིན་གྱི། །
- བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་སྲིད། །

འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྟོད་པ་ན། །

འཇིག་རྟེན་ཚོས་གྱིས་གོས་མེད་སྲིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་
གནས་པའི་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ལུས་དང་སྟོག་དང་
ལོངས་སྟོད་རྣམས་བཏང་ནས་ཚོགས་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་འཇིན་
པར་མཇུག་པའི་སྲིད་དང་། རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཚང་ཡང་དགོས་པ་མེད་དམ་ཞེ་
ན། གཞན་དོན་དུ་ཉལ་ཏུ་གནས་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་སྲིད་དུ་
དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པ་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱེད་བར་དམ་
བཅས་པའི་དོན་མཐར་སྲིད་པར་མཇུག་དགོས་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཟད་པ་མེད་པའི་
སྲིད་དང་། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐུགས་བཞེད་མེད་དམ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་མཇུག་
པའི་བཞེད་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་གཙུག་པོ་དང་ལེས་སྐྱིབ་
གྱིས་དག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་སྲིད་དང་། གཞན་དོན་མཇུག་
བཞེད་ཀྱང་སྐྱེ་ཚེའི་འཕེན་པས་མི་འབྲོངས་སམ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་ལ་ཉལ་ཏུ་
གནས་པར་རུས་ཏེ། རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་སྐྱེའི་
སྐྱེད་བ་སྟོན་པ་ནི་རྩ་འཕུལ་རྒྱུ་ལ་དེ་ཡིས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་དུ་གནས་པར་སྟོད་རུས་
པའི་སྲིད་པོ། །འཇིག་རྟེན་མི་འདོར་བའི་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དུ་ཉལ་ཏུ་
གནས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་འདས་ལ་སྐྱེད་དོར་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་བ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་
འདོར་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འཁོར་འདས་ལ་སྐྱེད་དོར་མི་མངའ་སྟེ། ལེས་

བྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྲས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཐུབ་
པའི་ཚོས་སྐྱེ་ནི་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་འཆི་སོགས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབས་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་ལ་
སོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། ཚོས་སྐྱེ་ཏེ་པའི་རྒྱ་གསུམ་བཤད་པ་ ། ། རྒྱུ་

- འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། །
- འཆི་བདུད་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །
- འདུས་མ་བྲས་པའི་རང་བཞིན་གྱི། །
- ཐུབ་པ་གདོད་ནས་རབ་ཞིའི་ཕྱིར། །
- ཏུག་པ་སྐྱབས་མེད་རྣམས་ཀྱི་ནི། །
- སྐྱབས་ལ་སོགས་པར་འཐད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཏེ་པའི་རྒྱ་གསུམ་གསུམ་
ཡོད་དེ། འཆི་འཕོ་བ་མེད་པས་ཞི་བའི་གནས་ཚོས་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ལ་འཆི་བདག་གི་བདུད་

རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྲས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཐུབ་
པའི་ཚོས་སྐྱེ་ནི་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་འཆི་སོགས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབས་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་ལ་
སོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ ། སྐྱེའི་དོན་བསྐྱེ་བ་ ། ། རྒྱུ་

- དང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱ་བདུན་གྱིས། །
- གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཏུག་ཉིད་དེ། །
- ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ནི། །
- ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཏུག་པ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ་སོགས་དང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་བདུན་
གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་གཞན་དོན་ཏུག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའི་
བདུད་བཅོམ་སོགས་རྒྱ་མཚན་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་འགྲུར་བ་མེད་ཅིང་ཏུག་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུན་ལས། རང་
བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད། །རྒྱུན་གྱི་དེ་དག་ཏུག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས།
ཚོས་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱི་ཏུག་པ། འོངས་སྐྱེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཏུག་པ། སྐྱེ་སྐྱེ་རྒྱུན་
གྱི་ཏུག་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་བསམ་མི་བྱུང་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསམ་མི་བྱུང་ཚུལ་མདོར་
བསྟན་པ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། བསམ་མི་བྱུང་ཚུལ་
མདོར་བསྟན་པ་། །ཞེ།

ངག་ཡུལ་མིན་སྲིད་དོན་དམ་གྲིས་བསྟུས་སྲིད། །

རྟོག་གནས་མིན་སྲིད་དཔེ་ལས་འདས་པའི་སྲིད། །

སྣ་ན་མིད་སྲིད་སྲིད་ཞེས་མ་བསྟུས་སྲིད། །

རྒྱལ་ཡུལ་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྲི་མ་མིད་པའི་དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ངག་གིས་བརྗོད་
པའི་ཡུལ་མིན་པའི་སྲིད་དང་། དོན་དམ་གྲིས་བསྟུས་པའི་སྲིད་དང་། རྟོག་པ་འཇུག་
པའི་གནས་མིན་པའི་སྲིད་དང་། དཔེ་ལས་འདས་པའི་སྲིད་དང་། སྣ་ན་མིད་པའི་
སྲིད་དང་། སྲིད་ཞེས་མ་བསྟུས་པའི་སྲིད། རྒྱལ་བརྗོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་
ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང་བོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་རིམ་པར་བཤད། རྒྱ་དུག་
གོ་དོན་བསྟུ། དེ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། གཏན་ཚིགས་
བརྒྱད་རིམ་པར་བཤད་པ་། །ཞེ།

བསམ་མིད་བརྗོད་དུ་མིད་སྲིད་ཏེ། །

བརྗོད་མིད་དོན་དམ་ཡིན་སྲིད་ཅོ། །

དོན་དམ་བརྟག་བྱ་མིན་སྲིད་ཏེ། །

བརྟག་མིན་རྗེས་དཔག་བྱ་མིན་སྲིད། །

དཔག་མིན་སྣ་ན་མིད་པའི་སྲིད། །

སྣ་ན་མིད་པ་མ་བསྟུས་སྲིད། །

མ་བསྟུས་གནས་པ་མིད་སྲིད་ཏེ། །

ཡོན་ཏན་སྐྱོན་རྟོག་མིད་སྲིད་ཅོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྗོད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད། ས་བཅུ་པ་
ལ་གནས་པས་ཀྱང་བསམ་དུ་མིད་པ་ཡིན་ཏེ། ངག་གིས་བརྗོད་དུ་མིད་པའི་སྲིད།
བརྗོད་དུ་མིད་དེ། ངག་གིས་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྗོད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལས་དོན་དམ་ཡིན་པའི་
སྲིད། དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྗོད་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྲིས་བྱུང་པ་ལ་རྟོག་པས་
བརྟག་བྱ་མིན་པའི་སྲིད། རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་
དཔེ་ལས་དཔག་ཏུ་རུང་བས་བྱུང་བ་ལ། རྟགས་དང་དཔེས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་མིན་
པའི་སྲིད། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དཔེ་ལས་དཔག་ཏུ་རུང་བ་ལ་དཔེ་
དང་ཚོས་མཐུན་ཡོད་པས་བྱུང་བ་ལས་སྣ་ན་མིད་པ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་པ་མིད་
པའི་སྲིད། སྣ་ན་མིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྣ་ན་ཡོད་པ་ལ་སྲིད་ཞེས་བསྟུས་པས་བྱུང་བ་
ལས་སྲིད་ཞེས་མ་བསྟུས་པའི་སྲིད། སྲིད་ཞེས་མ་བསྟུས་ཏེ། སྲིད་ཞེས་མཐའ་ལ་

ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཞི་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་། སྲིད་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་ཉོག་
པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱ་དུག་གི་དོན་བསྟུ་ ། རྟོན།

རྒྱ་ལྗང་གིས་སྤྲོ་བའི་སྲིད། །
ཚོས་སྐྱབས་མ་མི་བྱུང་པ་སྟེ། །
དུག་པས་དེ་ཡི་དངོས་མིན་སྲིད། །
གཟུགས་སྐྱབས་མ་མི་བྱུང་པ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་ཡུལ་མིན་སྲིད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་དག་
གིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྲིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་འདིའོ་ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་སྟེ་སྲིད་ཞེས་མ་བསྟུས་
པའི་སྲིད་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུག་པས་སྲིད་ཞེས་ཚོས་སྐྱབས་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་
ཡང་དེའི་དངོས་པོར་བདེན་པ་མིན་པའི་སྲིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་འདྲུལ་མཐའ་
ཡས་པ་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ ། དེ་ཉོག་པས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ ། རྟོན།

སྤྲོ་བའི་ཡོ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །

ཡོན་ཏན་པ་རོལ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་བྱུང། །

དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཚུལ་འདི་ནི། །

དང་སྲོང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲོ་བའི་ཡོ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གྱི་སྐོར་ས་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྲིད་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་
པའི་རྒྱལ་བ་ཚོས་སྐྱབས་ཀྱི་དང་གཟུགས་སྐྱབས་མ་མི་བྱུང་པ་དེས་ན་རང་བྱུང་རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དོན་བསྟུད་ཡོད་པའི་ཐ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཚུལ་ལམ།
ཡང་ན་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་མ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་པའི་ཚུལ་ནི་དང་སྲོང་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ས་བཅུ་པ་
ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རི་བཞིན་རིག་པ་མིན་ནོ། །འདི་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐྱེད་
དོད་ཡོད་པས་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པས་ཀྱང་རིག་པ་མིན་ཞེས་སྐྱོར་བ་
སྐབས་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་རོང་སྟོན་སྐྱབས་པའི་སེང་གིས་གསུངས་སོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྤྲོ་བའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་ལས།

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པ་ལོ། ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྤྲོ་བའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས།
ཉོག་པའི་ཐབས་བྱང་ཚུབ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་བྱུང་བོ། ། །

༥ ལྷོ་དོན་གསུམ་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྷོ་གཉིས་དང་
ལྷོ་ཏེ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། ལྷོ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།
།དང་པོ་། ལྷོ་གཉིས་དང་ལྷོ་ཏེ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་ ། ལའང་གཉིས།
ལྷོ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷོ་སྟེ་བསྟན། དེ་དག་སོ་སོར་ལྷོ་བའོ། །དང་པོ་། ལྷོ་དང་ཡེ་ཤེས་
ལྷོ་སྟེ་བསྟན་ ། ཅི།

རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱེ་དང་ནི། །
དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་ཉིད་དེ། །
བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །
ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའང་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་།
གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་
རང་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་
ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་དེ། ལྷོ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྟེ་ནའང་ཚོས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོན་
ཏན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་ཀ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་ཅུ་
བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། དེ་དག་སོ་སོར་ལྷོ་བ་ ། ཅི།

བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྱོར་བའི་གནས། །
དམ་པའི་དོན་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། །
བྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བདུ་ཡི་སྐྱེ། །
ཕ་རོལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས། །
དང་པོའི་སྐྱེ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །
བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །
གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན། །
རྣམ་སྲིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བའི་
ཞིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སམ་གཞི་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོང་
ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མདོར་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བདུ་ཅམ་ཐ་སྐྱེད་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
ནི་གདུལ་བུ་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་ལྷུན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སམ་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་དང་པོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྫོགས་བསལ་གས་
པ་ལས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་རྣམ་པར་
དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་ཞིང་། གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་

སུམ་ཅུ་ཚུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྒྲིང་པོའི་
རྣམས་པ་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། དཔོན་སྐུར་ཏེ་སྡོམ་གྱིས་མདོར་
བསྟན། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་སྟོན་པའི་ལུང་ལས་
ཏོགས་ཚུལ། སྐར་ཡང་དཔོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་། དཔོན་སྐུར་
ཏེ་སྡོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་ ། རྟོ།

- སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྐྱིབ་ལ་དོ་རྗེ་བཞིན། །
- མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སང་གོ་བཞིན། །
- དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འདྲེས་མཁའ་བཞིན་ཏེ། །
- ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རྣམ་གཉིས་ཚུ་སྐྱབ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བཅུ་པོ་ཉིད་ནི་མ་རིག་པ་སོགས་སྐྱིབ་པ་ཅུད་ནས་
འཇོམས་པ་ལ་སྐྱུས་ཀྱང་འཇོམས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོ་རྗེ་བཞིན་ཡིན་ལ།
མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ནི། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་སོར་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་
གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བཞི་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
ཡིན་ལ། ཐུབ་པའི་གཟུགས་སྐུར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ནི་ཚུ་སྐྱབ་བཞིན་ཡིན་ཏེ།
མོས་པའི་དབང་གིས་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་སྐྱུང་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་པོ། །

གཉིས་པ་ ། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ། ལ་གཉིས། བྲལ་འབྲས་
བཤད་པ། སྒྲིན་འབྲས་བཤད་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ ། བྲལ་འབྲས་བཤད་པ་ །
ལའང་གསུམ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ ། སྟོབས་བཅུ་ ། ལ་གཉིས། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་
། མཚོན་བྱེད་དཔོ་ཡིས་ངོས་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་
བཟུང་ ། རྟོ།

- གནས་དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །
- རྣམ་སྒྲིན་དང་ནི་དབང་པོ་དང་། །
- ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །
- ཀུན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་སོགས། །
- ཉོན་མོངས་ངྷི་མ་མེད་པ་དང་། །
- གནས་ནི་རྗེས་སུ་བྱུང་པ་དང་། །
- ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཞི་བ་དག །
- མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པ་ལས།
དགོ་བས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་ནི་གནས་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་
ཐོབ་པ་ནི་གནས་མིན་པ་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ལས་འབྲས་སྟོན་པས་ལས་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་མཁྱེན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་སྟོན་པས་དབང་པོ་

མཚོག་དམན་མཁྱེན་པ་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་མཐུན་པར་ལྷགས་པས་ཁམས་
སྐྱོ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷགས་པས་མོས་པ་སྐྱོ་ཚོགས་
མཁྱེན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལྟར་སྤངས་པས་བསམ་གཏན་སོགས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་བྱི་མ་མེད་པ་མཁྱེན་པ་དང་། དགོ་བ་རྒྱུད་མ་གསན་པས་སྡོན་གྱི་
གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སོགས་ལས་ལྷའི་
མིག་གིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་དོན་དུ་ཚོས་
བསྟན་པས་ཟག་པ་ཟད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་སྟེ། རང་
རང་གི་རྒྱུད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྤང་བུ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་
མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་རང་གཞན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྟོབས་བདུད་བཞི་འཛོམས་པར་
མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ ། མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་ངས་པར་བྱེད་པ་ ། རྟོན་

གནས་དང་གནས་མིན་རྣམ་སྤྲིན་ཁམས་དང་འགྲོ་བའི་མོས་པ་སྐྱོ་ཚོགས་དང་། །
ཉོན་མོངས་རྣམ་བུ་དབང་པོའི་ཚོགས་དང་སྡོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། །
ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཟག་པ་ཟད་ཚུལ་མི་ཤེས་གོ་ཆ་རྩིག་བརྟན་དང་། །
ཤིང་རྣམས་འབྲིགས་དང་འཛིག་དང་གཅོད་སྤྱིར་སྟོབས་གང་ཡིན་པ་དོ་རྗེ་
བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ལས་
དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། གདུལ་བུའི་ཁམས་སམ་
རིགས་སྐྱོ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། འགྲོ་བའི་ལམ་ཐ་དད་པ་སྐྱོ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་འམ་བསམ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པ་དང་། གདུལ་
བུ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཚོགས་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་
མཁྱེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པ་དང་། སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་
བྱུང་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་
པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱལ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་སྟོབས་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོབ་པ་གོ་ཆ་སྟེ་བ་དང་།
རྩིག་པ་བརྟན་པོ་དང་ཤིང་ནགས་འཐིབས་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་འབྲིགས་
པར་བྱེད་པ་དང་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་གཅོད་པའི་སྤྱིར་ན། རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བཅུ་པོ་
གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོ་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་མི་འཛིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་མདོར་བསྟན། བྱེད་ལས་རྒྱས་
པར་བཤད། དཔེ་ཡིས་ངས་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ ། རོ་བོ་མདོར་བསྟན་ ། རྟོན་

ཚོས་ཀུན་རྗེས་པར་བྱང་རྒྱབ་དང་། །
གོགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །

ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་ལ། །

མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོབ་ལམ་དུ་སེམས་སྟོམས་པའི་སྟོན་ས་སེར་སྣ་མེད་པར་
ཚོས་བསྟན་པ་དང་། བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་། དཀར་པོའི་
ཚོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཚོས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས། ཚོས་ཀུན་གྱི་དབྱིངས་སུ་མངོན་པར་ཉོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའོ་ཞེས་རང་
དོན་ཉོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་རྟོལ་བས་བརྗེ་མི་རུས་པ་དང་
། ཐར་པའི་བག་ཆགས་སོགས་འགོགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གཞན་དོན་
བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དང་། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཐར་པའི་ལམ་ཡིན་
པར་སྟོན་པ་གཞན་དོན་ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་དང་། སྤང་བྱ་མཐའ་དག་
འགགས་པའི་འགོག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་
ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་གྱི་རྟོལ་བ་པོ་སུས་ཀྱང་བརྗེ་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར། ལུས་བདེ་བ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་འཇིགས་པ་མེད་པ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མི་འཇིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། བྱེད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་ ། རྟོན།

བདག་གཞན་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་ཀུན་ཤེས་དང་ཤེས་མཛད་ཕྱིར། །

སྤང་དངོས་སྤངས་དང་སྤོང་མཛད་ཕྱིར་དང་བསྟོན་བྱ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར། །

ཐོབ་བྱ་སྤྲོ་མེད་ཤིན་ཏུ་བྱི་མེད་ཐོབ་དང་ཐོབ་མཛད་ཕྱིར། །

རང་གཞན་དོན་ཕུན་གསུང་ཕྱིར་དང་སྤོང་གང་དུ་འང་ཐོགས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཤེས་བྱའི་དངོས་
པོ་སྤྲོ་བསྟོན་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཤེས་
པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་
པ་རང་གིས་སྤངས་པ་དང་། གཞན་སྤོང་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་།
བདག་དང་གཞན་གྱིས་བསྟོན་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རང་གིས་བསྟོན་པ་དང་།
གཞན་བསྟོན་དུ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཐོབ་བྱ་སྤྲོ་མེད་
འགོག་བདེན་ཤིན་ཏུ་བྱི་མ་མེད་པ་རང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་
མཛད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་རང་གིས་མངོན་
སུམ་དུ་མཛད་ནས་གཞན་ལ་དོན་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲང་སྤོང་
ཆེན་པོ་རྗེ་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དགོ་སྤོང་དང་བྲམ་བེ་ལ་སོགས་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་གང་དུ་འང་དམ་པའི་ཚོས་གསུངས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །

གསུམ་པ་ ། དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ ། རྟོན།

རི་དྲུགས་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་ནགས་མཐར་ཏྟག་འཇིགས་མེད། །
རི་དྲུགས་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་མེད་པར་རྒྱ་བ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཚོགས་ནང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སེང་གོ་ཡང་། །
ལེགས་གནས་ལྷོས་མེད་བཏོན་པའི་རྩལ་དང་ལྡན་པར་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། རི་དྲུགས་ཀྱི་དབང་པོ་སེང་གོ་ནགས་ཀྱི་མཐར་
ཏྟག་ཏུ་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་། རི་དྲུགས་གཞན་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་མེད་པར་རྒྱ་བ་
ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མེད་པའི་སེང་གོ་ཡང་
འཇིགས་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་གཞན་དང་རང་ཉིད་མི་
མཉམ་པར་གཟིགས་པས་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་བཏོན་པ་
དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་བརྒྱལ་བས་རྩལ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་མ་འདྲེས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། བྱེད་ལས་རྒྱས་
བཤད། དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་ ། རྟོན།

འབྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་སྟེ། །
སྟོན་ལ་བྱན་པ་ཉམས་མི་མངའ། །
མཉམ་པར་མ་བཞག་ཐུགས་མི་མངའ། །
འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མངའ། །

མ་བཏོགས་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་སྟེ། །
འདུན་དང་བརྩོན་འགྲུས་བྱན་པ་དང་། །
ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །
ཡི་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ། །
ལས་རྣམས་ཡི་ཤེས་སྟོན་འགྲོ་དང་། །
དུས་ལ་ཡི་ཤེས་སྐྱབ་པ་མེད། །
དེ་ལྟར་བཙོ་བརྒྱད་འདི་དང་གཞན། །
སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྟེ་ཚན་བཞི་ཡོད་པ་ལས་སྟོན་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་ནི།
སྐྱའི་སྟོན་པ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་དང་། གསུང་གི་སྟོན་པ་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་
སྟེ། དེ་བཞིན་དུ། སྟོན་པ་ལ་ཐུགས་བྱན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། མཉམ་
པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མངའ་
བ་དང་། སོ་སོར་མ་བཏོགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བའོ། །རྟོགས་པ་མ་
འདྲེས་པ་དུག་ནི། འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་།
བྱན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། སྐྱབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་
བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡི་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། །འདིར་ཉིང་
ངེ་འཇིན་མ་བགྲངས་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བར་འདུས་
པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་

གྱི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཐོབ་པའོ།
 །ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་སློབ་སྦྱངས་པས་དུས་
 གསུམ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་
 པའོ། །དེ་ལྟར་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དང་། འདི་དག་ལས་གཞན་ཡང་
 སྐྱུ་ཚད་མེད་པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་མངོན་པ་དང་། མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་གྱི་སྟོན་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། མདོ་ལས་ཚོས་གོས་སོར་བཞི་ཅམ་སྐྱུ་
 ལུས་ལ་མ་རེག་པ་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་སྟོབ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་ལམ་སྟོར་བ་ལ་མ་ནོར་
 བའི་ལམ་སྟོན་པ་སོགས་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉན་རང་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་མ་འདྲེས་
 པའི་ཁྱད་པར་མད་དུ་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ ། བྱེད་ལས་རྒྱས་བཤད་ ། རི།

འཇུག་དང་ཅ་ཅོ་བསྐྱེལ་དང་ཐུགས་གཡོ་ཐ་དད་གྱི་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། །
 ངང་གི་བཏང་སྟོམས་དྲང་སྟོང་ལ་མེད་འདུན་པ་དང་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །
 དྲན་པ་རྣམ་དག་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། །
 ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ཉམས་མི་མངའ། །
 གང་གི་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་འགྲོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །
 དུས་གསུམ་རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་འཇུག་པ་སྟེ། །

གང་རྟོགས་འགྲོ་བར་འཇིགས་མེད་དམ་ཚོས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་བསྐྱོར་བ། །
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཉིད་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་བརྟེས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་ལ་
 བསྐྱེལ་བ་དང་། ཐུགས་གཡོ་བ་སྟེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་
 ལ་ཐ་དད་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ངང་གིས་ཏེ་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་དྲང་སྟོང་
 ལ་མེད་དོ། །འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། རྣམ་དག་དྲི་
 མེད་ཤེས་རབ་དང་། རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་གཟིགས་
 པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམས་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །སངས་རྒྱས་གང་གི་
 སྐྱུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་གྱི་ཕྱིན་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་
 ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དུས་གྱི་ཀུན་སྟོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་།
 འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་གསུམ་རྟག་ཏུ་ཐོགས་
 པ་མེད་པ་ངེས་པར་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་འཇུག་པ་སྟེ། བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་རྟོགས་པ་
 སྟེ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བར་འཇིགས་པ་མེད་པར་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་
 ཏུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ནི། གཞན་དོན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་དོན་སྤང་
 བྱའི་དགའ་ལས་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་སྟོན་སོ་སོ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྟོམས་ཤིང་སྟོབ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་
 བརྟེས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། རྩེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ ། རྟོན།

ས་སོགས་ལ་ཡོད་ཚེས་གང་ཡིན་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མིན། །
ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་གང་དེ་གཟུགས་ལ་
མེད། །
ས་ཚུ་མི་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པར་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་སྟེ། །
མ་འདྲེས་ཉིད་ནི་རྩལ་ཕྱན་ཙམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་མིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབྲུང་བ་ས་ལ་སོགས་བཞི་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ཚེས་སྲ་གཤེར་
སོགས་གང་ཡིན་པ་འདྲེས་བྱས་སོ་སོའི་ཚེས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པ་མིན་
ལ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཚེས་གཞན་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གོ་འབྲེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སོགས་གཟུགས་ཅན་ལ་མེད་པས་ན། ནམ་མཁའ་
གཟུགས་ཅན་ལ་ཁྲུབ་ཀྱང་དེ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་
རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྲུབ་ཀྱང་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་ན་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ཀྱང་མཚོན་
དུ་མེད་དེ། ས་ཚུ་མི་རྒྱུད་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་ནི་འབྲུང་བ་ཙམ་སོགས་སུ་
མཚུངས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
བརྒྱད་ཉིད་ནི་རྩལ་ཕྱན་ཙམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དག་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་མིན་པས་
དཔེ་ལས་ཀྱང་ཁྲུབ་ཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ། མཚོན་བྱེད་
དཔེ་ཡིས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ ། མཚོན་བྱ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་ ། རྟོན།

ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། །
ཡངས་ཤིང་ཞབས་ལོང་མི་མངོན་དང་། །
སོར་མོ་རིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། །
བྱ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །
པགས་འཇམ་གཞོན་ལ་ཅན་ལེགས་ཉིད། །
སྐྱ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །
བྱིན་པ་ཞེ་ན་ཡའི་འདྲ་གསང་། །
གྲང་པོ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་རུབ། །
རོ་སྟོད་སང་གའི་འདྲ་བ་དང་། །
ཐལ་གོང་བར་མེད་རྒྱས་པ་དང་། །
དཔུང་མགོ་ལེགས་རྒྱུ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་། །
རྒྱུ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། །
ཕྱག་རིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱ། །
འོད་གྱི་དྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་དང་། །
མགྱིན་པ་དྲི་མེད་དུང་འདྲ་དང་། །
འབྲམ་པ་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོའི་འདྲ། །

ཚམས་ནི་བཞི་བཅུ་མཉམ་པ་དང་། །
རབ་དག་ཚམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། །
རྣམ་དག་ཚམས་མཉམ་ཉིད་དང་ནི། །
མཆེ་བ་རབ་མཚོག་དཀར་བ་ཉིད། །
ལྷགས་རིང་མཐའ་མེད་བསམ་མེད་པ། །
རོ་བོ་བ་ཡི་མཚོག་ཉིད་དང་། །
རང་བྱུང་ཀ་ལ་པིང་ཀ་ཡི། །
སྒྲ་དང་ཚངས་པའི་དབྱུངས་ཉིད་དང་། །
སྒྲུན་བཟང་ཤུགས་ལ་བྱ་མཚོག་རྗེ་འདྲ་དང་། །
ཞལ་མཛེས་དྲི་མེད་མཛོད་སྒྲ་དཀར་ལྡན་དང་། །
གཙུག་ཏོར་དབྱར་ལྡན་དག་ཅིང་སྲབ་པ་དང་། །
པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་སེམས་ཅན་མཚོག། །
བ་སྒྲ་ལེགས་སྲ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས། །
སྒྲ་ཡི་གྲིན་དུ་གཡས་སྤྲོགས་འབྲིལ་བ་དང་། །
དབྱ་སྒྲ་དྲི་མེད་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་བཞིན། །
ཅུ་གྲོ་རྗེ་གས་པའི་སྒྲོན་ཤིང་དགྱིལ་འཁོར་འདྲ། །
ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་དྲང་སྲོང་ཆེ། །
སྲིད་མེད་བུ་ཡི་སྒྲོབས་མངའ་མཁྲིགས་པའི་སྒྲ། །

བསམ་མི་བྱུང་འབར་སུམ་ཅུ་ཚུ་གཉིས་པོ། །
འདི་དག་སྒྲོན་པས་མི་དབང་མཚན་དུ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་ལ། དེ་དག་གྲང་གང་ཞེན། སྒྲོན་སྒྲོབ་ལམ་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་སྒྲིལ་བསྐྱུས་པ་ལས། རུས་སྒྲལ་བཞིན་དུ་ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པར་ལེགས་པར་གནས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩེབས་སྒྲོང་གི་རི་མོས་མཚན་པ་དང་། ཤེར་སྒྲིན་དུ་ཕྱག་མཐིལ་གྲང་འཁོར་ལོས་མཚན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲིན་པ་ཡང་དག་པར་བཏང་བ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དབྱིབས་གྲང་ཕྱག་གི་འཁོར་ལོ་མཚོན་ཆ་ལྟར་རྩེ་མོ་རྩོལ་བའི་དབྱིབས་ཅན་དང་ཞབས་གྱི་ཅུང་ཟད་རྒྱུ་པའི་དབྱིབས་ཅན་ལོ། །གཞན་བྱུང་དུ་མ་བསད་ཅིང་དགོ་བའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས། ཞབས་གྱི་གོང་གང་དང་མཉམ་པར་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་ཞབས་གྱི་ལོང་བུ་བུར་བ་མི་མདོན་པ་དང་། གསད་བུའི་སེམས་ཅན་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་ལས། སོར་མོ་རིང་བ་མཐིལ་དང་མཉམ་པའི་མཚན་མངའ་བ་དང་། གཞན་འཁོར་སྲ་མས་མ་སྤེ་བར་རང་འཁོར་བསྐྱུ་དངོས་བཞིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལས། ཕྱག་དང་ཞབས་གྱི་སོར་མོ་ནི་དུ་བ་དུ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། ཁ་ཟས་དང་གོས་སྒྲ་ཚོགས་པ་གྲིན་པ་ལས། པགས་པ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤེན་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། འདིར་ཕྱག་ཞབས་གྱི་པགས་པ་ཞེས་སྒྲོར་བ་ནི་འོག་དུ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་རྒྱུ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྒྲོས་སོ། །བལྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བཏུང་གྲོ་ལོ་

པ་བྱིན་པ་ལས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་ཐལ་གོང་བཞི་དང་ཕྱག་པ་ལྟག་པ་སྟེ་སྐྱུའི་ཆ་ནི་བདུན་
དག་མཐོ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་རིག་གནས་ལྟེ་ཚོས་གཟུང་བ་
ལས། བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨེ་ཏུ་དང་འདྲ་བར་རྒྱལ་རྒྱལ་མཁའ་གསལ་ལ་བྱིན་གྱིས་སྤ་
བས་མཛེས་པ་དང་། གསང་ཚིག་བསྐྱེད་པའི་འབྲིག་པ་སྤངས་པ་ལས། གསང་
བའི་གནས་སྤང་པོ་ཆེ་དང་ཁྱུ་མཚོག་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་རུབ་པ་དང་། གཞན་ཁྱད་
དུ་མ་བསད་ཅིང་རང་གི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པ་ལས། རོ་སྟོད་སང་གི་
འདྲ་བར་རྒྱལ་པ་དང་། སྤོན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཞིང་དགོ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་
ལས། ཐལ་གོང་མ་ཁེངས་པའི་བར་མེད་པར་རྒྱལ་པ་དང་། སྤོན་པར་སྤྱོད་བ་དང་
ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྲོལ་གཞན་ལ་མི་འཇིགས་པར་བྱིན་པ་ལས།
དཔུང་མགོ་ལེགས་པར་རྒྱལ་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་གྲོགས་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་
པ་ལས། ཕྱག་རིག་བྱ་འཇམ་ཞིང་དབྱིབས་རྒྱལ་ལ་མཐོ་དམན་མེད་པར་མཛེས་པ་
དང་། སྟོང་བ་པོའི་སྐྱོ་བོ་ཕྱིར་མ་སྤངས་པར་སྤྱིན་པའི་ཕྱག་བརྒྱུད་པ་ལས། ཕྱག་
རིང་པོ་མ་བཅུད་པར་ཕུས་མོར་སྐྱེབས་པ་དང་། དུས་ཉལ་ཏུ་དགོ་བ་བཅུ་པོ་ངོམས་
མེད་དུ་སྤྱད་པ་ལས། རྩི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱེ་འོད་ཀྱི་དྲིལ་འཁོར་དང་ལྡན་
པ་དང་། རྟན་པ་ལ་སྤོན་སོགས་བྱིན་ཞིང་སངས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབས་པ་ལས་མགྱིན་
པ་ཁ་དོག་རྩི་མ་མེད་ཅིང་དབྱིབས་དུང་དང་འདྲ་བར་མཛེས་པ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་
ཚིག་བཀའ་ལ་སྤངས་པའི་གཞན་དགོ་བ་ལ་སྟོར་བར་བྱས་པ་ལས། འགྲམ་པ་རི་
དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སང་གི་དང་འདྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པའི་
སྟོན་སྲོལ་ཕྱ་མའི་ཚིག་སྤངས་པ་ལས། ཚོམས་ནི་བཞི་བཅུ་པོ་སྟོང་འོག་གི་གྲངས་ཉི་

ལྟར་མཉམ་པ་དང་། བན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་ཞིང་བདེན་ཚིག་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པ་
ལས། ཚོམས་རབ་ཏུ་དག་ཅིང་ཐགས་བཟང་བས་བར་མཚམས་མི་མངོན་པ་དང་།
གཞན་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་བྱིན་ཞིང་རང་ཉིད་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས།
ཚོམས་རྩི་མས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་མཐོ་དམན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་
སྟོན་གསུམ་གྱི་ལས་བསྐྱེད་ཞིང་གཞན་སྐྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀའ་བ་ལས། མཆེ་བ་
རབ་མཚོག་དཀར་ཞིང་རྩོ་བ་ཉིད་དང་། བདེན་ཚིག་ཁོ་ན་འཇམ་པོས་གསུངས་པ་
ལས། ལྷགས་རིང་ཞིང་གསུང་གི་མཐའ་མེད་ལ་དེའི་དོན་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་།
ནད་པའི་གཡོག་དང་སྤོན་སོགས་རོ་བྱོ་བ་བྱིན་པ་ལས། རོ་བྱོ་བའི་མཚོག་མཁའ་
པ་ཉིད་དང་། འཇམ་ཞིང་དག་པའི་ཚིག་སྐྱེས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
དམ་པའི་ཚོས་གོ་བར་བྱས་པ་ལས་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྤྱོད་ཅངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་
སྤོན་པའི་གསུང་ཉིད་དང་། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་བལྟས་པ་ལས། སྤོན་བཟང་པོ་ཡུལ་སྟོན་པོ་དང་འདྲ་བ་
དང་། ཁོང་བྱོ་མེད་ཅིང་གཡོ་མེད་པར་བལྟས་པ་ལས། རྩི་མ་ཁྱུ་མཚོག་གི་འདྲ་
བར་སྤྱོད་ཞིང་མ་འཇིངས་པ་དང་། གང་ཟག་མཚོག་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་པ་ལས།
ཞལ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་མཛོད་སྤྱོད་དཀར་པོ་རྩི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙུག་
ལག་ཁང་སོགས་བྱིན་པ་དང་། ལྷ་མ་གུས་པར་གཙུག་ཏུ་ཁྱུར་བ་ལས། གཙུག་
ཏོར་བལྟར་མི་མངོན་པ་དབྱུང་དབྱུང་དང་པོར་ལྡན་པ་དང་། གཞུང་དག་པ་རྣམས་
ལས་དབྱུང་ལྡན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བས་དབྱུང་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་ཞེས་
ཟེར་མོད། འདི་ནི་དབྱུང་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཅམ་དུ་མ་ཟེད། སེམས་

ཅན་གྱི་མཚན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའང་སྟོན་པ་སྟེ། ཐུབ་མཚན་ཡུལ་ན་གནས་
 པ་དང་། །གསལ་ལ་རྫོགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །ཚོས་
 འཚོལ་བ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་གཞན་ལ་གནས་ཁང་སོགས་བྱིན་པ་ལས།
 པགས་པ་དག་ཅིང་སྐབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གོས་སྟོན་བྱིན་པ་ལས། པགས་པ་གསེར་གྱི་
 མདོག་འདྲ་བ་དང་། འདུ་འཇིགས་སྤངས་ཤིང་ཚོས་འཚོལ་བ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་
 སོགས་དག་གི་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་སྟེལ་བ་ལས། བ་སྐྱུ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤྱ་
 ལ་འཇམ་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་རེ་རེ་ནས་སྐྱུ་རེ་སྐྱུས་པ་སྐྱུའི་གྲོན་དུ་གཡམས་སྤྱོད་སུ་འབྲེལ་
 བ་དང་། གུན་ལ་བརྩེ་ཞིང་དེག་པ་དང་མཚོན་ཆ་སྤངས་པ་ལས། དབུ་སྐྱ་བྱི་མ་
 མེད་ཅིང་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་བཞིན་དུ་སྟོ་བ་དང་། དགོན་པ་དང་གུན་དགའ་ར་
 བ་སོགས་བྱིན་ཞིང་གཞན་ཉིང་དེ་འཇིགས་ལ་སྐྱུར་བ་ལས། ཏུ་གྲོ་རྩའི་སྟོང་པོ་རྫོགས་
 པའི་སྟོན་ཤིང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་སྐྱུ་རྩུ་ཞིང་གའ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 གུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་པ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་དེ་སྟེད་མེད་གྱི་བུའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་
 མཁྲིགས་པའི་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་གཟི་བརྗིད་རབ་དུ་འབར་བ་
 སུམ་ཏུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྟོན་པས་མི་དབང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དུ་བུ་མོ་རིན་
 ཆེན་གྱིས་ལྷུས་པའི་མདོར་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདི་དང་མདོན་ཉོགས་རྒྱན་མཚན་
 བཟང་གི་ངོས་འཇིགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་ཡང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིར་
 སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་ན་སྐྱུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བས་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་པོའི་རྟེན་
 བསྟན་ལ། གཞན་ལ་ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་ལ་གཅིག་ །ཡངས་དང་

ཞབས་ལོང་བུ་མི་མདོན་པ་དང་གཅིག་ །བ་སྐྱུ་ལེགས་སྤྱ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས་སྐྱུའི་
 གྲོན་དུ་གཡམས་སྤྱོད་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེན་པ་འདི་ནི། བུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་
 ལྷུས་པའི་མདོའི་དགོངས་པར་གནས་སོ། །འོ་ན་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས་ཅི་ཞེག་
 བྱེད་ཅེ་ན། འདིར་བཤད་པའི་སོ་དུག་པོར་མ་ཟད། དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཏུ་ཡང་
 རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྟོབ་ལམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་རྣམ་
 སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་
 གང་ཆེའི་རིགས་བསྐྱུ་བའི་དབང་དུ་མཇུག་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཉམ་བཞག་
 གི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བུལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་
 ཏེ། ཡོན་ཏན་དུག་ཏུ་རྩ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་མཇུག་པ་ནི་རགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་
 མཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་བསྐྱུ་བ་ ། རྟོན་

- ཇི་སྟེད་སྟོན་མེད་མཁའ་ཡི་རྣམ་པའི་གཟུགས། །
- སྟོན་ཀའི་རྩུ་སྟོན་མཚོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར། །
- དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྐས་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་བདག་གཟུགས། །
- རྫོགས་སངས་དགྲིལ་འཁོར་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སྤྱི་མཐོང་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་ཀའི་སྐབས་འདི་གཟུགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་མ་མཁའ་འདི་དགྱིལ་དུ་མཐོང་བ་དང་། སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཚུ་སྟོན་
པོ་དང་ས་ཤིང་གི་མ་མཐོང་པའི་མཚོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར་དོན་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྐྱེས་ས་
བཅུ་པ་རྣམས་དང་སྟོབ་མ་ཕལ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། ལྷན་བཏགས་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱེ་དང་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེའི་གཟུགས་གཉིས་པོ་དག་རིམ་པ་ལྟར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་
དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལུང་ལས་རྟོགས་ཚུལ་ནི།

- ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཚུ་བཞི་པོ། །
- འདི་དག་སོ་སོར་རྒྱ་བཅས་ཏེ། །
- གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་རིན་ཆེན་གྱི། །
- མདོ་ཡི་རྗེས་འབྲངས་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་
བརྒྱད། མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ཏེ་བྲལ་སྤྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཚུ་བཞི་པོ་འདི་དག་སོ་
སོའི་ངོ་བོ་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པའི་ཁྲུངས་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཇི་
ལྟར་བཞིན་དུ་བུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཉུང་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སྐྱེས་ཡང་དཔེ་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་མཚུངས་པའི་རྒྱ་
མཚན་སྤྱིར་བསྟན། སྐྱེས་ཏེ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་དོན་མཚུངས་པའི་
རྒྱ་མཚན་སྤྱིར་བསྟན་ ། རྟོ།

- མི་སྤྱད་པ་དང་མི་ཞེན་དང་། །
- མཚུངས་པ་མཐོང་སྤྱིར་གཡོ་མཐོང་སྤྱིར། །
- རྟོ་རྗེ་སེང་གོ་མཁའ་དག་པའི། །
- རྒྱ་ཡི་སྐབས་འདི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་པོ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་
སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྤྱད་པའི་སྤྱིར་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི་སྟོབས་པ་མི་ཞེན་
པའི་སྤྱིར་སེང་གོ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་མཐོང་ཅིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མཚན་བཟང་
པོ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ནི་ཚོས་སྐྱེ་ན་མ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ལས་གཡོ་
བ་མཐོང་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེང་བའི་སྤྱིར། ཡོན་ཏན་སྟོན་ཚན་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་གོ་
རིམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟོ་རྗེ་དང་། རི་དུགས་ཀྱི་དབང་པོ་སེང་གོ་
དང་། འདུས་མ་བྱས་ན་མ་མཁའ་དང་། རྟོགས་པས་དྲངས་པའི་སྐབས་འདི་དཔེ་བཞི་
པོས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ ། སྐྱར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད་པ་ ། ལ་གཉིས། བུལ་འབྲས་དང་། མྱིན་
འབྲས་བཤད་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ ། བུལ་འབྲས་ ། ལའང་བཞི། ལྟོབས། མི་
འཇིགས། མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཕྱི་སྟེ་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ། བསྐྱུས་ཏེ་དབྱེ་བ་མེད་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ ། ལྟོབས་ ། ལའང་གཉིས། སོ་སོར་དང་། ཐུན་མོང་གི་མཚོན་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ ། སོ་སོར་ ། རྟོ།

ལྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་ལྟོབས་དུག་དང་། །
གསུམ་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། །
ཤེས་བྱ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །
བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། །
གོ་ཆ་རྩིག་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །
ཕུག་དང་བཤེག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟོབས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལས་ལྟོབས་དང་པོ་དུག་དང་བར་མ་གསུམ་
དང་། ཕྱི་མ་གཅིག་གིས་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ལྟོམས་
པར་འཇུག་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཀུན་ནས་བསལ་
བས་དོན་ཇི་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིབ་པ་གསུམ་གོ་ཆ་དང་། རྩིག་པ་དང་། ཤིང་
བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་ལྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཕུག་པ་དང་། བཤེག་པ་
དང་། བཅད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། ཐུན་མོང་གི་མཚོན་ཚུལ་ ། རྟོ།

བསྐྱིང་དང་སྐྱིང་བཏུན་མི་ཕྱིད་པས། །
དང་སྐྱོང་སྟོབས་ནི་དོན་ཇི་ལྟར། །
གང་ཕྱིར་བསྐྱིང་བ་སྐྱིང་པོའི་ཕྱིར། །
གང་ཕྱིར་སྐྱིང་པོ་བཏུན་པའི་ཕྱིར། །
གང་ཕྱིར་བཏུན་པ་མི་ཕྱིད་ཕྱིར། །
མི་ཕྱིད་ཕྱིར་ན་དོན་ཇི་ལྟར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱིང་པ་ཉིད་དང་། སྐྱིང་པོ་ཉིད་དང་། བཏུན་པ་ཉིད་དང་། མི་
ཕྱིད་པ་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་བཞི་དང་ལྟན་པས་ན། དང་སྐྱོང་ཆེན་པོ་རྣམས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་ཇི་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་
ཡང་རྒྱ་མཚོན་གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱིང་པ་ཡིན་ཞེས། འཁོར་བ་དང་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་
པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྐྱིང་པོ་ཡིན་ཞེས།
འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་བཏུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་བཏུན་
པ་ཡིན་ཞེས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མཚོན་མ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱུང་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇོམས་
ཤིང་སྐྱུང་བྱས་ནི་སྐྱུར་ཡང་མི་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་ན། ལྟོབས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོ་
རྣམས་ལྟོབས་ལོ། །

གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པའི་མཚོན་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ།
།དང་པོ་། མདོར་བསྟན་ ། རྟོ།

འཇིགས་པ་མེད་ཕྱིར་ལྟོས་མེད་ཕྱིར། །
བརྟན་ཕྱིར་རྩལ་ནི་ཕུན་ཚོགས་པས། །
སྐབ་པ་སེང་གོ་སེང་གོ་བཞིན། །
འཁོར་གྱི་ཚོགས་སུ་འཇིགས་མི་མངའ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སུ་ལའང་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་དག་ལ་ལྟོས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློའི་སྟོབས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་འཛོམས་པ་ལ་རྩལ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་ན་སྐབ་པའི་དབང་པོ་མི་ཡི་སེང་གོ་ནི། སེང་
གོ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་རི་དྲགས་གྱི་ནང་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
འཁོར་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དབུས་སུ་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་མི་མངའ་བར་
གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱས་བཤད་ ། རྟོ།

ཀུན་མངོན་མཁྱེན་པས་གང་ལས་ཀྱང་། །
འཇིགས་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས། །

དག་པའི་སེམས་ཅན་དང་ཡང་བདག །
མི་མཉམ་གཟིགས་ཕྱིར་ལྟོས་པ་མེད། །
སྐབས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །
ཅེ་གཅིག་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཉིད། །
མཚོག་ཏུ་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི། །
ས་ལས་བརྒྱལ་ཕྱིར་རྩལ་ལྡན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་ཡང་གང་གིས་ཤེས་སྟམ་ན་ཤེས་
བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་རྗེ་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་བསྟན་
པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་པས་གྱི་རྟོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་ལས་ཀྱང་འཇིགས་པ་
མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའི་སེམས་ཅན་
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
དང་ཡང་བདག་ཉིད་མི་མཉམ་ཞིང་དེ་དག་ལས་ལྷག་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་
སུ་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། སྐབས་ནི་རི་དྲགས་དང་རི་སྟེང་པའི་ཚོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་ཉིང་དེ་འཛོན་
རྟོག་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་སྤང་དཀའ་བའི་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་སའི་སྐྱིབ་
པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པ་
ལ་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཚུལ་ནི།

- འཇིག་རྟེན་ཉམ་ཐོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ། །
- སྒྲོན་དང་སྒྲོ་ལྗན་རང་བྱུང་རྣམས། །
- གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲོད་གཞི། །
- ཕྱ་ཕྱིར་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །
- འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོའི་ཕྱིར། །
- ས་རྒྱ་མེ་རླུང་རྣམས་དང་མཚུངས། །
- འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །
- མཚན་ཉིད་ལས་འདས་ནམ་མཁའ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་མ་འདྲེས་པ་ནམ་མཁའི་དཔེས་སྒྲོས་པའི་འགྲོས་དོན་དུ་
 ས་རྒྱ་མེ་རླུང་སོགས་སྒྲོས་ན། དཔེ་དེ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་འགོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་
 ཐ་མལ་པ་དང་ཉམ་ཐོས་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་དོན་སྒྲོན་པ་རང་རྒྱལ་དང་།
 སྒྲོ་ལྗན་བྱང་སེམས་དང་། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲོད་གཞི་
 ནི་ཕྱ་ཞིང་ཟབ་པ་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་ནི་ས་རྒྱ་མེ་རླུང་རྣམས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
 ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཚན་ཉིད་ཇི་ཕྱ་ལ་སོང་བ་དང་དཔེ་དོན་སྐྱར་བས་ཉོགས་སྐྱ་བའི་
 ཕྱིར་ས་སོགས་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་འགོད་རིགས་པ་དང་། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དེ་ལྔ་འགོད་རིགས་
 ཏེ། སས་རྟེན་རྒྱས་སྐྱད་མེས་སྒྲིན་རླུང་གིས་མི་འདུལ་ནམ་མཁའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་

འབྲེད་ནས་ཉེ་བར་འཚོ་བ་དང་མཚུངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉམ་རང་
 དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་ཤིང་དེ་རྣམས་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ལས་
 འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ ། བསྐྱེས་ཏེ་དབྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ ། རི།

- དེ་དག་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ནི། །
- གཉིས་འདི་ཚོས་སྐྱས་རབ་ཕྱེ་སྟེ། །
- ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འོད་མདོག་དང་། །
- དབྱིབས་བཞིན་དབྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་དོན་
 དམ་ཚོས་སྐྱས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་དེའི་ངང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལས་འོད་འབྱུང་བ་དང་མདོག་གསལ་དང་དབྱིབས་མཛེས་པ་
 རྣམས་ནོར་བུ་ལས་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་
 སྐྱེ་ལས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སློན་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། མཚན་རྣམས་སྐྱབས་གཉིས་ལ་གནས་ཚུལ།
གཟུགས་སྐྱབས་ལྷ་བའི་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་། མཚན་རྣམས་སྐྱབས་གཉིས་ལ་
གནས་ཚུལ་། ། རྟོ།

མཐོང་ན་ཚིམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །

སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཞེས་བྲལ། །

སྐྱུལ་པ་ཚོས་ལ་ཚོགས་པར་ནི། །

ལོངས་སྤོད་ཚོགས་སྐྱབས་གཉིས་ལ་བརྟེན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ན་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སློན་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་
པ་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཞེས་བྲལ་བ་རྣམས་ནི་མཚོགས་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱབས་དང་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཚོས་ལ་ཚོགས་པར་ནི་ལོངས་སྤོད་པའི་ལོངས་སྐྱབས་ལྷ་བའི་གཟུགས་སྐྱབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་
པ་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྲལ་སྐྱབས་བའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་། གཟུགས་སྐྱབས་ལྷ་བའི་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་། ། རྟོ།

དག་ལས་རིང་དང་ཉེ་རྣམས་ལས། །

འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །

ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་རྒྱ་གཟུགས་བཞིན། །

དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སྐྱབས་མཐོང་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སློབ་པ་རྣམས་པར་
དག་པ་ལས་རིང་བའི་གཏུལ་བྲལ་སོ་སོའི་སྐྱབས་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་
། ཉེ་བའི་གཏུལ་བྲལ་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་
ཇི་ལྟར་བར་འཇིག་རྟེན་པའི་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱབས་
སྐྱབས་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
ལོངས་སྤོད་ཚོགས་པའི་སྐྱབས་སྐྱབས་བ་ནི། དཔེར་ན་ཆུ་དག་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་གཟུགས་
མཐོང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་རྒྱ་བའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
མཚན་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྐྱབས་གཉིས་པོ་དེ་མཐོང་བའི་གཏུལ་བྲལ་བའི་རིགས་རྣམས་པ་
གཉིས་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་མཐོང་པར་འདོད་པས་ཀྱང་དག་པའི་སྐྱུལ་བ་དང་
ལྷན་པར་བྱེད། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱབས་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཚོགས་གི་རིགས་རྣམས་པར་
དབྱེ་བ་ལས།
ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱབས་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཚོགས་གི་རིགས་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་
ལས་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་བསྟན་པའི་སྐྱབས་ཏེ་ལེན་གསུམ་པའི་རྣམ་
པར་བཤད་པ་བྱུང་བོ། ། །

མ་སྤོན་བཞི་པ་བྱེད་པ་སྤོན་ལས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱུ་
པར་བཤད་པ། དཔེ་དང་སྐྱར་ཉི་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། མདོར་
བསྟན་པ་། ལ་གཉིས། ལྷན་གྲུབ་གྲིས་མདོར་བསྟན། ལྷན་མི་འཆད་པའི་མདོར་
བསྟན་ལོ། །དང་པོ་། ལྷན་གྲུབ་གྲིས་མདོར་བསྟན་། ལོ། །

གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །
གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་དང་། །
དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། །
འབྲེལ་བཤད་ཉམས་ཏུ་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་པར་འཇུག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན། གདུལ་
བྱ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་རིགས་
སོགས་མཐུན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་གང་ལ་གང་འོས་
སྟོན་པ་དང་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བའི་བྱ་བ་མདོན་
མཐོངས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དེ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་གང་གི་ཚེ་འདུལ་བའི་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ།
འབྲེལ་བཤད་ཚུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཉམས་ཏུ་རྣམ་པར་ཉོག་པ་ལ་སོགས་པའི་
འབད་ཚུལ་མི་མངའ་ཞིང་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་། ལྷན་མི་འཆད་པའི་མདོར་བསྟན་། ལོ། །

ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཚོག་ཚོགས་དང་ལྷན་ཡི་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་བསོད་ནམས་ཡི་
ཤེས་ཉི་འོད་ཅན། །
ཐེག་པ་མ་ལུས་ངེས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་མཐའ་དང་དབུས་མིད་རྒྱ་ཆེན་ནམ་
མཁའ་ལྷར་འབྲེལ་བ། །
སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མིད་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་འབྲེལ་བའི་
རྣམ་གཞིགས་ནས། །
ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིན་གྲིས་བྱ་བ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱུ་
གིས་རྣམ་པར་གཏོར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྒྱ་གཟུངས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་
ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་དུ་མ་དང་ལྷན་ཞིང་། དྲི་མ་མིད་པའི་
ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་
དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་
སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྷ་བྱ་ཅན་ཏེ། འདིས་འགོ་བ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་མ་
ལུས་པ་ངེས་པར་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་ལྷན་སུ་མ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་
དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལྷན་སུ་མ་ཚོགས་པ་མཐའ་དང་དབུས་མིད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
བས་ནམ་མཁའ་ལྷར་འབྲེལ་བའི་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཡང་རྒྱལ་བའི་མཛད་
པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་
ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མིད་པ་དང་ལྷན་པ་གཏོད་

མ་ནས་གཏོར་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཀྱི་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཇོན་པར་མཛད་པའི་སྲིད་དང་།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་པོ་རྣམས་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་
པ་སློབ་བྱི་བྱི་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱིན་གྱི་བྱ་བ་འདྲ་བ་རྣམས་
བསལ་དགོས་པའི་སྲིད་དང་། དེ་སེམས་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཤུགས་རྒྱུང་བྱུང་པོ་དང་འདྲ་བ་དག་གིས་བྱི་མའི་སྦྱིན་རྣམས་རྣམ་
པར་གཏོར་བར་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་པའོ། །མདོར་ན། ལུས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་ས་བཅུ་དང་ཚོགས་
གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱོར་ཞིང་། མཐར་ཐུག་བྱང་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་ཏེ། དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་འཇོམས་པར་མཛད་པའི་སྲིད། སྦྱིན་ལས་རྒྱུན་
མི་འཆད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་ལའད་ལ་གཉིས། ལྷན་གྱུ་བྱི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན། རྒྱུན་མི་འཆད་
པའི་དོན་སྤྱི་སྤྱི་བའད་པའོ། །དང་པོ་། རྒྱུན་གྱུ་བྱི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ །ལ་
གཉིས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་དུས་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའོ། །དང་
པོ་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ །འོ། །

གང་ཞིག་གང་གིས་གདུལ་བ་ཡི། །
བྱ་གང་གང་དུ་གང་གི་ཚོ། །

དེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་སྦྱི་མེད་སྲིད། །
ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གྱུ་བ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་གི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཐབས་གང་གིས་
འདུལ་བ་དང་། གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གནས་པའི་ཡུལ་
གང་དུ་གཤེགས་པ་དང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་སུ་གང་གི་ཚོ་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་
དེ་དེའི་ཀྱན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱི་བ་མིན་ཞིང་འབད་རྩོལ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་པའི་
སྲིད་ན། ཐུབ་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་ལས་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གྱུ་བ་
པར་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་ ། ཡུལ་དུས་མི་འགལ་བར་འཇུག་པ་ ། འོ། །

གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག་གི། །
འདུལ་བའི་ཐབས་མང་གང་གང་གིས། །
གདུལ་བྱའི་བྱ་གང་གང་དུ་ནི། །
གང་ཚོ་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མོས་པ་སྦྱ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག་གི་
ཆེད་དུ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་གདུལ་
བའི་ཐབས་མང་པོ་གང་དག་གིས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་ལྷན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་འཇུག་པ་

དང་། གནས་སྐབས་སུ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་ངེས་པར་ལེགས་
པ་ལ་འགོད་པ་ལྟ་བུ་གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཇུག་པ་དང་། གང་དུ་ནི་ཡུལ་གང་དང་གང་གི་ཆོ་ནི་དུས་ཏེ། གདུལ་བྱ་
གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་སུ་གཤེགས་པ་དེ་
དག་གྲང་མི་འགལ་ཞིང་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་ལྟ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོར་
བསྟན། དོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་དག་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ། དཔེ་དོན་
སྐྱར་བའི་རྒྱས་བཤད། བསྟུས་ཏེ་རྒྱན་མི་འཆད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་། མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་མདོར་བསྟན་། །

- ངེས་འབྱེན་དེ་ཡི་ཉོན་པ་དང་། །
- དེ་འབྲས་དེ་ཡི་ཡོངས་འཛིན་དང་། །
- དེ་སྐྱིབ་དེ་གཙོད་རྒྱུན་ལ་ནི། །
- རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱན་མི་
འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་སྤོན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པ་
ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་དང་། ངེས་འབྱེན་དེའི་ཉེ་བར་རྟོན་པ་ཚོགས་གཉིས་དང་། རྒྱ་
རྒྱུན་དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུན་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་སྤོན་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཡོངས་

སུ་འཛིན་པ་སེམས་ཅན་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་གསལ་བྱ་སྐྱིབ་པ་དང་། དེ་གཙོད་པར་
བྱེད་པ་སྤོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་སྤོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཉེ་བྱང་རྒྱུན་སེམས་དཔའི་
འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། དོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ ། །

- ངེས་པར་འབྱེན་པ་ས་བཅུ་སྟེ། །
- ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་དེ་ཡི་རྒྱ། །
- དེ་འབྲས་བུ་རྒྱུན་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །
- བྱང་རྒྱུན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན། །
- དེ་སྐྱིབ་མཐའ་ཡས་ཉོན་མོངས་དང་། །
- ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་སོ། །
- དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་དེ་འཛོམས་པའི། །
- རྒྱུན་ནི་སྤོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཉེ་བའི། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་འཁོར་བ་ནས་སྤོན་བྱང་རྒྱུན་གྱི་བར་མཐར་ཐུག་པའི་གོ་
འཕང་དུ་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་སྤོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱུན་ནི་བྱང་རྒྱུན་སེམས་དཔའི་
ས་བཅུ་རིམ་པར་བསྟོད་པས་ཏེ། ས་བཅུ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་སྤོན་ལས་
ཉེ་བར་རྟོན་པའི་རྒྱུན་ནི་ཐབས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་པོ་ཡིན་
ཅིང་། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་མཐར་སྤོན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་

པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྲིན་
 ལས་འཇུག་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་
 ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྲིར་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་སྣོད་པོ་དེ་ལ་སྒྲིབ་
 པར་བྱེད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་སྟེ། ལྷོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་གཞོམ་དགོས་པའི་སྲིར་དང་། དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་
 སྒྲིབ་པ་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་
 ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོ། །སྐབས་འདིར་རོང་སྟོན་ཆེན་
 པོས། དེས་ན་སྲིན་ལས་རྒྱ་གང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ནི་ས་དང་ཚོགས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་
 སོ། །འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པས་རྒྱན་མི་འཆད་ན་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པས་སོ། །ཡུལ་གང་
 ཡོད་པས་རྒྱན་མི་འཆད་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱང་རྒྱུ་སྣོད་པོའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པས་
 དེའི་སྒྲིབ་པ་ཐུགས་རྗེས་སེལ་བའོ། །ཞེས་ལེགས་པར་ལའད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། དེ་དག་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ་ ། རྟོན།

- གནས་དུག་པོ་ནི་འདི་དག་རྣམས། །
- གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །
- ཉི་མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་གཉིས། །
- སྲིན་དང་རྒྱུང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་གནས་ནི་དུག་པོ་འདི་དག་རྣམས་དཔེ་དང་དོན་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་
 བཞིན་དུ་སྲུར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཉི་མ་
 དང་ནི། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། གཉིས་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་བྱའི་སྲིན་ཚོགས་
 དང་། འཕྲོད་བྱེད་རྒྱུང་ཆེན་པོའི་ཤུགས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ ། དཔེ་དོན་སྲུར་བའི་རྒྱས་ལའད་ ། རྟོན།

- ཤེས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དང་། །
- ལྡན་སྲིར་ས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །
- སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉིར་འཛོམས་སྲིར། །
- ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན། །
- རྒྱ་ཆེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་སྲིར། །
- བྱང་རྒྱུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །
- ཡང་དག་རྗེས་སངས་ཚོས་ཉིད་སྲིར། །
- སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གཉིས་དང་འདྲ། །
- ལྷོ་བྱུར་ཁྲུབ་དང་མ་གྲུབ་སྲིར། །
- དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྲིན་ཚོགས་བཞིན། །
- དེ་འཕྲོད་བར་ནི་ཉིར་གནས་སྲིར། །
- ཐུགས་རྗེ་མི་བཟད་རྒྱུང་དང་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་མངོན་པར་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ན་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྒྱ་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བས་ཉེ་བར་འཚོ་ཞིང་ཕན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ་
བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཉེ་མ་ཇི་ལྟར་བ་
བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པས་
ཟབ་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཇི་ལྟར་
བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་
འབྲོར་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་གདོད་མ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའི་
སྤྱིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱི་དག་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་ཞིང་། སྤང་རུང་སྟོ་
བུར་བ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བདེན་པར་
མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེའི་སྤྱིར་པོ་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ནི་སྤྱིར་གྱི་ཚོགས་འབྲུག་པོ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིར་དང་
འདྲ་བ་དེ་འཐོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྤྱིར་སྤྱིབ་
པ་སྟོང་བའི་རྒྱན་ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོ་མི་ཟད་ཅིང་རབ་ཏུ་དག་པའི་རྒྱུད་གི་འབྲུགས་དང་
འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ ། བསྐྱུས་ཏེ་རྒྱན་མི་འཆད་ཚུལ་ ། ། རྟོ།

གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། །
བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་གཟིགས་དང་། །
མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་སྤྱིར། །
འཁོར་བ་སྤྱིད་དུ་མཛད་མི་འཆད། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་སྟོབ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པར་སྟོལ་བར་དམ་བཅས་
ཤིང་གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱས་པའི་
སྤྱིར་དང་། གཞན་དོན་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་བདག་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་ཅམ་དུ་མཚུངས་པར་གཟིགས་པས་སྤོན་ལས་དོན་ཡོད་པར་མཚུན་པའི་
སྤྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་མེད་པས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་སྤྱིར། འཁོར་བ་ཇི་
སྤྱིད་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོ། །

རྩ་བའི་གསུམ་པ་དཔེ་དང་སྐྱུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔེའི་
དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ ། དཔེའི་དབྱེ་
བ་མདོར་བསྟན་པ་ ། ། རྟོ།

བརྒྱ་བྱིན་རྩ་སྤྱིར་ཚངས་པ་དང་། །
ཉེ་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱབ་བརྟན་བཞིན། །

ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤོན་ལས་ཉོག་མེད་ལྷན་གྲུབ་རྒྱལ་མི་
འཆད་པའི་སློན་ལས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་
པར་བྱེད་པའི་དཔེ་རྣམས་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་སློན་པའི་དཔེ་བེ་རྒྱུར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བརྒྱ་
བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དང་། གསུང་དམ་ཚེས་འདོམ་པའི་དཔེ་ལྷན་རྒྱ་
སྐྱོད་དང་། མཁའ་བརྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་དཔེ་སྤྱིན་དང་། སྐྱའི་སྐལ་པ་སྐྱ་
ཚོགས་སློན་པའི་དཔེ་ཚངས་པ་རང་གནས་ནས་མ་འཕོས་པར་སྐལ་པས་འདོད་ལྷན་
དོན་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སློབ་པའི་དཔེ་ཉི་མ་ལས་འོད་ཟེར་འབྱུང་བ་དང་། ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དཔེ་ཉོར་བྱ་རིན་ཆེན་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་
བ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པའི་དཔེ་བྲག་ཆའི་སྐྱབ་བརྟན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་སྐྱོད་ཚོགས་སློན་པ་བཞིན་དང་
། སྐྱའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ཅིར་ཡང་མ་བྱུང་བཞིན་
དུ་ཅིར་ཡང་སྤང་བ་དང་ནི་ཐུགས་རྗེས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་ས་གཞིས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཉོན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཀུན་མཁའ་དོལ་པོ་བའི་ཞལ་ནས། སངས་
རྒྱལ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་མེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་ཇི་སྤིད་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱལ་
མི་འཆད་པའི་མཛད་པ་འཇུག་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་

སྤངས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེ་རྣམས་པ་གསལ་བ་མང་པོས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་བཤད་ལ་གསུམ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དཔེ་དོན་སྐྱུར། དགོས་པ་བརྗོད་དེ་
སྐབས་དོན་བསྐྱུ། སྐར་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། སོ་སོའི་ངོ་
བོ་དཔེ་དོན་སྐྱུར་། །ལ་དགུ། །སྐྱེ་རྣམས་འཕུལ་སློན་པ། གསུང་གདམས་ངག་བརྗོད་
པ། ཐུགས་མཁའ་བརྟེན་བརྟེན་བྱུང་ལྟུལ། སྐལ་པ་སློབ་པ། ཡེ་ཤེས་འཇུག་ལྟུལ། ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བ། གསུང་གི་གསང་བ། སྐྱའི་གསང་བ། ཐུགས་རྗེ་འཇུག་ལྟུལ་བཅས་
ཀྱི་དཔེ་དོན་སྐྱུར་བའོ། །དེའི་དང་པོ་། །སྐྱེ་རྣམས་འཕུལ་སློན་པ་། །ལ་ལྟ། དཔེ་
བསྐྱུན་པ། དོན་བཤད་པ། དཔེ་རྒྱལ་བཤད། དོན་དོས་གཟུང་བ། བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱེ་
འགག་མེད་ལྟུལ་བསྐྱུན་པའོ། །དང་པོ་། །དཔེ་བསྐྱུན་པ་། །ལའང་གསུམ། སྤང་
ལྟུལ། བྱེད་ལས། དོན་དུ་བྱུར་པའོ། །དང་པོ་། །སྤང་ལྟུལ་། །ནི།

- ཇི་ལྟར་བེ་རྒྱུར་དག་པ་ཡི། །
- རང་བཞིན་ས་སྤང་འདིར་འབྱུར་ཏེ། །
- དག་ཕྱིར་སྐྱེ་ཡི་དབང་པོ་དེར། །
- སྐྱེ་ཡི་བྱ་མེད་ཚོགས་དང་བཅས། །
- རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། །
- སྐྱེ་གནས་དེ་ལས་གཞན་དག་དང་། །

དེ་ཡི་གཞལ་ཡས་སྒྲོ་ཚོགས་དང་། །

ལྷ་རྣམས་ལྷ་མང་དེ་མཐོང་ངོ་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛམ་གུའི་གླིང་པ་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷ་འི་
དབང་པོའི་སྒྲུང་བ་འཆར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ན། སྒྲོན་གྱི་དགོ་བའི་མཐུས་རིན་པོ་
ཆེ་བོ་རྒྱུ་དག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འཛམ་གླིང་གི་ས་གཞིའི་སྤང་མཐའ་དག་འདིར་
གྱུར་ཏེ། ས་གཞི་དེ་ཤིན་ཏུ་དག་ཅིང་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དེར་ལྷ་འི་དབང་པོ་འཁོར་ལྷ་འི་
བུ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་ཤིང་། གཙོ་བོའི་གནས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་
དང་ལྷ་འི་གནས་དེ་ལས་གཞན་པ་དགའ་བའི་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། ལྷ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞོད་པ་སྒྲོ་ཚོགས་པ་དང་། འོངས་སྤྱད་གྲུའི་ལྷ་རྣམས་
རྣམས་པ་མང་པོས་གང་བ་དང་བཅས་པ་ས་སྤང་དེར་སྒྲུང་བ་མིའི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མཐོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱུད་ལས་ ། རྟོན།

དེ་ནས་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཚོགས། །
ས་ཡི་སྤང་ན་གནས་པ་རྣམས། །
སྒྲུང་བ་དེ་ནི་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །
ངེད་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །

ལྷ་དབང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །

དེ་འདྲའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་བྱེད་ཅིང་། །

དེ་ཐོབ་དོན་དུ་དགོ་བའི། །

ཡང་དག་སྤངས་ཏེ་གནས་པར་གྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ནས་འཛམ་གུའི་གླིང་གི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་
ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་སའི་སྤང་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་དབང་འཁོར་བཅས་
འགྲོར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་པས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ།
ངེད་རྣམས་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལྷ་དབང་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་འདྲ་
བའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་དབང་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེན་སོགས་ཀྱི་
དགོ་བའི་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེས་ནི་ལྷ་དབང་དུ་སྒྲུང་བ་
དེའང་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པར་སྒྲོན་པའོ། །

གསུམ་པ་ ། རོན་དུ་གྱུར་པ་ ། རྟོན།

དེ་དག་དགོ་བའི་ལས་དེས་ནི། །
འདི་སྒྲུང་ཙམ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར། །
ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ས་སྤང་ནས། །
འཕོས་ཏེ་ལྷ་རྩ་སྐྱེ་བ་འགྱུར། །

སྤང་བ་དེ་ནི་ལྷན་ཏུ་ཡང་། །
རྟོག་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །
དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ས་སྤྲོད་ན། །
དོན་ཆེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲོས་པ་དང་བྱུང་མེད་དེ་དག་ཚུལ་གྱི་མས་བསྐྱེད་བ་ལ་སོགས་
པ་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དེས་ནི། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་
པ་མཐོང་བ་འདི་དག་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལྟ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་འདིར་འོངས་བ་ནི་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པ་
ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ལ་ངོ་བོར་བཟུང་ནས་དགོ་བ་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་
ས་ཡི་སྤྲོད་མའི་ལུས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་རང་གང་འདོད་པའི་སྤྲོད་ནི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ།
།སྤང་བ་ཤར་བ་དེ་ནི་ལྷན་ཏུ་འཇམ་བུའི་གླིང་པ་རྣམས་དགོ་བ་ལ་གཞུགས་པར་བྱའོ་
སྤྲོས་པའི་ཡང་ཀུན་སྤོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འབད་ཚུལ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་
པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་སའི་སྤྲོད་མའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་
དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱུད་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྤྱོད་བས་དོན་ཆེན་
པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་མོ། །

གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤང་ཚུལ། དོན་གཉིས། མི་རྟོག་ཀྱང་དོན་བྱེད་
པའོ། །དང་པོ་། སྤང་ཚུལ་། །ནི།

དེ་བཞིན་དད་སོགས་དྲི་མེད་ཅན། །
དད་སོགས་ཡོན་ཏན་བསྐྱོམས་པ་ཡིས། །
རང་སེམས་ལ་སྤང་རྗེས་སངས་རྒྱས། །
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡན་པ་དང་། །
འཆག་པ་དང་ནི་བཞེངས་པ་དང་། །
བཞུགས་པ་དང་ནི་གཟིམས་པ་དང་། །
སྤྱོད་ལམ་སྤྲོ་ཚོགས་མཛད་པ་ཅན། །
ཞི་བའི་ཚོས་ནི་གསུངས་པ་དང་། །
མི་གསུང་མཉམ་པར་བཞག་གྱུར་པ། །
ཚོ་འཕུལ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་དག། །
མཛད་པ་གཟི་མདངས་ཆེན་པོ་ཅན། །
སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས། དད་
པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་
པའི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་དྲང་བར་གྱུར་བ་ལ་སྤང་བ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་
གྱི་གཟུགས་གྱི་སྤྱོད་ཡང་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ལྡན་པ་དང་།
རིས་འགའ་སྤྱོད་འཆག་པ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་དང་། གདན་ལ་བཞུགས་པ་

དང་། མནལ་བའི་ཕྱིར་གཟིམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲིབ་ལམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུངས་པ་མཛད་པ་ཅན་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཞི་བ་སྤྲུངས་ལས་
འདས་པའི་ཚོས་ནི་གསུངས་པ་དང་། རེས་འགའ་ཚོས་མི་གསུངས་པར་ནི་ནང་དུ་
ཡང་དག་འཛོག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་པ་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་
ཚོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུངས་པ་དག་མཛད་པ་དང་འོད་གྱི་དྲིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པས་
གཟི་མདངས་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པར་སྐྱལ་པ་དང་
ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། རྟོན་གཉིར་ ། རྟོན།

- དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་འདོད་ལྡན་པ། །
- སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཅེས་རབ་སྐྱེར་ཏེ། །
- དེ་རྒྱུ་ཡང་དག་སྤངས་ནས་ནི། །
- འདོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་པའི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་
སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྣོན་སེམས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་
སྐྱེར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དག་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱེར་ཏེ། དེ་
འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བསམ་པ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེར་བ་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དུག་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་ནི་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་

བྱས་པ་ལས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། མི་རྟོག་གྱང་དོན་བྱེད་པ་ ། རྟོན།

- སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །
- རྟོག་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད། །
- དེ་ལྟར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན། །
- དོན་ཆེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །
- འདི་ནི་རང་སེམས་སྣང་བ་ཞེས། །
- སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་མོད། །
- དེ་ལྟར་ཡང་གཟུགས་མཐོང་དེ། །
- དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཡོད་འགྱུར། །
- རིམ་གྱིས་དེ་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས། །
- ཐེག་པ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས། །
- ནང་གི་དམ་པ་ཚོས་སྐྱེ་ནི། །
- ཡི་ཤེས་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དག་པ་ལ་སྣང་བའི་སངས་རྒྱུས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་སྣང་པའི་ཀུན་སྣོད་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་

། འབད་རྩོལ་གྱིས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱས་
གྱི་གཞུགས་མཐོང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་དངོས་སུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། བརྒྱད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བས་
དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། གཞུགས་སྐྱུ་རྣམ་
འཕུལ་མཐའ་ཡས་པ་འདི་ནི། རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་
གྱི་གཞུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།ཞེས་བྱ་བར་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་
སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྟ་བུ་པོའི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་དོན་ཆེན་པོ་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་གཞུགས་གྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གནས་ཤིང་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱེལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་
དོན་དམ་པའི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོང་པ་ཉིད་ནི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དཔེ་རྒྱས་པར་ལའད་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ས་ཀུན་ཉམ་ངའི་གནས་གཞན་དང་བྲལ་བྱི་མེད་བེ་རྩྭ། །
གསལ་མཛོས་ནོར་བུའི་ཡོན་ཏན་དྲི་བྲལ་དཔལ་ལྡན་སྦྱང་ནི་མཉམ་གྱུར་ཏེ། །

དག་ཕྱིར་དེར་ནི་ལྟ་གནས་སྐྱ་ཚོགས་ལྟ་དབང་ལྟ་ཡི་གཞུགས་ཤར་སྟེ། །
རིམ་གྱིས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བྲལ་ཕྱིར་དེ་ནི་སྦྱར་ཡང་མི་སྦྱང་འགྱུར། །
དེ་དངོས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟེན་གནས་བརྟུལ་ཞུགས་ངེས་པར་སྦྱིན་སོགས་ལ་
ཕྱོགས་པ། །
བྱད་མེད་སྐྱེས་ཚོགས་སྦྱོར་པའི་སེམས་གྱིས་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་འཐོར་བ་ལྟར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དགོ་བའི་མཐུས་འཛུལ་བུའི་སྦྱིང་གི་ས་ཆེན་པོ་
འདི་ཀུན་གཙང་རོང་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ང་བའི་གནས་གཞན་དང་བྲལ་བ་དྲི་
མ་མེད་པའི་བེ་རྩྭ་འོད་གསལ་ཞིང་མཛོས་ལ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཚང་ཞིང་རྟུལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་
པས་རྒྱན་དུ་བཀོད་པ། སྦྱང་ནི་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ། ས་གཞི་
དེ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ཕྱིར་དེར་ནི་ལྟའི་བདག་པོའི་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་
བཟང་སོགས་སྐྱ་ཚོགས་པ་དང་། ལྟ་དབང་ལྟའི་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་
བརྟན་ཤར་ཏེ་གསལ་བར་སྒྲུང་ཞིང་། ཕྱིས་རིམ་གྱིས་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར་གཞུགས་བརྟན་དེ་ནི་སྦྱར་ཡང་མི་སྦྱང་བ་སོགས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་འགྱུར་ལ།
གཞུགས་བརྟན་དེ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་བརྒྱ་བྱིན་དེའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བསྟེན་གནས་དང་བདེན་པར་སྦྱོབ་སོགས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ལོངས་སྦྱོང་ངེས་
པར་སྦྱིན་པ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་རྩལ་བྱིམས་དང་སྦྱོམ་པ་ལ་སོགས་ལ་མངོན་
པར་ཕྱོགས་པའི་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་སྐྱར་སྐྱེ་བར་སྦྱོར་པའི་སེམས་

གྱིས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་འཐོར་ཞིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་སློན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་ལྟར་
གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་སློབ་པའོ། །

བཞི་པ་དོན་ངོས་བརྒྱུང་བ་ནི།

དག་པ་བེ་རླུང་འདྲའི་སེམས་ལ་སྤང་བའི་ཕྱབ་དབང་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །
རབ་དགའི་སེམས་ལྡན་རྒྱལ་བའི་སྐས་རྣམས་དེ་བཞིན་སེམས་རབ་སྐྱེད་པར་
བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་སློན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་རབ་དུ་དགའ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐས་
པོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྲོ་མེད་བྱང་རྒྱབ་དུ་སེམས་རབ་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
དེ། དག་པའི་བེ་རླུང་དང་འདྲ་བའི་རང་སེམས་དག་པ་ལ་སྤང་བ་ཤར་བའི་ཕྱབ་པའི་
དབང་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱེ་འགག་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་བེ་རླུང་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །
ལྷ་དབང་ལུས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །

ཕྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །
འགྲོ་བར་གཟུགས་བརྟན་འཆར་རུབ་རྩོག་མེད་དང་། །
རྩོག་པའི་རང་སེམས་རབ་འཇུག་དབང་གིས་འཇུག། །
ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དག་ན་གཟུགས་སྤང་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཡོད་དང་ཞིག་ཅེས་དེ་མི་ལྟ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་བེ་རླུང་འི་ས་གཞི་རྒྱལ་ལ་
སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གཙང་བར་གྱུར་པ་ལ་ཡོངས་སྤོད་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་
དབང་པོའི་ལུས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྟར་དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་
བ་རྣམས་གྱི་སེམས་གྱི་ས་གཞི་མ་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གཙང་
བར་གྱུར་པ་ལ་མཚན་བཟང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཕྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་
བརྟན་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱེ་
གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་རུབ་པར་སྤང་བ་ནི་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩོག་པ་
མེད་ཅིང་དད་པར་གྱུར་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་དུ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་
གྱི་སྐྱེ་འཆར་བར་སྤང་བ་དང་། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་
རྣམ་པར་མ་དག་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་དུ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་
རུབ་པར་སྤང་ཞིང་འཇུག་པ་ཡིན་གྱིས། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ས་གཞི་
དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་ལྷའི་དབང་པོའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་
རུབ་པར་སྤང་ཡང་ལྷའི་དབང་པོ་རང་ཉིད་རང་གི་གནས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ལྟར།

དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྐྱེ་
བ་དང་འགག་པར་སྐྱང་ཡང་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཞིག་པ་
འགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ནམ་ཡང་མི་ལྟ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གསུང་གདམས་ངག་བརྗོད་པའི་དཔེ་སྐྱར་བ་ལ་དུག །དཔེ་འགོད་པ།
དོན་བསྟན་པ། དཔེ་དོན་གྱི་བྱེད་ལས། བྱུང་པར་བརྗོད་པ། ཚོ་འཕུལ་གསུམ་དང་
སྐྱར་བཤད། གསུང་གི་རྣམ་པ་མི་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ ། དཔེ་འགོད་
པ་ ། རྟོ།

- ཇི་ལྟར་ལྟ་ནང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །
- སྟོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །
- འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང། །
- རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །
- མི་རྟོག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདག་མེད་དང། །
- ཞི་བའི་སྐྱེ་ཡིས་བག་མེད་པའི། །
- ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དང་ཡང། །
- ཚོས་ཀྱི་རྩལ་ནི་སྐྱེལ་བྱེད་ལྟར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྟ་ནང་དུ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་དཀར་པོ་དགོ་བའི་

ལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི་བྱུབ་པའི་ལྟ་ཚོས་ཀྱི་རྩལ་ལོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཞིག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཁང་བཟང་གི་སྟངས་ཀྱི་བར་སྐྱང་ལ་འདུག་སྟེ། དེ་བཅུང་
བ་སོགས་ཀྱི་འབད་ཚོལ་དང་སྐྱེལ་བྱེད་པའི་གནས་ལྟེ་རྟོག་སོགས་དང་བསམ་བྱེད་
ཀྱི་ཡིད་དང་རྟོག་གཟུགས་དང་སྐྱེལ་སྐྱེལ་ལྟེ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་རྩལ་
ལས་འདུས་བྱས་མི་རྟོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཚོས་བདག་
མེད་པ་དང་། ལྟ་འདས་ཞི་བའོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཡང་རྣམ་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིས།
འདོད་ཡོན་ལ་གཡེངས་པས་བག་མེད་པར་གྱུར་པའི་ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ལ་
བསྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར།

གཉིས་པ་ ། དོན་བསྟན་པ་ ། རྟོ།

- དེ་བཞིན་ཁྱུང་བདག་འབད་སོགས་དང། །
- བྱེལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པར། །
- སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱུང་མཛད་དེ། །
- སྐྱེལ་ལྟ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོན་ཞིའི་ཁྱུང་བདག་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས། ཚོས་གསུངས་པའི་འབད་ཚོལ་སོགས་ལྟ་དང་བྱེལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཁྱུང་པར་མཛད་དེ། སྐྱེལ་ལྟ་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་བ་དང་
འཚམས་པར་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། རྩེ་དོན་གྱི་བྱེད་ལས་ ། ལ་གཉིས། རྩེ་བཤད། དོན་བསྟུན།

། དང་པོ་ ། རྩེ་བཤད་ ། རྩེ།

ཇི་ལྟར་ལྟ་ནང་ལྟ་རྣམས་གྱིས། །

རྩེ་སྐྱོད་ལོ་ལས་ལས་བྱུང་། །

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཐུབ་པས་ཚོས། །

གསུངས་པ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །

འབད་གནས་ལུས་དག་སེམས་བྲལ་བའི། །

སྐྱ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞི་སྐྱབ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་འབད་སོགས་དང་བྲལ་བའི། །

ཚོས་དེས་ཞི་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྟའི་ནང་ན་ལྟ་རྣམས་གྱིས་རྩེ་བོ་ཆེན་གྱི་རྩེ་རང་གི་
དགོ་བའི་ལས་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། གཏུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཐུབ་པ་སངས་
རྩེ་རྣམས་ཚོས་གསུང་བར་སྐྱང་བ་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་
ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། རྩེ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱའི་འབད་པ་དང་འབྱུང་བའི་གནས་
དང་རྟེན་ལུས་དང་ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་དང་བྲལ་མོད་གྱི་དེ་ལྟ་བུའི་རྩེ་སྐྱོད་ཇི་ལྟར་
ལྟ་རྣམས་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་ནས་ཞི་བ་སྐྱབ་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྩེ་ལ་ནི་
ཚོས་སྟོན་པའི་འབད་པ་སོགས་དང་བྲལ་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་དེས་གཏུལ་བྱའི་
སྐྱབ་བསྐྱལ་ཞི་བ་སྐྱ་རྩེ་ལས་འདས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། རྩེ་བསྟུན་ ། རྩེ།

ཇི་ལྟར་ལྟ་ཡི་གྲོང་ན་རྩེ་སྐྱོད་རྩེ་སྐྱོད་མི་འཇིགས་སྐྱོན་པ་ནི། །

ཉོན་མོངས་གཡུལ་དུ་འཇུག་ཚེ་སྐྱ་མིན་དཔུང་རྩེ་ཕྱེད་མོ་སེལ་བ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་རྩེ་སྐྱོད་

བྱུང་བ། །

སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྐྱབ་བསྐྱལ་རབ་འཇོམས་ཞི་བ་སྐྱ་མེད་ལམ་ཚུལ་

བཟོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྟའི་གྲོང་གྲུང་རྣམས་རྩེ་ལང་བཟང་ན་བར་སྐྱང་
ལ་ཡོད་པའི་རྩེ་བོ་ཆེན་གྱི་རྩེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་
དེ་ནི། ལྟ་རྣམས་རྩེ་བུ་འབྱུང་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱོན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱེད་བསྐྱེད་དེ་
སྐྱ་མ་ཡིན་དང་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་དཔུང་ལས་རྩེ་ལ་བར་
བྱེད་ཅིང་། འདོད་ཡོན་ལ་གཡོང་བའི་ཕྱེད་མོ་སྐྱ་ཚོགས་པ་སེལ་ཞིང་རིམ་གྱིས་བྱུང་
ཚུལ་འགོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། གཏུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་བསྐྱོམས་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བ་རྣམས་བསྐྱོན་པའི་
རྩེ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྩེ་གྱི་གསུང་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་ཉོན་མོངས་པ་
དང་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་རབ་དུ་འཇོམས་ཤིང་སྐྱབ་བསྐྱལ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་སྐྱ་ན་
མེད་པ་ལམ་གྱི་ཚུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་བཟོད་པར་མཛོད་དོ། །

བཞི་པ་ ། རྒྱུད་པར་བཟོད་པ་ ། ། རྟོན།

གང་སྤྱིར་སྤྱི་ཀུན་བ་ཉིད་དང་། །

ཕན་བདེ་ཚོ་འཕུལ་གསུམ་ལྡན་པ། །

དེ་སྤྱིར་ཐུབ་དབྱེད་ས་ལྷ་རྗེས་ཀྱི། །

སིལ་སྒྲིན་རྣམས་ལས་རྒྱུད་པར་འཕགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་གདུལ་བྱའི་སྤྱི་བོ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ལ་རང་རང་གི་
བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་པར་ཉི་ཚོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་
པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྤྱོད་བས་ཕན་པ་ཉིད་དང་། གནས་སྐབས་མངོན་
པར་མཐོ་བའི་དགའ་བ་ལ་སྤྱོད་བས་བདེ་བ་ཉིད་དང་། རྗེ་འཕུལ་གྱི་ཚོ་འཕུལ་དང་
ཀུན་ཏུ་བཟོད་པའི་ཚོ་འཕུལ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འཕུལ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་
ལྡན་པས་སྤྱི་བུ་བསྐྱེད་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་བཞི་དང་
ལྡན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཐུབ་པ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་པའི་དབྱེད་ས་
ནི་ལྷ་རྗེས་ཀྱི་སིལ་སྒྲིན་ཉི་ཚོ་བ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་ལས་ཚེས་རྒྱུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །

ལྷ་པ་ ། ཚོ་འཕུལ་གསུམ་དང་སྤྱིར་བཏང་ ། ། རྟོན།

ལྷ་རྟོན་རྩ་ཡི་སྤྱི་ཚོན་པོ། །

སངས་གནས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མི་འགྲོ། །

སངས་རྒྱས་རྩ་སྤྱི་འཁོར་བ་ཡི། །

ས་འོག་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་འགྲོ། །

ལྷ་རྟོན་ལྷ་ཡི་སིལ་སྒྲིན་བྱེ་བ་མང་། །

འདོད་མེ་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱོད་གས། །

ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་དབྱེད་ས་གཅིག་གྱུར་། །

སྤྱི་བུ་བསྐྱེད་མེ་རབ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འཇུག། །

ལྷ་རྟོན་མངོན་ཤིང་ཡིད་འོང་སིལ་སྒྲིན་སྤྱ། །

སེམས་ཀྱི་ཚོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ། །

ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །

ཉིང་འཇོན་སེམས་གཏོད་བསམ་པ་སྤྱི་བུ་བྱེད་ཉིད། །

མདོར་ན་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཡང་། །

ལྷ་དང་ས་གནས་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །

དེ་ནི་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་སྤྱི་བུ་བ། །

དབྱེད་ས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བཟོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་འི་གནས་མཐའ་ཡས་པར་ནི་རྩེ་སྤྱི་ཚོན་པོས་བྱེད་པར་འགྲོ་
བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་སའི་གཞིར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མི་འགྲོ་
བ་ཉི་ཚོ་བ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་པའི་རྩ་སྤྱི་འཁོར་བ་པ་ན་

གདུལ་བྱའི་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ས་འོག་གི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་འང་ཁྲུབ་པར་ཀུན་
 ཏུ་འགྲོ་བས་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །སྐྱབས་འདིར་
 རྗེ་སྤོན་ལས་པས། འདིར་བསྟན་པའི་རྩ་སྐྱེ་འདི། རྩ་བོ་ཆེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷའི་རྩ་
 སྐྱེ་སིལ་སྟན་པལ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དག་གི་གཟུང་དགོས་ཏེ། གཞུང་འདི་
 གོང་གི་སྐྱེ་ཀུན་པ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་རྒྱས་ལའད་ཡིན་ལ། གཞུང་སྐྱེ་མ་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་ཕུས་རྩ་བོ་ཆེ་སིལ་སྟན་པལ་པ་ལས་ཁྲུད་པར་བྱེད་ཚོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་
 བོ་ཆེ་ས་སྟེང་ན་གནས་པའི་མི་ལ་སོགས་པས་མི་ཐོས་པས། སར་གནས་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམ་མི་འགོ། །ཞེས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སམ་སྟུམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་རྩ་
 བོ་ཆེའི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་བག་མེད་པ་ལས་
 བསྐྱལ་བའི་ཚོགས་མཐའ་དག །དེང་སང་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ཁོ་ནས་གཏམ་
 ཏུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་ན། རང་གིས་རང་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་འཆད་དོ།
 །དེ་བཞིན་དུ། ལྷར་ནི་ལྷའི་སིལ་སྟན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་མང་པོ་རྣམས་
 ཀྱང་ཕྱིར་ཞིང་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་མི་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་
 ཏུ་སྐྱོགས་པས་ཕན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྗེས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་དབྱེད་ས་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཅུ་གྱིས་ཀྱང་གདུལ་
 བྱ་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་མི་ཚོགས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་
 ཞི་བའི་སྐྱེ་དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པས་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་
 ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། ལྷར་ནི་བཀོད་པ་མཛེས་ཤིང་ཐོས་པ་ཅུ་ལས་ཡིད་
 ཏུ་འོང་བའི་སིལ་སྟན་གྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ཡུལ་ལ་གློད་

པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བདེ་བ་མ་ཡིན་ལ།
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 བསམ་གཏམ་དང་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་སེམས་གཏོད་ཅིང་བསམ་པ་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མདོར་ན་ལྷ་
 རྗེས་ཀྱི་སིལ་སྟན་རྣམས་ནི་ངས་པར་འབྲིན་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་ལུས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡང་ལྷ་དང་སར་གནས་པ་མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུག་
 བསྐྱལ་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོ་འཕུལ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་སམ་མ་ལུས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱེད་ས་ཉིད་ལ་
 ནི་རབ་ཏུ་བཞེན་པར་བརྗོད་པས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ངས་པར་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྲུད་པར་
 ཏུ་འཕགས་སོ། །འདིར་སྐྱོ་ཀ་བཞིས་ཉི་ཚེ་བ་ཡིན་མིན། ཕན་མི་ཕན། བདེ་མི་བདེ།
 ངས་པར་འབྲིན་མི་འབྲིན་རྒྱས་པར་ལའད་པའོ། །

ཐུག་པ་ ། གསུང་གི་རྣམ་པ་མི་འཇུག་པ་མི་འགལ་བ་ ། རྗེ།

- རྗེ་ལྷར་ནི་བ་དང་བྲལ་བས། །
- ཕྱ་མོའི་སྐྱེ་ནི་མི་སྟོང་ཞིང་། །
- ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡི་རྣ་བར་ཡང་། །
- རྣ་ལམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་བཞིན། །

དེ་བཞིན་ཚོས་ཕྱ་མཚོ་གཏུ་ནི། །
ཞིབ་མེད་ཡི་ཤེས་སྲོད་ཡུལ་ཡང་། །
ཉོན་མོངས་མེད་ཡིད་འགའ་ཞིག་གི། །
རྣ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བས་ཕྱ་མེད་སྲོད་མི་
སྲོད་ཞིང་མི་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་དབྱངས་
མི་ཐོས་ཤིང་སྲོད་ཀྱི་ཕར་ཐམས་ཅད་ལྟའི་རྣ་བ་ཐོབ་པའི་ཡང་རྣ་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་
ཞིང་འགའ་ཞིག་འགྲོ་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་ཞིང་ཟབ་
པ་མཚོན་ཏུ་ཞིབ་མེད་ཡི་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་གཏུལ་བུའི་རིགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་
སྲོ་མཚོན་ཏུ་གྱུར་པ་སྐལ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ཐུགས་མཁྱེན་བརྩེས་བྱུང་ཚུལ་དཔེ་སྐྱུར་ལ་ལྟ། སྲིན་གྱི་དཔེ་དོན་མདོར་
བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྲོད་ཀྱི་འགྱུར་ཚུལ། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ།
སྐྱུག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་ཚོས་མཐུན་སྐྱུར་བའོ། །དང་པོ་། སྲིན་གྱི་དཔེ་དོན་མདོར་
བསྟན་ཀྱི་ནི།

ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྲིན། །
ལོ་ཉོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ། །
རྒྱ་ཡི་ཕུང་པོ་འབད་མེད་པར། །
ས་ལ་རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྲིན་ལས་ནི། །
རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་རྒྱ་ཡི་ཆར། །
འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་ཉོག་རྒྱ། །
རྣམ་པར་ཉོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྲིན་གྱིས་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་རྒྱ་ཆར་རྒྱུའི་ཕུང་པོ་འབད་པ་མེད་པར་ས་ལ་རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་
དུ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་སྲིན་ལས་ནི་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཆར་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་
དགོ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱར་རྣམ་པར་ཉོག་པ་མེད་པར་འབེབས་པར་
མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་། ཇི་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་། ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་བསྟན་པ་དང་།
ཚོས་མཚུངས་ཀྱི་སྲོ་མཚོན་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། ཇི་དཔེ་དོན་བསྟན་པ་། ཀྱི།

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དགོ་བའི་ལམ་འཇུག་ན། །

རླུང་སྐྱེས་རྩུ་ཆར་སྐྱིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་བརྩེ་རླུང་འགྲོ་དགོ་མཛོན་འཕེལ་ཕྱིར། །
སངས་རྒྱས་སྐྱིན་ལས་དམ་ཚེས་ཆར་པ་འབེབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དགོ་བ་བརྩུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
ལ་འཇུག་པ་ན་རླུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩུ་ཆར་སྐྱིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར།
དེ་བཞིན་དུ། ཐུགས་བརྩེ་བའི་རླུང་གིས་བསྐྱེད་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལོ་
ཏོག་མཛོན་པར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིན་ལས་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་ཆར་པ་
ཚེན་པོ་འབེབས་པར་མཛོད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། ཚེས་མཚུངས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དོན་བཤད་པ་ ། ། རྟོན།

སྲིད་ལ་མཁྱེན་དང་བརྩེ་ཚེན་འགྱུར་བ་དང་། །
མི་འགྱུར་མི་གོས་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་གནས་པ། །
ཏིང་འཛིན་གཟུངས་རྩུ་བྱི་མེད་སྦྱིང་པོ་ཅན། །
ཐུབ་དབང་སྐྱིན་ནི་དགོ་བའི་ལོ་ཏོག་རྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཤམ་བྱའི་སྲིད་པ་ལ་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ་ཚེན་པོས་འགྱུར་བ་
འཁོར་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་སྲུང་འདས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཚེས་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་
དགྱིལ་ན་གནས་ཤིང་ཏིང་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་རྩུ་བྱི་མེད་པའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་གྱི་

ཚེས་ཆར་འབེབས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱིན་ནི་འགྲོ་བའི་དགོ་
བའི་ལོ་ཏོག་འཕེལ་བའི་རྩུ་ལིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། སྦྱོང་གི་འགྱུར་རྩུལ་ ། ། རྟོན།

ཇི་ལྟར་བསེལ་དང་ཞེས་དང་འཇམ་པ་དང་། །
ཡང་བའི་རྩུ་ནི་སྐྱིན་དེ་ལས་ཐོན་པ། །
ས་ལ་བ་ཚུ་ལ་སོགས་གནས་འབྲེལ་བས། །
ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོང་ནི་འགྱུར་བ་བཞིན། །
དེ་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྩུའི་ཆར། །
རབ་ཡངས་བརྩེ་སྐྱིན་སྦྱིང་པོ་ལས་འཐོན་པ། །
འགྲོ་བའི་རྩུ་དྲུག་གི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། །
རྣམ་པ་མང་པོའི་རོང་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། བསེལ་བ་དང་ཞེས་པ་དང་འཇམ་པ་དང་ཡང་བ་
སོགས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རྩུ་ནི་སྐྱིན་དེ་ལས་ཐོན་པར་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་
བབས་ཀྱང་འོག་གཞིའི་ས་ལ་བ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱི་བཟང་ངན་དང་
འབྲེལ་བས་ཁ་མངར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོང་ནི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན། དོན་
དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་རྩུའི་ཆར་སྦྱོང་ཉིད་རབ་
ཡངས་བརྩེ་བ་ཚེན་པོའི་སྐྱིན་གྱི་སྦྱིང་པོ་ལས་ཐོན་པ་གཅིག་ཉིད་གཤམ་བྱའི་འགྲོ་བའི་

རྒྱུད་གྱི་གནས་ཏེ་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་སོགས་རྣམ་པ་
མང་པོའི་རོ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ནི། འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་མ་ལས། བསེལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དྲངས་
བ་དང་ནི་བྱི་མ་མེད། །འཕྱང་ན་སྟོ་ལ་མི་གཞོད་དང་། །མགྲིན་པ་ལ་ཡང་མི་གཞོད་
པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་རྗེ་བདུན་པའི་ཞལ་ནས། གསུང་རབ་མ་
ལུས་པ་རྒྱལ་བས་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་གདུལ་བུའི་གོ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་
པའི་དབང་གིས་དྲང་དོན་ལ་སོགས་སུ་གོ་བས་དྲང་ངེས་རྣམ་བཞག་གདུལ་བུ་ལ་
སྟོས་ནས་ཡིན་གྱི། ཚོས་རང་གི་དོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་སྒྲིའི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྤང་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་སྟོང་ལས་ཀྱང་། ཚོས་གྱི་བདུད་ཚི་ཕྱང་ན་འདས་པ་མཚོག་གི་རྒྱ།
།རོ་གཅིག་གདུང་བ་སེལ་བ་ཆར་རྒྱན་བཞིན་དུ་འབབ། །དེ་ནི་སྟོད་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་
རྣམས་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་ཀྱང་། མོས་པ་དུ་མ་
དང་ལྡན་པ། །མང་པོ་འཁོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །གསུང་གཅིག་བཀའ་ནི་སྦྱལ་བ་
ལས། །དུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་
པོ་། མདོར་བསྟན་། །ནི།

ཐེག་པ་མཚོག་ལ་དད་པ་དང་། །

བར་མ་དང་ནི་སྤང་བ་ཡི། །
སྤང་པོ་གསུམ་ནི་མི་དག་དང་། །
མ་བྱ་དང་ནི་ཡི་དུགས་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལས་ཐེག་པ་མཚོག་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་
ཆར་བབས་པ་ལ་དད་པ་ངེས་པའི་སྤང་པོ་དང་། དེ་ལ་མོས་མི་མོས་བར་མར་
གནས་པ་མ་ངེས་པའི་སྤང་པོ་དང་ནི། དེ་ལ་སྤང་བ་ལོག་པར་ངེས་པའི་སྤང་པོ་
གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། སོས་ཀའི་དུས་ཆར་བབ་པ་ལ་དགའ་བའི་མི་དག་དང་།
དེ་ལ་དགའ་མི་དགའ་བར་མར་གནས་པའི་མ་བྱ་དག་དང་ནི། དེ་ལ་སྤང་བའི་ཡི་
དུགས་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་། །རྒྱས་བཤད་། །ལ་གཉིས། དཔོན་ཚོས་མཚུངས་སུ་སྤྲུབ་བ་དང་།
སྟོས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་། །དཔོན་ཚོས་མཚུངས་སུ་སྤྲུབ་བ་། །ནི།

དཔྱིད་མཐར་སྟོན་མེད་པ་ན་མི་དང་མཁའ་མི་རྒྱ་བའི་བྱ་དག་དང་། །
དབྱར་ཚེས་ལ་ཆར་བབས་པ་ན་ཡི་དུགས་དག་ནི་སྤྲུག་པ་ལྟར། །
སྟོང་རྗེའི་སྟོན་ཚོགས་དག་གིས་ཚོས་རྒྱ་བུང་དང་མ་བུང་བ་ལས་ཀྱང་། །
ཚོས་འདོད་པ་དང་ཚོས་ལ་སྤང་བའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་དཔོན་དེ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔྱིད་གྱི་མཐའ་སོས་ཀར་སྤྲིན་མེད་པ་ན་མི་རྣམས་མི་དགའ་བ་
དང་ནམ་མཁར་གཏན་དུ་མི་རྒྱ་བའི་མ་བུ་དེ་དག་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་ཡི་
དུགས་དགའ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་ཚེས་ལ་ཆར་བབས་པ་ན་མི་རྣམས་དགའ་བ་དང་
། མ་བུ་དག་བཏང་སྟོམས་དང་། ཡི་དུགས་ལ་ནི་དོ་ཚན་གྱི་ཆར་དུ་འགྱུར་བས་སྤྲུག་
བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལྟར་དུ་སྤྲིང་རྗེས་སྤྲིན་ཚོགས་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ཚུ་
ཆར་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བྱུང་བ་ལས་ཚོས་འདོད་པ་རྣམས་དགའ་བ་དང་། བར་མ་
བཏང་སྟོམས་དང་ཚོས་ལ་སྤྲང་བ་རྣམས་མི་དགའ་བ་དང་མ་བུ་བུ་ལས་ཀྱང་སྤྲང་
བ་རྣམས་དགའ་ཞིང་བར་མ་བཏང་སྟོམས་དང་ཚོས་འདོད་པ་རྣམས་མི་དགའ་བར་
བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་ཆར་བབ་དུས་གྱི་སེམས་
ཅན་གྱི་རིགས་གསུམ་དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་དེ་ཉིད་ཚོས་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ ། རྟོ།

ཐིགས་པ་རགས་འབེབས་དོ་ཚན་དང་ནི་དོ་རྗེས་མེ་ནི་འབེབས་པ་ན། །
སྟོག་ཆགས་སྤ་དང་རི་སུལ་སོང་བ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྲིན་ལྟོས་མེད། །
སྤ་དང་རྒྱ་ཆེན་ཐིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁུམ་པ་དང་ནི་བརྟེ་བའི་སྤྲིན། །
ཉོན་མོངས་དག་འགྱུར་བདག་ལྟའི་བག་ཉལ་དག་ལ་རྣམ་ཀུན་ལྟོས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ཐིགས་པ་རགས་པ་སྟེ་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པ་དང་དོ་ཚན་ནམ་
དེའི་སྤྲུལ་བརྗོད་པའི་སེར་བ་དང་ནི་དོ་རྗེས་མེ་སྟེ་ཐོག་ནི་འབེབས་པ་ན་ས་གཞི་ལ་གནས་

པའི་སྟོག་ཆགས་སྤ་མོ་མང་པོ་ལ་གཞོད་པ་དང་ནི་རི་སུལ་དུ་སོང་བའི་སྟོག་ཆགས་དག་
ལ་མི་གཞོད་ཅིང་ཡན་ཀྱང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤྲིན་གྱིས་ཡན་དང་གཞོད་པར་བྱེད་དོ་སྟོམས་དུ་
ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤ་བ་སྟོང་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེན་བསྤྲིན་སོགས་གྱི་ཐིགས་པ་ཐབས་
ཚུལ་གྱིས་འབབ་པའི་མཁུམ་པ་དང་ནི་བརྟེ་བའི་སྤྲིན་གྱིས་ཐིག་ཆེན་ལ་མོས་པ་རྣམས་གྱི་
ཉོན་མོངས་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་སྤྲང་བ་རྣམས་གྱི་བདག་ལྟའི་བག་ཉལ་འཕེལ་
བ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཚོས་གྱི་ཆར་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །

སྤ་པ་ ། རྒྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཚོས་མཐུན་སྤྱར་བ་ ། ལ་གསུམ། རྒྱུག་བསྐྱེད་
སེལ་བ་དངོས། འགྱུར་བར་རྟོགས་པ། བདེན་བཞིན་ཚུལ་མཐོང་བའོ། །དང་པོ་
། རྒྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དངོས་ ། རྟོ།

འཁོར་བའི་སྤྱི་འཆི་ཐོག་མ་མེད་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ། །
མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་འགྲོ་བྱ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། །
དེ་ཡི་རྒྱུག་བསྐྱེད་ཉལ་ཏུ་མི་མཚོན་རྒྱ་ཚུ་ལ་སོགས་རིག་སྐྱེས་བཞིན། །
ཐུགས་རྗེས་སྤྲིན་ལས་དམ་ཚོས་ཆར་ཆེན་དེ་རབ་ཞི་བྱེད་རབ་ཏུ་འབེབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་དང་
འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུག་བསྐྱེད་ཐོག་མ་འདི་ཙམ་ནས་བྱུང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་
ཅིང་ཐར་པའི་ལམ་མི་སྟོམ་པ་རྣམས་མཐའ་འདི་ནས་འགག་གི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པའི་

གནས་དེར་འགྲོ་བ་རྣམས་མངོན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ནི་ངན་སོང་གསུམ། ལྷ་མི་
གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡིན་ལ། མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ནམ་ཡང་བྱི་ཞིམ་པོ་མེད་པ་
བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལྷའི་འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ།
སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་དང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་གནས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་ཉལ་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མི་
ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཚོན་ཆ་རྣམས་པོས་བཏབ་པ་དང་། ལྷ་གསར་པ་ལ་རྒྱ་
ཚུལ་སོགས་པས་རྟོག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་
བཟོད་པར་དཀའ་བར་གནས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་
བར་བཞིན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱིན་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་
པ་ཆེན་པོ་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་དཔུང་དེ་རྣམས་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་
པ་རང་རང་གི་སྐྱེལ་པ་དང་མཐུན་ཞིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་རབ་དུ་འབབས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། འགྲུར་བར་རྟོགས་པ་ ། ། རྟོན།

ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་མི་ལ་ཡོངས་ཚོལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱུང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །
ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལྷ་མིའི་དབང་སྤྱུག་མཚོག་ལའང་མངོན་པར་འདོད་མེད་དེ། །
ཤེས་རབ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ལ། །
འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་རྒྱ་འདི་ནི་འགོག་ཅེས་ཤེས་པས་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ལའང་འཆི་འཕོ་བ་ལྷུང་འགྲུར་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། མི་

ལའང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང་ཡོད་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། བྱེས་སྐྱོམ་དང་ངལ་
དུབ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་འདས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་
ནི་སྤྱིའི་དབང་སྤྱུག་བརྒྱུན་ལ་སོགས་པ་དང་། མིའི་དབང་སྤྱུག་འཁོར་ལོས་སྤྱུར་
བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གོ་འཕང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལའང་མངོན་པར་འདོད་པ་
མེད་དེ། རྩོན་གྱི་སྤྱི་བས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་ནི། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསུང་རབ་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་
ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུའི་ཆ་
འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་
དེའི་རྒྱ་ཀྱན་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་མ་ལུས་པར་འགགས་པ་འདི་
ནི་འགོག་པ་སྤྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱུང་བར་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་དག་པས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ ། བདེན་བཞིའི་རྒྱལ་མཐོང་བ་ ། ། རྟོན།

ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤྱང་བྱ་ལ། །
བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྱན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །
སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །
ཤེས་བྱ་སྤྱང་བྱ་རྟོག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ནས་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་པར་
བྱས་ནས་ནད་དེ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
ལ། ནད་མེད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐབས་
སྒྲན་ནི་བཟང་པོ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
དང་བྲལ་ནས་སྤང་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྤོད་དང་ལྡན་པ་དག་
གིས་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་
བསྐྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་
པའི་ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་མ་དང་བྲལ་བའི་
འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་
ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐབས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ལྟ་བུ་གྱིས་རྒྱུད་
ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྐྱེད་པ་སྤོད་པའི་དཔེ་སྤྱུར་ལ་བཞི། དཔེ་དོན་མདོར་བསྟན་པ། དེ་བཤད་པ།
མཐོང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ། སྐྱེད་སྐྱེའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
། དཔེ་དོན་མདོར་བསྟན་པ་། །ནི།

ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །
གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །

སྐྱ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །
སྤང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་བྱུང་བ་ཚོས་སྐྱ་ལས། །
བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་དུ། །
སྐྱལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །
སྐྱལ་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཚངས་པའི་གནས་ནས་འཕོས་
པ་མེད་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེའི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེད་
པའི་སྤང་བ་འབད་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་དུ་གཏུལ་བྱ་སྐྱལ་ལྡན་
རྣམས་ལ་འབད་པ་མེད་པར་སྐྱལ་པའི་སྐྱེད་པ་ནི་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་། །དེ་བཤད་པ་། །ནི།

ཇི་ལྟར་ཚངས་རྟག་གཞུག་ལས་ཁང་ན་མི་གཡོ་འདོད་ཁམས་ཞུགས་པ་དེ། །
སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དགའ་བ་སྤོང་བྱེད་ལྟར། །
དེ་བཞིན་བདེ་གསལ་གསལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་བསྐྱོད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་དུ། །
སྐྱལ་ལྡན་གྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་རྟག་དུ་བྱི་མ་ཀུན་སེལ་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཚངས་པ་རྟག་པར་རང་གི་གཞུང་ཡས་ཁང་
ནས་མི་གཡོ་བར་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱུ་ལ་པ་འདོད་ཁམས་གྱི་ལྷའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དེ་
འདོད་ལྷ་རྣམས་གྱིས་མཐོང་ཞིང་ཚངས་པར་མཐོང་བའི་འདོད་ལྷ་དེ་ཡང་ཡུལ་འདོད་
ཡོན་ལ་དགའ་བ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ལས་མི་བསྐྱོད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་དུ་དེའི་གཟུགས་སྐྱུ་
སྐལ་ལྡན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་སྐྱུ་དེ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དུས་རྟག་དུ་གདུལ་བྱའི་ངོ་མ་ཀུན་
སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། མཐོང་བའི་སྐྱུ་བསྟན་པ་ ། ། རྟོ།

- སྟོན་གྱི་རང་ཉིད་སྟོན་ལམ་དང་། །
- ལྷ་རྣམས་གྱི་ནི་དགོ་བའི་མཐུས། །
- ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་འབད་མེད་སྤྱང་། །
- རང་བྱུང་སྐྱུ་སྐྱུ་དེ་བཞིན་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་རྣམས་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཚངས་པ་རང་ཉིད་
གྱིས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུ་དང་། འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཚངས་
པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་མཐུན་པར་བསགས་པའི་མཐུ་ལས་ཇི་ལྟར་ན་ཚངས་
པ་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་འདོད་ཁམས་སུ་སྤྱང་བ་སྟོན་པ་ལྟར། རང་བྱུང་ཚོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་

ལམ་དང་། གདུལ་བྱ་སེལ་ཅན་རྣམས་གྱི་དགོ་བའི་མཐུ་ལས། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ལས་
འབད་ཚུལ་མི་མངའ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་དུ་རྣམ་འཕུལ་སྐྱུ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ། །

བཞི་པ་ ། སྐྱུ་སྐྱུ་འཇོན་པ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་ ། ། རྟོ།

- འཕོ་དང་ལྷུ་མས་འཇུག་བལྟམས་དང་ཡབ་གྱི་ཁབ་གཤེགས་དང་། །
- དགྲེས་རོལ་པ་དང་དབེན་པར་སྐྱོད་དང་བདུད་བཅོམ་དང་། །
- བྱང་ཚུབ་ཆེ་བརྟེས་ཞི་བའི་གྲོང་དུ་ལམ་སྟོན་དག །
- བསྟན་ནས་བྱབ་པ་སྐལ་མེད་མིག་གི་ལམ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབས་པ་ན། དགའ་ལྡན་
ནས་འཕོ་བ་དང་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་འཇུག་པ་དང་སྐྱུ་བལྟམས་པ་དང་ཡབ་གྱི་ཁབ་
དུ་གཤེགས་ནས་བཟོ་གནས་ལ་མཁས་པར་མཇོན་པ་དང་བཅུན་མེའི་འཁོར་གྱིས་
དགྲེས་པར་རོལ་བ་དང་བྱིམ་དང་འདྲུ་འཇིག་དབེན་པར་རབ་དུ་བྱང་བ་དང་ལོ་དུག་
དུ་དགའ་བ་སྐྱུད་པ་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྟོང་ཕོར་གཤེགས་པ་དང་བདུད་སྡེ་བཅོམ་པ་
དང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་བརྟེས་པ་དང་ཞི་བ་སྤྱང་འདས་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
སྟོན་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་
མཐོང་བའི་སྐལ་མེད་རྣམས་གྱི་མིག་གི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྐྱུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་མཇོན་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །

ལྷ་པ་ཡི་ཤེས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ་སྐྱར་ལ་དུག །ཡི་ཤེས་འཇུག་མི་འཇུག་བསྟན་པ་
དང་། དེ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ། ཡི་ཤེས་སྣོ་བའི་ཚུལ། དུ་མར་འཇུག་ཚུལ།
ཡི་ཤེས་འཇུག་པའི་རིམ་པ། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་། ཡི་
ཤེས་འཇུག་མི་འཇུག་བསྟན་པ་ ། རྟོ།

ཇི་ལྟར་ཉི་མས་གདུང་བའི་དུས་གཅིག་ཚེ་ཉིད་ལ། །
པད་སོགས་རྒྱས་དང་ཀུ་མུ་ཏ་ནི་རབ་བྱུང་པ། །
ཚུ་སྐྱེས་བྱེད་དང་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དག་ལ། །
ཉི་མ་རྟོག་མེད་འདིར་ནི་འཕགས་པའི་ཉི་དེ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི་རབ་བྱུང་ཚ་བས་གདུངས་པའི་དུས་
གཅིག་གི་ཚེ་ཉིད་ལ་མེ་ཏོག་པར་འདྲི་ཚོགས་རྣམས་རབ་བྱུང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་ཏ་འདྲི་ཚོགས་ནི་རབ་བྱུང་བྱུང་པར་ལྷུང་ན་ཡང་ཚུ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པར་བྱའོ་
སྟེ་པ་དང་། ཀུ་མུ་ཏ་བྱུང་པར་བྱའོ་སྟེ་པའི་སྐྱོན་སྐྱེས་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱུང་
པའི་སྐྱོན་དག་ལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལྟར་
འདིར་ཡང་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུང་བའི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཉིད་ལ་གདུལ་བྱའི་སྐོ་
གྲོས་ཀྱི་པར་བྱུང་རབ་བྱུང་རྒྱས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཀུ་མུ་ཏ་རབ་བྱུང་
བྱུང་པར་གྱུར་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་དག་གི་ཕན་གཞོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པས་རབ་བྱུང་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་ ། དེ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ་ ། རྟོ།

ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །
རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྐྱོས་པ་ཡིས། །
པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །
གཞན་དག་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །
ཉི་མ་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་དག། །
གདུལ་བྱའི་སྐོ་བའི་པར་ལ། །
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
བཞིན་དུ་རང་གི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱོས་པ་ཡིས་མེ་ཏོག་
པར་འདྲི་ཚོགས་རྣམས་ཁ་བྱེད་ཞིང་རབ་བྱུང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལོ་ཐོག་
སྐྱེས་སུ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་རབ་བྱུང་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་དམ་
པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་དག་གཅིག་ཅར་སྐྱོས་པས་གདུལ་བྱའི་སྐོ་བའི་
པར་ལྟེན་ཚོགས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་འདབ་མ་རབ་བྱུང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དགོ་བའི་ལོ་
ཐོག་སྐྱོན་པར་མཛད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གུབ་པར་
འཇུག་གོ། །

གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཤེས་སྣོ་བའི་ཚུལ་ ། རྟོ་

ཚོས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་དག་གིས། །

བྱང་ཚུབ་སླིང་པོ་མཁར་ཤར་བའི། །

ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་འགྲོ་བར་ནི། །

ཡི་ཤེས་འོད་ཟེར་སྣོ་བར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཤར་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱུ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་དོན་དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། གཞན་དོན་ཐ་སྙད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དག་གིས་སྣོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཚུབ་སླིང་པོ་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁར་ཤར་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཉི་མ་ཡང་། གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པའི་འགྲོ་བར་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་གྱིས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྣོ་ཚོགས་སྣོ་བས་མི་ཤེས་པའི་སྐྱུ་པ་སེལ་བར་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་ རྒྱུ་མར་འཇུག་ཚུལ་ ། རྟོ་

གང་སྤྱིར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། །

རྒྱ་ཡི་སྣོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །

བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། །

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་འཆར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་དྲང་བས་གང་བའི་སྣོད་མང་པོར་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་ལྟར། གང་གི་སྤྱིར་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱད་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེའི་སྤྱིར་རྒྱ་དྲངས་བས་གང་བའི་སྣོད་དང་འབྲེ་བར་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེ་བ་ནི། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བས་གཞན་དོན་སྐྱུ་སུམ་ཚོགས་པར་མཛད་དོ། །

ལྔ་པ་ རྒྱལ་ཤེས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ ། རྟོ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤའ་དོ། །
འདང་པོ་ རྒྱལ་ཤེས་འཇུག་ ། རྟོ་

ཉུག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི། །

ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་དུ་ནི། །

སངས་རྒྱ་ཉི་མ་གདུལ་བྱ་ཡི། །

རི་ལ་རི་ལྟར་འོས་པར་འབབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ཉུག་ཏུ་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་ཁྱབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་དང་འབྲེ་བ་

སངས་རྒྱལ་གྲོང་དུ་གཤེགས་ཚེ་མིག་དང་མི་ལྡན་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །
 མཐོང་ཞིང་དོན་མེད་ཚོགས་བུལ་དོན་དེ་མཐོང་བ་ལས་ནི་སྤོང་བ་དང་། །
 གཏི་མུག་གིས་སྤོངས་སྤིང་པའི་མཚོར་ལྷུང་ལྷ་བའི་མུན་པས་བསྐྱིབས་པ་
 རྣམས། །
 སངས་རྒྱལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སློབ་མ་མཐོང་བ་ཡི་གནས་མཐོང་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གདུལ་བུའི་གྲོང་དུ་གཤེགས་པའི་ཚེ་མིག་དང་མི་
 ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་འོན་པས་སྐྱ་ཐོས་པ་སོགས་
 མཐོང་མེད་ཀྱི་ཉེར་འཚེ་སེལ་བ་དང་། དོན་བདེ་བ་མེད་པའི་ངན་སོང་རྣམས་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དང་བུལ་ནས་བདེ་བའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་བདེ་འགྲོ་ལ་བཀོད་པ་
 ལས་ནི་བདེ་བ་སྤོང་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་མཐོང་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཡང་གཏི་
 མུག་གིས་སྤོངས་ཤིང་སྤིང་པའི་མཚོར་ལྷུང་ནས་ལྷ་བ་ངན་པའི་མུན་པས་བསྐྱིབས་
 པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱུགས་རྗེ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སློབ་མ་སྤོང་བར་བུས་ནས་
 སྤིང་མཚོ་ལས་བཏོན་ཏེ་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་བསལ་ནས་སྤར་མ་མཐོང་བའི་གནས་
 ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་ན། བྱེད་ལས་ཀྱི་སློབ་མ་གྲུང་བྱེད་པར་
 དུ་འཕགས་པའོ། །

དུག་པ་བྱུགས་ཀྱི་གསང་བའི་དཔེ་སྐྱར་བ་ལ་གསུམ། ཏོག་མེད་འདོད་རྒྱ་སྐྱབ་ཚུལ།
 འབད་མེད་ཏོག་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ། རྟེན་པར་དཀའ་བས་མཚུངས་པ་བཟུན་པའོ།

།དང་པོ་། ཏོག་མེད་འདོད་རྒྱ་སྐྱབ་ཚུལ་། རྟེན།

ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ནི། །
 ཏོག་པ་མེད་གྲང་ཅིག་ཅར་དུ། །
 སྤོད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །
 བསམ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་ཡིད་བཞིན་ལ། །
 བཏེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས། །
 སྐྱ་ཚོགས་ཚོས་ནི་ཐོས་གྱུར་གྲང་། །
 དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་ཏོག། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་ལ་
 སྤྱིན་པར་བུའོ་སྐྱམ་པའི་ཀུན་སྤོང་གི་རྣམ་པར་ཏོག་པ་མེད་གྲང་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་
 ཉི་འཁོར་གྱི་སྤོད་ཡུལ་ན་གནས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐྱེས་བུའི་བསམ་པ་
 ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཟས་དང་གོས་དང་འགྲུ་དང་སྐྱོན་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་
 གང་དང་ཅི་འདོད་པའི་བསམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་ཏུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ལོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཏེན་ནས་གྲང་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མོས་པའི་
 བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་གདུལ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྐྱེལ་བ་
 དང་མཐུན་པར་ཐེག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཚོས་ནི་ཐོས་པར་འགྱུར་

རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་བཟོ་མེད་ལ། །
 མྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །
 གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །
 རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བཟོ་མེད་ཅིང་། །
 མྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་ལྡན་གྱི་ནི་སྐྱབས་ལྡན་ཚོགས་
 ལུ་སྐྱུང་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་གཞན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བརྗོད་
 པ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྐྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བྲག་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འདི་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ་
 ལྷམ་པའི་བཟོའམ་འབད་རྩོལ་ཡང་མེད་པས། སྐྱབས་པོ་ལོ་ཡང་བྲག་ལ་
 སོགས་པའི་མྱི་རོལ་དང་ནང་ན་འང་མི་གནས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་གསུང་པའི་སྐྱབས་ལྡན་ཚོགས་ལུ་སྐྱུང་བ་ཡང་
 གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་གཞན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བསམ་པ་མཐུན་
 པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྐྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཀུན་
 སྒྲོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་འདི་ལ་འདི་སྟོན་པར་བྱའོ་ལྷམ་པའི་
 བཟོའམ་འབད་རྩོལ་གང་ཡང་མེད་ལ། སྐྱབས་པོ་ལོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུའི་
 མྱི་རོལ་དང་ནང་ན་འང་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱུད་པ་སྐྱུའི་གསང་བའི་དཔེ་སྐྱུར་ནི།

ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་སྐྱུང་བ་མེད། །
 དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་ལ། །
 མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པ། །
 གཟུགས་མེད་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡི། །
 མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོ་དང་དམའ། །
 མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །
 དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ། །
 མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་པོར་ཅུང་ཟད་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་དབང་ཤེས་
 ལ་སྐྱུང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་བརྟེན་པའི་
 གཞི་ཡང་མེད་ལ་བྱུང་པར་མིག་གི་དབང་པོའི་ལམ་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འདས་པ་དང་
 ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་གྱི་མིག་ཡུལ་དུ་འདིའོ་
 ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་
 ན་འགའ་ཞིག་གིས་དབུས་ཀྱི་ཆར་སྐྱུང་བ་རྣམས་མཐོ་བ་དང་། མཐའི་ཆར་སྐྱུང་བ་
 རྣམས་དམའ་བ་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྐྱབས་ལྡན་མཐོང་ཡང་དོན་དམ་པར་
 ནམ་མཁའ་དེ་ནི་སྐྱབས་ལྡན་ཚོགས་ལུ་སྐྱུང་བ་དེ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དོན་དེ་
 བཞིན་དུ། གཏུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་སོགས་

རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་དོན་དམ་
པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འགྲུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །

དགུ་པ་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ་སྟུར་བ་ནི།

- ཇི་ལྟར་ས་ལས་སྐྱེ་བ་ཀུན། །
- རྟོག་མེད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །
- འཕེལ་དང་བརྟེན་དང་ཡངས་འགྲུར་ལྟར། །
- དེ་བཞིན་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས། །
- རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །
- འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས། །
- མ་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བར་འགྲུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་སྐྱེ་བའི་རྩི་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་
མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འདི་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྣམ་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་
རྩལ་མེད་པའི་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྟུར་མེད་པར་གསུང་དུ་འཕེལ་བར་འགྲུར་བ་
དང་། སྟུར་ཡོད་པ་རྩ་བ་བརྟེན་པར་འགྲུར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་
དུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་པར་འགྲུར་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་འཚོ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་
དུ་རྒྱལ་བ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་འདི་དག་གི་དོན་བྱའོ་

སྣམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩལ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་
འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚོ་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ལོ་ཐོག་རྣམས་ཐམས་
ཅད་མ་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བ་དང་བརྟེན་པ་དང་ཡངས་པར་འགྲུར་བས་སེམས་ཅན་
མཐའ་དག་གི་ཉེར་འཚོ་མཚན་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་བརྗོད་དེ་སྐབས་དོན་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་དང་
དཔེ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དཔེས་མཚོན་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
། དགོས་པ་དང་དཔེ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་། ལ་བཞི། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་འགྲུབ་
ཚུལ། དཔེ་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ། དཔེ་གསུམ་དུ་སྟུར་བ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་
འབད་རྩལ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་འགྲུབ་ཚུལ་། །ནི།

- འབད་རྩལ་མེད་པར་བྱ་བ་འགའ། །
- བྱེད་པ་མཐོང་མེད་དེ་བས་ན། །
- གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་སྤྱིར། །
- དཔེ་རྣམས་དགུ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །
- གང་དུ་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་དག། །
- རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་གྱུར་པ། །
- མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མིང་ཉིད་ཀྱིས། །
- དེ་ཡི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཉིད། །

ཐོས་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་པ་ཡི། །
སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་འདིས་བརྒྱན་པའི། །
སློབ་ལྷན་སྤྱད་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །
སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་པ་ལྟེང་ལ་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་བྱེད་པ་རྣམས་ཡང་མཐོང་
བ་མེད་པ་དེ་བས་ན། གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་ལས་
འབད་རྩོལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་
བྱེད་པ་འགའ་ལོ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བས། ཉོན་མོངས་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་བཅད་ཅིང་
སྤང་བར་བྱའི་སྤྱིར་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམས་པ་དགུ་
ཡིས་ནི་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྩལ་དེ་གསལ་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་
ཡང་གསུང་རབ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་ལས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་རྣམས་པ་
དགུ་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པས་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་
གྱུར་པ་མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡི་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་
ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེས་བཤད་པ་དེའི་དགོས་པ་ཉིད་དགོས་འགྲུབ་པའི་རྩལ་ཡང་
ལེགས་པར་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་དེ་ལྟ་བུ་དང་དགོངས་འགྲེལ་འདི་
ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་པར་དག་པའི་སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིས་
རྣམས་པར་བརྒྱན་པའི་སློབ་ལྷན་བྱེད་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིན་ལས་འབད་རྩོལ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྩལ་ཀུན་
ལ་དང་པོར་ཉོག་པའི་སློབ་ལས་འཇུག་ཅིང་། མཐར་གྲུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་
པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྤྱིན་ལས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཚོང་
པ་ནི་ཉེ་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། དཔེ་དོན་བསྟུན་ཏེ་བརྟན་པ་ ། རྟོན།

- དེ་དོན་བེ་རྩུར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། །
- གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་དཔེ་དག་ནི། །
- རྣམ་དགུ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི། །
- དེ་ཡི་བསྟུན་དོན་ངེས་པར་བབྱུང་། །
- སྤོན་དང་གསུང་དང་བྱུང་བ་དང་། །
- སྤྱུལ་དང་ཡི་ཤེས་སློབ་དང་། །
- ཐུགས་གསུང་སྐྱེ་ཡི་གསང་བ་དང་། །
- ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉིད། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། འབད་རྩོལ་མེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་བེ་རྩུལ་འདི་ས་གཞི་དག་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་
པའི་དཔེ་དག་ནི་རྣམས་པ་དགུ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་དཔེས་མཚོན་པར་བྱ་

བདེ་ཡི་མདོར་བསྐྱུས་པའི་དོན་ངེས་པར་གཟུང་ཞིང་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
དཔེས་སྐྱུའི་རྣམ་འཕྲུལ་སྟོན་པ། རྩ་བོ་ཆེས་གསུང་དམ་ཚཱ་བརྗོད་པ། སྤྱིན་གྱིས་
བྱུགས་མ་བྱིན་བརྟེན་བྱུག་པ། ཚངས་པས་སྐྱུ་དང་གསུང་གི་སྐྱུལ་པ། ཉི་མས་
བྱུགས་ཡི་ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར། རོར་བུས་བྱུགས་དང་། སྐྱ་བརྟན་གྱིས་གསུང་དང་
། རྣམ་མཁས་སྐྱུའི་གསང་བ་གསུམ་དང་། ས་གཞིའི་དཔེས་ཡོན་ཉན་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཉེན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བྱུགས་ཇི་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་འགྲོ་བ་
མཐའ་དག་གི་ཉེར་འཚོ་མཛད་པ་ཉིད་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། དཔེ་གསུམ་དུ་སྐྱུར་བ་ ། ། རྟོ།

- འབད་ཚུལ་རྒྱུན་ཀུན་རབ་ཞི་བ། །
- རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་བྱུགས། །
- དྲི་མེད་བེ་རྩུར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། །
- གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་བཞིན། །
- འབད་ཚུལ་ཞི་བ་དམ་བཅས་ཏེ། །
- རྟོག་མེད་བྱུགས་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །
- རང་བཞིན་དོན་ནི་གྲུབ་དོན་དུ། །
- དཔེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གཟུགས་སོགས་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱུབ་པ་ན་

དམིགས་པ་བཅས་པའི་འབད་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་མ་ལུས་པ་ཀུན་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྟོན་ནས་
འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་སྤངས་པའི་བྱུགས་ཇིས་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཐར་བུག་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་
ན་མིའི་འཇིག་རྟེན་དྲི་མ་མེད་པའི་བེ་རྩུའི་ས་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབད་ཚུལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་འབད་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་ཀུན་རབ་
ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པའི་བྱུགས་མཐར་བུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་སྐྱུབ་
པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་གཞན་
དོན་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་དེ་ནི་གཏུལ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འགྲུབ་པར་
བྱ་བའི་དོན་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྩ་བོ་
ཆེའི་སྐྱ་སྐྱད་ལ་སོགས་པས་སྐྱུར་བརྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ ། སྐབས་གྱི་དོན་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་ཚུལ་ ། ། རྟོ།

- འདིར་ནི་སྐབས་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། །
- སྟོན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དགུ་ནི། །
- སྟོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་བ། །
- འབད་པ་མེད་པར་རབ་འཇུག་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། དཔེ་
རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འཕུལ་སྟོན་པ་དང་
གདམས་ངག་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་པ་དགུ་སྟུང་བཤད་པས་ནི་སྟོན་
པ་རྗེ་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་
གྱི་ཚོས་རྣམས་དང་བྲལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འདི་དང་འདི་བྱོལ་སྟུང་པའི་
འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་ལས་འབྱུང་བའི་རྩོལ་
བྱིས་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་དཔེས་མཚོན་རྩོལ་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔེའི་དབྱེ་བ། དེ་
དོན་དང་སྐྱུར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་། རྩོལ་བྱེད་པའོ། །

- གང་ཞིག་བརྒྱ་བྱིན་རྗེ་དང་སྤྱིན་བཞིན་དང་། །
- ཚངས་ཉི་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ཚོར་རྒྱལ་བཞིན། །
- སྐྱེ་བརླན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྤྱིད་པའི་བར། །
- འབད་མེད་གཞན་དོན་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིན་ལས་སྐྱུན་གྱིས་བྱུང་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་
གང་ཞིག་ཉི་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་བརྟན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
གཞུགས་བརྟན་དང་། ལྷའི་རྗེ་བོ་ཆེའི་སྐྱེ་དང་། སྤྱིན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ཁྲུབ་བ་བཞིན་
དང་། ཚངས་པའི་སྐྱུལ་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་། རིན་ཆེན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་

པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བྱུང་བར་གི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དང་། བྲག་ཆ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་
དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཁའ་དང་། གུན་གྱི་ཉིན་དུ་གྱུར་པ་ས་གཞི་བཞིན་
དུ། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱིད་པ་འདི་ཇི་སྤྱིད་གནས་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་
ཅིང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྐྱུན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱོ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་སྤྱིན་
ལས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་གི། །ཕལ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་། རྩོལ་བྱེད་དང་སྐྱུར་ཏེ་བཤད་པ་། །

- རིན་ཆེན་སྐྱེ་བྱེད་སྐྱུང་བཞིན་སྟོན་པ་སྟེ། །
- ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་སྐྱེ་ཡི་རྗེ་དང་འདྲ། །
- ཁྲུབ་བདག་མཁྱེན་དང་བརྩེ་ཆེན་སྤྱིན་ཚོགས་ནི། །
- མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྤྱིད་རྩེའི་བར་དུ་ཁྲུབ། །
- ཚངས་བཞིན་ཟག་མེད་གནས་ལས་མི་བསྐྱོད་པར། །
- སྐྱུལ་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན། །
- ཉི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྐྱུང་བ་རབ་སྟོན་གང་། །
- རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ཚོར་འདྲའི་ཐུགས། །
- རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །
- སྐྱེ་ནི་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་བྱུང་ཁྲུབ་དང་གཞུགས་མེད་ཏུ་གྱུར། །

ས་བཞིན་འགྲོ་བའི་དཀར་པོའི་ཚོས་གྱི་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི་དཔེར་
ན་མིའི་འཛིག་རྟེན་རིན་ཆེན་གྱི་བོ་རྒྱུ་འི་ས་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་སྐྱོན་ལས་མ་གཡོས་པར་སྐྱལ་པ་
དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྤྱི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་
ཏེ། སྤྱི་སྤང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྣམས་མཉམ་
པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཚེད་
དུ། གསུང་གི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བརྟན་པ་ལེགས་པར་འདོམས་པར་མཛད་
པའི་ཚུལ་ནི་སྤྱི་རྗེ་རྗེ་པོ་ཚོས་ཚོས་གྱི་སྐྱོན་བཞི་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐུགས་གྱིས་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་
པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐྱེལ་ལས་བསྐྱེལ་བར་བཞེད་པའི་
ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱི་རྗེ་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བ་ནི་གདུལ་
བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དབང་པོ་ཕྱི་མའི་བར་དུ་འང་བྱུང་བར་འཇུག་པ་
དང་། ཚངས་པ་གཟུགས་ཁམས་ལས་མ་གཡོས་པར་འདོད་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་
བུ་བཞིན་ཏུ། ཟག་པ་མེད་པའི་གནས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་
པར་རང་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱུ་དང་གསུང་གི་སྐྱུལ་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་དུ་
མར་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཉི་མས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་འགྲོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་

དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་པ་རབ་ཏུ་
སྐྱོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་རིན་ཆེན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བུ་དང་འདྲ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དགོས་འདོད་སྐྱེལ་
བའི་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངའ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྗེ་གསུམ་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་གསུང་གི་གསང་བ་དེ་ཡང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་བ་རྟོན་ཇི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་ཐོས་ཀྱང་ཡི་གའི་ངོ་བོ་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་གསང་
བ་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་
སྐྱོ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ས་
གཞིས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱོ་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དཔག་
ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ཚོས་གྱི་ལོ་ཐོག་དང་ཕྱི་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་
འཕེལ་བ་དང་བརྟེན་པ་དང་ཡངས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞི་འམ་རྟེན་དུ་གྱུར་
པ་ནི། གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀུན་གྱི་ས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤང་ཡང་བསྐྱེལ་ཏེ་བྱུང་བར་དུ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། སྤང་ཡང་སྐྱོ་འཛིག་
མེད་ཚུལ། ཚོས་མཚུངས་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་། སྤང་
ཡང་སྐྱོ་འཛིག་མེད་ཚུལ་། །ལ་གཉིས། དབང་པོའི་དཔེ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པས་
སྐྱོ་འཛིག་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་། དབང་པོའི་དཔེ་། །ནི།

དག་པ་བེ་རྒྱུ་འདྲ་ཡི། །
 སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱ། །
 དེ་དག་ས་ནི་མི་སྒྲོག་པའི། །
 དད་པའི་དབང་པོ་བརྟམ་པ་ཉིད། །
 དག་བསྐྱེད་པ་འཇིག་པས་ན། །
 སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་སྐྱེད་པ་འཇིག། །
 བརྒྱ་བྱིན་བཞིན་དུ་བྱུང་པ་ནི། །
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་འཇིག་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཉལ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འཇིག་
 ལྟར་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། དག་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལ་བརྟམ་
 ནས་ས་གཞི་བེ་རྒྱུ་དག་པ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ཡི་རང་གི་སེམས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་
 དྲངས་པར་གྱུར་པ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་
 རྒྱུ་ལ་སེམས་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྤོགས་མ་དད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་བསྒྲོག་པའི་སྒྲོ་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྷིན་
 དུ་བརྟམ་ཤིང་བརྟམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ས་གཞི་དག་པ་དང་མ་དག་
 པའི་དབང་གིས་གཟུགས་བརྟམ་འཆར་བ་དང་རུབ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་
 བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དག་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ན་དེ་དག་གི་
 དབང་གིས་རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟེ་བ་དང་

འཇིག་པར་སྤང་བ་ཡིན་ཡང་། བརྒྱ་བྱིན་རང་གི་ངོ་བོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གྱི་གནས་
 ནས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱུ་མི་འཆད་པས་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཚུལ་ ། རི།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་འབད་མེད་པར།
 །སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་ཚོས་སྐྱེ་ལས། །
 སྤིད་པ་ཇི་སྤིད་གནས་བར་དུ། །
 སྟོན་པ་ལ་སོགས་མཛད་པ་འཇུག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་འབད་ཚུལ་མེད་པར་སྤིན་ལས་རྒྱུ་མི་འཆད་དུ་འགྱུར་བའི་
 རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་
 བརྟམ་ཤར་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པར་གདོད་མ་
 ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་མ་
 གཡོས་བཞིན་གདུལ་བྱ་འཁོར་བའི་སྤིད་པ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ཇི་སྤིད་མ་སྟོང་བར་
 གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་རྣམ་འཕུལ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་གིས་གདམས་ངག་གསུང་
 བ་དང་། ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་བརྟམས་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་འདི་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་ཚོས་མཚུངས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན།

རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་། རྩམ་དོར་བསྟན་ཀྱི་ནི།

དཔེ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི། །

དོན་ནི་འདི་ཡིན་རིམ་པ་ཡང་། །

སྲ་མ་སྲི་མ་ཚོས་མི་མཐུན། །

སྤངས་པའི་སྟོན་ས་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་ལས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་
རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་
འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དཔེ་སྲ་མའི་རྗེས་སུ་སྲི་མ་སྟོན་པའི་
གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཔེ་སྲ་མ་སྲ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་ལས་མ་ལུས་པ་མཚོན་པར་མི་རྣམས་ཤིང་། ཚོས་མི་
མཐུན་པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དཔེ་སྲི་མ་སྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྤངས་ཏེ་
ཚོས་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་ས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་། རྩམ་དོར་བསྟན་ཀྱི་ནི།

སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། །

དབྱུངས་དང་མི་ལྡན་དེ་འདྲ་མིན། །

སྣ་ཡི་རྩ་བཞིན་ཐམས་ཅད་དུ། །

དོན་བྱེད་མིན་པ་དེ་འདྲ་མིན། །

སྤོན་ཚེན་དང་མཚུངས་དོན་མེད་པའི། །

ས་བོན་སྟོང་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །

ཚངས་ཚེན་བཞིན་ཏེ་གཏན་དུ་ནི། །

སྤོན་པར་བྱེད་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །

ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་གཏན་དུ་ནི། །

སྟུན་པ་འཇོམས་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །

ཡིད་བཞིན་མོར་འདྲ་འབྱུང་བ་ནི། །

སྟོན་པར་མི་དགའ་དེ་འདྲ་མིན། །

སྲ་བརྟན་བཞིན་ཏེ་རྒྱུན་ལས་ནི། །

བྱུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན། །

ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་དག་པ་ཡི། །

གཞི་མིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན། །

འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི། །

འགྲོ་བའི་སྟུན་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །

དེ་གནས་པ་ཡི་རྟེན་ཡིན་སྤྱིར། །

ས་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དག་དང་འདྲ། །

སངས་རྒྱས་བྱུང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས། །

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་འབྱུང་གྱིར། །

དགོ་བའི་ལས་ལམ་བསམ་གཏན་དང་། །

ཚད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་འབྱུང་། །

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྗེ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་ལས་མཛད་པ་ནི་
སྤྱི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་བེད་ལྷོ་རི་ས་གཞིར་བརྒྱ་གྱིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འོན་ཀྱང་གཟུགས་ནི་དབྱེད་ས་དང་མི་ལྡན་ལ། སངས་
རྒྱལ་ནི་ཚོས་གསུངས་པའི་དབྱེད་ས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ན་འདྲ་བ་མིན་ཞིང་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་གསུངས་དབྱེད་ས་ཀྱིས་གདམས་ངག་
སྤྱོད་ཚོགས་སྟོན་པ་ནི། ལྟའི་རྩ་བོ་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་སྤོམ་བཞི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ་
འོན་ཀྱང་རྩ་བོ་ཚོ་ནི་སྤོགས་རེ་བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པས་དོན་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་ནི་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་དོན་
མཛད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནས་མཁྱེན་པ་དང་བརྟེན་བས་
གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤྱིན་པར་མཛད་པ་ནི། སྤྱིན་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པས་ལོ་
ཐོག་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྤྱིན་གྱིས་ནི་དོན་མེད་
པའི་ས་བོན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་དོན་མེད་པ་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་བར་མཛད་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་
མིན་ཅིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་མེད་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྣམས་

སྤོང་བའི་ཆ་ནས་སྤྱུལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱུལ་པས་
འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཚངས་པ་ནི་ལན་
གཅིག་ཙམ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཏན་དུ་ནི་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་མིན་
ལ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནི་གཏན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཡོངས་
སྤྱིན་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཞིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་གཏན་དུ་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་སྤྱིན་པར་མཛད་པའི་ཆ་ནས་ཡི་ཤེས་གྱི་འོད་
ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་སྤོང་བ་ནི་ཉི་མའི་གཟུགས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལོ་ཐོག་གཏན་དུ་
སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཉི་མས་ནི་རེས་འགའ་སྤང་བ་ཡིན་
ཏེ། ཉིན་མཚན་གཏན་དུ་ནི་སྤྱིན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱལ་
གྱིས་ནི་གཏན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིན་པ་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་
སྤྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཞིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཏན་དུ་སྤྱིན་པ་
འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྤྱུགས་ཀྱི་གསང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་
གྱི་སྤང་བ་འབྱེད་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བས་ཉིན་མཚན་
གཏན་དུ་སྤྱིན་པ་འཛོམས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཚོར་བུ་ནི་སྤྱུལ་སོགས་པ་
དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པས་འབྱུང་བ་ནི་རྟོན་པར་མི་དགའ་ལ། སངས་རྒྱལ་ནི་
སྤྱུལ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་རྟོན་པར་དགའ་བའི་སྤྱིར་དེ་དང་འདྲ་
བའང་མིན་ཅིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྟོན་པར་དགའ་བའི་ཆ་
ནས་གསུང་གི་གསང་བས་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་ཚོགས་སྟོན་པ་ནི་སྤྱོད་བརྟན་གྱི་དང་
ནང་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟོན་པར་དགའ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་

སྐྱབ་བརྟན་སྐྱོ་བྱུང་དུ་རྒྱུན་ལ་རགས་ལས་ནས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་
ནི་རང་བྱུང་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་ལ་རགས་ལས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་བྱུང་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་ལས་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་ཞིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་སྐྱའི་གསང་བ་རྣམ་འཕྲུལ་
མཐའ་ལས་པ་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་སྐྱང་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པ་
དང་འདྲ་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་ནི་དགོ་བའི་གཞིའམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མིན་
ལ། སངས་རྒྱས་ནི་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞིའམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་བྱུང་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་
རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་དེ་
དག་གནས་པའི་རྟེན་རྣམས་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་སའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་
པོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དག་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཞི་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ན། རྗེ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་
འབྲིང་རྣམས་སྐབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་
དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་།
ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གཟུགས་
མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱོ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་ལས་མཇུག་པའི་སྐྱབས་ཏེ་བཞི་པའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱོ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་ལས་མཇུག་པའི་སྐྱབས་ཏེ་ལཱུ་བཞི་པའི་རྣམ་
པར་བཤད་པ་གྲུབ་པོ། །

༥ གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུམ་པའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ། བཅ་ཡོན་དང་།
ཇི་ལྟར་མཇུག་པ་དང་། བསྟོན་པོ་བསྟུ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་། བཅ་ཡོན་།
ལ་ལྟ། བསམ་མི་བྱེད་ཀྱི་དོན་བཅུད་པ། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་པ། སྤྱིན་སོགས་
གསུམ་ལས་བྱུང་པར་བཤད་པ། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བཅུད་པ། བཅ་ཡོན་ལོན་ཏུ་རྒྱས་
བཤད་དོ། །དང་པོ་། བསམ་མི་བྱེད་ཀྱི་དོན་བཅུད་པ་། །ནི།

- སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དང་། །
- སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་སངས་རྒྱས་སྤྱིན་ལས་ཏེ། །
- དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །
- འདི་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །

ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་དེའི་ཕན་ཡོན་འདི་བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་
བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

གང་སྤྱིར་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། །
ཁྲིམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ལ། །
ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །
འདི་མཚོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་གང་གི་སྤྱིར་སྤྱིམ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་
ཟིན་པའི་སྤྱིན་པ་རྒྱུང་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཅམ་དག་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་ཁྲིམས་རྒྱུང་
གིས་མཐོ་རིས་ཅམ་དང་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་དུ་སྤོང་བ་
བྱེད་ལ་གནས་བཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྤྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བ་དེའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ཟབ་
མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྤྱིན་སོགས་ལས་མཚོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེས་
ན་གནས་བཞི་པོ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སློབ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་
པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྱིན་སོགས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
ཤེས་རབ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱ་ནི་གནས་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་འདི་ཐོས་ནས་མོས་
ཤིང་སློབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་བཤད་ལ་ལྷ། བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་བརྟན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐོབ་པ། ཞེས་ལ་ཚོགས་གྱི་ངེས་པ་བསྟན་
པ། སྤྱིབ་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་། བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་། །ནི།

གནས་དང་དེ་ནི་གྱུར་པ་དང་། །
དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དོན་སྐྱབ་སྟེ། །
རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མཁུན་པའི་ཡུལ། །
རྣམ་བཞི་ཇི་སྐད་བརྗོད་འདི་ལ། །
སློ་ལྡན་ཡོད་དང་རྣམ་ཉིད་དང་། །
ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་མོས་པས་ནི། །
སྐྱུར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །
གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐལ་ལྡན་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདོད་མ་ནས་གནས་པ་རྟོགས་བྱའི་གཞི་ཁམས་དང་དེ་ནི་
གནས་གྱུར་པ་རྟོགས་པ་བྱང་རྒྱུ་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་པ་སྤིན་
ལས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ་སྟེ་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མཁུན་པའི་ཡུལ་གནས་རྣམ་པ་བཞི་
པོ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་འདི་ལ་སྤིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སློབ་པའི་སློ་ལྡན་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱུར་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་ཡོད་པར་མོས་པ་དང་ཁམས་དེས་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་རྣམས་པ་
ཉིད་དང་བྱང་རྒྱུ་དེ་ལ་གདོད་མ་ནས་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པར་མོས་པ་ནི་

རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གྱུར་
པ་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་དང་པོ་ལྷ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་
སྟེ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་མེད་པས་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ ། ཞར་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ངེས་པ་བསྟན་པ་ ། རྟོན།

- སྒྲིན་བྱང་བསོད་ནམས་སྒྲིན་པ་སྟེ། །
- རྩལ་གྲིམས་ལས་བྱང་རྩལ་གྲིམས་ཡིན། །
- བཟོད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་དག་ནི། །
- སྒྲོམ་བྱང་བརྩོན་འགྲུས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་གོང་དུ་བསོད་ནམས་ནི་སྒྲིན་རྩལ་སྒྲོམ་གསུམ་དུ་བཤད་ན་
ཕར་སྒྲིན་དུག་ལས་གསུམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་
འཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕར་སྒྲིན་དང་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འཐད་དེ།
སྒྲིན་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་སྒྲིན་པའི་ཕར་སྒྲིན་དང་རྩལ་གྲིམས་ལས་བྱང་
བའི་བསོད་ནམས་རྩལ་གྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྒྲིན་ཡིན་ལ། བཟོད་པ་དང་བསམ་གཏན་

གཉིས་པོ་དག་ནི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསོད་
ནམས་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་སྐྱིབ་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྐྱིབ་པ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཉིན་པོ་ཡེ་
ཤེས་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ ། སྤང་བྱ་སྐྱིབ་པ་ངོས་གཟུང་བ་ ། རྟོན།

- འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །
- དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པར་འདོད། །
- སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །
- དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱིབ་པར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་ཞེས་གསུངས་ན།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། སྒྲིན་པ་པོ་དང་། སྒྲིན་པར་
བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གོགས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་
ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་སེར་སྣ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་
གཡེང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པར་
འགྱུར་བའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པས་དེ་དག་ནི་སྤང་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ། གཉིན་པོ་ཡི་ཤེས་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ་ ། རྟོན།

ཤེས་རབ་ལས་གཞན་དེ་དག་ནི། །

སྤོང་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

ཤེས་རབ་མཚོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། །

ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཚོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རོན་གྱི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་
ལས་གཞན་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་པ་
མེད་དེ། ཤེས་རབ་དང་བུལ་བའི་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱིབ་པ་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པ་ཙམ་རུས་ཀྱང་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བར་མི་རུས་ལ། ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་
པས་སྐྱིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བར་རུས་པ་དེའི་
ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྡེ་ལས་ཀྱང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་རབ་ནི་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་འཕེལ་བའི་གཞི། རོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་
ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་
པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱིན་རྒྱལ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་ཀྱང་
ཟབ་མེད་ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆེས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ལ་དུག ། ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱལ། གང་
ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དོས་གཟུང་བ། དེ་དང་མཐུན་པ་ཐམས་

ཅད་སྤང་བུར་བསྟན་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མ་འགལ་བར་བསྟན་པ། འགལ་
བའི་ཉིས་པ་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ ། ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ ། རྟོན།

དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །

བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །

གང་དག་མོས་དག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་གྱོ། །

དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་འདི་བཤད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་རྗེ་རྗེའི་གནས་བདུན་བཤད་པ་
རྣམས་ཀྱང་། རང་བཟོའམ་གཟུ་ལུམས་སུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་
གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་
མདོ་དུ་མ་དང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་སྒྲོ་འདོགས་
གཅོད་པའི་རིག་པ་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱིབ་པའི་བདག་ཉིད་ས་བོན་དང་
བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་པའི་བར་དུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་གང་
དག་མོས་པའི་དག་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཅན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་སྒྲ་མ་འདི་དོན་དང་
ལྡན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ ། རྟོན།

ཇི་ལྟར་སྐྱོན་སྐྱོག་ནོར་བུ་ཉི་ཟླ་ལ། །
 བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་བཞིན། །
 དེ་བཞིན་དོན་ཚིག་ཚོས་སྤོབས་འོད་མཛད་པ། །
 ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སྤྱིའི་བདག་རྒྱུན་སྐྱོན་མེད་འོད་དང་སྐྱོག་གི་འོད་དང་ནོར་བུའི་འོད་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་རྒྱ་བའི་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་བདག་རྒྱུན་མིག་ཤེས་གསལ་པོ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བུ་ན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འདྲ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱིའི་བདག་རྒྱུན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ཚིག་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་འོད་འགྲིད་པར་མཛད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཁྱེན་པ་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་བདག་རྒྱུན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱོང་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ངོས་གཟུང་བ་ ། ། རྟོ།

གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཚོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །
 ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་གསུང་། །
 ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །
 དེ་ནི་དྲང་སྤོང་གསུང་ཡིན་བསྟོན་པ་གཞན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་རབ་གང་ཞིག་བརྗོད་བྱ་དོན་ཚིག་པོ་དང་ལྡན་ལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚོས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཞིང་བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ཞི་བ་ལྷ་ངན་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་སྟོན་སྲོལ་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་བར་མཛད་པའི་གསུང་གང་ཡིན་པ་ཁྱུད་པར་གྱི་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི། དྲང་སྤོང་ཚིག་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསྟོན་པ་ནི་བཀའ་ལས་གཞན་ཡིན་པས་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ ། དེ་དང་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བུར་བསྟན་པ་ ། ། རྟོ།

གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། །
 དབང་བུས་རྣམ་གཡིང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །
 ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །
 དེ་ཡང་དྲང་སྤོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་སྤང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པའི་དོན་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྩོམ་པ་པོ་རྣམ་གཡང་མེད་པའི་ཡིད་
ཅན་གྱིས་བཀའི་དོན་རྣམས་བཤད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་
སྲུ་མཐུན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམ་དག་དེའང་། རྒྱུ་མཚན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
བཞིན་དུ་སྤྱོད་པོས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མ་འགལ་བར་བསྟན་པ་ ། རྟོ།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཚོས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །
མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་རྩལ་བཞིན་ཀུན་མཁྲིན་གྱིས་མཁྲིན་གཞན་མིན་པ། །
དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགུག །
ཐུབ་རྩལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཚོས་ལ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་ཚོས་
མཁས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་དང་ཇི་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོག་ནི་རྩལ་བཞིན་
དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་
མཁྲིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་ཚོན་པོ་
རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་མཚན་དང་དེས་པའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མདོ་སྡེ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལ་དེས་དོན་དང་། དེས་དོན་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལོ་ཞེས་རང་

བཟོས་མི་དགུག་ཅིང་ལོག་པར་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱས་ན་ཐུབ་པ་
རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྩལ་བཞིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཚོས་སྤངས་
པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །

དུག་པ་ ། འགལ་བའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ་ ། ལ་གསུམ། ཚོས་སྤང་དོས་བབུང་བ།
ཟབ་མེད་ཚོས་མི་སྤང་བའི་ངེས་པ། ཚོས་སྤང་མཚམས་མེད་ལས་སྤྱི་བར་བསྟན་
པའོ། ། དང་པོ་ ། ཚོས་སྤང་དོས་བབུང་བ་ ། ལ་གཉིས། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་སྤང་
བར་གདམས་པ་དང་། རྒྱ་བཅུ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་སྤང་བ་དངོས་སོ། ། དང་པོ་
། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་སྤང་བར་གདམས་པ་ ། རྟོ།

ཉོན་མོངས་རྗོངས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱར་པ་དང་། །
དེས་གསུངས་ཚོས་ལ་བརྟམས་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། །
དེས་ན་ཞེན་ལྟའི་དྲི་ཅན་དེ་ལ་སྤོ་མི་སྐྱུར། །
གོས་གཙང་ཚོན་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་སྐྱུ་གྱིས་གོས་པ་མིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་རྗོངས་པ་མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། དེས་
གསུངས་པའི་ཚོས་ལ་བརྟམས་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
ལ་ཞེན་པའི་ལྟ་བུ་དུས་པས་བྱས་པ་དེས་ན། གྲུབ་མཐའ་དུས་ཞེན་གྱི་ལྟ་བུས་རང་

བྱུང་བྱི་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་ཞེན་ལྟ་དེ་ལ་རང་གི་སྒོ་མི་སྤྱར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱི་མ་མེད་
པའི་གོས་གཙང་ཚོན་གྱིས་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་བསྐྱར་བར་རུང་གི་གོས་
སྤུམ་གྱིས་གོས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱ་བཅུ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་སྤྲོད་བ་དངོས་ ། རྟོ།

སྤོད་མན་སྤྱིར་དང་དཀར་མོས་བྲལ་སྤྱིར་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་སྤྱིར། །
དམ་ཚོས་ཕོངས་པས་བསྐྱིབས་པའི་བདག་སྤྱིར་དང་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་འཛིན་
སྤྱིར། །
ཉིད་ལ་བཀམ་སྤྱིར་ལྟ་བའི་དབང་སྤྱིར་ཚོས་སྤྱིར་ལ་བསྟེན་པའི་སྤྱིར། །
ཚོས་འཛིན་བསྤྲིངས་སྤྱིར་མོས་པ་དམན་སྤྱིར་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྤྲོད་
བྱེད། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྤྲོད་པོ་ངེས་པའི་དོན་
ནི་མཚོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ། །ཁ་ཅིག་མི་མོས་ཤིང་
རྣམ་པར་སྤྲོད་བར་འགྱུར་བ་ཅི་སྤྲུལ་ན། དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་
གི་ཉེས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཟབ་མེད་དོན་ལ་རྣམ་པར་
དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ཤིང་སྤོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་སྤྱིར་དམ་པའི་ཚོས་སྤྲོད་
བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སད་པར་མ་གྱུར་
པས་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་

མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བདག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ལོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་ཁེངས་པའི་
ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚོ་རབས་སྤྲུལ་མར་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་
ཕོངས་པར་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ཚབས་ཆེན་པོ་ཉི་བར་བསགས་པས་ཡང་དག་
པའི་དོན་ལ་སྤྱིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་
རབ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ལོན་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་སྤྱིར་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་
སྤྱིར་དང་། ཟས་དང་གོས་དང་ནོར་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིད་པ་ལ་
ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་བཀམ་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་
ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་
སྤྱིར་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སྤྱིར་འབྲིན་ཅིང་རྣམ་པར་སྤྲོད་
བ་དང་སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཅིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་
། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྱིས་བྱུ་དམ་པ་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་བསྤྲིངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡང་དག་
པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་། སྤྱིར་ཅི་ལོག་ལ་དགའ་བས་མོས་པ་
དམན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་སྤྲོད་
ཞིང་། བྱུང་པར་ཟབ་མེད་དོན་དེ་ལོ་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་སྤྲོད་བ་བྱེད་མེད་དེ་ལྟར་ཡང་
རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཟབ་མེད་ཚོས་མི་སྤྲོད་བའི་ངེས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་ནི། །
མི་བཟད་སྐྱལ་གདུག་གཤེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་མི་བྱ། །
མི་སྐྱལ་དག་དང་དྲོ་རྗེའི་མེས་ནི་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་དེ། །
དེ་ལས་མནར་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཟབ་མོ་དམ་པའི་ཚོས་ལས་ཉམས་པ་ཇི་ལྟར་འཇིགས་པ་
དེ་བཞིན་ཏུ་སྤང་དོར་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ན་འཇིགས་
པར་གྲགས་པའི་མེས་སྲོག་པ་དང་ནི་མི་བཟད་པའི་སྐྱལ་གདུག་པས་ཟ་བ་དང་།
གཤེད་མས་གསོད་པ་དང་ནི་ཐོག་གིས་འབྲིགས་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་མི་བྱ་
ཞིང་། དེ་བས་ཀྱང་ཚོས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་འཇིགས་པས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་གང་གི་སྤྱིར་
ན་མེད་དང་སྐྱལ་དང་དག་དང་དྲོ་རྗེའི་མེ་ཐོག་གིས་བསད་པ་ལས་ནི་ཚེ་འདིའི་སྲོག་དང་
བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་པར་རྣམས་མོད་ཀྱི། དེ་རྣམས་ལས་ངན་སོང་མནར་མེད་པའི་དམུལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དམ་པའི་ཚོས་སྤངས་
པ་ལས་ནི་མནར་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་མོ། །

གསུམ་པ་ཚོས་སྟོང་མཚམས་མེད་ལས་སྤྱི་བར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཞེས་ཡང་ཡང་སྤྱི་གྲོགས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྡན་
གྱུར་དང་། །

ཕ་མ་དག་བཙོམ་གསོད་པར་བྱ་བ་མིན་བྱེད་མཚོག་ཚོགས་འབྱེད་པའི་མི། །
དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམས་ན་སྐྱུར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། །
གང་ཞེས་ཡིད་ནི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟེག་གང་ཞེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤྱི་གྲོགས་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་བསད་འདོད་ཀྱི་ངན་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་
སྐྱུ་ལས་ཁྲག་འབྱེན་པ་དང་རང་གི་ཕ་གསོད་པ་དང་མ་གསོད་པ་དང་དག་བཙོམ་
པ་གསོད་པ་སྟེ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་བྱེད་པ་དང་མཚོག་གི་ཚོགས་པ་དབྱེན་གྱིས་
འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་མི་དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ངེས་པར་
བསམ་ན་སྐྱུར་དུ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་གྱི་གང་ཟེག་གང་
ཞེས་ཡིད་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་སྤང་བས་དམ་པའི་ཚོས་སྟོང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་
ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར། མཚམས་མེད་པའི་ལས་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་བ་ཚོས་སྤང་གི་
སྤྱི་གྲོགས་པ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བསྟོན་བཞུག་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ། བསྟོན་བསྟོན་ལམ་དང་བཅས་
པ། ཕན་ཡོན་གྱི་དོན་བསྐྱུ་བསྟན་པ། རྗེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་། བསྟོན་བ་
སྟོན་ལམ་དང་བཅས་པ་། །ནི།

གཉིས་པ་ ༼ སྐུ་ཡོན་གྱི་དོན་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ ༽ ༼ རྒྱུ་

དགོན་མཚོག་རྣམ་པར་བྱང་ཁམས་དྲི་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ཏེ། །
དོན་གནས་རྣམ་བདུན་ཚུལ་བཞིན་བཤད་ལས་བདག་གིས་དགོ་བ་གང་ཐོབ་
པ། །
དེས་ནི་འགྲོ་འདིས་མཐའ་ཡས་འོད་མངའ་དྲང་སྲོང་ཚོ་དཔག་མེད་མཐོང་
ཞིང་། །
མཐོང་ནས་ཀྱང་ནི་ཚོས་མིག་དྲི་མེད་སྐྱེས་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཐོབ་ཤོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
ཁམས་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་དང་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཚུ་བཞི་ལྟར་པ་དང་ཕྱིན་
ལས་འཇུག་པ་སྟེ་དོན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་རྣམ་པ་བདུན་པོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤད་
པ་ལས་བྱམས་མགོན་བདག་གིས་དགོ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེས་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་
མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀྱང་གྱིས་གནས་སྐབས་སུ་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་མངའ་
བ་དྲང་སྲོང་ཚོན་པོ་ཚོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱེ་མའོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་དེ་མཐོང་ནས་
དེ་ལས་ཚོས་ཐོབ་པས་ཀྱང་ནི་ཚོས་གྱི་མིག་དུལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་མཐོང་
ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། མཐར་ཐུག་སྐབས་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཐོབ་པར་
ཤོག་ཅིག། ༼ ཅེས་བརྗམས་པའི་དགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་
ནས་སྐབས་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལྗེས་འཇུག་རྣམས་ཉམས་ལེན་དུ་གདམས་
པར་མཇུག་པའོ། །

གང་ལས་རྒྱུ་མཚོན་གང་གི་སྤྱིར། །
ཇི་སྟེ་བྱུང་ནི་གང་བཤད་དག། །
རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་ཏེ། །
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་བསྐྱེད་ཏེ། །
གཉིས་གྱིས་བདག་ཉིད་དག་པ་ཡི། །
ཐབས་དང་གཅིག་གིས་ཉམས་པའི་རྒྱ། །
དེ་ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། །
གཉིས་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །
འཁོར་གྱི་དྲིལ་འཁོར་བཅོད་པ་དང་། །
བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ཚོས་བརྗོད་པའི། །
མདོར་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་གཉིས་ནི། །
ཐ་མ་ཡིས་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ནི། དེ་སྟེ་ཡིད་ཚེས་ལུང་དང་
རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ༼ ཞེས་པས་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚོན་ནམ་དགོས་པ་གང་གི་
སྤྱིར་དུ་བཤད་པ་ནི། བདག་ཉིད་འབའ་ཞེས་དག་སྤྱིར་དང་། ༼ གང་དག་མོས་དགོ་
སུན་སུམ་ཚོགས་ལྟར་སྟོ། ༼ དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་སྤྱིར་འདི་བཤད་དོ། ༼ ཅེས་པས་
བསྐྱེད་ལ། ཚུལ་ཇི་སྟེ་བྱུང་བཤད་པ་ནི། ཇི་སྟེ་སྐྱོན་སྐྱོག་ཉི་ཟླ་ལོར་བུ་ལ། ༼ ཞེས་

པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། །དོན་གང་ཞིག་ལའང་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ནི། གང་ཞིག་
 དོན་ལྡན། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ལ། ལའང་བྱ་དེ་ཏོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པར་
 གྱུར་པའི་འཆད་བྱེད་ནི་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་
 གིས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ནི་
 དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ། གང་ཕྱིར་
 རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་
 ཉིད་དག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་ཚོས་སྟོང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བག་བྱ་བར་བསྟན་ནོ། །སྟོ་
 དམན་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ཚོས་སྟོང་བའི་
 ལས་བསགས་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང་བར་གདམས་པ་བསྟན་ཅིང་
 ། དེའི་རྗེས་ནས་ཇི་ལྟར་ཟབ་མེད་ཚོས་ཉམས་ཞེས་ཚོགས་བཅད་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཟབ་
 མེད་ཚོས་ལས་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ་དང་། མཐར་
 ཐུག་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་གཉིས་སྤང་བའི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་
 སྐབས་སུ་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དྲིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་
 ནས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་ཏེ། དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཅོད་པ་ཐོབ་པ་
 དང་། མཐར་ཐུག་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་
 བརྗོད་པའི་སྟོ་ནས་མདོར་བསྟུན། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཞུགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་
 བུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲུབ་པ་
 ཡིན་པར་ནི། དགོན་མཚོག་རྣམ་པར་བྱང་ཁམས་ཞེས་སོགས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཐ་
 མ་གཅིག་པོ་འདི་ཡིས་ནི་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་ལས།
 མན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལྟ་པའོ། ། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་མགོན་པོ་བུམས་པས་མཛད་པ་
 རྫོགས་སོ། ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
 ལས། མན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལེན་ལྟ་པའི་རྣམ་པར་བཤུང་པར་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི།

དཔལ་གྲོང་ཁྱེད་དཔེ་མེད་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བུམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྟོ་རྗེའི་དཔོན་
 པོ་པཱེ་ཏ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སང་ཚོན་དང་།
 ལོ་རྒྱུ་བ་ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེད་དཔེ་མེད་དུ་བསྐྱུར་
 བའོ། ། །

ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་དཔལ་གྲོང་ཁྱེད་དཔེ་མེད་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བུམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྟོ་
 རྟོ་འཕྲི་དཔོན་པོ་པཱེ་ཏ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སང་ཚོན་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ལྷ་ཀྱའི་དགོ་
 སྟོང་སྟོ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་གྲོང་ཁྱེད་དཔེ་མེད་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་
 སྐད་དུ་བསྐྱུར་བའོ། ། །

གསུམ་པ་ ༼ རོན་དེ་ལེགས་པར་བསྐྱར་ཚུལ་ ༽ རི།

འཁོར་འདས་ཀུན་ཀྱང་བྱུང་བ་ལྟགས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་། ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་
ཟབ་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་དོན། ། རྒྱལ་སྐུ་ཐུགས་ལྟུང་གསལ་བར་བསྐྱར་ན་ཡང་། ། རྒྱ་
བཅུའི་དབང་གིས་དེ་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་དཀོན། ། རྣམ་དག་ལྟ་བུ་ཉམས་ན་སྤྱོད་བཟང་
གིས། ། རྒྱལ་བ་མིན་ཅེས་སྐུ་བཅས་རྒྱལ་བས་བསྐྱར། ། མཐར་ཐུག་རྣམ་དག་
དབུ་མའི་ལྟ་བུ་འདི། ། རྟོག་ཆད་ལམ་ནས་རྒྱུད་ཏུ་འཕྲིན་པར་བྱེད། ། རྟོ་སྐྱོམ་སྤྱོད་
འབྲས་དམན་ལ་བྱུང་རྒྱུ་པ། ། དུས་སྤྱི་གསལ་སྐྱེལ་དམན་དབང་པོ་བརྟུལ་བའི་སྤྱོད་
། དབུལ་པོའི་སྤྱོད་པོ་འཛིང་བུ་པལ་པ་ལ། ། རོར་གྱི་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་བསོད་ནམས་
གཤེགས། ། ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་མ་ཕམ་ཞལ་གྱི་ལུང་། ། ལེགས་གསུངས་འཁོར་
ལོ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་དོན། ། སྐྱལ་དམན་ཡི་དྲུགས་མགྲིན་ལམ་མི་རྒྱུད་ཅིང་།
། སྐྱལ་ལྡན་སྤོག་གི་བྱུང་སྤྱོད་བདུན་ཅིའི་ཆབ། ། རྩོག་ལོ་སྤྱོད་གཙང་དན་འབག་ལ་
སོགས་པས། ། ཐེག་པ་སྤྱི་དང་བསྐྱར་པའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད། ། རང་བྱུང་དོལ་པོ་རྩེས་
འབྲང་བཅས་པ་ཡིས། ། རྒྱལ་འདི་སྤྱོད་མེད་སངས་རྒྱུས་ཐེག་པར་བཀྲལ། ། སྤྱོད་པོ་
དོ་རྩེའི་གནས་བདུན་ཚོས་ཅན་དང་། ། ཚོས་ཉིད་རྣམ་གཞག་ཤིང་རྟ་ཡབ་སྐུས་གྱི།
། དགོངས་པའི་ཉི་མར་གྱིས་སྤོའི་རྣམ་རྟོག་གི། ། སྤྱིན་པས་མ་བསྐྱོབས་དེས་དོན་སྤྱོད་
བཞིན་བཤད། ། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ལུལ་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་པོའི་དོན། ། ཐོས་པས་ཡིད་
ཆེས་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མཚོར། ། སྤྱིད་ཞིའི་ལེགས་སྤྱོད་རྒྱུ་བོ་ཀུན་སྤྱོད་སྤྱིར།
། མོས་པ་ཅམ་ཡང་སྤྱོད་པོར་བཟུང་བུ་ཡིན། ། དགོ་བས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྤྱོད་པོ་
ཀུན། ། རྟོག་ཆད་འཕྲང་སྤོལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ། ། བདེ་སྐྱབ་རྟེན་ནས་སྤྱོད་པོའི་

ཚོར་མཚོག་གིས། ། མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀུན་རེ་བ་རྩོགས་བྱེད་པོ། ། དོ་རྩེའི་གནས་
བདུན་སྤྱི་བ་བྲལ་མངོན་གྱུར་ཏེ། ། རྩི་བཅས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་སྤྱོད་ཞིང་
། རྩི་མེད་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པོ་སྤོན་པ་ལ། ། སྤྱོད་ཀུན་བུམས་མགོན་ཉིད་དང་མཚུངས་
པར་ཤོག། ། བཤད་སྤྱོད་བྱིན་རྒྱ་བས་རྒྱུན་བཟང་ལེགས་བུས་གཞིར། ། བཅེན་ཏུ་
འབྱིལ་ལས་ལེགས་བཤད་རྒྱ་གྲུང་འབུམ། ། བཤད་ཅན་མཐར་དབུས་ཁྱབ་ཅིང་
རྟོག་པར་འབབས། ། མ་ཕབ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་སྤོང་བྱེད་ཤོག། ། དད་དང་མོས་
པའི་ཡིད་གྱིས་སྤོབ་པའི་གསུང་རབ་ཁོ་ན་གཏམ་ཏུ་བྱེད། ། རྩི་མེད་ཤེས་རབ་མིག་
གིས་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་པོའི་གནས་ལྟགས་འཁྱུལ་མེད་མཐོང་། ། འཆད་ཉན་པ་རྩོའི་
དགའ་ཚལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་པོ་བྱེད་སྤྱོད་བསྐྱོད་བའི་གནས། ། དུས་གྱི་དང་པོའི་དཔལ་
བཞིན་རྩོམ་སྤྱོད་ཡངས་པའི་ཐ་གྱུར་རབ་རྒྱས་ཤོག། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་
བསྐྱར་བཅོས་སྤྱོད་པོའི་དོན་མངོན་སུམ་ལམ་གྱི་བཤད་སྤོལ་དང་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པར་
འབྲལ་པ་སྤྱིར་མི་སྤོག་པ་སེང་གའི་ང་རོ་ཞེས་བུ་བ་འདི་ནི། ། འཚོ་མཛད་མཁས་
པའི་དབང་པོ་ཀུམ་ཚོ་དཔལ་སོགས་སྤྱོད་པོའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གྱུས་པའི་སྤོབ་མ་
རྣམས་གྱིས་རྟེན་དང་བཅས་རིང་ནས་བསྐྱུལ་ཡང་སྤོམས་ལས་སུ་གྱུར་ཅིང་། ། སྤྱིས་
སུ་ལུལ་དུས་དང་སྤྱོད་བའི་བཤད་རྒྱུད་མ་ཆད་ཅམ་འབྱུང་ཏུ་རེ་བའི་རང་འདོད་ཡིད་
ལ་གཅིགས་གྲུང་ན་ཚོད་སྤྱིན་པས་གསུང་སྤོལ་རྒྱས་པར་མ་སྤོགས་སྤོབས། ། ཚོས་
ཉིད་ཇི་བཞིན་གཟུགས་པའི་དམ་པ་སྤྱོད་མ་དག་གི་གསུང་དང་སྤྱོད་ཏེ་ཤུགས་ཇི་རྩེས་
འཇུག་ཀུམ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འམ་སྤོལ་གྱོས་མཐར་ཡས་པའི་སྤོལ་མདོ་
ཁམས་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་སྤྱོད་སྤོལ་སྤོབ་བསྐྱར་ཚོས་འཁོར་སྤྱོད་

གི་ཡང་དབུག་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་སྒྲིང་དུ་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་
དུས་ཆེན་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ལྷས་ཤིན་ཏུ་དགོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུབ་
པར་བགྱིས་པ་ངེས་དོན་སྒྲིང་པའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་
རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། །། ༥ ། ཨོ་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུ། དེང་འདྲིར་གསུང་རབ་
རིན་ཆེན་འཕྲུལ་པར་དུ། །བཞེངས་དགོས་ལེགས་བྱས་འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་
དུ། །བགྱིས་པའི་དགོ་ཚོགས་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས། །གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ཏེ་མཐུན་
རྒྱུན་སྐྱབ་རྣམས་དང་། །བརྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་ཚེ་རིང་འབྱོར་ལྷན་ཞིང་། །མ་གྱུར་
ནམ་མཁའི་མཐའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན། །སྤྱི་བ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་རྒྱུར་
ཚོགས་ཏེ། །སྤྱི་མེད་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཏུ་བསྡོ། །བརྟན་འཛིན་དམ་པ་གང་ན་
སུ་བཞུགས་རྣམས། །སྐྱོ་ཚེའི་རྒྱུན་གོགས་ཐ་དག་རབ་ཞི་ནས། །བརྟན་འགྲོའི་
དོན་ཆེན་སྤྱི་མེད་མཛད་བཞིན་དུ། །དམ་ཚེས་བདུད་རྩིའི་སྤྱང་ཆར་འབེབས་གྱུར་
ཅིག། །ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ལོ་ལེགས་ཤིང་། །ནད་སྐྱུག་འཁྲུག་ཚོད་
ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། །མི་མཐུན་རྒྱུད་པའི་མིང་ཡང་མི་གྲགས་པར། །ཚོགས་
ལྷན་དང་པོའི་ལང་ཚོ་འཆར་བར་ཤོག། །དེའི་མཐུས་ཁ་བ་རིས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་ཡིད།
།རྣམ་དཀར་དགོ་བའི་ལས་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། །མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཚོགས་གོང་
ནས་གོང་འཕེལ་ཏེ། །དམ་ཚེས་འཛིན་པའི་སྤོད་དུ་རུང་བར་ཤོག། །འཇིག་རྟེན་
དབང་ཕུག་ཕུག་ན་པརྫོ་ཡི། །ཞབས་པད་ལྷོ་འའི་སྤོངས་འདྲིར་སྐྱུར་བཀོད་དེ། །ཞི་

བསིལ་ཚེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་ཟིལ་མངར་རོར། །ལོངས་སུ་སྤོད་པའི་སྐལ་བཟང་རྒྱུར་
འཆར་ཤོག། །ཁྱུང་པར་བརྟན་པའི་སྤོད་པོ་སྐྱབ་བརྒྱུད་ཀྱི། །རིང་ལུགས་དྲི་མེད་
ས་ཆེན་ཡོངས་ཁྱབ་སྟེ། །བརྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས། །སྐྱོ་ཚེ་མི་
འགྱུར་ཚེ་ལྷའི་ངོ་བོར་བརྟན། །ཤིན་ལས་མི་ཟད་ཉི་ཟླའི་འོད་དང་སྟེབ། །འདུས་
ཚོགས་དགོ་འདུན་བགྲང་ཡས་རྒྱ་སྐར་ལ། །ཟབ་རྒྱས་ཚེས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་འབེབས་
པར་ཤོག། །ལྷ་རྣམས་མཁའ་ལ་ཤིས་པའི་སྐྱེ་དགུངས་ལེན། །འགྲོ་རྣམས་བདེ་
ཞིང་སྤོད་པའི་ཡུན་དུ་འཚོ། །སྐྱེ་རྣམས་དགའ་བས་ཉོར་འཛིན་དབྱིག་གིས་བཀའ།
།མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤོག། །

ཅེས་པའང་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཀུམ་པ་ཨོ་རྒྱན་སྤིན་ལས་དོ་རྗེ་མཚོག་དགུང་
གྲངས་བཅུ་གསུམ་སྟེང་།
འོག་མིན་མཚུར་སྤྱི་གདན་སར་ལྷགས་རྩོམ་གནང་བའི་རྟེན་གསུམ་གསར་
བཞེངས་ཀྱི་དགོ་བསྡོའི་སྤོད་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བས་ཅན་ལོ། །།

